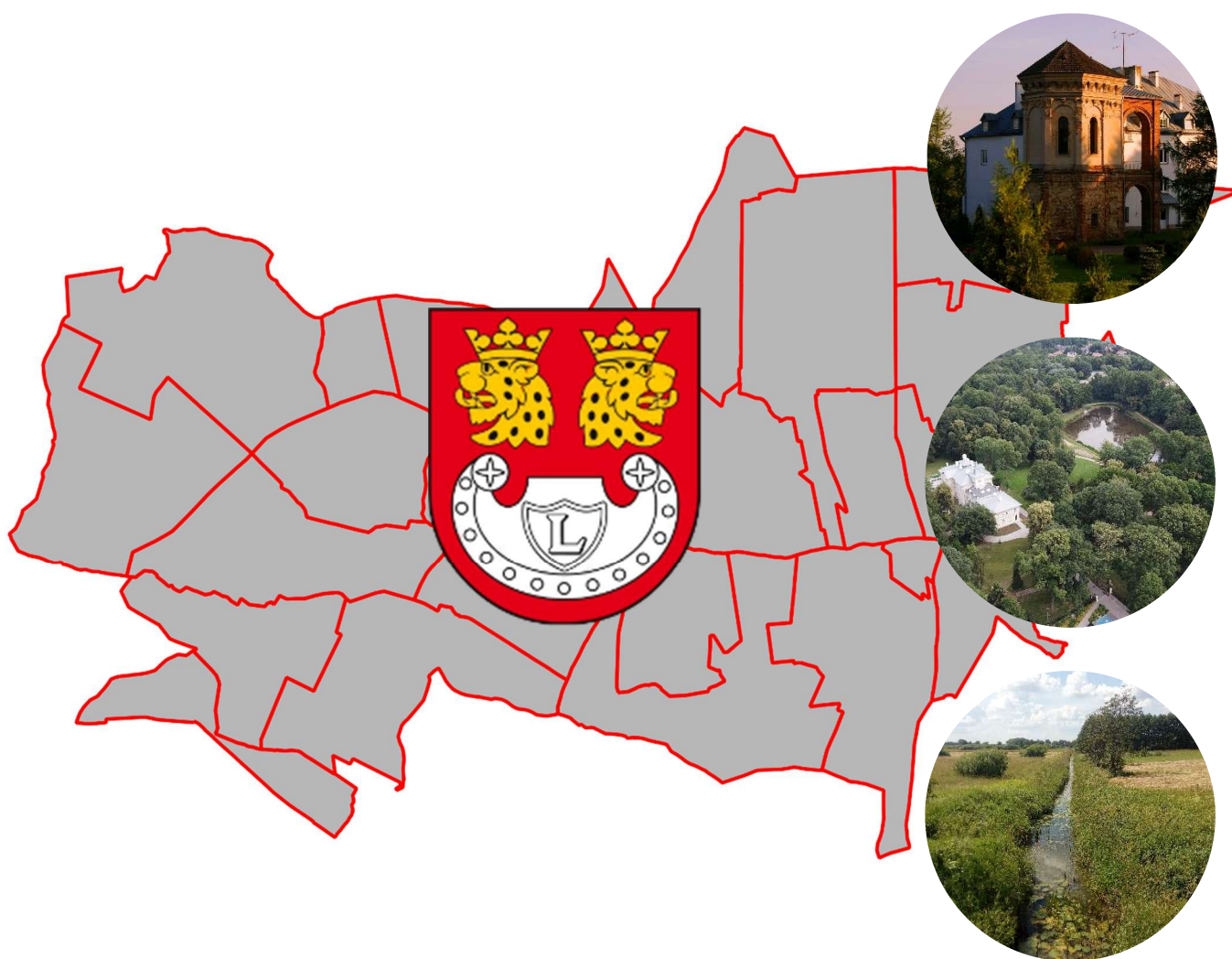

*Załącznik do Uchwały nr XVII/128/2025 RADY GMINY
JASTKÓW z dnia 3 września 2025 r. w sprawie przyjęcia
Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jastków na
lata 2024-2030*

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

Spis treści

Słownik pojęć	5
Wstęp.....	6
Spełnienie kryteriów formalnych przez Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków	6
Dotychczasowe działania rewitalizacyjne.....	7
Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030	11
1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	13
1.1. Uzasadnienie wyboru obszaru zdegradowanego i rewitalizacji- metodologia delimitacji.....	13
1.2. Obszar geograficzny, którego dotyczy GPR- zasięg obszaru rewitalizacji.....	28
1.2.1. Zasięgi przestrzenne obszaru rewitalizacji	29
1.2.2. Uzasadnienie wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, w tym odniesienie do znaczenia obszaru rewitalizacji dla rozwoju gminy	29
1.3. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	33
1.3.1. Analiza potrzeb rozwojowych i potencjału gminy, w tym wzajemnych powiązań	34
1.3.2. Analiza obszaru rewitalizacji w oparciu o dane statystyczne.....	40
1.3.3. Analiza obszaru rewitalizacji w oparciu o wyniki ankiet	60
1.3.4. Podsumowanie wyników pogłębionej analizy.....	66
1.3.5. Synteza diagnozy obszaru rewitalizacji wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań	67
2. Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy, w tym strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych;.....	73
2.1. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030.....	73
2.2. Strategia Rozwoju Gminy Jastków na lata 2021-2030.....	76
2.3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2031	78
2.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	80
2.5. Podsumowanie	83
3. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;.....	83

4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.....	83
4.1. Cele szczegółowe	84
4.2. Kierunki działań.....	89
5. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	92
5.1. Cechy GPR a definiowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych	92
5.2. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	94
5.3. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, o których mowa w pkt 4;.....	144
6. Mechanizmy integrowania działań, o których mowa w pkt 4, oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	147
6.1. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	147
6.2. Kompleksowość Programu Rewitalizacji	149
6.3. Koncentracja Programu	150
6.4. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych:.....	151
Komplementarność przestrzenna.....	151
Komplementarność problemowa	153
Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	158
Komplementarność międzyokresowa.....	158
Komplementarność źródeł finansowania.....	161
6.5. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych- podsumowanie.....	162
7. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych	165
7.1. Szacunkowe ramy finansowe	165
7.2. Źródła finansowania.....	167
8. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;.....	170
8.1. Struktura zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji	170
8.1.1. Spełnienie wymogów artykułu 8 rozporządzenia ogólnego.....	172
8.1.2. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji.....	174
8.2. Koszty zarządzania realizacją programu rewitalizacji.....	176
8.3. Ramowy harmonogram realizacji programu rewitalizacji	176
9. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji;.....	180

9.1.	Monitoring i pomiar realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR).....	180
9.2.	Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych.	188
9.3.	System wprowadzania modyfikacji	189
10.	Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11);	189
11.	Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji	190
12.	Wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania.....	190
13.	Wskazanie sposobu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego,	190
13.1.	Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	190
13.2.	Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	190
14.	Opis procesu zaangażowania partnerów, czyli opis sposobu zaangażowania interesariuszy rewitalizacji w pracach nad jego przygotowaniem i wdrażaniem	191
14.1.	Partycypacja na etapie opracowania diagnozy	192
14.2.	Partycypacja na etapie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	194
14.3.	Partycypacja na etapie wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	198
15.	Spis tabel, wykresów i ilustracji	199

Słownik pojęć

1. **Rewitalizacja**- stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.
2. **Interesariusze rewitalizacji**- to:
 - 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, społeczne inicjatywy mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
 - 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
 - 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
 - 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
 - 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
 - 6) organy władzy publicznej;
 - 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.
3. **Partycypacja społeczna**- obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.
4. **Obszar zdegradowany**- obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, na którym występuje ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych-środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych-, technicznych.
5. **Obszar rewitalizacji**- obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.¹

¹ USTAWA z dnia 9 października 2015r.o rewitalizacji (Dz.U.2015 poz. 1777)

Wstęp

W efekcie przemian społeczno-gospodarczych występujących na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza, wywołanych transformacją ustrojową, globalizacją oraz wyzwaniem gospodarki wolnorynkowej, ujawniły się niekorzystne zjawiska i procesy zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich. Wyróżnić można zużycie techniczne i zestarzenie infrastruktury i zabudowy, zanikanie stosunków społecznych, niekorzystne procesy demograficzne, przestrzenne, infrastrukturalne, środowiskowe oraz kulturowe. Rozwiązaniem jest rewitalizacja obszarów kryzysowych, rozumiana jako zespół kompleksowych działań skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie prowadzonych w celu osiągnięcia założonych przemian w danych obszarach.

Spełnienie kryteriów formalnych przez Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków

Podstawa opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Podstawą sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jastków jest Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278). Układ rozdziałów w dokumencie odpowiada natomiast strukturze wskazanej w ustawie, a dokładnie Art. 15. 1.

Przygotowanie dokumentu metodą partycypacyjną

Niniejszy dokument został w całości przygotowany metodą partycypacyjną, mającą na celu zapewnienie szeroki udział interesariuszy w przygotowanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji. Szczegółowe informacje zawarto w rozdziale 14. Opis procesu zaangażowania partnerów, czyli opis sposobu zaangażowania interesariuszy rewitalizacji w prace nad jego przygotowaniem i wdrażaniem.

Spełnienie wymogów artykułu 29 rozporządzenia ogólnego.

Przedmiotowy dokument zawiera wszystkie elementy obligatoryjne, które powinny cechować strategię terytorialną, tj. wskazuje:

- a) obszar geograficzny, którego dotyczy dana strategia (rozdział 1.2)
- b) analizę potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych (rozdział 1.3.1 oraz rozdział 1.3.5).
- c) opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału danego obszaru (rozdział 4.1 i rozdział 5.1)
- d) opis udziału partnerów zgodnie z art. 8 w przygotowaniu strategii i jej realizacji (rozdział 8.1.1, rozdział 14)

Spełnienie wymogów Umowy Partnerstwa i ustawy wdrożeniowej

W przedmiotowym dokumencie wskazano:

- a) syntezę diagnozy obszaru rewitalizacji wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych (rozdział 1.3, zwłaszcza rozdział 1.3.5)

- b) cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu (podejście zintegrowane: rozdział 4.1 oraz powiązanie wskaźników rezultatu i produktu z właściwym programem- rozdział 9.1- w sekcji Wskaźniki monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji na poziomie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
- c) listę projektów realizujących powyższe cele, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami (rozdział 5).
- d) opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie (rozdział 8.1.1, rozdział 14))

Dotychczasowe działania rewitalizacyjne

Gmina Jastków w 2015 roku przystąpiła do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2023. Dokument został uchwalony uchwałą nr XXXI/228/2017 Rady Gminy Jastków z dnia 24 marca 2017 roku .

Gminny Program Rewitalizacji został umieszczony w wykazie gminnych programów rewitalizacji województwa lubelskiego i stanowił podstawę prowadzenia działań rewitalizacyjnych oraz pozyskania środków zewnętrznych na realizację zaplanowanych w dokumencie inwestycji.

Gmina Jastków zrealizowała 10 spośród 19 zamierzeń inwestycyjnych wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji. Szczegółową listę zawiera tabela nr 1. Mimo dużych nakładów pieniężnych i prężnego działania Urzędu Gminy nie udało się zrealizować wszystkich projektów. Jak wskazuje „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków” wdrożenie licznych projektów nie wyczerpało również potrzeb gminy w zakresie wyprowadzania obszarów gminy z kryzysu.

Powyższe uwarunkowania zdecydowały o konieczności ponownego wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, w oparciu o najnowsze dostępne dane statystyczne i badania jakościowe.

Tabela 1. Projekty z listy Lokalnego Programu Rewitalizacji

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Stan realizacji
1.	Rewitalizacja budynku „Agronomówki” wraz z garażami, budynkiem lecznicy weterynaryjnej i budynkami przemysłowymi na potrzeby utworzenia nowoczesnego centrum kulturalno – gospodarczo – społecznego. - Panieńszczyzna	Gmina Jastków. Gminy partnerskie z Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego. W proces rewitalizacji terenów, szczególnie w jego wymiarze społecznym, będą zaangażowane inne podmioty (zwłaszcza organizacje pozarządowe), które będą także adresatem działań realizowanych przez centrum.	Projekt zrealizowany
2.	Centrum Rozwoju Rodziny- Panieńszczyzna	Gmina Jastków we współpracy z jednostkami organizacyjnymi	Projekt zrealizowany
3.	Rewaloryzacja obiektu pałacowo – parkowego- Jastków (obręb miejscowości Panieńszczyzna)	Urząd Gminy we współpracy z jednostkami organizacyjnymi i gminami partnerskimi z LOF	Projekt zrealizowany
4.	Budowa zbiornika wodnego- Panieńszczyzna	Gmina Jastków we współpracy z jednostkami organizacyjnymi	Projekt częściowo zrealizowany
5.	Strefa rekreacji- Panieńszczyzna	Gmina Jastków we współpracy z jednostkami organizacyjnymi	Projekt częściowo zrealizowany
6.	Poprawa efektywności energetycznej budynku użyteczności publicznej w zespole pałacowo- parkowym w Jastkowie (na terenach wsi Panieńszczyzna)	Gmina Jastków we współpracy z jednostkami organizacyjnymi	Projekt zrealizowany
7.	Uzbrojenie terenu w infrastrukturę techniczną- Panieńszczyzna	Gmina Jastków we współpracy z jednostkami organizacyjnymi	Projekt zrealizowany
8.	Aktywizacja gospodarcza terenu wraz z uzbrojeniem pod działalność w branży rolniczej- Panieńszczyzna	Urząd Gminy we współpracy z jednostkami organizacyjnymi, producentami rolnymi i przedsiębiorcami	Projekt w trakcie realizacji
9.	Modernizacja ujęcia wody- Jastków	Gmina Jastków we współpracy z jednostkami organizacyjnymi	Projekt zrealizowany
10.	Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 2212L relacji Jastków - Snopków	Starostwo Powiatowe w Lublinie we współpracy z Urzędem Gminy	Projekt zrealizowany

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

11.	Strefa rekreacji i sportu- Snopków	Urząd Gminy we współpracy z jednostkami organizacyjnymi, gminami partnerskimi z LOF, właścicielami nieruchomości i inwestorami prywatnymi	Projekt niezrealizowany
12.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej - Snopków	Urząd Gminy we współpracy z jednostkami organizacyjnymi	Projekt zrealizowany
13.	Poprawa efektywności energetycznej budynków wspólnoty mieszkaniowej w Snopkowie - Snopków	Firma KSJ Zarządzanie i Administrowanie Nieruchomościami Stec i s-ka sp.j. w Lublinie w partnerstwie z mieszkańcami bloków	Projekt niezrealizowany
14.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych – Józefów Pociecha	Urząd Gminy we współpracy z jednostkami organizacyjnymi oraz podmiotami świadczącymi usługi z zakresu aktywizacji zawodowej, kształcenia ogólnego i rynku pracy	Projekt zrealizowany
15.	Inkubator przetwórstwa produktu lokalnego - Miłocin	Gmina Jastków we współpracy z jednostkami organizacyjnymi i producentami rolnymi	Projekt zrealizowany
16.	Klub Aktywności Mieszkańców - Marysin	Gmina Jastków we współpracy z jednostkami organizacyjnymi i mieszkańcami	Projekt częściowo zrealizowany
17.	Adaptacja stawów w Dąbrowicy na potrzeby łowiska wędkarskiego wraz z zapleczem rekreacyjno – turystycznym. - Dąbrowica	Gmina Jastków we współpracy z osobami prywatnymi	Projekt w trakcie realizacji
18.	Zagospodarowanie kompleksu sportowo - rekreacyjnego w Dąbrowicy wraz z rozbudową zaplecza socjalnego i infrastruktury towarzyszącej - Dąbrowica	Urząd Gminy	Projekt w trakcie realizacji
19.	Zagospodarowanie obszaru Strugi Tomaszowickiej dla potrzeb utworzenia miejsca wypoczynku, sportu i rekreacji - pogranicze sołectw Moszna Kolonia oraz Moszna	Urząd Gminy	Projekt niezrealizowany

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2016-2023.

Tabela 1. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lp.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Stan realizacji
1.	Poprawa stanu infrastruktury usług społecznych bezpośrednio wykorzystywanej przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i powiązane z procesem aktywizacji społeczno – zawodowej	Urząd Gminy Jastków	ZREALIZOWANY
2.	Aktywizacja zawodowa mieszkańców gminy	Urząd Gminy Jastków	ZREALIZOWANY
3.	Wyrównywanie kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży poprzez budowę „Centrum Wiedzy”	Urząd Gminy Jastków	NIEZREALIZOWANY
4.	Działania na rzecz tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej	Urząd Gminy Jastków	NIEZREALIZOWANY
5.	Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy	Urząd Gminy Jastków	NIEZREALIZOWANY

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2016-2023.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030 (zwany dalej GPR) jest dokumentem strategicznym o charakterze lokalnym określającym działania i kierunki rozwoju na rzecz poprawy jakości życia. Są one podejmowane przez samorząd oraz wszystkich interesariuszy, w tym mieszkańców, przede wszystkim obszaru rewitalizacji, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy władzy publicznej, a także podmioty prowadzące działalność gospodarczą i społeczną w wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Plan działań obejmuje sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Zaplanowane działania mają za zadanie wyprowadzić obszary zdegradowane ze stanu kryzysu, a także stworzyć warunki do ich zrównoważonego rozwoju. Celem programu jest poprawa jakości życia mieszkańców oraz sposobu zagospodarowania terenów Gminy, a także aktywizacja społeczna, w szczególności na terenie rewitalizowanym.

GPR powinien odpowiadać potrzebom i oczekiwaniom lokalnej społeczności, dlatego przy opracowaniu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków* wykorzystano liczne metody partycypacji społecznej. Dłożono również staranności aby zagwarantować możliwie szeroki i nieograniczający dostęp społeczeństwa w procesie opracowania dokumentu. Celem prac nad GPR było również zapewnienie, iż partycypacja ukierunkowana będzie na możliwie dojrzałe jej formy, a więc nieograniczające się jedynie do informacji czy konsultacji działań władz lokalnych, ale dążące do zaawansowanych metod partycypacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030 został opracowany przez zespół ekspertów Lubelskiej Akademii Rozwoju Sp. z o.o. we współpracy z władzami gminy, pracownikami jednostek samorządowych, przedstawicielami instytucji społecznych, publicznych, a także środowiska gospodarczego, organizacji pozarządowych i mieszkańców gminy.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030 został przygotowany w oparciu o ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278).

Struktura oraz prezentowane treści Gminnego Programu Rewitalizacji są zgodne z zaleceniami zawartymi w Procedurze oceny gminnych programów rewitalizacji (GPR) w województwie lubelskim w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 (Załącznik do uchwały nr CDXXVI/7499/2023 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 25 stycznia 2023 r.).

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030 został opracowany z uwzględnieniem zapisów rozporządzenia ogólnego Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) stanowiącego część pakietu unijnych rozporządzeń o Funduszach Europejskich na lata 2021-2027, w szczególności w zakresie art. 28 i 29 w związku z art. 8.

Tym samym, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030 jest strategią terytorialną, o której mowa w art. 28 rozporządzenia ogólnego.

Podstawą opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji jest uchwała NR LXI/539/2024 RADY GMINY JASTKÓW z dnia 23 lutego 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024 – 2030.

1. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji²

1.1. Uzasadnienie wyboru obszaru zdegradowanego i rewitalizacji- metodologia delimitacji

Podstawą wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji na terenie Gminy Jastków, było opracowanie „*Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków*”.

Dobór pól podstawowych

W celu wytypowania obszarów kryzysowych w gminie Jastków przeprowadzona została analiza zróżnicowania wewnętrznego różnorodnych zjawisk w niej zachodzących. Do takiej analizy konieczny był podział przestrzeni gminy na jednostki podstawowe, które stanowiły najmniejsze, niepodzielne już w procesie analizy obszary, dla których przeprowadzana została agregacja danych.

W celu zapewnienia prawidłowości przeprowadzenia procesu diagnostycznego jako pola podstawowe wykorzystano jednostki pseudonaturalne- tj. sołectwa.

² o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, obejmująca analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru

Poniższa tabela zawiera najistotniejsze informacje o wyznaczonych jednostkach porównawczych, takie jak liczba ludności i powierzchnia sołectwa.

Tabela 2. Zestawienie wybranych obszarów porównawczych mających na celu wykonanie delimitacji.

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności 2022	Powierzchnia sołectwa (km ²)	% ludności gminy	% powierzchni gminy
1.	Barak	176	54,05	1,23	0,48
2.	Dąbrowica	1476	699,34	10,36	6,16
3.	Dębówka	434	249,19	3,05	2,19
4.	Jastków	944	825,77	6,62	7,27
5.	Józefów Pociecha	224	183,09	1,57	1,61
6.	Ługów	413	809,56	2,90	7,13
7.	Marysin	1079	280,34	7,57	2,47
8.	Miłocin	302	276,53	2,12	2,43
9.	Moszenki	162	405,41	1,14	3,57
10.	Moszna	366	404,29	2,57	3,56
11.	Moszna Kolonia	180	567,85	1,26	5,00
12.	Natalin	604	297,79	4,24	2,62
13.	Ożarów	580	678,75	4,07	5,97
14.	Panieńszczyzna	1762	859,02	12,36	7,56
15.	Piotrawin	439	376,77	3,08	3,32
16.	Płuszwice Kolonia	1028	342,01	7,21	3,01
17.	Płuszwice Wieś	231	656,98	1,62	5,78
18.	Sieprawice	452	450,91	3,17	3,97
19.	Sieprawki	222	218,82	1,56	1,93
20.	Sługocin	157	695,68	1,10	6,12
21.	Smugi	698	548,51	4,90	4,83
22.	Snopków	998	338,61	7,00	2,98
23.	Tomaszowice Kolonia	663	443,21	4,65	3,90
24.	Tomaszowice Wieś	552	556,51	3,87	4,90
25.	Wysokie	110	142,32	0,77	1,25
SUMA		14 252	11 361,30	100,00	100,00

Źródło: „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Położenie pól podstawowych na terenie Gminy Jastków, prezentuje mapa.

Mapa 1. Obszary analizy w ramach diagnozy obszaru zdegradowanego.

Źródło: „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Wybór zmiennych mających na celu porównanie pól podstawowych

Do sporządzenia analizy natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych jednostkach gminy Jastków wykorzystano się następujące mierniki, wynikające z ustawy o rewitalizacji:

1. Sfera społeczna:

- a. **Bezrobocie:** Liczba osób bezrobotnych, Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.
- b. **Ubóstwo oraz wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami:** Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności, Liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami.
- c. **Przestępczość:** Liczba przestępstw, Liczba interwencji domowych.
- d. **Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym:** Frekwencja w wyborach prezydenckich 2020, Odsetek osób uczestniczących w życiu kulturalnym, Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (NGO)
- e. **Pozostałe problemy społeczne:** Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie, Średni wynik egzaminu ósmoklasisty, Przyrost naturalny w 2022 roku, Obciążenie demograficzne.

2. Sfera gospodarcza:

Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON, Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON, Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych, Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

3. Sfera środowiskowa:

Liczba występujących dzikich wysypisk śmieci, Ilość wyrobów zawierających azbest (w tonach), % Udział budynków pokrytych azbestem w liczbie budynków ogółem.

4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

Średnia odległość od przychodni POZ, Średnia odległość od przystanku komunikacji publicznej, Średnia odległość do infrastruktury sportowej (orlik, siłownia napowietrzna itp.), Liczba placówek opieki zdrowotnej, Liczba miejsc w żłobkach, Liczba obiektów kultury, Odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów, Stopień degradacji przestrzeni publicznych (% zdegradowania w całości przestrzeni publicznej), Udział infrastruktury (przestrzeni) niedostosowanej do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami, Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługujących dany obszar.

5. Sfera techniczna:

Liczba budynków użyteczności publicznej, Liczba wymagających remontu obiektów zabytkowych, Odsetek wymagających remontu obiektów użyteczności publicznej, Liczba budynków użyteczności publicznej zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, Odsetek obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji, Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej, Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej.

Agregacja danych

W kolejnym etapie prac nad raportem diagnostycznym zebrano dane surowe- np. liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na poszczególne pola podstawowe.

Przeliczenie danych surowych na wskaźnik- na 1 000 mieszkańców

W celu zapewnienia rzetelności danych oraz celem przedstawienia rzeczywistej koncentracji problemów i uniknięcia „faworyzowania” pól podstawowych cechujących się dużą liczbą mieszkańców, otrzymane dane (za wyjątkiem danych wyrażonych wartością procentową) przeliczono na 1 000 mieszkańców.

Wyznaczenie wskaźnika syntetycznego metodą Perkala

Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych polach podstawowych konieczne było zastosowanie porównywalnego wskaźnika syntetycznego dla wszystkich pól podstawowych w całej Gminie.

Ze względu na fakt, że wskaźniki zapisane są w różnych jednostkach i przedziałach, ich porównywanie statystyczne jest utrudnione. Przykładowo ciężko jedną miarą badać udział zarejestrowanych bezrobotnych wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz frekwencję w wyborach parlamentarnych. Zjawiska te łączy fakt, iż wyraża się je procentowo, jednak przyjmują wartości, które mieszczą się w zupełnie różnych przedziałach. Wskaźniki te wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych polach podstawowych konieczne jest opracowanie porównywalnego wskaźnika syntetycznego dla wszystkich pól podstawowych w całej gminie.

Na potrzeby wyznaczenia obszarów zdegradowanych przyjęto metodologię zalecaną w dokumencie „*Delimitacja. Krok po kroku*” - tj. **wyznaczenie wskaźnika syntetycznego metodą Perkala**.

W pierwszym etapie znormalizowano poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru:

$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_j}$$

gdzie:

t_{ij} - wysokość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

x_{ij} - wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

$\bar{x}_j$ - średnia arytmetyczna wskaźnika j,

s_j - odchylenie standardowe wskaźnika j

Wartości wskaźników po normalizacji posłużyły do wykonania dalszych wyliczeń. W następnym etapie określano, czy dany wskaźnik jest tzw. stymulantą, czy destymulantą, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki urbanistycznej (np. wyniki egzaminu szóstoklasisty), czy też prowadzi do kryzysu (np. liczba czynów zabronionych). Jeżeli wśród wskaźników znajdowała się stymulanta, uzyskane wartości przekształcano zgodnie ze wzorem:

$$z_{ij} = x_{ij} \cdot (-1)$$

gdzie:

z_{ij} - wartość wskaźnika (stymulanty) po przekształceniu

x_{ij} - wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

W przypadku, gdy dany wskaźnik był destymulantą, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiane były bez zmian.

Ostatnim etapem było wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który był sumą wszystkich wskaźników częściowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego świadczyła, czy dane pole podstawowe znajdowało się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczyły o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazywały pozytywny obraz zjawisk społecznych. Aby uzyskać wartość wskaźnika syntetycznego, posługiwano się wzorem:

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i - syntetyczny wskaźnik negatywnych zjawisk

n - liczba wskaźników (cech)

t_{ij} wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Rozkład występowania problemów w polach podstawowych w poszczególnych sferach

Poniższa tabela przedstawia rozkład występowania problemów w poszczególnych polach podstawowych. Zgodnie z przyjętą metodologią im wyższa wartość dodatnia tym większe jest natężenie kryzysu w danej sferze.

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

Tabela 3. Zestawienie wskaźników syntetycznych dla zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

Lp.	Sołectwo	Problemy społeczne	Problemy gospodarcze	Problemy środowiskowe	Problemy w zakresie przestrzenno-funkcjonalnym	Problemy techniczne
1.	Barak	6,23	-0,62	-3,40	-3,31	-1,14
2.	Dąbrowica	2,58	-1,46	-1,94	-3,54	3,72
3.	Dębówka	0,89	-2,14	-3,37	0,89	-0,94
4.	Jastków	0,38	-2,21	0,92	2,83	-1,00
5.	Józefów Pocięcha	1,23	2,82	-1,79	2,66	-0,85
6.	Ługów	1,36	-1,13	2,42	0,81	1,26
7.	Marysin	-6,09	-3,67	-3,06	-1,12	0,16
8.	Miłocin	-2,68	-0,59	-0,37	-4,58	0,01
9.	Moszenki	-9,96	3,53	1,18	-2,32	1,32
10.	Moszna	-4,44	4,62	0,51	-1,56	-1,18
11.	Moszna Kolonia	-5,37	-6,08	0,07	2,15	-0,85
12.	Natalin	-6,26	-1,38	-2,81	0,54	-1,44
13.	Ożarów	-2,50	1,62	3,10	3,09	0,84
14.	Panieńszczyzna	12,19	0,27	0,62	1,19	-2,09
15.	Piotrawin	-9,13	0,66	1,02	-2,28	0,18
16.	Płuszwice Kolonia	1,26	-1,06	-0,18	2,88	1,52
17.	Płuszwice Wieś	4,91	-2,11	1,48	1,63	-0,85
18.	Sieprawice	2,17	1,60	1,32	-2,72	-0,28
19.	Sieprawki	-0,10	0,97	0,00	-5,39	-2,03
20.	Sługocin	4,96	2,96	0,12	4,59	2,06
21.	Smugi	4,99	0,54	1,14	4,32	-0,40
22.	Snopków	0,11	-0,02	-0,15	1,63	2,56
23.	Tomaszowice Kolonia	0,29	-0,45	1,31	-2,78	0,39
24.	Tomaszowice Wieś	4,00	-1,69	1,52	-3,16	0,12
25.	Wysokie	-1,03	5,03	0,32	3,56	-1,08

Źródło: „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

Tabela 4. Zestawienie wskaźników syntetycznych dla zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych (problemy społeczne w kolejności malejącej).

Lp.	Sołectwo	Problemy społeczne	Problemy gospodarcze	Problemy środowiskowe	Problemy w zakresie przestrzenno-funkcjonalnym	Problemy techniczne
1.	Panieńszczyzna	12,19	+	+	+	-
2.	Barak	6,23	-	-	-	-
3.	Smugi	4,99	+	+	+	-
4.	Sługocin	4,96	+	+	+	+
5.	Płuszwice Wieś	4,91	-	+	+	-
6.	Tomaszowice Wieś	4	-	+	-	+
7.	Dąbrowica	2,58	-	-	-	+
8.	Sieprawice	2,17	+	+	-	-
9.	Ługów	1,36	-	+	+	+
10.	Płuszwice Kolonia	1,26	-	-	+	+
11.	Józefów Pocięcha	1,23	+	-	+	-
12.	Dębówka	0,89	-	-	+	-
13.	Jastków	0,38	-	+	+	-
14.	Tomaszowice Kolonia	0,29	-	+	-	+
15.	Snopków	0,11	-	-	+	+
16.	Sieprawki	-0,1	+	+	-	-
17.	Wysokie	-1,03	+	+	+	-
18.	Ożarów	-2,5	+	+	+	+
19.	Miłocin	-2,68	-	-	-	+
20.	Moszna	-4,44	+	+	-	-
21.	Moszna Kolonia	-5,37	-	+	+	-
22.	Marysin	-6,09	-	-	-	+
23.	Natalin	-6,26	-	-	+	-
24.	Piotrawin	-9,13	+	+	-	+
25.	Moszenki	-9,96	+	+	-	+

Źródło: „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar zdegradowany to obszar znajdujący się w stanie kryzysu z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz co najmniej jednego z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Powyższą definicję spełniło łącznie 14 sołectw. W wyniku konsultacji z władzami gminy jako obszar zdegradowany wskazano następujące jednostki tj.:

1. Panieńszczyzna (% powierzchni gminy: 7,56; % liczba ludności: 12,36),
2. Smugi (% powierzchni gminy: 4,83; % liczba ludności: 4,90),
3. Sługocin (% powierzchni gminy: 6,12; % liczba ludności: 1,10),
4. Płouszowice Wieś (% powierzchni gminy: 5,78; % liczba ludności: 1,62),
5. Tomaszowice Wieś (% powierzchni gminy: 4,90; % liczba ludności: 3,87),
6. Dąbrowica (% powierzchni gminy: 6,16; % liczba ludności: 10,36),
7. Sieprawice (% powierzchni gminy: 3,97; % liczba ludności: 3,17),
8. Ługów (% powierzchni gminy: 7,13; % liczba ludności: 2,90),
9. Płouszowice Kolonia (% powierzchni gminy: 3,01; % liczba ludności: 7,21),
10. Józefów Pociecha (% powierzchni gminy: 1,61; % liczba ludności: 1,57),
11. Dębówka (% powierzchni gminy: 2,19; % liczba ludności: 3,05),
12. Jastków (% powierzchni gminy: 7,27; % liczba ludności: 6,62),
13. Tomaszowice Kolonia (% powierzchni gminy: 3,90; % liczba ludności: 4,65),
14. Snopków (% powierzchni gminy: 2,98; % liczba ludności: 7,00).

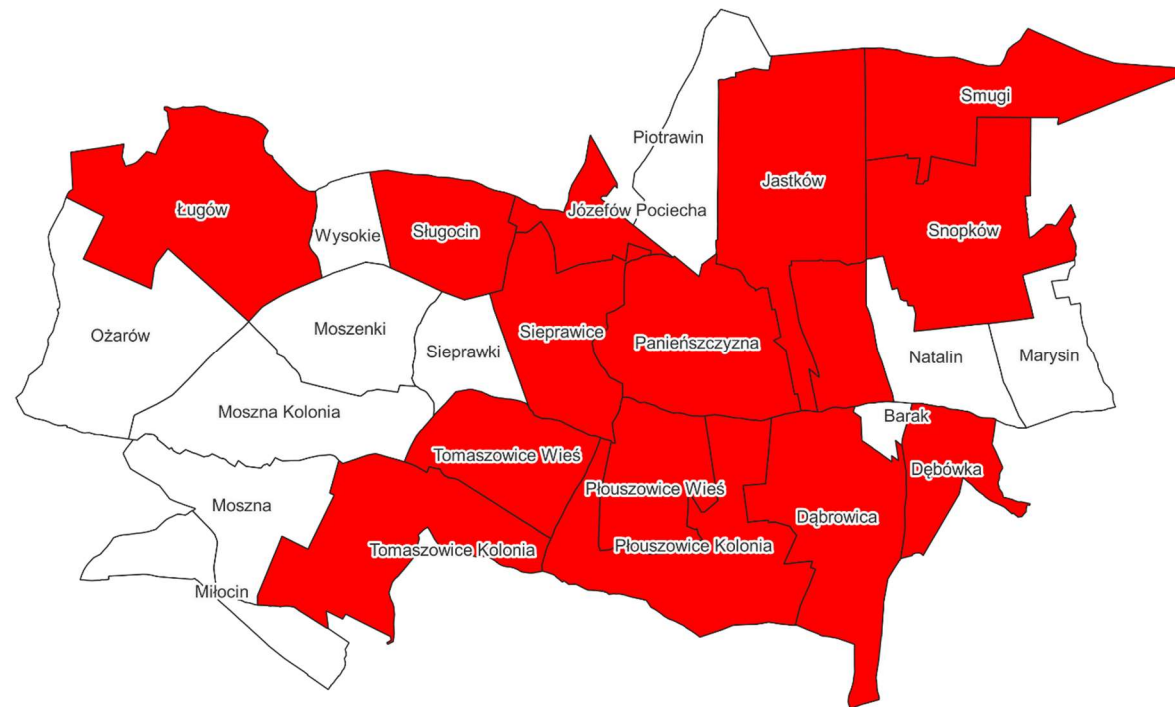
Obszar zdegradowany w formie graficznej przedstawia mapa.

Mapa 2. Obszar zdegradowany w gminie Jastków.

Legenda

■ Sołectwa spełniające kryteria uznania za obszar zdegradowany

Źródło: „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji- partycypacja społeczna

W celu zapewnienia zaangażowania Interesariuszy procesu rewitalizacji w opracowanie diagnozy i w rezultacie wyznaczenie obszaru rewitalizacji przeprowadzono badanie ankietowe. Ankieta została przeprowadzona metodą CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW) w dniach 28.09.2023-22.10.2023. Formularz został umieszczony na stronie internetowej Urzędu Gminy Jastków.

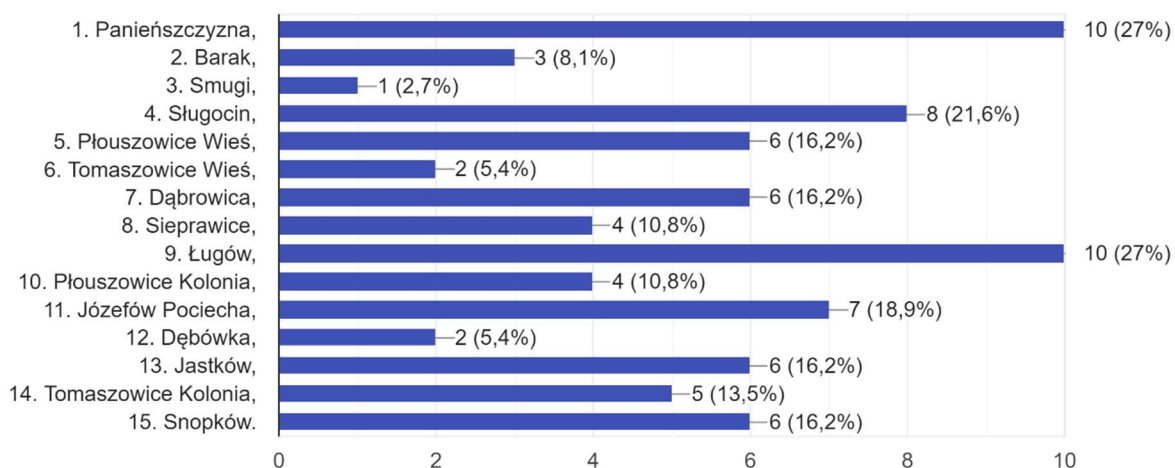
Ankieta została uzupełniona przez 37 osób.

W ramach badania mieszkańcy wskazali sołectwa, które ich zdaniem powinny zostać objęte projektowanym obszarem rewitalizacji. Wyniki ankiety miały istotne znaczenie w procesie wyznaczenia obszaru rewitalizacji.

Wykres 1. Wybrany obszar rewitalizacji.

WS1. Proszę o wskazanie sołectwa/ sołectw, które Pana/ Pani zdaniem jest/są dotknięte problemami i powinno/powinny znaleźć się w obszarze rewitalizacji.

37 odpowiedzi

Źródło: „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji- odniesienie do znaczenia obszaru rewitalizacji dla rozwoju gminy

W celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji w odniesieniu do wymogu artykułu 10, punkt 1. ustawy o rewitalizacji w toku opracowania raportu diagnostycznego, określono istotność dla rozwoju lokalnego sołectw wchodzących w skład obszaru zdegradowanego.

W celu dokonania analizy posłtgowano się wynikami badań ankietowych oraz wywiadami przeprowadzonymi z władzami oraz pracownikami gminy Jastków.

Istotność dla rozwoju lokalnego pól podstawowych spełniających kryteria obszaru zdegradowanego przedstawiono w formie tabelarycznej.

Tabela 5. Istotność dla rozwoju lokalnego obszarów spełniających kryteria obszaru zdegradowanego.

Lp.	Sołectwo	Czy obszar cechuje się szczególną istotnością dla rozwoju lokalnego (TAK/NIE)	Uzasadnienie
1.	Dąbrowica	TAK	+ Obecność infrastruktury w oparciu o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji. + Na terenie sołectwa położona jest większość znajdującej się w rękach gminy infrastruktury kulturowej, która stwarza możliwość realizacji działań inwestycyjnych oraz miękkich, jednak konieczne jest jej dostosowanie. + Obszar szczególnie atrakcyjny turystycznie, natomiast brak infrastruktury, która umożliwiłaby obsługę/przyjęcie turystów. + Dostępna infrastruktura sportowa wymagająca podjęcia działań do prowadzenia działań ożywiających aktywność lokalnej społeczności. + Bogaty choć niewykorzystany potencjał historyczny, naturalny i kulturowy (obecność twórców ludowych). + Potencjalna możliwość rozszerzania aktywności gospodarczej. + Obszar niespójny komunikacyjnie (ze względu na poziom skomunikowania).
2.	Dębówka	NIE	- Niskie zainteresowanie społeczne prowadzeniem procesu rewitalizacji na terenie sołectwa (wyniki badań ankietowych). - Niska skala oddziaływania potencjalnych projektów rewitalizacyjnych. - Brak obiektów w oparciu, o które możliwe byłoby prowadzenie procesu rewitalizacji.
3.	Jastków	TAK	+ Obszar dobrze skomunikowany głównie wzdłuż głównej ulicy, wymagający pilnego uzupełnienia ciągów komunikacyjnych (ze względu na przybywającą liczbę mieszkańców). + Potencjalna możliwość rozszerzania aktywności gospodarczej. + Obecność infrastruktury w oparciu, o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji. + Aktywność OSP. + Brak terenów wypoczynku i spędzania czasu wolnego.
4.	Józefów Pociecha	TAK	+ Obecność infrastruktury w oparciu, o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji. + Brak terenów rekreacyjno-sportowych. + Bogate dziedzictwo naturalne.

			+ Niska aktywność gospodarcza.
5.	Ługów	NIE	- Niska skala oddziaływania potencjalnych projektów rewitalizacyjnych. - Brak obiektów w oparciu, o które możliwe byłoby prowadzenie procesu rewitalizacji.
6.	Panieńszczyzna	TAK	+ Na terenie sołectwa skupione są najważniejsze instytucje pełniące funkcje reprezentacyjne, społeczne i socjalne gminy. + Wysoka skala oddziaływania potencjalnych projektów inwestycyjnych. + Obecność infrastruktury w oparciu o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji. + Obszar szczególnie atrakcyjny turystycznie, brak jednak infrastruktury turystycznej. + Bogaty potencjał historyczny, naturalny i kulturowy, wykorzystywany w niskim stopniu ze względu na brak dostosowania infrastruktury oraz odpowiedniego wyposażenia. + Centrum komunikacyjne gminy, ze względu na UG Jastków, jednak wymagające poprawienia komunikacji (w szczególności) z oddalonymi sołectwami. + Dobre połączenia drogowe z pobliskim miastem., tylko w zakresie głównych ciągów komunikacyjnych. + Koncentracja usług edukacyjnych, opieki nad dziećmi do lat 3, lokalizacja biblioteki gminnej, z koniecznością ciągłego dostosowywania infrastruktury. + Na terenie sołectwa położona jest większość znajdującej się w rękach gminy infrastruktury społecznej, która stwarza możliwość realizacji działań inwestycyjnych oraz miękkich, jednak konieczne jest jej dostosowanie. + Możliwość rozwoju mieszkalnictwa socjalnego.
7.	Płouszowice Kolonia	TAK	+ Obecność infrastruktury w oparciu, o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji. + Obecna baza edukacyjna, generująca znaczne koszty utrzymania, wymagających ciągłego dostosowania. + Aktywność OSP, świetlica. + Obszar zróżnicowany komunikacyjnie.
8.	Płouszowice Wieś	NIE	- Niskie zainteresowanie społeczne prowadzeniem procesu rewitalizacji na terenie sołectwa (wyniki badań ankietowych). - Niska skala oddziaływania potencjalnych projektów rewitalizacyjnych. - Brak obiektów w oparciu, o które możliwe byłoby prowadzenie procesu rewitalizacji.

9.	Sieprawice	TAK	+ Obecność infrastruktury w oparciu, o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji. + Koncentracja usług opieki społecznej (GOPS) i innych społecznych, wymagająca dostosowania do aktualnych potrzeb. + Bogate dziedzictwo naturalne (w tym wykorzystanie rolnicze terenów), bez możliwości korzystania bez szkody dla środowiska – brak infrastruktury zabezpieczającej przed utratą cennych walorów przy rozszerzeniu zainteresowania mieszkańców, czy innych odwiedzających. + Niski stopień skomunikowania.
10.	Stugocin	NIE	- Niskie zainteresowanie społeczne prowadzeniem procesu rewitalizacji na terenie sołectwa (wyniki badań ankietowych). - Niska skala oddziaływania potencjalnych projektów rewitalizacyjnych. - Brak obiektów w oparciu, o które możliwe byłoby prowadzenie procesu rewitalizacji.
11.	Smugi	NIE	- Niskie zainteresowanie społeczne prowadzeniem procesu rewitalizacji na terenie sołectwa (wyniki badań ankietowych). - Niska skala oddziaływania potencjalnych projektów rewitalizacyjnych. - Brak obiektów w oparciu, o które możliwe byłoby prowadzenie procesu rewitalizacji.
12.	Snopków	TAK	+ Stosunkowo wysoka gęstość zaludnienia w stosunku do powierzchni zurbanizowanej. + Brak infrastruktury rekreacji sportu i wypoczynku. + Na obszarze sołectwa znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, szkoła podstawowa, wymagająca podejmowania prac zabezpieczających oraz dostosowania do zmieniających się potrzeb. + Bogaty, jednak niewykorzystywany potencjał naturalny (wąwozy). + Bogaty, jednak w znacznym stopniu niewykorzystywany potencjał kulturowy (zabytkowy pałac). + Teren niedostępny komunikacyjnie (brak dostępności komunikacyjnej nowych osiedli – brakuje połączeń/chodników do kluczowych punktów sołectwa (np. szkoły, przystanki)). + Teren atrakcyjny turystycznie, natomiast brak infrastruktury, która umożliwiłaby obsłużenie/przyjęcie turystów. + Koncentracja usług edukacyjnych, wymagających ciągłego dostosowania. + Możliwość rozwoju mieszkalnictwa socjalnego.
13.	Tomaszowice Kolonia	TAK	+ Na terenie sołectwa skupione są ważne instytucje pełniące funkcje kulturalne, wymagające podjęcia prac zabezpieczających.

			+ Wysoka skala oddziaływania potencjalnych projektów inwestycyjnych. + Obecność infrastruktury w oparciu, o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji. + Obszar szczególnie atrakcyjny turystycznie, natomiast brak infrastruktury, która umożliwiłaby obsłużenie/przyjęcie turystów. + Bogaty choć niewykorzystany potencjał historyczny, naturalny i kulturowy (zabytkowy zespół pałacowo-parkowy). + Dobre połączenia drogowe z pobliskim miastem przy głównych trasach komunikacyjnych (lokalizacja węzła przesiadkowego). + Koncentracja usług edukacyjnych, wymagających ciągłego dostosowania. + Możliwość rozwoju mieszkalnictwa socjalnego.
14.	Tomaszowice Wieś	TAK	+ Obecność infrastruktury w oparciu, o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji. + Aktywność OSP, świetlica. + Obszar zróżnicowany komunikacyjnie.

Źródło: „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Sołectwa Dębówka, Ługów, Płusowice Wieś, Sługocin i Smugi zostały uznane za nieistotne dla rozwoju lokalnego, ze względu na następujące czynniki:

- Niskie zainteresowanie społeczne prowadzeniem procesu rewitalizacji na terenie sołectwa (wyniki badań ankietowych);
- Niska skala oddziaływania potencjalnych projektów rewitalizacyjnych;
- Brak obiektów w oparciu, o które możliwe byłoby prowadzenie procesu rewitalizacji.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji- podsumowanie procesu diagnostycznego

Na wskazanych w procesie delimitacji terenach zdegradowanych wyznaczono obszar rewitalizacji. Wybór obszaru został podyktowany dwoma zasadniczymi kryteriami. Bazując na art. 10 ustawy o rewitalizacji przyjęto, że aby ustanowić obszar rewitalizacji musi on spełniać łącznie dwa warunki:

1. cechować się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej i przynajmniej w jednej z wybranych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.
2. cechować się istotnością dla rozwoju lokalnego.

Jako obszar rewitalizacji wyznaczono następujące pola podstawowe, które zgodnie z ustawą o rewitalizacji zostały pomniejszone o tereny niezamieszkałe:

1. Panieńszczyzna,
2. Tomaszowice Wieś,
3. Dąbrowica,
4. Sieprawice,
5. Płusowice Kolonia,
6. Józefów Pocięcha,

7. Jastków,
8. Tomaszowice Kolonia,
9. Snopków.

1.2. Obszar geograficzny, którego dotyczy GPR- zasięg obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji w Gminie Jastków obejmujący część sołectw: Panieńszczyzna, Tomaszowice Wieś, Dąbrowica, Sieprawice, Jastków, Józefów Pociecha, Tomaszowice Kolonia, Snopków, Płuszwice Kolonia, zajmuje 5,76% powierzchni gminy oraz jest zamieszkiwany przez 5,58% mieszkańców. Tym samym teren poddany działaniom rewitalizacyjnym mieści się w normach założonych w ustawie o rewitalizacji, tzn. nie jest większy niż 20% powierzchni gminy, a ludność go zamieszkująca nie przekracza 30% wszystkich mieszkańców gminy.

Podziału na podobszary nie dokonywano ze względu na występowanie zbliżonych problemów w każdym z sołectw, które zostało objęte obszarem rewitalizacji. Intencją władz gminy w podjęciu takiej decyzji była chęć uniknięcia rozpraszania interwencji rewitalizacyjnych z uwagi na objęcie obszarem rewitalizacji 9 sołectw. Przyjęto również założenie, że skoro ustawa o rewitalizacji nakazuje organizację spotkań w obszarze rewitalizacji, jego podział i organizacja spotkań w kilku sołectwach mogłaby spowodować nadmierne rozwarstwienie procesu rewitalizacji.

1.2.1. Zasięgi przestrzenne obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji stanowi część obszaru zdegradowanego oraz nie został podzielony na podobszary.

Tabela 6. Obszar rewitalizacji. Podsumowanie:

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji:	Sołectwa pomniejszone o obszary niezamieszkałe: Panieńszczyzna, Tomaszowice Wieś, Dąbrowica, Sieprawice Jastków, Józefów Pocięcha, Tomaszowice Kolonia, Snopków, Płouszowice Kolonia		
Powierzchnia obszaru rewitalizacji	% powierzchni Gminy	Maksymalny % powierzchni gminy zgodnie z ustawą	
6,51 km ²	5,76%	20%	
Liczba ludności obszaru rewitalizacji	% ludności Gminy	Maksymalny % ludności gminy zgodnie z ustawą	
795 osób	5,58%	30%	

Źródło: Opracowanie własne.

1.2.2. Uzasadnienie wyboru obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, w tym odniesienie do znaczenia obszaru rewitalizacji dla rozwoju gminy

Aby w pełni uzasadnić wybór obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, wskazuje się następujące elementy:

1. Identyfikacja koncentracji problemów:

- Obszar zdegradowany został zidentyfikowany na podstawie występowania licznych problemów społecznych (np. bezrobocie, przestępczość, odpływ młodych ludzi, starzenie się społeczności), gospodarczych (brak inwestycji, ograniczona przedsiębiorczość), środowiskowych (niska jakość powietrza) i technicznych (zły stan infrastruktury).
- Taka koncentracja problemów prowadzi do marginalizacji społeczności i obniżenia jakości życia, co wymaga intensywnych działań naprawczych.

2. Potencjał rozwojowy obszaru:

- Wyznaczenie obszaru rewitalizacji bazuje na jego strategicznym położeniu i potencjale do pełnienia funkcji rozwojowych dla całej gminy. Może to dotyczyć:
 - Bliskości kluczowych węzłów komunikacyjnych.
 - Istnienia zdegradowanych budynków i terenów, które mogą zostać przekształcone w przestrzeń funkcjonalne.
 - Możliwości wykorzystania działań rewitalizacyjnych do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej.

3. Znaczenie obszaru rewitalizacji dla rozwoju gminy:

- Obszar rewitalizacji został wybrany jako przestrzeń, która ma kluczowe znaczenie dla realizacji polityk publicznych, takich jak:
 - Zwiększenie jakości życia mieszkańców poprzez poprawę warunków mieszkaniowych, dostępności usług publicznych i rozbudowę infrastruktury.
 - Ożywienie gospodarcze przez przyciągnięcie inwestycji i rozwój przedsiębiorczości.
 - Tworzenie spójności społecznej w gminie, przeciwdziałanie migracji oraz promowanie aktywności lokalnej społeczności.
- Przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych w obszarze rewitalizacji wpłynie pozytywnie na całą gminę, zarówno poprzez bezpośrednie efekty rozwojowe, jak i pośrednie, takie jak poprawa wizerunku gminy oraz zwiększenie jej atrakcyjności.

Dodatkowe wyjaśnienia- spełnienie zasady koncentracji

Obszar rewitalizacji zaznaczony na mapie kolorem niebieskim. Sołectwa, które włączono w obszar rewitalizacji charakteryzują się zbliżonymi problemami społecznymi, gospodarczymi i przestrzennymi, co uzasadnia ich wspólne objęcie programem rewitalizacji.

Zasada koncentracji zakłada, że działania rewitalizacyjne powinny być skupione na obszarach o największej potrzebie interwencji, a wybrane sołectwa spełniają te kryteria, wykazując podobne wyzwania, takie jak degradacja infrastruktury, ograniczone możliwości rozwoju gospodarczego czy problemy społeczne. Brak podziału na podobszary wynika z podobnej skali oraz w dużej mierze również jednorodności tych problemów – wszystkie wymienione sołectwa borykają się ze zbliżonymi trudnościami, co pozwala na zastosowanie spójnych działań rewitalizacyjnych na całym obszarze.

Taki wybór zapewnia efektywność działań, umożliwiając skoncentrowane podejście do rozwiązywania problemów bez rozpraszania zasobów na mniejsze, sztucznie wydzielone podobszary. Jednocześnie, objęcie rewitalizacją większego, nawet nie tworzącego ciągłości przestrzennej, terytorium pozwala na kompleksowe podejście do poprawy jakości życia mieszkańców, co jest zgodne z zasadą.

Dodatkowe wyjaśnienia – sposób przeprowadzenia diagnozy a wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie musi pokrywać się z granicami jednostek pomocniczych (np. sołectw) i może obejmować jedynie ich fragmenty. Takie podejście zostało przyjęte również w niniejszym przypadku – obszar rewitalizacji obejmuje tylko te części sołectw, na których zidentyfikowano największe natężenie zjawisk kryzysowych.

Na etapie diagnozy dane ilościowe pozyskiwano na poziomie sołectw, ponieważ dane dla mniejszych jednostek (np. ulic, obrębów ewidencyjnych) nie były dostępne w jednolitej, wiarygodnej i porównywalnej formie. Ograniczeniem był fakt, że statystyki publiczne oraz dane administracyjne gromadzone są na poziomie jednostek pomocniczych. W celu uzupełnienia tej diagnozy zastosowano metody jakościowe – w tym konsultacje społeczne, spotkania z władzami

lokalnymi – które umożliwiły precyzyjne zlokalizowanie fragmentów sołectw rzeczywiście wymagających interwencji.

Na podstawie analizy przeprowadzonej zgodnie z metodologią zawartą w podręczniku „Delimitacja krok po kroku”, wyznaczony pierwotnie obszar zdegradowany obejmował 7658,39 mieszkańców, tj. 70,38% mieszkańców gminy, i zajmował 67,41% jej powierzchni. Ze względu na przekroczenie dopuszczalnych limitów określonych w ustawie, władze gminy podjęły decyzję o zawężeniu obszaru rewitalizacji.

W wyniku tego procesu z obszaru rewitalizacji wyłączono:

- tereny niezamieszkałe, które nie stwarzały potencjału do realizacji działań rewitalizacyjnych,
- tereny zamieszkałe, które pełniły wyłącznie funkcję mieszkalną lub rolniczą i nie posiadały infrastruktury publicznej ani potencjału do pełnienia funkcji społecznych.

Ostateczny obszar rewitalizacji obejmuje wyłącznie te części zdegradowanych sołectw, które charakteryzują się zarówno kumulacją negatywnych zjawisk, jak i potencjałem do prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Nie oznacza to przy tym, że działania te będą ograniczone tylko do tych terenów – przewiduje się również ich pozytywny wpływ na sąsiadujące obszary.

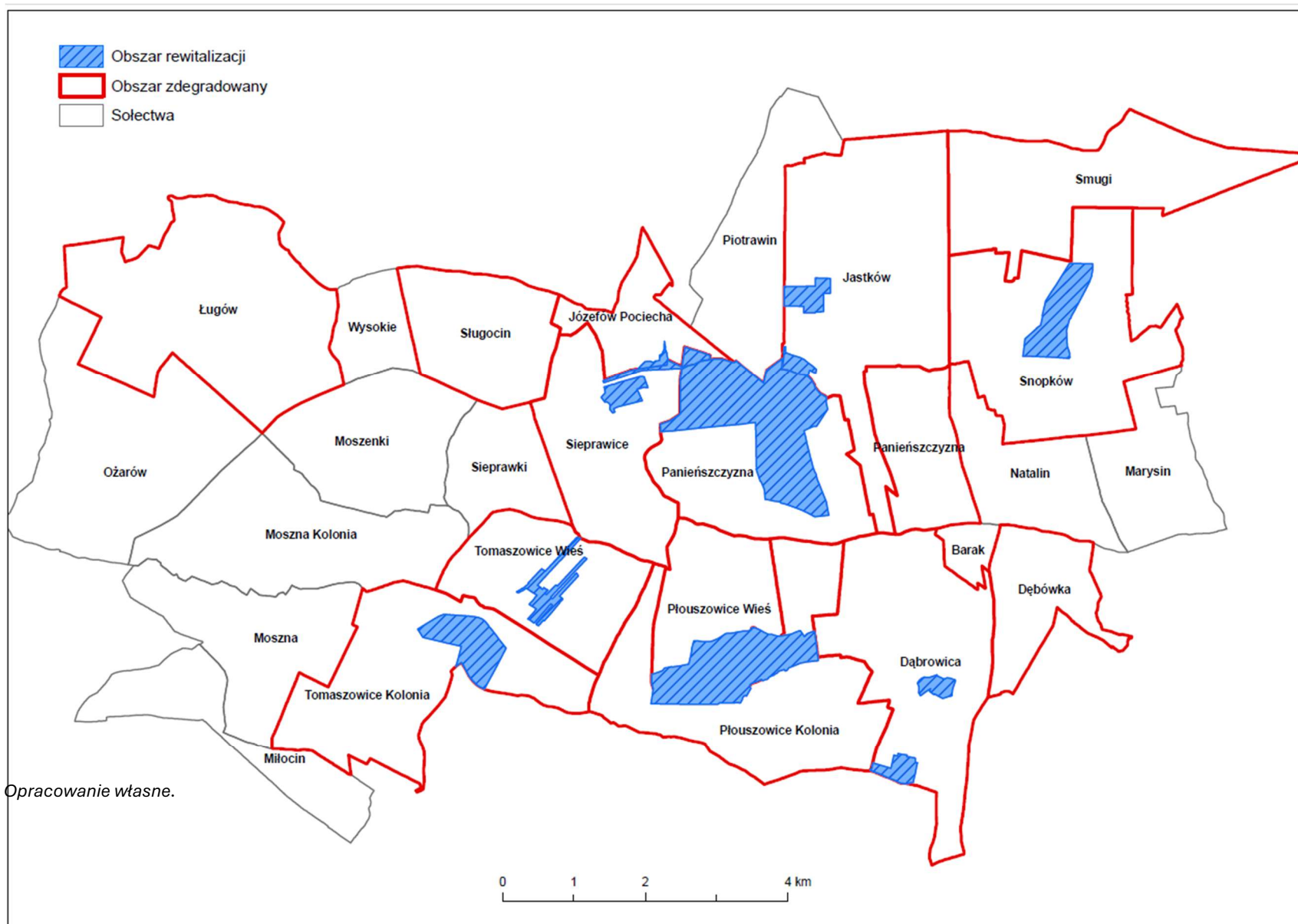
Na etapie delimitacji przyjęto zasadę koncentracji interwencji – planowane działania rewitalizacyjne mają charakter zintegrowany i kompleksowy, ale są ukierunkowane na konkretne, wybrane przestrzenie, niezależnie od ich rozproszenia geograficznego. Przeprowadzony proces nie był próbą „rozsiania projektów” w sposób nieuzasadniony, lecz stanowił racjonalną odpowiedź na rzeczywiste, zdiagnozowane potrzeby mieszkańców i lokalnych społeczności.

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

Mapa 3. Obszar zdegradowany i rewitalizacji zgodnie z załącznikiem graficznym w skali 1: 5 000.

W oparciu o sporządzoną diagnozę Rada Gminy Jastków w dniu 21 grudnia 2023 roku podjęła uchwałę nr LIX/514/2023 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Jastków.

Projekt ww. uchwały poddano konsultacji społecznej. Raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych został udostępniony na stronie BIP gminy: <https://ugjastkow.bip.e-zeto.eu/index.php?type=4&name=bt129&func=selectsite&value%5B0%5D=mnu39&value%5B1%5D=4>

Zrzut ekranu 1. Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego- uchwała Rady Gminy Jastków.

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 29 stycznia 2024 r.

Poz. 788

Podpisany przez:
Paweł Chruściel; LUW w Lublinie
Data: 29.01.2024 13:58:05

UCHWAŁA NR LIX/514/2023 RADY GMINY JASTKÓW

z dnia 21 grudnia 2023 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: <http://edziennik.lublin.uw.gov.pl/legalact/2024/788>

1.3. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Przeprowadzenie pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji zostało przeprowadzone w oparciu o następujące źródła:

- Szczegółową analizę czynników w sferach społecznej oraz gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, środowiskowej na podstawie danych zawartych w „*Raporcie diagnostycznym służącym wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków*”.
- Wyniki ankiety CAWI - przeprowadzonej w okresie od 13.04.2024 do 20.05.2024.
- Wywiady z władzami gminy i osobami odpowiedzialnymi za nadzór nad wykonaniem Gminnego Programu Rewitalizacji.

Przyjęcie wskazanych powyżej źródeł jako materiału diagnostycznego miało na celu zapewnienie, że poza twardymi danymi analizie poddane zostaną również opinie i uwagi zarówno mieszkańców gminy jak również jej władz. Uznano, że wyłącznie taka metoda pozwoli na przedstawienie możliwie pełnego obrazu zjawisk kryzysowych występujących na terenie Gminy Jastków.

1.3.1. Analiza potrzeb rozwojowych i potencjału gminy, w tym wzajemnych powiązań

Przegląd obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji obejmuje dziewięć sołectw – Panieńszczyznę, Tomaszowice Wieś, Dąbrowicę, Sieprawice, Płouszowice Kolonię, Józefów-Pociechę, Jastków, Tomaszowice Kolonię oraz Snopków – tworzących spójny organizm w obrębie gminy Jastków. Obszar rewitalizacji obejmujący sołectwa zamieszkuje łącznie 795 mieszkańców. Pomimo odrębności administracyjnej, sołectwa te są traktowane jako jedna całość w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji, ze względu na wspólne potrzeby rozwojowe, wzajemnie uzupełniające się potencjały oraz powiązane role społeczno-ekonomiczne i kulturalne. Takie zintegrowane podejście pozwala wykorzystać ich zbiorowe atuty do sprostania wspólnym wyzwaniom i wspierania zrównoważonego rozwoju gminy. Podejście to zapobiega również nadmiernej defragmentacji w rozwiązywaniu problemów dotykających społeczność lokalną.

Potrzeby i potencjał rozwojowy

Obszar rewitalizacji stanowi społeczno-ekonomiczne i kulturalne serce gminy Jastków, charakteryzujące się bogatym dziedzictwem historycznym, naturalnym i społecznym. Kluczowe cechy i potrzeby obejmują:

- **Ośrodek administracyjno-usługowy:** Na terenie obszaru znajdują się kluczowe instytucje gminne, takie jak Urząd Gminy Jastków, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Gminna Biblioteka Publiczna oraz usługi społeczne, np. GOPS. Obiekty te, skoncentrowane w takich miejscach jak Panieńszczyzna i Jastków, zapewniają kompleksowe usługi, ale wymagają modernizacji, aby sprostać współczesnym potrzebom, np. poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zwiększenia efektywności energetycznej.
- **Znaczenie kulturalne i historyczne:** Obszar rewitalizacji odznacza się głębokim dziedzictwem historycznym, od 700-letniej historii Dąbrowicy związanej z rodem Firlejów po XIX-wieczną świetność rolniczą Snopkowa pod zarządem Antoniego Bobrowskiego. Zabytki, takie jak zespół pałacowo-parkowy w Tomaszowicach Kolonii czy Park Pałacowy w Snopkowie, mają niewykorzystany potencjał dla turystyki kulturalnej, ale brakuje odpowiedniej infrastruktury wspierającej ruch turystyczny.
- **Potencjał naturalny i rekreacyjny:** Zróżnicowany krajobraz obszaru, obejmujący doliny rzek Czechówki i Łazęgi, parki oraz historyczne okazy flory, jak dęby w Panieńszczyźnie, oferuje znaczące możliwości rekreacyjne. Jednak zdegradowane tereny, takie jak dawne wysypisko śmieci w Panieńszczyźnie czy zarośnięte tereny łączące park z zalewem, uniemożliwiają bezpieczne korzystanie i wymagają odnowy, aby stworzyć atrakcyjne przestrzenie publiczne.
- **Infrastruktura edukacyjna i społeczna:** Szkoły, takie jak te w Płouszowicach Kolonii i Snopkowie, oraz obiekty społeczne, jak OSP czy świetlica wiejska w Tomaszowicach Kolonii, są kluczowe dla spójności społecznej, ale cierpią z powodu przestarzałej

infrastruktury. Problemy, takie jak przeciekające dachy, nieefektywne ogrzewanie czy brak dostępności, ograniczają ich funkcjonalność i wymagają pilnej rewitalizacji, aby wspierać zaangażowanie społeczności.

- **Możliwości ekonomiczne i społeczne:** Obszar rewitalizacji wspiera różnorodne aktywności gospodarcze, w tym gastronomię, opiekę zdrowotną i drobny handel w Jastkowie, a także dziedzictwo rolnicze w Sieprawicach. Istnieje potencjał dla rozwoju mieszkalnictwa socjalnego i rozszerzenia aktywności gospodarczej, ale jest on ograniczony przez niewystarczającą infrastrukturę i słabą łączność w niektórych strefach.
- **Komunikacja i dostępność:** Główne trasy transportowe zapewniają dobre połączenia z pobliskim Lublinem, jednak wewnętrzna łączność w obrębie obszaru rewitalizacji jest niespójna. Poprawa połączeń transportu publicznego, ścieżek pieszych i tras rowerowych jest niezbędna, aby zwiększyć dostępność i wspierać integrację między sołectwami.

Kluczowe obiekty do rewitalizacji

Kilka kluczowych miejsc w obrębie obszaru rewitalizacji wymaga ukierunkowanych działań, aby uwolnić ich potencjał i przeciwdziałać degradacji:

- **Dawne wysypisko śmieci (Panieńszczyzna):** Ten zdegradowany teren stanowi zagrożenie dla środowiska i bezpieczeństwa. Rekultywacja i przekształcenie w przestrzeń społeczną lub rekreacyjną może poprawić funkcjonalność i estetykę obszaru.
- **Pawilon handlowy (Panieńszczyzna):** Nieużywany budynek z lat 80., położony w centrum z doskonałym dostępem do udogodnień, idealnie nadaje się do adaptacji na centrum społeczne, kulturalne lub handlowe, ożywiając śródmieście.
- **Tereny łączące park z zalewem (Panieńszczyzna):** Te zarośnięte, historycznie znaczące tereny, niegdyś związane z rodziną Budnych, mają potencjał do stworzenia rekreacyjnej trasy łączącej atrakcje kulturalne i naturalne, ale wymagają oczyszczenia i infrastruktury zapewniającej bezpieczny dostęp.
- **Gminny Ośrodek Kultury i Sportu (Dąbrowica):** Ten obiekt, kluczowy dla wydarzeń kulturalnych, takich jak Jarmark Firlejowski, jest przestarzały, niedostępny i w złym stanie technicznym. Kompleksowa renowacja, w tym poprawa dostępności i wyposażenia, jest niezbędna, aby przywrócić jego rolę jako kotwicy społeczności.
- **Obiekty sportowe (Dąbrowica, Snopków):** „Quasi” boisko w Dąbrowicy i zdegradowane boisko w Snopkowie cierpią z powodu złej nawierzchni, braku oświetlenia i nieodpowiedniego ogrodzenia, co ogranicza ich użytkowanie. Modernizacja promowałaby aktywność fizyczną i integrację społeczną.
- **Szkoła Podstawowa (Płouszowice Kolonia):** Pogarszający się stan infrastruktury szkoły, w tym przeciekający dach i przestarzałe ogrzewanie, zagraża zdrowiu uczniów i personelu. Modernizacja, w tym integracja odnawialnych źródeł energii, jest kluczowa dla zapewnienia bezpiecznego i zrównoważonego środowiska nauki.
- **Świetlica wiejska i OSP (Tomaszowice Kolonia):** Wadliwa instalacja elektryczna, nierówna podłoga oraz brak nowoczesnego ogrzewania i wentylacji uniemożliwiają

użytkowanie obiektu. Otaczające tereny rekreacyjne, w tym przestarzały plac zabaw, również wymagają modernizacji, aby wspierać aktywności społeczne.

- **Zdegradowane budynki dawnego kółka rolniczego (Jastków):** Te nieużywane obiekty, w złym stanie technicznym, stanowią niewykorzystaną szansę dla społeczności. Renowacja mogłaby przekształcić je w przestrzeń dla inicjatyw społecznych lub gospodarczych.

Powiązane możliwości

Traktowanie sołectw jako jednego obszaru rewitalizacji umożliwia opracowanie holistycznej strategii, która wykorzystuje ich wzajemne zależności. Na przykład, poprawa łączności między administracyjnym centrum Jastkowa a kulturalnym ośrodkiem w Dąbrowicy może usprawnić dostęp do usług. Rozwój infrastruktury turystycznej wokół historycznych zasobów Snopkowa i naturalnych krajobrazów Panieńszczyzny może stworzyć spójne doświadczenie dla odwiedzających, wspierając lokalną gospodarkę. Modernizacja wspólnej infrastruktury, takiej jak szkoły i obiekty sportowe, wzmacnia spójność społeczną między społecznościami, a projekty odnowy środowiska i sprzyjające tworzeniu miejsc do spędzania czasu wolnego, takie jak rekultywacja wysypiska, przynoszą korzyści dla zrównoważenia całego obszaru. Działania te są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju, zapewniając maksymalny wpływ inwestycji na obszarze rewitalizacji.

Wnioski

Obszar rewitalizacji, obejmujący dziewięć powiązanych sołectw, stanowi dynamiczny organizm o ogromnym potencjale do napędzania społeczno-ekonomicznego i kulturalnego rozwoju Jastkowa. Poprzez sprostanie wspólnym wyzwaniom – takim jak zdegradowana infrastruktura, ograniczona łączność i niewykorzystane zasoby – za pomocą zintegrowanego programu rewitalizacji, gmina może przekształcić ten obszar w tętniące życiem, zrównoważone centrum. Strategiczne inwestycje w kluczowe obiekty, w połączeniu z wzmocnioną integracją, uwolnią zbiorowe atuty obszaru, wspierając spójną i kwitnącą społeczność dla wszystkich mieszkańców.

Najważniejsze obiekty obszaru rewitalizacji

Tabela przedstawia kluczowe obiekty infrastrukturalne zlokalizowane na terenie obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków.

Tabela 7. Najważniejsze obiekty obszaru rewitalizacji

Najważniejsze obiekty Opis obiektu

Dokumentacja zdjęciowa

Dawne śmieci wysypisko

Na terenie Panieńszczyzny znajduje się zdegradowany obszar po dawnym wysypisku śmieci. Obiekt nie jest w żaden sposób zagospodarowany. Poza niekorzystnym dla sfery przestrzenno-funkcjonalnym wyglądem stanowi on również zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców.

Dawny pawilon handlowego budynek

Budynek został wybudowany w 1980r. posiada 3 żelbetonowe kondygnacje o powierzchni zabudowy 486m. Budynek jest częściowo użytkowany na parterze prowadzona jest działalność usługowa (sklepy). Ze względu na jego stan oraz niezagospodarowane otoczenie wokół znacząco obniża atrakcyjność okolicznych terenów.

Obiekt znajduje się w ścisłym centrum miejscowości, ma świetną lokalizację i bardzo dobry dojazd. Znajduje się obok szkoły, ośrodka zdrowia, kościoła, sklepów, poczty, przystanku komunikacji zbiorowej i drogi powiatowej nr 17. Budynek kwalifikuje się do nadania mu nowej funkcji.

Tereny łączące park pałacowy z zalewem wypoczynku (tereny należące niegdyś do rodziny Budnych)

Obecnie obszar stanowi nieużytek, jest porośnięty dziką roślinnością, bez możliwości bezpiecznego poruszania się zarówno pieszo jak i jednośladem. Piękne tereny zachęcają do zwiedzania oraz aktywności fizycznej mieszkańców jednak jest to niemożliwe z uwagi na brak możliwości bezpiecznego poruszania się. Teren obfituje bogatą florą, piękne okazy dębów na terenie parku ustępują dzikorosnącym krzewom oraz terenom łąkowym, co daje możliwość utworzenia niezwykłego miejsca do wypoczynku.

Obecny stan oraz potrzeby mieszkańców wskazują pilne podjęcie działań naprawczych na wskazanym obszarze. Potrzeba rewitalizacji terenu jest podyktowana także koniecznością racjonalnego gospodarowania przestrzenią zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Teren ten przed laty należał do rodziny Budnych, gdzie z budynków gospodarczych przeprowadzono było na pastwiska (tereny obecnego zalewu).

Najważniejsze obiekty **Opis obiektu**

Dokumentacja zdjęciowa

**Budynek Gminnego
Ośrodka Kultury i Sportu**

Budynek GOKiS w dużej mierze utracił pełnione funkcje. Obecny stan infrastruktury ogranicza możliwości jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia działań włączających, kulturalnych, rekreacyjnych mających na celu integrowanie lokalnej społeczności, zwłaszcza mieszkańców obszaru rewitalizacji. Budynek nie jest w żaden sposób dostosowany do osób ze szczególnymi potrzebami. Stare budownictwo, bariery architektoniczne, brak windy czy wąska klatka schodowa całkowicie uniemożliwiają poruszanie się osobom z dysfunkcją narządu ruchu np. poruszających się na wózkach inwalidzkich. Budynek wymaga generalnego remontu m.in. wymiany poszycia dachu, termomodernizacji, wymiany okien i drzwi, posadzek, wszystkich instalacji, ogólny remont budynku czy dobudowy windy. Obecny stan budynku jest bardzo zły i wymaga pilnej rewitalizacji.

W GOKiS brak jest również stosownego wyposażenia do pełnienia funkcji społecznej i kulturalnej przez obiekt.

Boisko w Dąbrowicy

Na terenie stanowiącym własność Urzędu Gminy, zlokalizowane jest „quasi” boisko, służące lokalnej społeczności, klubowi sportowemu „Dąbrowica” oraz amatorskim zespołom sportowym. Boisko powstało z inicjatywy mieszkańców gminy i położone jest w niedalekim sąsiedztwie rzeki Czechówki. Należy podkreślić, iż mieszkańcy Dąbrowicy kilka lat temu we własnym zakresie uporządkowali teren poprzez wykarczowanie krzaków i chwastów. Aby było można w sposób cywilizowany korzystać z różnorodnych form sportu i rekreacji, celowe jest wykonanie kolejnych prac. Społeczność lokalna wykonała też ogrodzenie i oświetlenie terenu oraz wyposażyła w niezbędne minimum infrastrukturalne. Jednakże brak środków finansowych i technicznych nie pozwala na właściwe utrzymanie i dokończenie rewitalizacji tego obszaru.

**Budynek Szkoły
Podstawowej
w Płouszowicach**

Budynek Szkoły przez lata ulegał systematycznej degradacji przez co niezbędna jest gruntowna rewitalizacja. Do szkoły obecnie uczęszcza ok. 150 uczniów, jest to jedyny obiekt oświatowy w okolicy. Dla nauczycieli oraz uczniów i ich rodziców niedogodności wiążą się z niskim komfortem użytkowania budynku szkoły. Stan budynku nieustannie się pogarsza sprawiając coraz większe problemy w prawidłowym funkcjonowaniu jednostki. Dach jest w nagannym stanie technicznym, pojawiają się coraz większe nieszczelności powodujące liczne przecieki a co za tym idzie powiększająca się wilgoć budynku. Jest to

Najważniejsze obiekty **Opis obiektu**

Dokumentacja zdjęciowa

niedopuszczalne w budynkach, w których przebywają dzieci. Kolejnym ogromnym problemem jest źródło ogrzewania które jest nieefektywne, powoduje dyskomfort cieplny odczuwany przez użytkowników budynku Szkoły Podstawowej.

Są oni zmuszeni korzystać z przestarzałego, nieefektywnego systemu grzewczego, będącej w złym stanie stolarki drzwiowej i okiennej (charakteryzujących się nadmierną nieuszczelnnością spowodowaną zużyciem i dużym współczynnikiem przenikania ciepła co powoduje nadmierne straty ciepła i niekontrolowaną infiltrację powietrza zewnętrznego) oraz żarówek i jarzeńówek, w których występuje niekorzystny dla wzroku efekt pulsowania światła oraz które często się wypalają (w związku z ich krótką żywotnością spowodowaną m.in. koniecznością wielokrotnego załączania oświetlenia w ciągu dnia). Ponadto w budynku szkoły brak jest jakiegokolwiek udziału odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu energii końcowej co przyczynia się do zwiększonych ilości zanieczyszczeń środowiska, oddziałując niekorzystnie na wszystkich interesariuszy. To wszystko powoduje niedostateczne zaspokojenie potrzeb interesariuszy w zakresie poprawy warunków życia i rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

**Zdegradowane budynki
dawnego kółka
rolniczego w Jastkowie.**

Obiekty są obecnie nieużytkowane. Ich zły stan techniczny uniemożliwia wykorzystywanie ich do potrzeb społecznych. Brak możliwości aktywnego udziału mieszkańców w życiu społecznym gminy.

**Świetlica wiejska i
pomieszczenia OSP w
Tomaszowicach
Kolonii**

Budynek wymaga rewitalizacji. Największym problemem zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu jest instalacja elektryczna która nie funkcjonuje. Podłoga w pomieszczeniu pokryta jest licznymi dziurami i nierównościami, nie może być użytkowana przez mieszkańców. Wymagane są też prace branży sanitarnej tj. wentylacja wraz z rozwiązaniem technologii ogrzewania, a także montaż instalacji fotowoltaicznej.

Infrastruktura wokół budynku również wymaga rewitalizacji. Plac zabaw wyposażony jest w przestarzałe urządzenia, nierówny teren nie sprzyja zabawom i spędzaniu czasu na świeżym powietrzu.

Boisko w Snopkowie

Zły stan boiska uniemożliwia użytkowanie boiska w sposób właściwy poprawa stanu nawierzchni boiska umożliwiła by możliwość korzystania z obiektu osobom zainteresowanym aktywnością fizyczną. Obecny stan terenu należy uznać jako silnie zdegradowany. Stan boiska nie pozwala na bezpieczne korzystanie z niego przez użytkowników-

Najważniejsze obiekty **Opis obiektu**

Dokumentacja zdjęciowa

liczne nierówności w nawierzchni stwarzają realne ryzyko urazów u użytkowników. Obecnie miejsce, które może służyć jako obiekt, w którym mogłaby zachodzić integracja społeczna mieszkańców (w tym rodzin z dziećmi) jest co do zasady nieużytkowane lub użytkowane w bardzo ograniczonym stopniu. Brak oświetlenia uniemożliwia korzystanie z boiska w porach wieczornych. W istotny sposób ogranicza również komfort osób korzystających z boiska (małe poczucie bezpieczeństwa). Na niski komfort w zakresie bezpieczeństwa wpływa również brak ogrodzenia obiektu.

Źródło: Opracowanie na podstawie informacji udostępnionych przez pracowników Gminy Jastków.

1.3.2. Analiza obszaru rewitalizacji w oparciu o dane statystyczne

Zastosowanie metody desk research

Desk research to metoda badawcza polegająca na kompilacji, analizowaniu oraz przetwarzaniu danych i informacji pochodzących z istniejących źródeł, a następnie formułowaniu na ich podstawie wniosków dotyczących badanego problemu. To badania wtórne, które przeciwstawiają się badaniom pierwotnym.

Wnioski z analizy statystycznej

Analiza statystyczna w niniejszym opracowaniu obejmuje dwa komplementarne etapy. Pierwszy etap polega na przedstawieniu danych nominalnych, obrazujących faktyczne nagromadzenie problemów społecznych i infrastrukturalnych na terenie obszaru rewitalizacji. Drugi etap koncentruje się na analizie wskaźników w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Wskaźniki te, wyliczone na etapie delimitacji, stanowią kluczowy element metodologii prowadzącej do wyznaczenia obszaru rewitalizacji poprzez konstrukcję wskaźnika syntetycznego. Analiza wskaźników nominalnych informuje o skali występowania problemów, nie stanowi natomiast analizy porównawczej. Do celów porównania natężenia problemu służy analiza wskaźnika przeliczonego na 1000 mieszkańców.

Tym samym, w niniejszej analizie statystycznej wykorzystano dwa z trzech głównych kroków metodologicznych zastosowanych na wcześniejszym etapie prac nad dokumentem, tj. delimitacji obszarów problemowych. Należy jednak zaznaczyć, że wskaźnik syntetyczny, choć efektywny w porównywaniu wielu jednostek przestrzennych (jakimi były sołectwa na etapie delimitacji), mógłby okazać się mniej adekwatny i zatracić swoją szczegółowość w kontekście pogłębionego opisu wewnętrznej specyfiki problemów konkretnego, wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Sfera społeczna- analiza danych nominalnych

W obszarze rewitalizacji zauważalna jest koncentracja różnych problemów społecznych i ekonomicznych. Z pomocy społecznej z powodu ubóstwa korzysta 93 osoby, co wskazuje na istotne problemy materialne wśród mieszkańców. Ponadto 42 osoby otrzymują wsparcie

z powodu niepełnosprawności, co świadczy o potrzebie odpowiednich usług i dostosowanej infrastruktury. W obszarze rewitalizacji odnotowano także 5 osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie oraz 7 osób dotkniętych problemem bezdomności, co wymaga specjalistycznych działań interwencyjnych i profilaktycznych. Znaczącą grupę stanowią mieszkańcy ze szczególnymi potrzebami – jest ich aż 1 535, co podkreśla konieczność uwzględnienia ich sytuacji w planach rewitalizacyjnych.

W kwestii rynku pracy na tym obszarze zarejestrowano 98 osób bezrobotnych, z czego 19 posiada wykształcenie gimnazjalne lub niższe. Taki profil bezrobocia wskazuje na bariery edukacyjne i problemy z aktywizacją zawodową. Obszar rewitalizacji cechuje się również wyższym poziomem przestępczości – odnotowano 62 przestępstwa oraz 43 interwencje domowe, co wskazuje na potrzebę wzmocnionych działań w zakresie bezpieczeństwa i wsparcia rodzin.

Pod względem edukacyjnym średni wynik egzaminu ósmoklasisty na obszarze rewitalizacji wynosi 59,22 punktów, co sugeruje konieczność wzmocnienia działań edukacyjnych. Frekwencja wyborcza na poziomie 73,85% świadczy o relatywnie wysokim zaangażowaniu obywatelskim mieszkańców, co może być atutem w mobilizacji społeczności lokalnej. Na obszarze działa 38 organizacji pozarządowych, co tworzy potencjał dla rozwoju inicjatyw społecznych, choć skala problemów może wymagać jego znacznego zwiększenia.

Zjawiska demograficzne również wskazują na wyzwania – zanotowano ujemny przyrost naturalny (-8 osób), co może być symptomem procesów depopulacyjnych lub starzenia się społeczeństwa. Obciążenie demograficzne wynosi 0,69, co oznacza wysoką relację liczby osób nieaktywnych zawodowo (dzieci i seniorów) do osób w wieku produkcyjnym, a to stanowi wyzwanie dla stabilności społeczno-gospodarczej. Niska aktywność kulturalna, wyrażona udziałem jedynie 9,22% mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych, wskazuje na ograniczony poziom integracji społecznej i potrzebę rozwijania oferty kulturalnej oraz społecznej.

Podsumowując, na obszarze rewitalizacji Gminy Jastków skoncentrowane są liczne problemy społeczne i demograficzne, które uzasadniają podjęcie kompleksowych działań rewitalizacyjnych. Wysoki poziom ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, przestępczości oraz niska aktywność kulturalna i ujemny przyrost naturalny podkreślają konieczność wsparcia mieszkańców i poprawy warunków życia na tym terenie.

Tabela 8. Sfera społeczna- wskaźniki problemowe dla obszaru rewitalizacji Gminy Jastków- dane nominalne

Wskaźnik	Wartość dla obszaru rewitalizacji
Liczba ludności	8 099 osób
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	93 osoby
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	42 osoby
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie	5 osób
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności	7 osób
Liczba osób bezrobotnych	98 osób
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym	19 osób
Liczba przestępstw	62
Liczba interwencji domowych	43
Liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami	1 535 osób
Frekwencja w wyborach prezydenckich 2020	73,85%

Wskaźnik	Wartość dla obszaru rewitalizacji
Średni wynik egzaminu ósmoklasisty (stymulanta)	59,22 pkt
Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (NGO)	38
Przyrost naturalny (2022)	-8
Obciążenie demograficzne (liczba osób w wieku nieprodukcyjnym / w wieku produkcyjnym)	0,69
Odsetek osób uczestniczących w życiu kulturalnym	9,22%

Sfera społeczna- analiza danych przeliczonych na 1000 mieszkańców

Wyniki analizy wskaźników społecznych wykazują, że obszar rewitalizacji charakteryzuje się nasileniem zjawisk problemowych, które negatywnie wpływają na jakość życia mieszkańców i wymagają pilnych działań naprawczych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Poniżej przedstawiono najistotniejsze zidentyfikowane problemy:

Ubóstwo i niepełnosprawność

- Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa wynosi 11,48 osób na 1000 mieszkańców, co przewyższa średnią gminną wynoszącą 10,65.
- Również wskaźnik osób korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności jest wyższy na obszarze rewitalizacji (5,19 wobec 4,37).

Wskazuje to na nagromadzenie przypadków wykluczenia społecznego oraz na większy odsetek osób wymagających wsparcia socjalnego, co może wiązać się z ograniczonym dostępem do usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych i wsparcia instytucjonalnego.

Bezdomność

- Wskaźnik liczby osób objętych pomocą społeczną z powodu bezdomności wynosi 0,86 osoby na 1000 mieszkańców, przy średniej gminnej 0,19.

To wskazuje na czterokrotnie większe występowanie tego zjawiska na analizowanym terenie, co może być przejawem pogłębiającego się problemu mieszkaniowego i braku stabilnych warunków bytowych dla części mieszkańców.

Bezrobocie

- W obszarze rewitalizacji zarejestrowano 12,10 osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców, w porównaniu do 10,10 w gminie.

Choć różnica procentowa może wydawać się umiarkowana, w kontekście strukturalnych trudności rynku pracy i kumulacji innych problemów społecznych, bezrobocie stanowi jeden z głównych czynników potęgujących marginalizację.

Przestępczość

- Liczba przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 7,66, wobec 5,56 w gminie.

Podwyższony poziom przestępczości może wpływać na obniżenie poczucia bezpieczeństwa, spadek zaufania społecznego oraz negatywny wizerunek dzielnicy jako miejsca zamieszkania i inwestowania.

Liczba osób ze szczególnymi potrzebami

- Wskaźnik ten wynosi 189,53 osób na 1000 mieszkańców w obszarze rewitalizacji, podczas gdy średnia dla gminy to 163,09.

Taki wynik może świadczyć o dużym udziale osób starszych, z niepełnosprawnościami lub wymagających specjalistycznego wsparcia, co powoduje konieczność dostosowania infrastruktury i usług społecznych do ich potrzeb.

Przyrost naturalny

- Wskaźnik przyrostu naturalnego w obszarze rewitalizacji wynosi -0,99, co jest znacząco niższą wartością niż średnia dla gminy (-0,20).

Utrzymujący się ujemny przyrost naturalny może prowadzić do postępującego wyludniania, starzenia się społeczności oraz pogarszania się struktury demograficznej.

Uczestnictwo w życiu kulturalnym

- Odsetek osób uczestniczących w życiu kulturalnym wynosi jedynie 9,22%, przy średniej gminnej na poziomie 15,40%.

Tak niski poziom uczestnictwa może wynikać z braku oferty kulturalnej w pobliżu, barier finansowych lub braku poczucia integracji społecznej, co dodatkowo pogłębia zjawisko wykluczenia.

Zestawienie wskaźników jednoznacznie wskazuje, że obszar rewitalizacji cechuje się znacznym nasileniem problemów społecznych w porównaniu do średnich wartości dla całej Gminy Jastków. W szczególności zauważalne są:

- wyższy poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego,
- problemy mieszkaniowe (bezdomność),
- wyższe bezrobocie i przestępczość,
- nasilenie problemów demograficznych i słaba aktywność kulturalna.

Powyższe diagnozy wskazują na potrzebę kompleksowych działań rewitalizacyjnych w sferze społecznej, obejmujących zarówno poprawę dostępu do usług społecznych i kulturalnych, jak również działania aktywizujące społeczność lokalną i przeciwdziałające marginalizacji.

Poniżej przedstawiono zestawienie tabelaryczne ukazujące porównanie wybranych wskaźników społecznych dla obszaru rewitalizacji oraz średnich wartości dla Gminy Jastków (przeliczone na 1000 mieszkańców lub jako średnie procentowe). Wskaźniki zostały ocenione wizualnie:

- ● – sytuacja gorsza w obszarze rewitalizacji niż średnio w gminie,
- ● – sytuacja lepsza,
- ● – porównywalna (różnica $\leq 5\%$).

Tabela 9. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery społecznej (przeliczone na 1000 mieszkańców)

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji (na 1000 mieszkańców / %)	Średnia w gminie	Ocena
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	11,48	10,65	●
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	5,19	4,37	●
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie	0,62	1,46	●
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności	0,86	0,19	●
Liczba osób bezrobotnych	12,10	10,10	●
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym	2,35	2,24	●
Liczba przestępstw	7,66	5,56	●
Liczba interwencji domowych	5,31	5,15	●
Liczba mieszkańców ze szczególnymi potrzebami	189,53	163,09	●
Frekwencja w wyborach prezydenckich 2020 (%)	73,85	70,80	●
Średni wynik egzaminu ósmoklasisty (%)	59,22	60,36	●
Liczba zarejestrowanych NGO (na 1000 mieszkańców)	4,69	3,62	●
Przyrost naturalny (na 1000 mieszkańców)	-0,99	-0,20	●
Obciążenie demograficzne	0,69	0,70	●
Odsetek osób uczestniczących w życiu kulturalnym (%)	9,22	15,40	●

Źródło: Na podstawie „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków

Sfera społeczna- określenie przyczyn negatywnych zjawisk występujących w obszarze rewitalizacji.

Na podstawie przedstawionych danych statystycznych można zidentyfikować szereg przyczyn negatywnych zjawisk występujących w obszarze rewitalizacji Gminy Jastków. Przyczyny te są ze sobą wzajemnie powiązane i często tworzą błędne koło wykluczenia społecznego.

Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego wynika przede wszystkim z niskiej jakości życia mieszkańców oraz braku stabilności dochodowej. Znaczne uzależnienie od pomocy społecznej, szczególnie z tytułu ubóstwa, niepełnosprawności i bezdomności, dodatkowo pogłębia problemy społeczne. Ponadto, niewystarczająca dostępność usług społecznych oraz instytucjonalnego wsparcia utrudnia poprawę sytuacji.

Strukturalne bezrobocie i niski poziom kapitału ludzkiego to kolejny istotny problem. Charakteryzuje się on dużą liczbą osób bezrobotnych – zarówno nominalnie, bo aż 98 osób, jak i względnie, czyli 12,10 na 1000 mieszkańców. Znaczny udział osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, które stanowią 19 osób (2,35‰), ogranicza ich szanse na rynku pracy. Dodatkowo brak lokalnych inicjatyw aktywizujących zawodowo czy dostępu do kształcenia ustawicznego pogarsza sytuację.

Problemy rodzinne, przemoc i przestępczość również stanowią poważne wyzwania. Wysoka liczba przestępstw, wynosząca 62 zdarzenia (7,66 na 1000 mieszkańców), oraz wzmożone interwencje domowe, choć w przeliczeniu na mieszkańców są nieco mniej alarmujące, wskazują na napięcia społeczne. Obecność przypadków przemocy w rodzinie i bezdomności jest objawem dezintegracji społecznej i kryzysu funkcji rodziny.

Wysoki udział osób ze szczególnymi potrzebami to kolejny istotny aspekt. Liczba osób wymagających specjalnego wsparcia wynosi 1 535 (189,53 na 1000 mieszkańców). Może to wskazywać na niedobór dostosowanej infrastruktury oraz opieki zdrowotnej i socjalnej. Dodatkowo starzejąca się społeczność lokalna (ujemny przyrost naturalny) oraz znaczna liczba osób z niepełnosprawnościami zwiększają zapotrzebowanie na odpowiednie wsparcie.

Problemy demograficzne i wyludnianie są widoczne poprzez ujemny przyrost naturalny (-0,99) oraz relatywnie wysokie obciążenie demograficzne. Niska atrakcyjność miejsca do życia, brak perspektyw dla młodych rodzin oraz odpływ ludności przyczyniają się do dalszego wyludniania.

Słaba integracja społeczno-kulturalna objawia się niskim odsetkiem uczestników życia kulturalnego, który wynosi 9,22%, podczas gdy w gminie jest to 15,40%. Brak lokalnej oferty kulturalnej lub bariery w jej dostępności – zarówno lokalizacyjne, finansowe, jak i społeczne – powodują marginalizację oraz poczucie wykluczenia mieszkańców z życia wspólnotowego.

Umiarkowane problemy edukacyjne są zauważalne, mimo że średni wynik egzaminu ósmoklasisty nie odbiega znacząco od średniej gminnej. Wskazuje to jednak na potrzebę wsparcia w zakresie jakości edukacji oraz wyrównywania szans uczniów.

Wysoka aktywność obywatelska i organizacyjna stanowi pozytywny potencjał rewitalizacyjny. Ponadprzeciętna frekwencja wyborcza oraz wysoka liczba organizacji pozarządowych mogą stanowić podstawę do budowania lokalnego partnerstwa i wspierania działań oddolnych. Pomimo istniejących trudności, społeczny potencjał do aktywizacji mieszkańców oraz wdrażania inicjatyw rozwojowych daje szansę na pozytywne zmiany.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono podsumowanie przyczyn występowania negatywnych problemów społecznych w obszarze rewitalizacji.

Tabela 10. Podsumowanie przyczyn negatywnych zjawisk.

Obszar problemowy	Główne przyczyny
Wykluczenie społeczne	Ubóstwo, bezdomność, niepełnosprawność, zależność od pomocy społecznej
Bezrobocie i edukacja	Niskie kwalifikacje, ograniczony dostęp do rynku pracy
Przemoc i bezpieczeństwo	Przestępczość, interwencje domowe, kryzysy rodzinne, brak oferty spędzania czasu wolnego,
Demografia	Starzenie się ludności, ujemny przyrost naturalny, emigracja
Niska aktywność kulturalna	Brak oferty i dostępności, marginalizacja, bariery integracyjne
Wysokie zapotrzebowanie na wsparcie	Duża liczba osób ze szczególnymi potrzebami i konieczność dostosowania infrastruktury

Źródło: Opracowanie własne.

Sfera społeczna- podsumowanie

Analiza statystyczna dotycząca obszaru rewitalizacji Gminy Jastków została przeprowadzona w dwóch uzupełniających się etapach: przedstawieniu danych nominalnych oraz analizie wskaźników przeliczonych na 1 000 mieszkańców. Dane nominalne ukazują rzeczywistą skalę występowania problemów społecznych, natomiast wskaźniki przeliczone pozwalają na ich porównanie z innymi jednostkami przestrzennymi, w tym z średnią dla całej gminy. Wykorzystanie obu tych podejść umożliwia zarówno szczegółowy opis sytuacji, jak i ocenę natężenia problemów.

W obszarze rewitalizacji występuje wyraźne nagromadzenie problemów takich jak ubóstwo, niepełnosprawność, bezdomność, bezrobocie, przestępczość oraz niska aktywność kulturalna. Wskaźniki przeliczone na 1 000 mieszkańców potwierdzają, że w porównaniu do średnich gminnych obszar rewitalizacji cechuje się wyższym poziomem ubóstwa (11,48 vs 10,65), niepełnosprawności (5,19 vs 4,37), bezdomności (0,86 vs 0,19), bezrobocia (12,10 vs 10,10), przestępczości (7,66 vs 5,56) oraz większą liczbą osób ze szczególnymi potrzebami (189,53 vs 163,09). Ponadto obserwuje się ujemny przyrost naturalny (-0,99 vs -0,20) oraz niskie uczestnictwo w życiu kulturalnym (9,22% vs 15,40%), co dodatkowo podkreśla wyzwania demograficzne i społeczne. Mimo tych trudności, frekwencja wyborcza oraz liczba działających organizacji pozarządowych są wyższe niż średnia gminna, co wskazuje na potencjał aktywności obywatelskiej i społecznej.

Przyczyną negatywnych zjawisk są m.in. niska jakość życia, strukturalne bezrobocie, niskie kwalifikacje mieszkańców, problemy rodzinne i przemoc, wysokie zapotrzebowanie na wsparcie osób niepełnosprawnych oraz starzenie się i depopulacja społeczeństwa. Dodatkowo brak odpowiedniej oferty kulturalnej i barier w jej dostępności wpływa na niską integrację społeczną. Pozytywnym aspektem jest stosunkowo umiarkowany poziom problemów edukacyjnych oraz wysoka aktywność obywatelska, które mogą stanowić podstawę do skutecznej rewitalizacji.

Sfera gospodarcza- analiza danych nominalnych

Na obszarze rewitalizacji zidentyfikowano 585 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON. W analizowanym okresie zarejestrowano 37 nowych działalności, podczas gdy 32 podmioty zostały wyrejestrowane. Znaczący udział w strukturze gospodarczej stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – ich liczba wynosi 499. Dane te wskazują na aktywność gospodarczą w obszarze, przy jednoczesnym występowaniu rotacji wśród podmiotów.

Tabela 11. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery gospodarczej dane nominalne

Lp.	Wskaźnik	Obszar rewitalizacji – wartość skumulowana
1	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	585
2	Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON	37
3	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	32
4	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	499

Źródło: Na podstawie „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji Gminy Jastków”.

Sfera gospodarcza- analiza danych przeliczonych na 1000 mieszkańców

Sytuacja gospodarcza obszaru rewitalizacji prezentuje zróżnicowany obraz w porównaniu do średnich wartości dla całej gminy. W większości analizowanych wskaźników, obszar rewitalizacji wypada korzystniej lub porównywalnie względem średnich wartości gminnych.

Na 1000 mieszkańców obszaru rewitalizacji przypada więcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON oraz więcej nowo zarejestrowanych firm niż przeciętnie w gminie, co może świadczyć o stosunkowo wysokim poziomie aktywności gospodarczej. Również liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest wyższa niż średnio w gminie, co należy uznać za pozytywny sygnał.

Wskaźnik liczby wyrejestrowanych działalności gospodarczych utrzymuje się na poziomie porównywalnym do średniej gminnej (różnica $\leq 5\%$), co wskazuje na stabilność tego segmentu.

Jedynym obszarem, w którym sytuacja jest wyraźnie mniej korzystna, jest liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wartość tego wskaźnika w obszarze rewitalizacji jest istotnie niższa niż średnia dla gminy, co może wskazywać na mniejsze zaangażowanie osób aktywnych zawodowo w działalność gospodarczą i potencjalne ograniczenia w wykorzystaniu lokalnego kapitału ludzkiego.

Poniżej przedstawiono zestawienie tabelaryczne ukazujące porównanie wybranych wskaźników gospodarczych dla obszaru rewitalizacji oraz średnich wartości dla Gminy Jastków (przeliczone na 1000 mieszkańców lub jako średnie procentowe). Wskaźniki zostały ocenione wizualnie:

- – sytuacja gorsza w obszarze rewitalizacji niż średnio w gminie,
- – sytuacja lepsza,
- – porównywalna (różnica $\leq 5\%$).

Tabela 12. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery gospodarczej (przeliczone na 1000 mieszkańców)

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina (średnia)	Ocena sytuacji w obszarze rewitalizacji
Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON (na 1000 mieszkańców)	72,23	58,42	●
Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych (na 1000 mieszkańców)	4,57	3,91	●
Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych (na 1000 mieszkańców)	3,95	3,55	●
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (na 1000 mieszkańców)	61,61	47,73	●
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym	10,34	20,13	●

Źródło: Na podstawie „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”

Sfera gospodarcza- określenie przyczyn negatywnych zjawisk występujących w obszarze rewitalizacji.

Niski poziom przedsiębiorczości wśród osób w wieku produkcyjnym

Mimo że ogólna liczba działalności gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest stosunkowo wysoka, wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym jest wyraźnie niższy niż średnia dla gminy (●). Może to świadczyć o:

- ograniczonej aktywności gospodarczej wśród osób, które teoretycznie powinny być najbardziej aktywne zawodowo,
- barierach wejścia na rynek, takich jak brak środków finansowych, dostępu do doradztwa, trudności administracyjne czy brak kompetencji przedsiębiorczych,
- odpływie osób przedsiębiorczych do innych obszarów, zwłaszcza miejskich,
- niskiej atrakcyjności lokalnego rynku do prowadzenia działalności.

Rotacja w sektorze mikroprzedsiębiorstw

Relatywnie wysoka liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych (choć obie wartości mieszczą się w normach) może sugerować:

- nietrwałość prowadzonej działalności, co może wynikać z trudnych warunków lokalnego rynku (niski popyt, konkurencja, koszty prowadzenia działalności),
- podejmowanie działalności z konieczności, a nie z potencjału rozwojowego, co skutkuje jej szybszym zamykaniem,
- brak systemowego wsparcia dla osób rozpoczynających działalność (np. brak inkubatorów przedsiębiorczości, doradztwa, lokalnych programów wsparcia).

Niewystarczające wykorzystanie potencjału ludzkiego

Pomimo stosunkowo wysokiej ogólnej liczby firm i osób prowadzących działalność, niższy wskaźnik aktywności gospodarczej wśród osób w wieku produkcyjnym może także świadczyć o:

- niewystarczającej mobilizacji i zaangażowaniu lokalnych mieszkańców w działania na rzecz samozatrudnienia i rozwoju gospodarczego,
- niedostosowaniu lokalnej oferty edukacyjnej i szkoleniowej do potrzeb rynku,
- niedoborach w zakresie innowacyjności i specjalizacji gospodarczej, które przyciągałyby aktywną zawodowo populację.

Brak stabilnych i trwałych miejsc pracy lokalnie

Niska aktywność przedsiębiorcza w grupie osób w wieku produkcyjnym może również odzwierciedlać:

- dominację niskomarżowych, trudnych do utrzymania w długim okresie mikroprzedsiębiorstw,
- brak większych inwestorów i firm, które mogłyby stymulować rozwój lokalnego rynku pracy,
- migrację zarobkową mieszkańców obszaru rewitalizacji do większych ośrodków miejskich (np. Lublin).

Sfera gospodarcza- podsumowanie

Sytuacja gospodarcza obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków charakteryzuje się umiarkowaną aktywnością gospodarczą. Zidentyfikowano 585 podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON, z czego zdecydowaną większość stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (499). W analizowanym okresie odnotowano zarówno nowe rejestracje (37), jak i wyrejestrowania (32), co wskazuje na pewien poziom rotacji, ale również na żywotność sektora.

Analiza przeliczonych wskaźników gospodarczych ukazuje, że w większości aspektów obszar rewitalizacji wypada lepiej lub porównywalnie do średniej gminnej, m.in. pod względem liczby firm na 1000 mieszkańców i liczby nowo zarejestrowanych działalności. Problemem pozostaje natomiast **niska aktywność gospodarcza wśród osób w wieku produkcyjnym**, co może

świadczą o niewykorzystanym potencjale lokalnych zasobów ludzkich, ograniczeniach strukturalnych oraz barierach dla rozwoju przedsiębiorczości.

W efekcie, mimo pozytywnych sygnałów w zakresie ogólnej aktywności gospodarczej, obszar rewitalizacji zmagają się z istotnymi wyzwaniami związanymi z trwałością działalności, ograniczonym zaangażowaniem osób aktywnych zawodowo oraz niedoborem stabilnych i rozwojowych miejsc pracy.

Sfera środowiskowa- analiza danych nominalnych

Tabela przedstawia dane dotyczące problemu azbestu na obszarze rewitalizacji. Wskazuje ona, że na tym terenie znajduje się 2220,016 ton wyrobów zawierających azbest. Jednocześnie udział budynków pokrytych azbestem w ogólnej liczbie budynków wynosi 47%. Dane te wskazują na istotne zagrożenie związane z obecnością azbestu, co może mieć negatywny wpływ na środowisko oraz zdrowie mieszkańców i wymaga podjęcia działań związanych z jego usuwaniem lub bezpiecznym zabezpieczeniem.

Tabela 13. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery gospodarczej dane nominalne

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji
Ilość wyrobów zawierających azbest (w tonach)	2220,016
% udział budynków pokrytych azbestem w liczbie budynków ogółem	47,00%

Źródło: Na podstawie „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”

Sfera środowiskowa- analiza danych przeliczonych na 1000 mieszkańców

W analizowanym obszarze rewitalizacji zauważalny jest istotny problem związany z obecnością wyrobów zawierających azbest. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców ilość tych wyrobów jest znacznie wyższa niż średnia dla całej gminy (3279,15 t/1000 mieszkańców wobec 599,36 t/1000 mieszkańców). Wskazuje to na większe obciążenie środowiskowe i potencjalne zagrożenia zdrowotne wynikające z obecności azbestu na terenie rewitalizowanym.

Jednocześnie udział budynków pokrytych azbestem w liczbie wszystkich budynków na obszarze rewitalizacji jest porównywalny do średniej gminnej (47,00% wobec 47,16%), co oznacza, że choć problem dotyczy podobnego odsetka budynków, to w przeliczeniu na mieszkańców jest on zdecydowanie bardziej nasilony.

Wyniki te wskazują na potrzebę podjęcia działań ukierunkowanych na usuwanie wyrobów zawierających azbest oraz ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i środowiskowych na obszarze rewitalizacji.

Wskaźniki zostały ocenione wizualnie:

- – sytuacja gorsza w obszarze rewitalizacji niż średnio w gminie,
- – sytuacja lepsza,
- – porównywalna (różnica $\leq 5\%$).

Tabela 14. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery środowiskowej- dane w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Lp.	Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina (średnia)	Ocena sytuacji w obszarze rewitalizacji
1	Ilość wyrobów zawierających azbest (t/1000 mieszkańców)	3279,15	599,36	●
2	% Udział budynków pokrytych azbestem w liczbie budynków ogółem	47,00	47,16	●

Źródło: Na podstawie „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Sfera środowiskowa- określenie przyczyn negatywnych zjawisk występujących w obszarze rewitalizacji.

Przyczyny występowania problemu azbestu na obszarze rewitalizacji można analizować w kilku aspektach. Po pierwsze, wysoka ilość wyrobów zawierających azbest w przeliczeniu na 1000 mieszkańców (3279,15 t wobec 599,36 t w gminie) wskazuje na historyczne wykorzystanie azbestu jako popularnego materiału budowlanego, zwłaszcza w budynkach mieszkalnych i gospodarczych. Azbest był szeroko stosowany ze względu na swoje właściwości izolacyjne i ognioodporne, co tłumaczy jego duże nagromadzenie na badanym terenie.

Ponadto, podobny procentowy udział budynków pokrytych azbestem w obszarze rewitalizacji i w całej gminie (około 47%) świadczy o tym, że problem jest rozłożony równomiernie, jednak w obszarze rewitalizacji może występować większa gęstość zaludnienia lub mniejsza powierzchnia, co powoduje wyższe obciążenie mieszkańców azbestem w przeliczeniu na 1000 osób.

Dodatkowo, opóźnienia i ograniczenia w demontażu i utylizacji azbestu mogą wynikać z braku środków finansowych, niewystarczającego wsparcia instytucjonalnego lub ograniczonej świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń zdrowotnych związanych z azbestem. W konsekwencji azbest pozostaje na budynkach, stwarzając ciągłe ryzyko dla środowiska i zdrowia mieszkańców.

Podsumowując, wysoka koncentracja azbestu na obszarze rewitalizacji wynika z historycznych praktyk budowlanych, specyfiki zabudowy oraz barier w skutecznym usuwaniu tego materiału. Dlatego kluczowe jest podjęcie systemowych działań mających na celu bezpieczną likwidację azbestu oraz edukację mieszkańców i właścicieli nieruchomości.

Sfera środowiskowa- podsumowanie

Na obszarze rewitalizacji występuje poważny problem związany z obecnością azbestu – znajduje się tam ponad 2200 ton tego materiału, a blisko połowa budynków jest nim pokryta. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców ilość wyrobów zawierających azbest jest ponad pięciokrotnie wyższa niż średnia dla całej gminy, co wskazuje na znaczne obciążenie środowiskowe i zdrowotne. Pomimo podobnego udziału budynków z azbestem w obu obszarach, na terenie rewitalizacji problem jest bardziej dotkliwy ze względu na większą koncentrację mieszkańców. Przyczyny tego stanu to historyczne wykorzystanie azbestu w budownictwie, wysoka gęstość zabudowy oraz bariery finansowe i organizacyjne utrudniające jego usuwanie.

Konieczne jest podjęcie skutecznych działań mających na celu bezpieczną likwidację azbestu i ograniczenie jego negatywnego wpływu na zdrowie i środowisko.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna- analiza danych nominalnych

Poniższa tabela przedstawia kluczowe wskaźniki infrastrukturalne i jakościowe dotyczące obszaru rewitalizacji. Analiza obejmuje m.in. średnie odległości do podstawowych usług i obiektów użyteczności publicznej, takich jak przychodnie POZ, przystanki komunikacji publicznej czy infrastruktura sportowa. W obszarze rewitalizacji średnia odległość do przychodni wynosi 3,32 km, co może wskazywać na ograniczony dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej. Z kolei przystanki komunikacji publicznej zlokalizowane są stosunkowo blisko (średnio 0,96 km), co ułatwia mobilność mieszkańców.

W zakresie infrastruktury społecznej obszar dysponuje czterema placówkami opieki zdrowotnej oraz szesnastoma obiektami kultury, co stanowi bazę do rozwoju lokalnej aktywności społecznej i zdrowotnej. Jednocześnie wskaźniki infrastrukturalne wskazują na istotne wyzwania – ponad jedna trzecia dróg i chodników wymaga generalnych remontów (35,56%), a stopień degradacji przestrzeni publicznych sięga ponad połowy powierzchni (51,78%). Ponadto, niemal 80% infrastruktury nie jest dostosowane do potrzeb osób ze specjalnymi wymaganiami, co wymaga pilnych działań w kierunku poprawy dostępności.

Na koniec warto zwrócić uwagę na relatywnie wysoką liczbę linii komunikacji zbiorowej (33), które obsługują ten obszar, co może stanowić dobrą podstawę do dalszego rozwoju transportu publicznego i poprawy jakości życia mieszkańców. W sumie dane wskazują na konieczność kompleksowych działań rewitalizacyjnych, zarówno w zakresie infrastruktury, jak i poprawy dostępności usług.

Tabela 15. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery przestrzenno-funkcjonalnej- dane nominalne

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji skumulowana/średnia	(wartość
Średnia odległość od przychodni POZ (w km)	3,32	
Średnia odległość od przystanku komunikacji publicznej (w km)	0,96	
Średnia odległość do infrastruktury sportowej (orlik, siłownia napowietrzna itp.) (w km)	1,96	
Liczba placówek opieki zdrowotnej	4,00	
Liczba obiektów kultury	16,00	
Odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów (%)	35,56	
Stopień degradacji przestrzeni publicznych (% zdegradowania w całości przestrzeni publicznej)	51,78	

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji (wartość skumulowana/średnia)
Udział infrastruktury (przestrzeni) niedostosowanej do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami	0,78
Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługujących dany obszar	33,00

Źródło: Na podstawie „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna - analiza danych przeliczonych na 1000 mieszkańców

Na obszarze rewitalizacji średnia odległość od przychodni podstawowej opieki zdrowotnej oraz infrastruktury sportowej jest mniejsza niż przeciętnie w sołectwach w gminie Jastków, co wskazuje na lepszą dostępność tych usług. Odległość do przystanków komunikacji publicznej jest na podobnym poziomie w obu analizowanych obszarach.

Jednakże, w rewitalizowanym obszarze występuje większa liczba placówek opieki zdrowotnej oraz obiektów kultury w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, co jest korzystne, lecz towarzyszy temu jednocześnie wyższy odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów oraz znacznie większy stopień degradacji przestrzeni publicznych. Te negatywne wskaźniki wskazują na znaczne problemy z infrastrukturą drogową i przestrzenią publiczną, wymagającą pilnych działań rewitalizacyjnych.

Udział infrastruktury niedostosowanej do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami jest na obszarze rewitalizacji niższy niż średnia gminna, co jest pozytywnym sygnałem. Natomiast liczba linii komunikacji zbiorowej przypadająca na 1000 mieszkańców jest tu zdecydowanie niższa, co wskazuje na ograniczony dostęp do transportu publicznego.

Podsumowując, obszar rewitalizacji charakteryzuje się lepszą dostępnością do podstawowych usług i infrastruktury sportowej, ale boryka się z poważnymi problemami związanymi z degradacją przestrzeni publicznych, infrastrukturą drogową oraz ograniczonym dostępem do komunikacji zbiorowej, co wymaga skoncentrowanych działań naprawczych w ramach programu rewitalizacji.

Tabela przedstawia porównanie kluczowych wskaźników infrastrukturalnych i środowiskowych między obszarem rewitalizacji a średnią gminną, z uwzględnieniem przeliczenia wartości na 1000 mieszkańców tam, gdzie to możliwe.

Oto tabela porównawcza problemów infrastrukturalnych i środowiskowych na terenie obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy Jastków, z uwzględnieniem wartości przeliczonych na 1000 mieszkańców (gdzie dotyczy) oraz średnich wartości procentowych i odległości.

Wskaźniki zostały ocenione wizualnie:

- – sytuacja gorsza w obszarze rewitalizacji niż średnio w gminie,
- – sytuacja lepsza,
- – porównywalna (różnica $\leq 5\%$).

Tabela 16. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery przestrzenno-funkcjonalnej- dane w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Lp.	Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina (średnia)	Ocena sytuacji
1	Średnia odległość od przychodni POZ (km)	3,32	4,63	●
2	Średnia odległość od przystanku komunikacji publicznej (km)	0,96	0,95	●
3	Średnia odległość do infrastruktury sportowej (km)	1,96	2,21	●
4	Liczba placówek opieki zdrowotnej / 1000 mieszkańców	0,49	0,14	●
5	Liczba obiektów kultury / 1000 mieszkańców	1,98	1,72	●
6	Odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów (%)	35,56	27,72	●
7	Stopień degradacji przestrzeni publicznych (%)	51,78	33,36	●
8	Udział infrastruktury niedostosowanej do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami	0,78	2,66	●
9	Liczba linii komunikacji zbiorowej / 1000 mieszkańców	4,07	9,13	●

Źródło: Na podstawie „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna - określenie przyczyn negatywnych zjawisk występujących w obszarze rewitalizacji.

Zaniedbana infrastruktura techniczna i publiczna

- Wysoki odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów (35,56%) oraz
- znaczący stopień degradacji przestrzeni publicznych (51,78%)

wskazują na wieloletnie zaniedbania w zakresie utrzymania infrastruktury oraz brak systematycznych inwestycji modernizacyjnych w tej części gminy. Problemy te wpływają bezpośrednio na estetykę, bezpieczeństwo i funkcjonalność przestrzeni publicznej.

Niska dostępność do komunikacji zbiorowej

- Mimo ogólnej liczby 33 linii komunikacyjnych, po przeliczeniu na 1000 mieszkańców, ich liczba w obszarze rewitalizacji (4,07/1000) jest ponad dwukrotnie niższa niż średnio w gminie (9,13/1000).

To ogranicza mobilność mieszkańców i utrudnia dostęp do usług oraz aktywności poza miejscem zamieszkania. Może również skutkować wykluczeniem transportowym osób starszych i młodzieży.

Brak dostosowania przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

- Choć udział niedostosowanej infrastruktury (0,78) jest niższy niż średnia w gminie, to nadal znaczna część przestrzeni nie uwzględnia potrzeb osób z niepełnosprawnościami, seniorów czy opiekunów z wózkami dziecięcymi.

Może to świadczyć o braku kompleksowego podejścia do projektowania przestrzeni w duchu uniwersalnego projektowania.

Degradacja funkcji społecznych i estetycznych przestrzeni publicznej

- Wysoki stopień degradacji przestrzeni publicznych (51,78%) oznacza, że znaczna część miejsc wspólnych (place, skwery, ulice) nie pełni już swojej funkcji integracyjnej, rekreacyjnej czy reprezentacyjnej.

Może to skutkować zmniejszeniem aktywności społecznej mieszkańców oraz obniżeniem poczucia przynależności i identyfikacji z miejscem.

Skrajne zróżnicowanie dostępności usług

- Dobra dostępność do placówek zdrowotnych i obiektów kultury w przeliczeniu na 1000 mieszkańców sugeruje nadreprezentację infrastruktury względem wielkości populacji, co może świadczyć o ich niewykorzystaniu lub nieefektywnym rozmieszczeniu.

To z kolei może prowadzić do niewystarczającego utrzymania lub niedoinwestowania, jeśli instytucje te nie odpowiadają faktycznym potrzebom społeczności lokalnej.

Niewystarczające planowanie przestrzenne i koordynacja inwestycji

- Występujące dysproporcje (np. dobra dostępność infrastruktury sportowej vs. zły stan dróg) wskazują na brak spójnej strategii rozwoju przestrzennego, która integrowałaby funkcje i potrzeby mieszkańców w ujęciu kompleksowym.

Przyczyny negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych w obszarze rewitalizacji mają charakter strukturalny i wynikają z długoletnich zaniedbań inwestycyjnych, braku zintegrowanego podejścia do planowania przestrzennego oraz niskiego poziomu partycypacji społecznej w kształtowaniu przestrzeni lokalnej. Wymaga to kompleksowych działań rewitalizacyjnych, uwzględniających zarówno poprawę infrastruktury, jak i aktywizację społeczną mieszkańców.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna - podsumowanie

Obszar rewitalizacji w Gminie Jastków charakteryzuje się *lepszą dostępnością* do niektórych usług publicznych w porównaniu do średniej gminnej. Średnia odległość do przychodni POZ (3,32 km) i infrastruktury sportowej (1,96 km) jest niższa niż w całej gminie. Mieszkańcy mają także względnie dobry dostęp do przystanków komunikacji publicznej (średnio 0,96 km).

Wskaźniki przeliczone na 1000 mieszkańców pokazują *większą liczbę placówek zdrowotnych i obiektów kultury* na terenie rewitalizowanym, co może sprzyjać lokalnej aktywności społecznej.

Jednak obszar ten zmagają się z *istotnymi problemami infrastrukturalnymi*:

- Aż **35,56% dróg i chodników wymaga generalnych remontów, a stopień degradacji przestrzeni publicznych sięga 51,78%**.
- **Dostęp do transportu zbiorowego**, mimo 33 linii autobusowych, jest niski w przeliczeniu na liczbę mieszkańców (4,07/1000 mieszkańców vs 9,13/1000 w całej gminie).
- Część infrastruktury wciąż nie jest dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi wymaganiami, mimo że wskaźnik ten (0,78) jest lepszy niż średnia gminna.

Zidentyfikowane przyczyny negatywnych zjawisk obejmują:

- długoletnie zaniedbania inwestycyjne,
- brak spójnej strategii rozwoju przestrzennego,
- niedostateczne planowanie i koordynację działań infrastrukturalnych,
- ograniczony udział mieszkańców w kształtowaniu przestrzeni publicznej.

Wnioski: Obszar rewitalizacji w Gminie Jastków wymaga szeroko zakrojonych działań naprawczych. Konieczna jest poprawa jakości infrastruktury technicznej i drogowej, zwiększenie dostępności usług publicznych oraz rozwój transportu zbiorowego. Rewitalizacja powinna być realizowana w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem potrzeb lokalnej społeczności i zasad zrównoważonego planowania przestrzennego.

Sfera techniczna- analiza danych nominalnych

Poniższa tabela przedstawia kluczowe wskaźniki dotyczące infrastruktury obiektów użyteczności publicznej oraz dostępności podstawowych usług w obszarze rewitalizacji gminy Jastków. Zawiera ona informacje o liczbie budynków użyteczności publicznej, liczbie obiektów zabytkowych i użyteczności publicznej wymagających remontów oraz termomodernizacji. Dodatkowo uwzględniono dostępność tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz poziom skorzystania mieszkańców z sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Dane te obrazują zarówno aktualny stan infrastruktury, jak i obszary wymagające szczególnej uwagi w ramach działań rewitalizacyjnych.

Tabela 17. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery technicznej- dane nominalne.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji – wartość skumulowana/średnia
Liczba budynków użyteczności publicznej	30
Liczba wymagających remontu obiektów zabytkowych	21
Liczba wymagających remontu obiektów użyteczności publicznej	14
Liczba budynków użyteczności publicznej zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	16
Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	11
Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%)	92,67
Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%)	19,00

Źródło: Na podstawie „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”

Sfera techniczna - analiza danych przeliczonych na 1000 mieszkańców

Analiza wskaźników infrastrukturalnych dla obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków w przeliczeniu na 1000 mieszkańców pokazuje zróżnicowaną sytuację w porównaniu z średnią gminną.

Po pierwsze, obszar rewitalizacji charakteryzuje się wyraźnie większą liczbą budynków użyteczności publicznej (3,70 wobec 1,64), co świadczy o lepszym dostępie do instytucji publicznych i usług społecznych w tym rejonie. Podobnie, większa jest również liczba budynków zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (1,98 vs 0,84), co jest pozytywnym sygnałem wskazującym na większą inkluzywność przestrzeni publicznej.

Z drugiej strony, wskaźniki dotyczące stanu technicznego infrastruktury wykazują wyraźne problemy. Obszar rewitalizacji ma ponad dwukrotnie więcej wymagających remontu obiektów zabytkowych (2,59 wobec 1,32) oraz obiektów użyteczności publicznej (1,73 vs 0,76), co wskazuje na konieczność pilnych działań konserwacyjnych i modernizacyjnych. Również liczba budynków wymagających termomodernizacji jest wyższa (1,36 wobec 0,60), co może wpływać negatywnie na efektywność energetyczną i koszty eksploatacji tych obiektów.

W zakresie infrastruktury komunalnej sytuacja jest zróżnicowana. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej na obszarze rewitalizacji (92,67%) jest zbliżony do średniej gminnej (93,00%) i można go uznać za porównywalny. Natomiast odsetek korzystających z sieci wodociągowej jest wyższy w obszarze rewitalizacji (19,00% vs 14,36%), co świadczy o lepszym dostępie do podstawowej infrastruktury wodnej.

Podsumowując, obszar rewitalizacji wykazuje przewagę pod względem dostępności budynków użyteczności publicznej oraz ich dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami, jednak równocześnie boryka się z poważnymi wyzwaniami związanymi z degradacją i koniecznością remontów infrastruktury. Konieczne jest więc skoncentrowanie działań rewitalizacyjnych na modernizacji obiektów oraz poprawie stanu technicznego infrastruktury, przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu dostępności usług publicznych..

Tabela 18. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery technicznej- dane w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Wskaźnik	Obszar rewitalizacji	Gmina (średnia)	Skorygowana ocena (● lepsza / ● gorsza / ● porównywalna)
Liczba budynków użyteczności publicznej	3,70	1,64	●
Liczba wymagających remontu obiektów zabytkowych	2,59	1,32	●
Liczba wymagających remontu obiektów użyteczności publicznej	1,73	0,76	●
Liczba budynków użyteczności publicznej zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	1,98	0,84	●
Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	1,36	0,60	●
Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%)	92,67	93,00	●
Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%)	19,00	14,36	●

Źródło: Na podstawie „Raport diagnostyczny służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”.

Sfera techniczna - określenie przyczyn negatywnych zjawisk występujących w obszarze rewitalizacji.

Na podstawie przedstawionych danych i analiz można wskazać następujące przyczyny negatywnych zjawisk występujących w obszarze rewitalizacji gminy Jastków:

Wysoki stopień zużycia i brak bieżących remontów infrastruktury publicznej. Obszar rewitalizacji cechuje się dwukrotnie wyższą liczbą obiektów zabytkowych oraz budynków użyteczności publicznej wymagających remontu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców niż średnia gminna. To wskazuje, że infrastruktura jest mocno zdekapitalizowana, prawdopodobnie z powodu wieloletnich zaniedbań konserwacyjnych i ograniczonych środków finansowych na bieżącą modernizację.

Niedostateczne termomodernizacje budynków użyteczności publicznej. Relatywnie wysoka liczba budynków wymagających termomodernizacji świadczy o przestarzałej, nieefektywnej energetycznie infrastrukturze. Może to wynikać z braku funduszy na inwestycje proekologiczne lub niskiej świadomości potrzeby takich działań w przeszłości.

Starzejąca się infrastruktura i brak inwestycji w jej rozwój. Pomimo większej liczby budynków użyteczności publicznej niż średnia gminna, duża część tych obiektów wymaga modernizacji, co wskazuje na brak odpowiedniego finansowania lub priorytetów inwestycyjnych. W efekcie infrastruktura nie jest w pełni dostosowana do aktualnych potrzeb mieszkańców.

Niewystarczająca sieć wodociągowa. Choć odsetek korzystających z sieci wodociągowej jest wyższy niż średnia gminna, jego wartość jest nadal bardzo niska (19%). Oznacza to niedostateczny zasięg i jakość podstawowej infrastruktury wodnej, co może być spowodowane m.in. trudnościami technicznymi wynikającymi z rozproszonej zabudowy lub brakiem inwestycji w rozwój sieci.

Relatywnie dobra dostępność do budynków użyteczności publicznej i usług. Wysoka liczba budynków publicznych oraz tych dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami to efekt koncentracji instytucji i usług w obszarze rewitalizacji, co świadczy o roli tej części gminy jako lokalnego centrum usługowego. Jednocześnie jednak większa intensywność użytkowania tych obiektów może powodować szybsze zużycie infrastruktury.

Negatywne zjawiska w sferze technicznej obszaru rewitalizacji wynikają głównie z niedostatecznego finansowania i zaniedbań w zakresie bieżącej konserwacji i modernizacji obiektów użyteczności publicznej, a także z niewystarczającej rozbudowy podstawowej infrastruktury technicznej (wodociągi). Mimo to obszar ten pełni ważną funkcję usługową, co podkreśla potrzebę priorytetowego wsparcia inwestycyjnego i działań naprawczych w najbliższych latach.

Sfera techniczna - podsumowanie

Analiza sfery technicznej obszaru rewitalizacji gminy Jastków wskazuje na zróżnicowany obraz infrastruktury. Obszar ten cechuje się wyraźnie większą liczbą budynków użyteczności publicznej oraz lepszą dostępnością tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami w porównaniu do średniej gminnej. Jednocześnie jednak występują poważne problemy związane z degradacją

infrastruktury – dwukrotnie więcej obiektów zabytkowych i budynków publicznych wymaga remontu oraz termomodernizacji. Infrastruktura komunalna pod względem sieci kanalizacyjnej jest na poziomie zbliżonym do średniej gminnej, natomiast dostęp do sieci wodociągowej, mimo że wyższy niż średnia, pozostaje niski. Przyczyny negatywnych zjawisk to m.in. wieloletnie zaniedbania remontowe, brak inwestycji w termomodernizację oraz niedostateczny rozwój infrastruktury wodociągowej, mimo stosunkowo wysokiej dostępności obiektów publicznych i roli obszaru jako lokalnego centrum usługowego.

1.3.3. Analiza obszaru rewitalizacji w oparciu o wyniki ankiet

Metodologia badania oraz sposób zaangażowania interesariuszy

W celu zapewnienia możliwie największej liczby respondentów, a tym samym wiarygodności przeprowadzonej analizy postanowiono, że ankietyzacja zostanie wykonana metodą CAWI³ (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW).

O przyjęciu metody CAWI zdecydowały również jej pozostałe cechy, tj.

- niski koszt techniki (brak konieczności zatrudniania ankierów),
- szybki (zwłaszcza w porównaniu do metody PAPI) dostęp do uzyskanych danych oraz możliwość szybkiej analizy, ponieważ dane bezpośrednio po uzyskaniu są już w formie elektronicznej,
- brak ryzyka błędu popełnianego przez ankiera (w porównaniu do metody PAPI oraz CATI),
- w przypadku zauważenia błędu już po stworzeniu ankiety łatwiej jest go skorygować, niż w przypadku klasycznych ankiet papierowych.
- możliwość umieszczania w ankiecie nie tylko pytań tekstowych, ale również elementów graficznych i multimedialnych.

³ Jest to technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

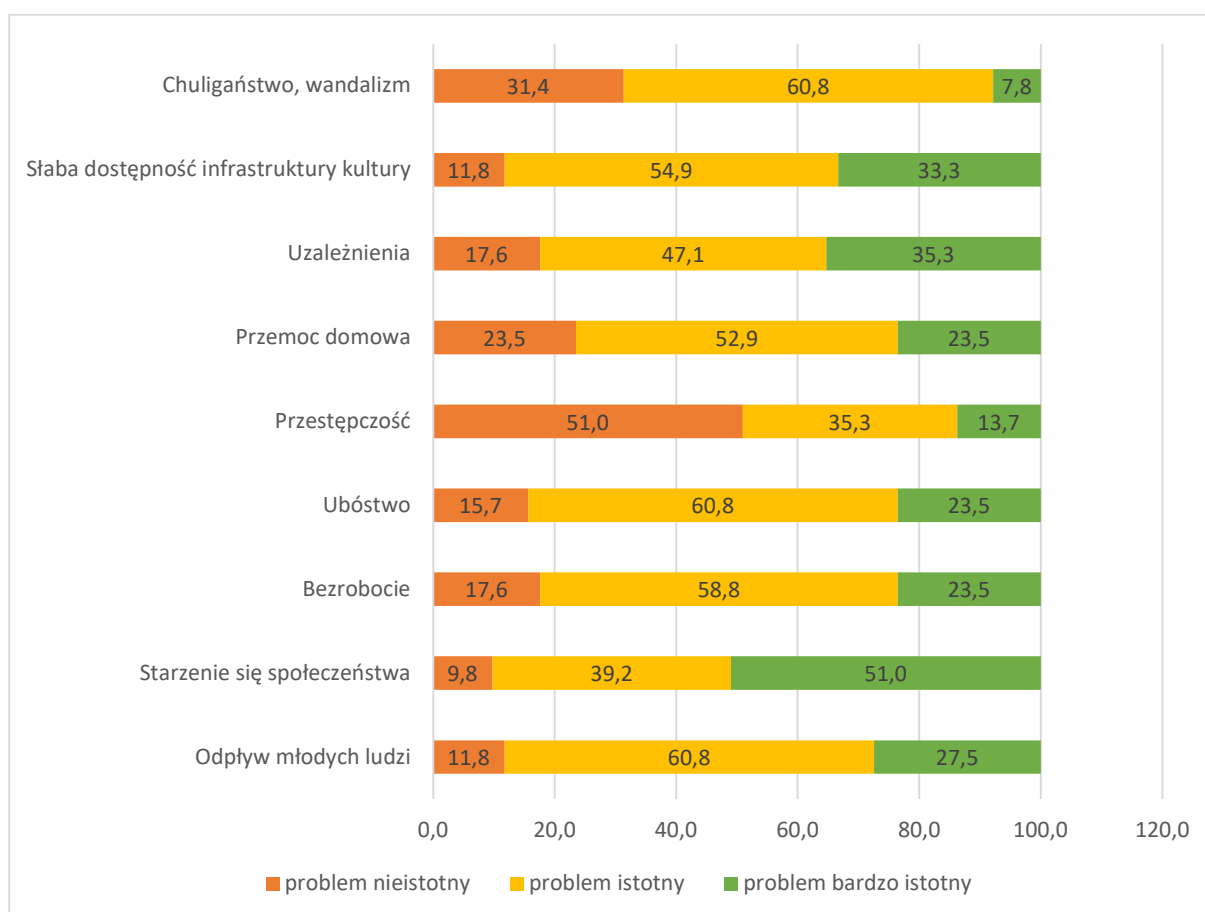

Analiza wyników badań ankietowych

Wyniki przeprowadzonej wśród mieszkańców ankiety w dużej mierze pokrywają się z danymi „Raportu diagnostycznego służący wyznaczeniu obszaru rewitalizacji w Gminie Jastków”. Wśród problemów społecznych Jako problem bardzo istotny wymieniano najczęściej:

- starzenie się społeczeństwa (51% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- uzależnienia (35,3% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- słabą dostępność do infrastruktury kultury (33,3% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- odpływ młodych ludzi (27,5% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny).

Wykres 2. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji

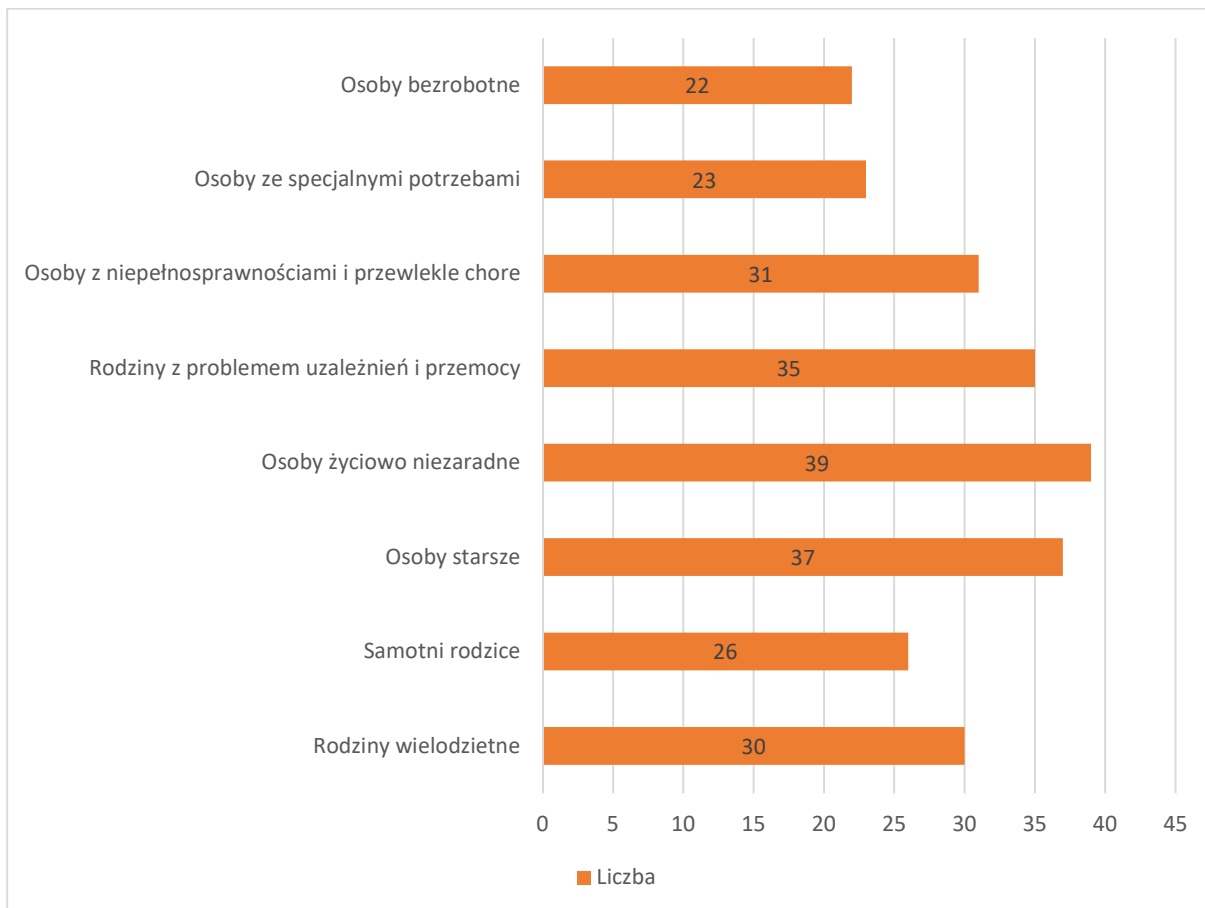
Źródło: Badanie ankietowe.

Zdaniem osób badanych, najbardziej dotkniętymi problemami grupami mieszkańców były:

- osoby życiowo niezaradne,
- osoby starsze,
- rodziny z problemem uzależnień i przemocy,
- osoby z niepełnosprawnościami i przewlekle chore

Wykres 3. Grupy, których w największym stopniu dotyczą problemy społeczne.

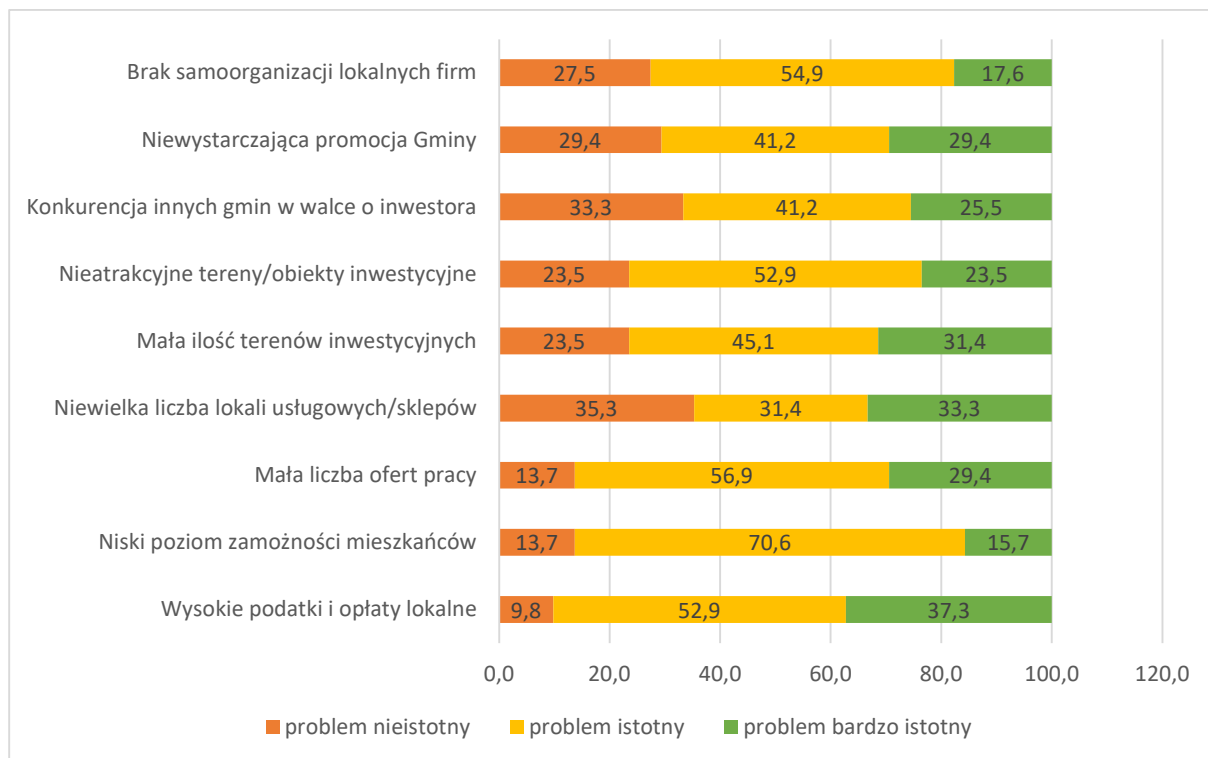
Źródło: Badanie ankietowe.

Wśród najczęściej wymienianych problemów gospodarczych obszaru rewitalizacji, ankietowani wymieniali:

- Wysokie podatki i opłaty lokalne (37,3% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- Niewielką liczbę lokali usługowych (33,3% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- Małą ilość terenów inwestycyjnych (31,4% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- Małą liczbę ofert pracy (29,4% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- Niewystarczającą promocję gminy (29,4% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny).

Wykres 4. Problemy gospodarcze obszaru rewitalizacji.

Źródło: Badanie ankietowe.

W zakresie problemów środowiskowych 29,4% badanych uznało za bardzo istotny problem niską jakość powietrza.

Wykres 5. Problemy środowiskowe obszaru rewitalizacji.

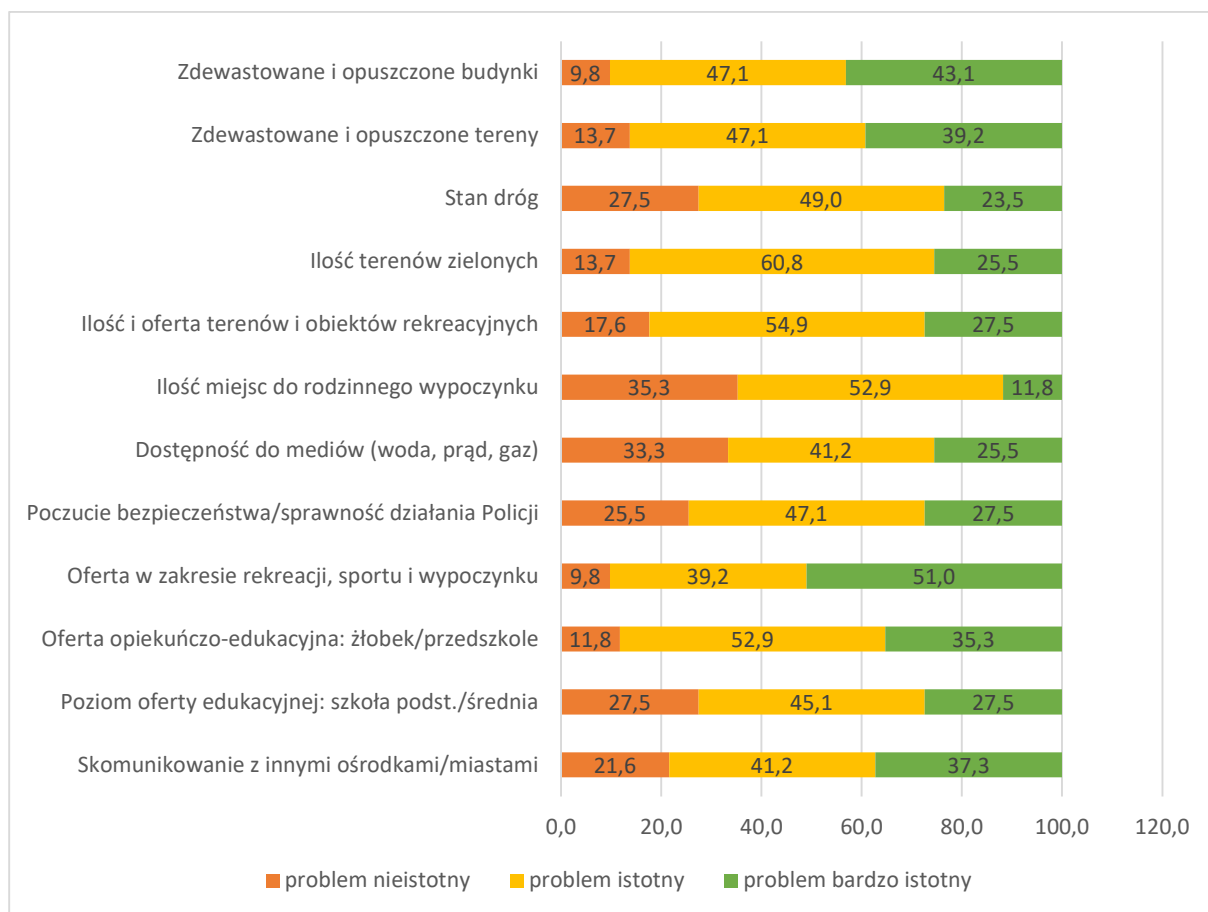
Źródło: Badanie ankietowe.

Wśród najczęściej wymienianych problemów przestrzenno-funkcjonalnych obszaru rewitalizacji, ankietowani wymieniali:

- Uboga oferta w zakresie rekreacji, sportu i wypoczynku (51% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- Występowanie zdewastowanych i opuszczonych budynków (43,1% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- Występowanie zdewastowanych i opuszczonych terenów (39,2% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- Skomunikowanie z innymi ośrodkami/miastami (37,3% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny).

Wykres 6. Problemy przestrzenno-funkcjonalne obszaru rewitalizacji.

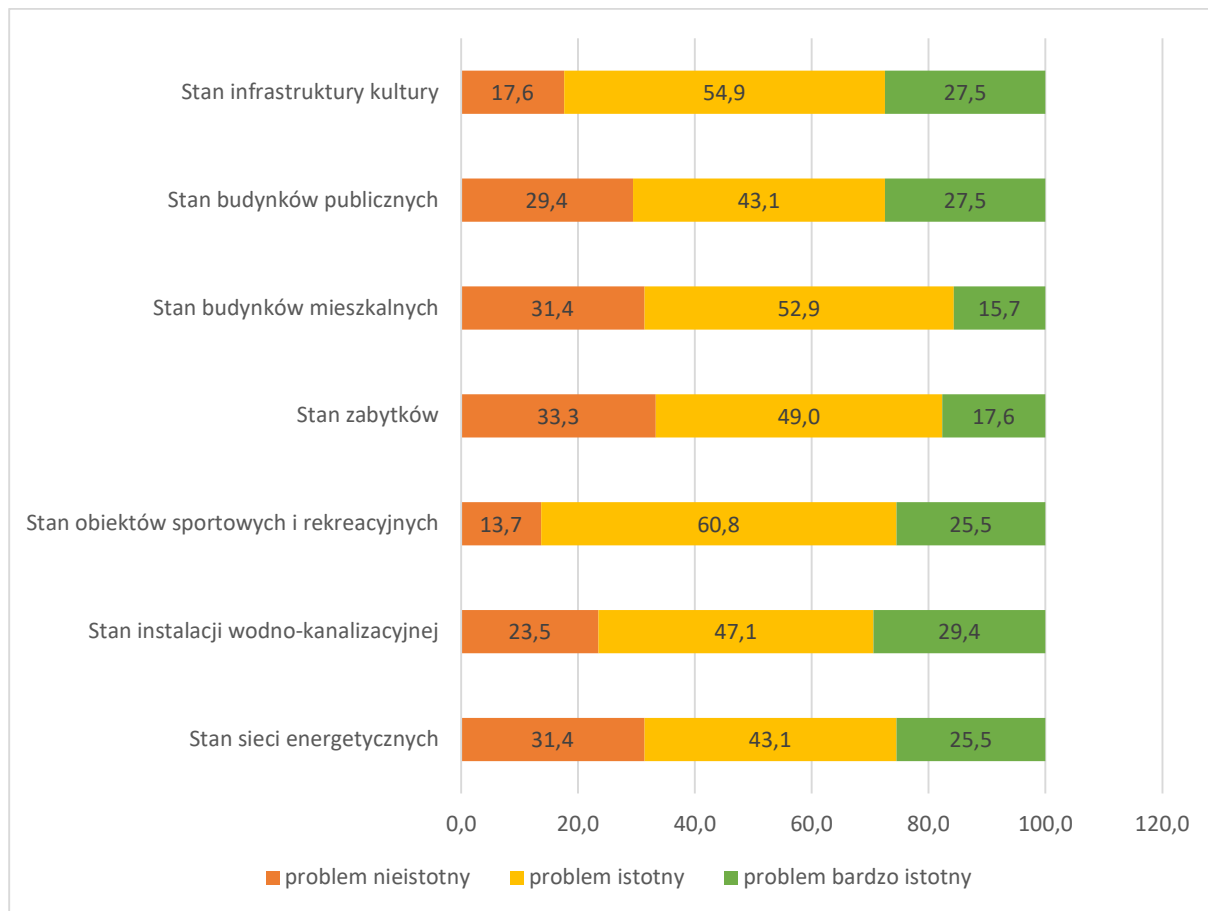
Źródło: Badanie ankietowe.

Wśród najczęściej wymienianych problemów technicznych obszaru rewitalizacji, ankietowani wymieniali:

- Zły stan sieci wodno-kanalizacyjnej (29,4% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- Zły stan obiektów sportowych (25,5% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny),
- Zły stan sieci energetycznych (25,5% osób zaznaczyło problem jako bardzo istotny).

Wykres 7. Problemy techniczne obszaru rewitalizacji.

Źródło: Badanie ankietowe.

1.3.4. Podsumowanie wyników pogłębionej analizy.

Pogłębiona analiza obszaru rewitalizacji wskazała, że do najważniejszych problemów społecznych obszaru rewitalizacji należą:

- wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami (analizy statystyczne),
- wysoka liczba osób bezrobotnych (analizy statystyczne i wyniki ankiety),
- wysoka liczba przestępstw (analizy statystyczne),
- wysoka liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (analizy statystyczne),
- starzenie się społeczeństwa (wyniki ankiety oraz analizy statystyczne: dane nt. ujemnego przyrostu naturalnego),
- uzależnienia (wyniki ankiety),
- słabą dostępność do infrastruktury kultury (wyniki ankiety i analizy statystyczne),
- odpływ młodych ludzi (wyniki ankiety).

Analiza wykazała również współwystępowanie w obszarze rewitalizacji problemów gospodarczych, środowiskowych, technicznych i przestrzenno-funkcjonalnych.

Wyzwaniem dla samorządu i pozostałych interesariuszy obszaru rewitalizacji będzie przeciwdziałanie ww. problemom i ogólna poprawa sytuacji w miejscach koncentracji poszczególnych problemów.

Wyznaczony w oparciu o raport diagnostyczny obszar rewitalizacji wykazuje szczególny potencjał w zakresie lokowania projektów inwestycyjnych.

Celem przeprowadzonych analiz było zapewnienie kompleksowości i podejścia zintegrowanego w procesie przygotowania niniejszego dokumentu.

Kompleksowość i podejście zintegrowane w przypadku rewitalizacji leżą u podstaw samej definicji rewitalizacji wskazanej w ustawie o rewitalizacji. Podejście zintegrowane podkreśla, że wspieranie rozwoju wymaga ścisłej koordynacji działań w ramach danej polityki publicznej. Przyjęcie podejścia zintegrowanego w rewitalizacji wymaga od decydentów stworzenia GPR, który odpowiada na autentyczne potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji. Temu też służył proces partycypacji społecznej, wykraczający poza podstawowe obowiązki wynikające z ustawy o rewitalizacji (tj. wyłącznie proces konsultacji społecznych).

Analiza materiału diagnostycznego wskazuje na konieczność takiego skonstruowania celów, które zapewni przeciwdziałanie/ ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych przy jednoczesnym niwelowaniu problemów występujących w pozostałych sferach.

1.3.5. Synteza diagnozy obszaru rewitalizacji wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań

1. Problemy obszaru rewitalizacji

a) Problemy społeczne

Obszar rewitalizacji zmagają się z problemami społecznymi związanymi z wykluczeniem i pogarszającą się strukturą demograficzną. Starzenie się społeczeństwa oraz odpływ młodych ludzi skutkują obniżeniem potencjału rozwojowego gminy i zmniejszeniem aktywności społecznej. Wysoki udział osób bezrobotnych, szczególnie tych z niskim wykształceniem, oraz znaczna liczba rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy prowadzą do dalszej marginalizacji. Dostępność infrastruktury kultury oraz programów wspierających aktywizację społeczną jest niewystarczająca, co utrudnia przeciwdziałanie tym zjawiskom.

b) Problemy gospodarcze

Problemy gospodarcze obejmują ograniczony potencjał inwestycyjny obszaru. Niedostatek lokali usługowych i terenów przeznaczonych pod inwestycje wpływa na niską dynamikę rozwoju przedsiębiorczości. Zbyt mała liczba ofert pracy, zwłaszcza w sektorach o wysokiej wartości dodanej, powoduje stagnację lokalnej gospodarki. Dodatkowo brak efektywnej promocji regionu ogranicza jego możliwości w zakresie przyciągania inwestorów i turystów.

c) Problemy środowiskowe

Obszar zmagają się z problemami środowiskowymi, takimi jak zanieczyszczenie powietrza oraz brak odpowiedniego zagospodarowania terenów zieleni. Negatywne skutki dla zdrowia mieszkańców i wizerunku regionu wymagają działań na rzecz poprawy stanu środowiska, w tym modernizacji systemów grzewczych oraz rozwoju proekologicznej infrastruktury.

d) Problemy przestrzenno-funkcjonalne i techniczne

Zaniedbana infrastruktura przestrzenna, w tym zdewastowane i opuszczone budynki oraz tereny, obniża funkcjonalność obszaru i jego atrakcyjność. Brakuje oferty rekreacyjnej, co ogranicza możliwości aktywnego spędzania czasu przez mieszkańców. Problemy techniczne obejmują m.in. niewystarczający stan sieci wodno-kanalizacyjnej oraz sportowej. Skomunikowanie z innymi miastami wymaga modernizacji, aby zwiększyć mobilność mieszkańców i poprawić dostęp do usług.

2. Potrzeby obszaru rewitalizacji

- Integracja społeczna i aktywizacja lokalnej społeczności – szczególnie osób starszych, rodzin z problemami społecznymi i osób wykluczonych.
- Tworzenie nowych miejsc pracy i wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez rozwój terenów inwestycyjnych oraz usług.
- Zwiększenie dostępności infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej, co pozwoli na poprawę jakości życia mieszkańców.

- Poprawa infrastruktury technicznej, w tym modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej i energetycznej, jako warunek niezbędny dla realizacji dalszych inwestycji.
- Zwiększenie dbałości o środowisko naturalne, w tym poprawa jakości powietrza oraz stworzenie nowych przestrzeni zielonych i rekreacyjnych.

3. Potencjały rozwojowe obszaru

- Lokalizacja obszaru – położenie w pobliżu większych ośrodków miejskich oraz możliwość rozwoju infrastruktury komunikacyjnej.
- Potencjał mieszkańców – aktywne zaangażowanie lokalnej społeczności w procesy rewitalizacyjne może być fundamentem skutecznych zmian.
- Zasoby przestrzenne – istniejące zdewastowane budynki i tereny można przekształcić w atrakcyjne przestrzenie publiczne lub inwestycyjne.
- Promocja obszaru – podkreślenie jego walorów, takich jak walory krajobrazowe, może sprzyjać rozwojowi turystyki i inicjatyw gospodarczych.

4. Powiązania między sferami rewitalizacji

Problemy społeczne, gospodarcze i środowiskowe są ze sobą ściśle powiązane. Na przykład odpływ młodych ludzi oraz brak ofert pracy powodują wykluczenie społeczno-gospodarcze. Zaniechana infrastruktura techniczna i przestrzenna ogranicza możliwości rozwoju inwestycyjnego, co negatywnie wpływa na sytuację społeczną. Problemy środowiskowe, takie jak zanieczyszczenie powietrza, dodatkowo obniżają jakość życia, co pogłębia negatywne zjawiska.

5. Wnioski i rekomendacje

- Rewitalizacja wymaga **zintegrowanego podejścia**, obejmującego jednocześnie działania społeczne, gospodarcze, środowiskowe i przestrzenno-funkcjonalne.
- Konieczne jest ukierunkowanie działań na potrzeby mieszkańców oraz stworzenie warunków sprzyjających powstawaniu nowych inwestycji i miejsc pracy.
- Ważnym elementem strategii rewitalizacji powinno być **aktywizowanie mieszkańców**, w tym ich włączenie w procesy decyzyjne.
- Należy postawić na **modernizację infrastruktury technicznej** oraz działania na rzecz ochrony środowiska, które poprawią jakość życia i wizerunek obszaru.

Dzięki odpowiedniemu ukierunkowaniu działań możliwe jest przezwyciężenie problemów oraz pełne wykorzystanie potencjału rozwojowego obszaru rewitalizacji.

Powiązania między problemami w sferze społecznej a kryzysem w innych sferach

Problemy społeczne zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji (obejmującym sołectwa Panieńszczyzna, Tomaszowice Wieś, Dąbrowica, Sieprawice, Płouszowice Kolonia, Józefów-Pociecha, Jastków, Tomaszowice Kolonia, Snopków) są ściśle powiązane z kryzysami w sferach gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Dokument wskazuje na

wzajemne zależności, które tworzą błędne koło wykluczenia i pogłębiają stan kryzysowy. Poniżej opisano kluczowe powiązania:

- Sfera społeczna a gospodarcza: Wysoki poziom ubóstwa (11,48 osób na 1000 mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa), bezrobocia (12,10 na 1000 mieszkańców) oraz niski poziom wykształcenia (19 osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym wśród bezrobotnych) ograniczają aktywność gospodarczą mieszkańców. Niski poziom przedsiębiorczości wśród osób w wieku produkcyjnym (niższy niż średnia gminna) oraz mała liczba ofert pracy (29,4% ankietowanych wskazało to jako istotny problem) skutkują stagnacją gospodarczą, co z kolei pogłębia wykluczenie społeczne. Brak stabilnych miejsc pracy i terenów inwestycyjnych (31,4% ankietowanych) prowadzi do odpływu młodych ludzi (27,5% ankietowanych), co dodatkowo osłabia strukturę społeczną i demograficzną (ujemny przyrost naturalny: -0,99).
- Sfera społeczna a środowiskowa: Problemy społeczne, takie jak ubóstwo i niska świadomość ekologiczna, są powiązane z wysoką koncentracją azbestu (3279,15 t/1000 mieszkańców, ponad pięciokrotnie więcej niż średnia gminna) oraz niską jakością powietrza (29,4% ankietowanych). Mieszkańcy o niższym statusie materialnym mogą nie mieć środków na wymianę azbestowych pokryć dachowych lub modernizację systemów grzewczych, co przyczynia się do zanieczyszczenia środowiska. Z kolei zły stan środowiska negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców, zwiększając liczbę osób z niepełnosprawnościami (5,19 na 1000 mieszkańców) lub szczególnymi potrzebami (189,53 na 1000 mieszkańców), co dodatkowo obciąża system wsparcia społecznego.
- Sfera społeczna a przestrzenno-funkcjonalna: Niska aktywność kulturalna (9,22% mieszkańców uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych) oraz słaba dostępność infrastruktury kultury (33,3% ankietowanych) wynikają z degradacji przestrzeni publicznych (51,78%) i braku oferty rekreacyjnej (51% ankietowanych). Zdeprawowane budynki i tereny (43,1% i 39,2% ankietowanych) obniżają poczucie przynależności i integracji społecznej, co pogłębia marginalizację grup takich jak osoby starsze, niezaradne życiowo czy dotknięte uzależnieniami (35,3% ankietowanych). Ograniczona dostępność komunikacji zbiorowej (4,07 linii na 1000 mieszkańców vs 9,13 w gminie) utrudnia mobilność, co wpływa na wykluczenie transportowe, szczególnie wśród osób starszych i młodzieży, pogłębiając ich izolację społeczną.
- Sfera społeczna a techniczna: Zły stan infrastruktury technicznej, takiej jak budynki użyteczności publicznej wymagające remontów (1,73 na 1000 mieszkańców) i termomodernizacji (1,36 na 1000 mieszkańców), oraz niski dostęp do sieci wodociągowej (19%) ograniczają jakość życia, co negatywnie wpływa na sytuację społeczną. Na przykład przeciekające dachy w szkole w Płouszowicach Kolonii czy wadliwe instalacje w świetlicy w Tomaszowicach Kolonii zagrażają zdrowiu i bezpieczeństwu, co może zniechęcać mieszkańców do korzystania z tych obiektów, obniżając ich zaangażowanie społeczne. Wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami (189,53 na 1000 mieszkańców) wymaga dostosowanej infrastruktury, której brak (0,78 niedostosowanych obiektów) dodatkowo wyklucza te grupy.

Problemy społeczne, takie jak ubóstwo, bezrobocie, starzenie się społeczeństwa, uzależnienia i niska aktywność kulturalna, są wzmacniane przez kryzysy w innych sferach. Gospodarcza stagnacja ogranicza możliwości zatrudnienia i dochody, środowiskowe zagrożenia pogarszają

zdrowie, a zdegradowana infrastruktura przestrzenno-funkcjonalna i techniczna utrudnia integrację i dostęp do usług. Te wzajemne zależności wymagają zintegrowanego podejścia rewitalizacyjnego, które jednocześnie adresuje wszystkie sfery.

Poszerzona analiza lokalnych potencjałów występujących w obszarze rewitalizacji

Dokument podkreśla, że obszar rewitalizacji, traktowany jako spójny organizm obejmujący dziewięć sołectw, posiada znaczące potencjały rozwojowe, które mogą stanowić podstawę dla działań rewitalizacyjnych. Poniżej przedstawiono kluczowe potencjały:

- **Lokalizacja i komunikacja:** Obszar rewitalizacji korzysta z bliskości większych ośrodków miejskich, takich jak Lublin, oraz dobrych połączeń transportowych (33 linie komunikacji zbiorowej, średnia odległość do przystanków 0,96 km). Taka lokalizacja sprzyja mobilności mieszkańców, potencjalnemu napływowi turystów oraz inwestorów zainteresowanych dostępem do rynku lubelskiego.
- **Zasoby administracyjno-usługowe:** Obszar pełni funkcję społeczno-ekonomicznego i kulturalnego centrum gminy, z kluczowymi instytucjami, takimi jak Urząd Gminy Jastków, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Gminna Biblioteka Publiczna, GOPS oraz szkoły (np. w Płouszowicach Kolonii, Snopkowie). Większa liczba budynków użyteczności publicznej (3,70 na 1000 mieszkańców vs 1,64 w gminie) oraz placówek opieki zdrowotnej i obiektów kultury (wyższe wskaźniki na 1000 mieszkańców) stanowi bazę do dalszego rozwoju usług i aktywności społecznych.
- **Dziedzictwo historyczne i kulturalne:** Bogate dziedzictwo historyczne, obejmujące 700-letnią historię Dąbrowicy związaną z rodem Firlejów, XIX-wieczną świetność Snopkowa czy zabytkowe zespoły pałacowo-parkowe w Tomaszowicach Kolonii i Snopkowie, oferuje potencjał dla rozwoju turystyki kulturalnej. Obiekty te, choć wymagają modernizacji, mogą stać się atrakcjami przyciągającymi odwiedzających.
- **Potencjał naturalny i rekreacyjny:** Zróżnicowany krajobraz, w tym doliny rzek Czechówki i Łazęgi, parki oraz historyczne okazy flory (np. dęby w Panieńszczyźnie), stwarza możliwości dla rozwoju turystyki i rekreacji. Tereny takie jak park w Panieńszczyźnie czy okolice zalewu mogą zostać przekształcone w atrakcyjne przestrzenie publiczne po odpowiedniej rewitalizacji.
- **Aktywność społeczna i obywatelska:** Wysoka frekwencja wyborcza (73,85%) oraz obecność 38 organizacji pozarządowych wskazują na relatywnie wysokie zaangażowanie obywatelskie, które może być wykorzystane do mobilizacji społeczności w procesach rewitalizacyjnych. Mieszkańcy wykazują potencjał do tworzenia inicjatyw oddolnych, co potwierdzają wyniki ankiet wskazujące na świadomość problemów i potrzeb.
- **Zasoby gospodarcze:** Obszar rewitalizacji charakteryzuje się umiarkowaną aktywnością gospodarczą, z 585 podmiotami zarejestrowanymi w REGON, w tym 499 osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą. Wyższa niż średnia gminna liczba firm na 1000 mieszkańców oraz nowo zarejestrowanych działalności (37 w analizowanym okresie) świadczy o potencjale przedsiębiorczym, który można rozwijać poprzez lepsze wsparcie i infrastrukturę.

- **Zasoby przestrzenne:** Zdewastowane budynki (np. pawilon handlowy w Panieńszczyźnie, budynki dawnego kółka rolniczego w Jastkowie) i tereny (np. dawne wysypisko w Panieńszczyźnie, tereny łączące park z zalewem) stanowią niewykorzystane przestrzenie, które po modernizacji mogą pełnić funkcje społeczne, kulturalne lub gospodarcze. Ich przekształcenie może zwiększyć atrakcyjność obszaru i poprawić jakość życia.

Obszar rewitalizacji wyróżnia się strategiczną lokalizacją, rozwiniętą bazą administracyjno-usługową, bogatym dziedzictwem historyczno-kulturowym, atrakcyjnym krajobrazem, aktywną społecznością oraz umiarkowanym potencjałem gospodarczym i przestrzennym. Te atuty, choć częściowo ograniczone przez stan degradacji, tworzą solidną podstawę dla kompleksowej rewitalizacji.

W jaki sposób wykorzystanie potencjałów mogłoby wpłynąć na wyeliminowanie lub ograniczenie sytuacji kryzysowej na obszarze rewitalizacji

Wykorzystanie zidentyfikowanych potencjałów może znacząco przyczynić się do ograniczenia sytuacji kryzysowej w obszarze rewitalizacji poprzez zintegrowane działania w różnych sferach. Poniżej przedstawiono, jak poszczególne potencjały mogą być wykorzystane do adresowania problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych:

- **Lokalizacja i komunikacja:** Poprawa wewnętrznej łączności (np. rozwój ścieżek pieszych i rowerowych, zwiększenie liczby linii komunikacji zbiorowej do 9,13 na 1000 mieszkańców, zgodnie ze średnią gminną) może ograniczyć wykluczenie transportowe, ułatwiając dostęp do pracy, usług i wydarzeń kulturalnych. To z kolei zmniejszy izolację społeczną, szczególnie wśród osób starszych i młodzieży, oraz wesprze rozwój gospodarczy poprzez lepsze połączenie z Lublinem, przyciągając inwestorów i turystów. Inwestycje w komunikację mogą także poprawić dostęp do infrastruktury kultury, przeciwdziałając niskiej aktywności kulturalnej (9,22%).
- **Zasoby administracyjno-usługowe:** Modernizacja kluczowych instytucji, takich jak Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Dąbrowicy czy szkoły w Płuszczykach Kolonii, poprzez remonty (np. naprawa przeciekających dachów, termomodernizacja) i dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami (obecnie 0,78 obiektów niedostosowanych), zwiększy ich funkcjonalność i dostępność. Może to pobudzić integrację społeczną, szczególnie dla 189,53 osób na 1000 mieszkańców ze szczególnymi potrzebami, oraz zachęcić do większego udziału w wydarzeniach kulturalnych, przeciwdziałając wykluczeniu. Rozwój usług społecznych (np. GOPS) może także wspierać osoby dotknięte ubóstwem (11,48 na 1000 mieszkańców) i bezdomnością (0,86 na 1000 mieszkańców).
- **Dziedzictwo historyczne i kulturalne:** Rewitalizacja zabytków, takich jak zespół pałacowo-parkowy w Snopkowie czy Tomaszowicach Kolonii, oraz rozwój infrastruktury turystycznej (np. ścieżki dydaktyczne, trasy tematyczne) mogą przekształcić obszar w atrakcyjny cel turystyki kulturalnej. To stworzy nowe miejsca pracy, zmniejszając bezrobocie (12,10 na 1000 mieszkańców), i 5. Zwiększona liczba turystów może także wspierać lokalne firmy (585 podmiotów gospodarczych), wzmacniając gospodarkę i poprawiając dochody mieszkańców, co ograniczy ubóstwo. Wydarzenia kulturalne

związane z dziedzictwem (np. Jarmark Firlejowski) mogą zwiększyć aktywność kulturalną, integrując społeczność.

- **Potencjał naturalny i rekreacyjny:** Rekultywacja terenów zdegradowanych, takich jak dawne wysypisko w Panieńszczyźnie czy tereny łączące park z zalewem, oraz rozwój przestrzeni rekreacyjnych (np. parki, ścieżki rowerowe) mogą poprawić jakość życia i zdrowie mieszkańców, zmniejszając obciążenie systemu opieki zdrowotnej (5,19 osób na 1000 mieszkańców z niepełnosprawnościami). Nowe przestrzenie publiczne mogą także zwiększyć aktywność społeczną, przeciwdziałając niskiej integracji kulturalnej (9,22%) i wspierając grupy takie jak osoby starsze czy rodziny z problemami uzależnień (35,3% ankietowanych). Działania te mogą także poprawić wizerunek obszaru, przyciągając nowych mieszkańców i ograniczając ujemny przyrost naturalny (-0,99).
- **Aktywność społeczna i obywatelska:** Zaangażowanie 38 organizacji pozarządowych i wysoka frekwencja wyborcza (73,85%) mogą być wykorzystane do tworzenia lokalnych inicjatyw, takich jak warsztaty zawodowe, programy aktywizacji społecznej czy wydarzenia kulturalne. Takie działania mogą zmniejszyć bezrobocie (szczególnie wśród osób z niskim wykształceniem: 2,35 na 1000 mieszkańców) i wspierać grupy wykluczone, np. osoby niezaradne życiowo czy dotknięte przemocą (5 osób). Partycypacja społeczna w planowaniu rewitalizacji może także zwiększyć poczucie przynależności, przeciwdziałając odpływowi młodych ludzi (27,5% ankietowanych).
- **Zasoby gospodarcze:** Wsparcie dla mikroprzedsiębiorstw (499 osób fizycznych prowadzących działalność) poprzez inkubatory przedsiębiorczości, doradztwo czy dostęp do terenów inwestycyjnych (31,4% ankietowanych) może zwiększyć trwałość firm i stworzyć nowe miejsca pracy, zmniejszając bezrobocie i ubóstwo. Promocja gminy (29,4% ankietowanych) jako miejsca dla inwestorów może przyciągnąć większe firmy, poprawiając strukturę gospodarczą i ograniczając migrację zarobkową do miast.
- **Zasoby przestrzenne:** Rewitalizacja zdewastowanych budynków (np. pawilon handlowy w Panieńszczyźnie, budynki kółka rolniczego w Jastkowie) na centra społeczne, kulturalne lub handlowe może zwiększyć aktywność społeczną i gospodarczą. Przekształcenie terenów takich jak wysypisko w przestrzenie rekreacyjne może poprawić estetykę i funkcjonalność (51,78% przestrzeni publicznych zdegradowanych), wspierając integrację społeczną i zdrowie mieszkańców. Inwestycje te mogą także zwiększyć atrakcyjność obszaru, przeciwdziałając wyludnianiu.

Wykorzystanie potencjałów obszaru rewitalizacji pozwoli na zintegrowane podejście, które jednocześnie adresuje problemy społeczne (ubóstwo, bezrobocie, wykluczenie), gospodarcze (niski poziom przedsiębiorczości, brak miejsc pracy), środowiskowe (azbest, zanieczyszczenie powietrza), przestrzenno-funkcjonalne (degradacja przestrzeni, brak oferty rekreacyjnej) i techniczne (zły stan infrastruktury). Modernizacja infrastruktury, rozwój turystyki i rekreacji, wsparcie przedsiębiorczości oraz aktywizacja społeczna mogą przerwać błędne koło wykluczenia, poprawić jakość życia, zwiększyć spójność społeczną i przyciągnąć nowych mieszkańców oraz inwestorów, ograniczając sytuację kryzysową i wspierając zrównoważony rozwój obszaru.

2. Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy, w tym strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych;

Gminny Program Rewitalizacji odnosząc się w swoich założeniach do określonych problemów społecznych mieszkańców na wyznaczonym obszarze rewitalizacji realizuje założenia innych dokumentów strategicznych na szczeblu lokalnym, a także subregionalnym, regionalnym oraz krajowym. W związku z tym komplementarność z celami, działaniami czy priorytetami innych dokumentów wpływa na skuteczność i efektywność procesu rewitalizacji.

2.1. Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030

Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego do roku 2030 jest dokumentem zawierającym kompleksowy plan na wykorzystanie możliwych potencjałów oraz przezwyciężenie istniejących problemów poprzez realizację odpowiednich działań. Stanowi podstawę zintegrowanego rozwoju Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego, do którego przynależy także Gmina Jastków.

Dokument opisuje cztery cele strategiczne związane z priorytetowymi dla Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego (LOM) obszarami współpracy.

Cel Strategiczny 1: Wzmocnienie roli kultury, dziedzictwa kulturowego i naturalnego LOM.

Cel Strategiczny 2: Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości edukacji i usług społecznych w LOM.

Cel Strategiczny 3: Rozwój i wzmocnienie zrównoważonej mobilności w LOM.

Cel Strategiczny 4: Przystosowanie LOM do zmian klimatu i poprawa stanu środowiska naturalnego.

Cel Strategiczny 1. wpisuje się w potrzebę zagospodarowania zasobów na miejsca aktywności kulturowej, turystycznej i rekreacyjnej przeznaczonej dla społeczności obszaru i turystów oraz w celu poprawy jakości życia społecznego i pobudzenie aktywności społeczno-gospodarczej. Do najważniejszych typów działań realizowanych w jego ramach zaliczyć można:

- tworzenie szlaków edukacyjnych i turystycznych, w tym rowerowych,
- renowację/konserwację/ochronę zabytków z przynależnymi terenami,
- budowę i przebudowę budynków na cele kulturalne,
- tworzenie atrakcyjnych turystycznie przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowych,
- wsparcie ośrodków kultury i promowanie dziedzictwa kulturowego.

Cel zostanie zrealizowany poprzez następujące Priorytety Rozwojowe:

- Wzmocnienie roli kultury i dziedzictwa kulturowego;
- Wykorzystanie potencjału dziedzictwa naturalnego;
- Rozwój zrównoważonej turystyki;
- Rewitalizacja społeczna i przestrzenna obszarów zdegradowanych.

Cel strategiczny 2. odpowiada na potrzeby związane z dostępem do odpowiedniej jakości edukacji i infrastruktury. Wyzwaniem jest zapewnienie wsparcia osobom w podeszłym wieku, szczególnie na terenach wiejskich. Infrastruktura edukacyjna w wielu gminach wymaga przebudowy, remontu czy rozbudowy. Istotne są usługi wspierające rodziny zagrożone wykluczeniem, polityka zdrowotna podnosząca jakość życia, adaptacja infrastruktury środowiskowych form wsparcia, a także wdrożenie w sektorze publicznym rozwiązań cyfrowych. Cel zostanie zrealizowany poprzez następujące Priorytety Rozwojowe:

- Poprawa dostępu do usług polityki społecznej;
- Wspieranie działań na rzecz osób wykluczonych lub zagrożonych marginalizacją;
- Poprawa dostępu do edukacji;
- Poprawa jakości oferty edukacyjnej;
- Wdrożenie rozwiązań cyfrowych w sektorze publicznym.

Cel Strategiczny 3. wiąże się z występującymi potrzebami w zakresie transportu niskoemisyjnego i komunikacji, w szczególności na obszarach wiejskich. Przy wielu drogach brakuje chodników, ścieżek rowerowych i oświetlenia. Większość osób z terenów wiejskich dojeżdża do pracy w mieście własnymi samochodami, co prowadzi do zwiększenia korków i pogorszeniem stanu powietrza w miastach. Rozwój transportu publicznego, sieci połączeń pieszych i rowerowych przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa, stanu środowiska naturalnego oraz sektora turystycznego. Cel zostanie zrealizowany poprzez następujące Priorytety Rozwojowe:

- Rozwój systemu niskoemisyjnej komunikacji;
- Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej;
- Poprawa stanu infrastruktury drogowej;
- Wsparcie cyfryzacji systemów transportowych.

Cel Strategiczny 4. jest szczególnie związany z nasileniem częstotliwości występowania zjawisk ekstremalnych, takich jak susze czy podtopienia. Stanowią one zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju. Obszar LOM charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi i wysokim poziomem bioróżnorodności. W związku z tym niezbędne są działania chroniące obszary cenne przyrodniczo. Istotne jest wspieranie inwestycji w zbiorniki retencyjne wraz z infrastrukturą towarzyszącą, które staną się elementami systemu przeciwpowodziowego i przeciwpożarowego, rewitalizacja terenów zielonych, działania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Cel zostanie zrealizowany poprzez następujące Priorytety Rozwojowe:

- Zwiększenie odporności obszaru na klęski żywiołowe i rozwój błękitno-zielonej infrastruktury;
- Wspieranie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej;
- Ochrona bioróżnorodności;
- Wspieranie zrównoważonej gospodarki odpadami, w tym rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Zwiększenie poziomu wykorzystania OZE.

Cele strategiczne rozwoju zostały określone w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Są to długookresowe założenia, które mają zostać osiągnięte w wyniku realizacji postanowień strategii. Priorytety Rozwojowe pełnią natomiast rolę celów szczegółowych przewidzianych do zrealizowania w średnim okresie.

Gminny Program Rewitalizacji będzie realizował następujące typy projektów, wskazane w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego:

- Wzmocnienie roli kultury i dziedzictwa kulturowego;
- Wykorzystanie potencjału dziedzictwa naturalnego;
- Rozwój zrównoważonej turystyki;
- Rewitalizacja społeczna i przestrzenna obszarów zdegradowanych.
- Poprawa dostępu do usług polityki społecznej;
- Wspieranie działań na rzecz osób wykluczonych lub zagrożonych marginalizacją;
- Poprawa jakości oferty edukacyjnej;
- Rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej;
- Zwiększenie poziomu wykorzystania OZE.

Na poziomie celów GPR realizuje założenia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego, zgodnie z zapisami poniższej tabeli:

Tabela 19. Sposób w jaki GPR realizuje zapisy Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego

	Cel 1 Skuteczna integracja społeczna.	Cel 2 Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego
1: Wzmocnienie roli kultury, dziedzictwa kulturowego i naturalnego LOM.		
2: Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości edukacji i usług społecznych w LOM.		
3: Rozwój i wzmocnienie zrównoważonej mobilności w LOM.		
4: Przystosowanie LOM do zmian klimatu i poprawa stanu środowiska naturalnego.		

Źródło: Opracowanie własne.

2.2. Strategia Rozwoju Gminy Jastków na lata 2021-2030

Strategia rozwoju gminy Jastków na lata 2021-2030 jest dokumentem umożliwiającym planowe zarządzanie gminą. Wyznacza 4 cele strategiczne mające charakter długofalowy, wskazujący kierunek postępowania. Cele strategiczne wsparte są celami operacyjnymi.

Cel strategiczny 1: Silny kapitał społeczny

- Wsparcie systemu edukacji i opieki nad dziećmi
- Wsparcie polityki senioralnej
- Wspieranie aktywności mieszkańców

Cel strategiczny 2: Zrównoważony rozwój funkcjonalno-przestrzenny i gospodarczy

- Poprawa dostępności komunikacyjnej
- Poprawa efektywności energetycznej budynków
- Ochrona dziedzictwa kulturowego
- Poprawa stanu infrastruktury sieciowej
- Poprawa stanu infrastruktury komunalnej
- Rozwój gospodarczy gminy

Cel strategiczny 3: Bezpieczne środowisko naturalne

- Przeciwdziałanie zmianom klimatu
- Zachowanie i ochrona bioróżnorodności
- Poprawa stanu i zabezpieczenie środowiska naturalnego

Cel strategiczny 4: Nowoczesna sprawna gmina

- Bezpieczeństwo publiczne
- Sprawny urząd

Dla każdego celu strategicznego wykazane są wstępnie zidentyfikowane projekty. Cel pierwszy obejmuje między innymi:

- tworzenie nowej i poprawa stanu infrastruktury i wyposażenia instytucji edukacyjnych;
- termomodernizację budynków oświaty;
- rozbudowę i przebudowę szkół podstawowych w Jastkowie i Ożarowie oraz budowę infrastruktury sportowej na terenie szkoły podstawowej w Tomaszowicach;
- dostosowanie pomieszczeń i zakup wyposażenia do nowego przedszkola w Snopkowie;
- zajęcia dodatkowe w szkołach, doradztwo zawodowe i psychologiczne;
- programy stypendialne;
- program wspierania rodziny w Gminie Jastków;
- programy wsparcia seniorów oraz wyposażenie w niezbędną infrastrukturę Klubów Seniora;
- rozwój usług opiekuńczych;
- rozbudowę Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Dąbrowicy;
- poprawa bezpieczeństwa i stanu obiektów użyteczności publicznej;
- stworzenie stref aktywności Mieszkańców;
- programy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- realizację polityki mieszkaniowej;

- realizację działań doradczo-szkoleniowych; cyfryzację zasobów.

Cel strategiczny drugi skupia się między innymi na:

- modernizacji stanu dróg, węzłów przesiadkowych i układu komunikacyjnego w Gminie Jastków;
- modernizacji obiektów mostowych, szlaków rowerowych, ciągów pieszo-jezdných, parkingów, chodników;
- modernizacji oświetlenia, w tym drogowego; propagowaniu elektromobilności;
- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i prywatnych;
- zakupie i instalacji ogniw fotowoltaicznych na budynkach publicznych;
- odnawialnych źródłach energii budynków prywatnych;
- rewitalizacji zespołu pałacowo-parkowego w Jastkowie;
- renowacji zabytków;
- promowaniu bogactwa historyczno-architektonicznego;
- dalszej gazyfikacji gminy;
- modernizacji Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych;
- wsparciu projektów doradczo szkoleniowych;
- zachęty inwestycyjne, w tym podatkowe;
- poprawie warunków do uprawiania turystyki, wsparciu przestrzeni wymiany i zbytu produktów rolnych.

Cel strategiczny trzeci obejmuje między innymi:

- gospodarkę wodno-ściekową w gminie;
- modernizację kanalizacji sanitarnej;
- IV etap gospodarki ściekowej w miejscowościach Płouszowice Kolonia i Dąbrowica;
- modernizację sieci wodociągowej;
- budowę sieci wodociągowej w miejscowości Piotrawin i na terenie byłego PGR Wygoda;
- budowę nowych i modernizacja istniejących SUW;
- modernizację oczyszczalni;
- zabezpieczenie istniejących zasobów wodnych;
- budowę zbiornika retencyjnego z oczyszczalnią hydrofitową;
- nowe nasadzenia drzew i krzewów.

Cel strategiczny czwarty obejmuje między innymi:

- wymianę sprzętu, zakup samochodów i innego niezbędnego wyposażenia dla jednostek OSP z terenu gminy Jastków;
- cyfryzację usług i zasobów;
- wyposażenie administracji samorządowej;
- szkolenia dla pracowników;
- spójny system komunikacji i identyfikacji wizualnej;
- uporządkowanie przestrzeni publicznych;
- prowadzenie działań w celu zwiększenia terenów inwestycyjnych;
- scalanie gruntów i porządkowanie ewidencji działek.

GPR realizować będzie następujące cele operacyjne Strategii Rozwoju Lokalnego:

- Wsparcie systemu edukacji i opieki nad dziećmi
- Wsparcie polityki senioralnej
- Wspieranie aktywności mieszkańców
- Poprawa dostępności komunikacyjnej
- Poprawa efektywności energetycznej budynków
- Ochrona dziedzictwa kulturowego
- Zachowanie i ochrona bioróżnorodności
- Poprawa stanu i zabezpieczenie środowiska naturalnego
- Bezpieczeństwo publiczne

Na poziomie celów GPR realizuje założenia Strategii Rozwoju Gminy Jastków na lata 2021-2030, zgodnie z zapisami poniższej tabeli:

Tabela 20. Sposób w jaki GPR realizuje zapisy Strategii Rozwoju Gminy Jastków na lata 2021-2030.

	Cel 1 Skuteczna integracja społeczna.	Cel 2 Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego
1: Silny kapitał społeczny	✓	
2: Zrównoważony rozwój funkcjonalno-przestrzenny i gospodarczy	✓	
3: Bezpieczne środowisko naturalne		✓
4: Nowoczesna sprawna gmina	✓	

Źródło: Opracowanie własne.

2.3. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2031

Mając na względzie oddziaływanie i problemy globalne, lokalna polityka społeczna w Gminie Jastków musi uwzględniać narastający problem starzenia się społeczeństwa, zmiany systemu wartości, zmiany w strukturze rodziny, czy też powiększające się obszary zagrożeń funkcjonowania jednostki i rodziny. Rozwój sytuacji społecznej na terenie Gminy będzie ściśle związany z rozwojem ekonomiczno-społecznym społeczności lokalnej. Uwzględniając przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej w Gminie Jastków oraz skalę i znaczenie społeczne ujawniających problemów określono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, które uwzględniają zagrożenia i problemy wynikające z sytuacji zewnętrznej, ale przede wszystkim biorą pod uwagę uwarunkowania lokalne. Dokument wymienia następujące **cele strategiczne**:

- Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia, ubóstwa, bezdomności i uzależnień;
- Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży;
- Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób niepełnosprawnych;
- Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych.

Wśród szczegółowych kierunków działań wymienić można:

- tworzenie i realizację partnerskich programów przeciwdziałania ubóstwu i długotrwałemu bezrobociu;
- prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla dorosłych;
- intensyfikację działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy;
- usługi doradztwa zawodowego oraz poradnictwa psychologicznego;
- utworzenie Rady ds. Przedsiębiorczości;
- tworzenie podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, spółdzielni socjalnych;
- systematyczne monitorowanie bezdomności i zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy;
- rozwijanie systemu pomocy rodzinom z problemem uzależnienia oraz dotkniętych przemocą;
- promocja życia bez alkoholu, narkotyków i innych substancji uzależniających;
- tworzenie grup wsparcia dla osób przeżywających sytuacje kryzysowe;
- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów;
- prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania;
- zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka;
- zapewnienie pomocy socjalnej i psychologicznej;
- rozwijanie bazy edukacyjnej;
- organizacja zawodów sportowych, wycieczek turystycznych;
- organizacja warsztatów rozwijających zainteresowania;
- szeroka pomoc osobom starszym;
- wspieranie wolontariatu;
- programy promujące integrację międzypokoleniową;
- promocja aktywności kulturalnej i społecznej osób starszych;
- wdrażanie programów profilaktycznych;
- organizacja rehabilitacji;
- wspieranie funkcjonowania środowiskowych form pomocy;
- likwidacja barier dla osób niepełnosprawnych;
- wspieranie funkcjonowania mieszkalnictwa wspomagane;
- zwiększanie koordynacji współdziałania z organizacjami pozarządowymi;
- popularyzacja interdyscyplinarnego modelu pracy;
- umożliwianie pracownikom instytucji pomocy społecznej możliwości podnoszenia kwalifikacji.

Wprowadzanie zmian społecznych na terenie Gminy Jastków, poprzez realizację celów i zadań strategicznych, zaowocuje ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, intensyfikację rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że realizowane działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu problemów dotyczących społeczność lokalną.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków realizuje cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2031, zgodnie z zapisami poniższej tabeli:

Tabela 21. Sposób w jaki GPR realizuje zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2031.

	Cel 1 Skuteczna integracja społeczna.	Cel 2 Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego
1: Organizacja kompleksowych działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu wynikającemu z bezrobocia, ubóstwa, bezdomności i uzależnień;		
2: Zintegrowany system wspierania rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży;		
3: Organizacja działań zmierzających do poprawy jakości życia i funkcjonowania w społeczeństwie seniorów i osób niepełnosprawnych;		
4: Rozwój aktywności obywatelskiej oraz wzmocnienie potencjału pracowniczego służb społecznych.		

Źródło: Opracowanie własne.

2.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze Gminy Jastków przewiduje się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym zmierzających do podniesienia standardu życia mieszkańców w zakresie poprawy obsługi komunikacyjnej terenów zabudowy, rozwoju infrastruktury technicznej oraz rozwoju infrastruktury społecznej. Wójt Gminy Jastków zobowiązany jest do:

- 1) Opracowania i przedstawienia Radzie Gminy do akceptacji:
 - a) wieloletniego programu działań ochronnych rekultywacyjnych, rewaloryzacyjnych i wzbogacających ekologicznie obszar gminy oraz jego poszczególne strefy i podstref przyrodniczo-krajobrazowe, zawierającego w szczególności:
 - zasady ekonomicznego stymulowania przekształceń przestrzennych i działań na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego;
 - zasady i warunki wspierania realizacji zagospodarowania poszczególnych stref i podstref, w tym zasady etapowania inwestycji publicznych;
 - określenie źródeł finansowania;

- zasady współpracy właścicieli terenów w realizacji planu miejscowego i działań Gminy;
- harmonogram działań naprawczych i rehabilitacyjnych dla stref najsilniej dotkniętych lub zagrożonych degradacją środowiska.
- b) oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy w ciągu ostatnich 5 lat.
- 2) Opracowania programów i projektów technicznych systemów infrastruktury technicznej, ze szczególnym uwzględnieniem:
 - a) zaopatrzenia w wodę;
 - b) odprowadzania ścieków
 - c) gospodarki odpadami.
- 3) Podejmowania i wspierania inicjatyw na rzecz rozwoju Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Ciemięgi”, dotyczących w szczególności:
 - a) w sferze gospodarowania środowiskiem przyrodniczym:
 - kreowania nowych form ochrony prawnej;
 - utrzymywania ciągłości przestrzennej systemu ekologicznego Doliny Ciemięgi i jego powiązań zewnętrznych;
 - wzbogacania ekologicznego obszaru zlewni Ciemięgi;
 - ochrony i uporządkowania nisz siedliskowych;
 - niedopuszczania do powstawania dzikich wysypisk i likwidowania istniejących wysypisk o takim charakterze;
 - rekultywacji wyrobisk po eksploatacji surowców mineralnych przez zalesienie;
 - ochrony wód rzeki przed wszelkiego rodzaju zanieczyszczeniami;
 - stosowania zabiegów fitomelioracyjnych;
 - działań przeciwoerozyjnych;
 - zabezpieczenia biologicznego wybranych odcinków pobraży Ciemięgi i zbiorników wodnych;
 - b) w sferze rekreacji:
 - lokalizowania ośrodków wypoczynkowych nad projektowanymi zbiornikami na Ciemiędze - po stronie zawiętrznej i w formach możliwie skoncentrowanych;
 - równoważenia wielkości ruchu rekreacyjnego z chłonnością zlewni;
 - promocji turystyki kwalifikowanej i agroturystyki;
 - wytyczania szlaków turystycznych zgodnie z wymogami ochrony walorów przyrodniczych;
 - pobudzania wszelkich form aktywności gospodarczej w sferze rekreacji, dopuszczalnych z punktu widzenia ochrony środowiska;
 - kształtowania kilku umiarkowanej wielkości ośrodków obsługi rekreacji;
 - stymulowania powstawania skupisk gospodarstw, a następnie wsi, nastawionych na obsługę agroturystyki;
 - c) w otoczeniu rolnictwa:
 - systematycznego eliminowania źródeł i ograniczania emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego;
 - ograniczania zanieczyszczeń wód gruntowych i podziemnych oraz racjonalnego gospodarowania zasobami wód;
 - ochrony powierzchniowej zlewni;
 - uzupełniania niezbędnych elementów infrastruktury technicznej;
 - ograniczania erozji gleb;
 - zmniejszania płużnego użytkowania gruntów w dnie doliny i na jej zboczach;
 - d) w komunikacji:

- minimalizacji kolizyjności funkcjonalno-przestrzennej tras krajowych przebiegających przez teren zlewni;
- rozwoju sieci dróg gminnych i lokalnych pod kątem poprawy sprawności obsługi rekreacji i usług;
- e) w gospodarce wodno-kanalizacyjnej:
 - równoważenia rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
 - zwiększania wykorzystania gazu do celów grzewczych;
- f) w osadnictwie i strukturze przestrzennej:
 - stymulowania policentryczności wszelkich funkcji osadnictwa;
 - intensyfikacji i racjonalizacji wykorzystania wyznaczonych w planach miejscowych terenów osiedlowych; sformułowania odpowiedniej polityki podatkowej, wspierającej powyższe cele.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków”. Wiodące funkcje wskazane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków koncentrują się przede wszystkim na ochronie środowiska przyrodniczego, ochronie krajobrazu rolniczego i uporządkowaniu gospodarki komunalnej. Z uwagi na postępującą suburbanizację istotnym zagadnieniem jest zapobieganie chaosowi przestrzennemu w obszarze gminy. Na terenie miejscowości Marysin, Dębówka, Barak, Dąbrowica i Kolonia Płouszowice (bliskie sąsiedztwo miasta Lublin) tereny upraw polowych oraz zabudowy rolniczej wskazano do przekształcenia w podmiejską strefę zabudowy jednorodzinnej i usługowej z rygorystycznymi zasadami porządkowania i kształtowania struktury przestrzennej. W związku z tym nieodzowne jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów przeznaczonych pod rozwój funkcji mieszkaniowych i usługowych w wymienionych miejscowościach. Ponadto ze Studium wynika, że należy podjąć działania dotyczące rozpraszania zabudowy na otwarte tereny rolne, stąd też niezbędna jest koncentracja zainwestowania w szczególnie starannie zaprojektowanych osiedlach o atrakcyjnej architekturze, z dużym udziałem zieleni i zachowanych panoramach widokowych. Należy tu bardzo wyraźnie podkreślić, że w przyjętym w 2015 roku dokumencie *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jastków* nie wskazano żadnych działań rewitalizacyjnych dotyczących obiektów bądź obszarów wymagających tej formy wsparcia. Zgodnie z art. 20 ustawy o rewitalizacji, w przypadku gdy ustalenia Gminnego Programu Rewitalizacji są niezgodne ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, winno być przeprowadzone postępowanie w sprawie zmiany tego studium, w celu dostosowania do gminnego programu rewitalizacji, niezwłocznie po uchwaleniu tego programu.

2.5. Podsumowanie

Jak wykazała przeprowadzona w ramach rozdziału analiza dokumentów strategicznych i planistycznych gminy, będący przedmiotem niniejszego opracowania Gminny Program Rewitalizacji jest osadzony jako istotny element całościowej wizji jej rozwoju.

GPR jest zbieżny z innymi dokumentami nie tylko na poziomie celów strategicznych realizowanych poprzez poszczególne kierunki działań. Kontekst ten jest bowiem dużo szerszy. Realizacja GPR będzie przyczyniała się do osiągnięcia celów strategicznych wymienionych w innych dokumentach.

3. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;

Definiując wizję rewitalizacji przyjęto założenie, że powinna ona zostać sformułowana jako planowany efekt rewitalizacji i pożądany stan obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji.

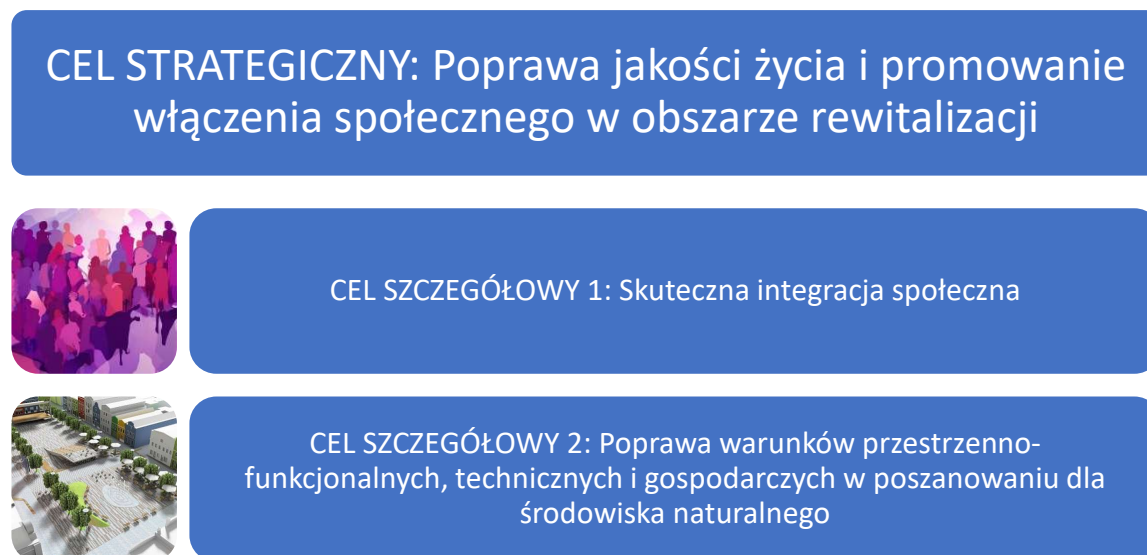
Wizja obszaru rewitalizacji

W Gminie Jastków w efekcie działań rewitalizacyjnych poprawiła się jakość życia mieszkańców, dostępność usług społecznych, oferta spędzania czasu wolnego oraz sytuacja osób najbardziej wymagających wsparcia. W obszarze rewitalizacji realizowane są działania dedykowane zarówno dzieciom i młodzieży, jak również rosnącej grupie seniorów, a także osobom pozostającym bez pracy czy będącym pod opieką GOPS. Zwiększyła się również jakość i dostępność (zwłaszcza dla osób ze szczególnymi potrzebami) przestrzeni publicznych i terenów zielonych. Rozwiązywane problemy społeczne, techniczne i przestrzenno-funkcjonalne są motorem rozwoju aktywności gospodarczej i przyczyniają się do powstawania w obszarze nowych podmiotów gospodarczych.

4. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

W ramach prac nad GPR przyjęto dwustopniową strukturę celów. Wynika to z przekonania, że bardziej złożona hierarchia oraz większa liczba celów mogłaby negatywnie wpływać na czytelność dokumentu i jego priorytetów. Zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji poszczególnym celom szczegółowym przypisano odpowiadające im kierunki działań. Przy ich doborze skupiono się na zagadnieniach mających podstawowe znaczenie dla osiągnięcia poszczególnych celów, świadomie nie starając się pokryć ich zakresem wszystkich pożądanych działań, jakie mogą występować w obszarze rewitalizacji.

Schemat 1. Cele GPR.

Źródło: Opracowanie własne.

4.1. Cele szczegółowe

Kompleksowość i podejście zintegrowane w definiowaniu celów szczegółowych rewitalizacji

Kompleksowość i podejście zintegrowane w przypadku rewitalizacji leżą u podstaw samej definicji rewitalizacji wskazanej w ustawie o rewitalizacji. Podejście zintegrowane podkreśla, że wspieranie rozwoju wymaga ścisłej koordynacji działań w ramach danej polityki publicznej. Przyjęcie podejścia zintegrowanego w rewitalizacji wymaga od decydentów stworzenia GPR, który odpowiada na autentyczne potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wymaga to określania celów w oparciu o analizę wyzwań i potencjałów, przed jakimi stoi dany obszar. Tym samym GPR zawiera działania uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny oraz środowiskowy obszaru rewitalizacji zgodnie z przeprowadzoną diagnozą.

Metodologia definiowania celów rewitalizacji.

Cele szczegółowe zostały opisane za pomocą dedykowanych kart. Przyjęto założenie, że taki sposób ich przedstawienia przyczyni się do zapewnienia przejrzystości dokumentu. Ponadto zabieg ma na celu uwydatnienie głównych cech jakimi powinien charakteryzować się program rewitalizacji- tj. kompleksowość i podejście zintegrowane. Podstawą określenia celów było wykonanie swoistej matrycy logicznej, która wiąże ze sobą wyniki analiz dokonanych w oparciu o dane statystyczne, problemy wskazywane bezpośrednio przez mieszkańców i władze gminy, lokalne potencjały oraz możliwości samorządu i pozostałych interesariuszy w zakresie przeciwdziałania negatywnym zjawiskom.

Celem przyjętej metodologii wyznaczania celów było zapewnienie, że cele rewitalizacji są wymierne i adekwatne do wyników i pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji.

Schemat 2. Matryca logiczna.

**Sposób
zdefiniowania
celu**

1. analiza statystyczna.
2. wnioski z przeprowadzonych form partycypacji społecznej.
3. zdiagnozowane problemy.
4. rodzaj oddziaływania, które cel będzie miał na zdiagnozowane problemy.
5. Analiza potencjałów.
6. Określenie mierników celu i planowanego kierunku zmian w efekcie jego realizacji.

Tabela 22. Cel 1. Skuteczna integracja społeczna.

1	CEL 1 SKUTECZNA INTEGRACJA SPOŁECZNA
Najważniejsze wskaźniki wskazujące na występowanie problemów w obszarze tematycznym:	
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa.	
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności.	
Liczba osób bezrobotnych.	
Liczba bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.	
Liczba przestępstw.	
Liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami.	
Partycypacja społeczna- najważniejsze problemy zdaniem lokalnej społeczności	
starzenie się społeczeństwa, uzależnienia , słaba dostępność do infrastruktury kultury, odpływ młodych ludzi	
Zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:	
dezintegracja społeczności lokalnych, brak miejsc spotkań, niezadowalający udział w życiu społecznym, bezrobocie, bezrobocie długotrwałe, ubóstwo, niezadowalający poziom edukacji, niskie kwalifikacje, niesatysfakcjonujące perspektywy zawodowe, wykluczenie osób z niepełnosprawnościami, wykluczenie samotnych rodziców, problemy rodzin, przestępczość.	
Oddziaływanie celu na zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:	
Promowanie włączenia społecznego, stworzenie miejsc spotkań dla lokalnej społeczności, podniesienie udziału w życiu społecznym i kulturalnym, poprawa sytuacji gospodarczej w obszarze rewitalizacji, włączenie osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami oraz zabezpieczenie ich potrzeb, poprawa sytuacji rodzin, ograniczenie zjawiska przestępczości.	
Przy realizacji celu będą wykorzystane następujące zidentyfikowane potencjały:	
doświadczenia gminy w działaniach aktywizujących i integracyjnych (w tym o charakterze kulturalnym, sportowym, edukacyjnym), doświadczenie jednostek organizacyjnych prowadzących działalność o charakterze włączającym i integrującym- GOKIS, GOPS.	
Mierniki realizacji celu i zaplanowany kierunek zmian w efekcie realizacji celu:	
Liczba osób kwalifikujących się do wsparcia z pomocy społecznej (↓)	
Liczba długotrwałe bezrobotnych z obszaru rewitalizacji (↓)	

Liczba miejsc aktywności lokalnej na obszarze rewitalizacji (↑)
Liczba wydarzeń kulturalnych, sportowych aktywizujących na obszarze rewitalizacji rocznie (↑)
Liczba organizacji społecznych zaangażowanych w realizację programu GPR (↑)
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem (rocznie) (↑)
Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego (w ramach GPR) rocznie (↑)

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 23. Cel 2. Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego.

2	CEL 2 POPRAWA WARUNKÓW PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNYCH, TECHNICZNYCH I GOSPODARCZYCH W POSZANOWANIU DLA ŚRODOWISKA NATURALNEGO
Najważniejsze wskaźniki wskazujące na występowanie problemów w obszarze tematycznym: Odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów Stopień degradacji przestrzeni publicznych (% zdegradowania w całości przestrzeni publicznej) Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługujących dany obszar Średnia odległość do infrastruktury sportowej (orlik, siłownia napowietrzna itp.) Liczba wymagających remontu obiektów zabytkowych Liczba wymagających remontu obiektów użyteczności publicznej Odsetek obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej % Udział budynków pokrytych azbestem w liczbie budynków ogółem	
Partycypacja społeczna- najważniejsze problemy zdaniem lokalnej społeczności Uboga oferta w zakresie rekreacji, sportu i wypoczynku, Występowanie zdewastowanych i opuszczonych budynków, Występowanie zdewastowanych i opuszczonych terenów, Skomunikowanie z innymi ośrodkami/miastami.	
Zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:	

wyludnianie się obszaru rewitalizacji, fragmentacja gminy, niska jakość przestrzeni publicznych, niesatysfakcjonujące stan i dostępność przestrzeni publicznych, zagrożenia w ruchu drogowym, niezadowalający poziom obsługi komunikacyjnej, niewystarczająca infrastruktura rowerowa, degradacja zabudowy, niezadowalający stan techniczny budynków, ograniczony dostęp do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, niedostosowanie obiektów do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (w tym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, brak infrastruktury, która umożliwiłaby obsłużenie/przyjęcie turystów.

Oddziaływanie celu na zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji:

poprawa stanu technicznego i przestrzenno-funkcjonalnego obszaru rewitalizacji, poprawa jakości przestrzeni publicznych, dostosowanie obiektów i infrastruktury publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami i osób z niepełnosprawnościami. poprawa stanu technicznego budynków, rozwój infrastruktury komunikacyjnej- ciągi piesze, ścieżki rowerowe.

Przy realizacji celu będą wykorzystane następujące zidentyfikowane potencjały:

dostępność miejsc i obszarów dla kreowania przestrzeni publicznych i terenów zieleni, obecność infrastruktury w oparciu o którą możliwe jest prowadzenie procesu rewitalizacji, atrakcyjność turystyczna obszarów, natomiast

Dostępna infrastruktura sportowa wymagająca podjęcia działań do prowadzenia działań ożywiających aktywność lokalnej społeczności.

Bogaty choć niewykorzystany potencjał historyczny, naturalny i kulturowy (obecność twórców ludowych).

Potencjalna możliwość rozszerzania aktywności gospodarczej.

Mierniki realizacji celu i zaplanowany kierunek zmian w efekcie realizacji celu:

Liczba odnowionych (wspartych w ramach GPR) obiektów infrastruktury innych niż budynki mieszkalne w obszarze rewitalizacji (↑)

Liczba zmodernizowanych lub utworzonych przestrzeni publicznych (↑)

Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (Powierzchnia/liczba zmodernizowanych utworzonych terenów zieleni) (↑)

Liczba inwestycji istotnie ułatwiających dostępność pieszo, rowerem, transportem publicznym do lub na obszarze rewitalizacji (↑)

Liczba budynków gminnych objętych poprawą efektywności energetycznej (↑)

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (↑)

Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach (↑)

Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji (=)

Liczba zrewaloryzowanych obiektów zabytkowych (↑)

Liczba wspartych przedsiębiorstw (w ramach realizacji GPR) (↑)

Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (↑)

Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju

terytorialnego (w ramach GPR) (↑)

Liczba odnowionych (wspartych w ramach GPR) obiektów infrastruktury innych niż budynki mieszkalne w obszarze rewitalizacji (↑)

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2016-2023.

4.2. Kierunki działań

Komplementarność problemowa

Definiując kierunki działań przyjęto założenie, aby miały one charakter możliwie szeroki a jednocześnie wciąż wpisujący się w definicję rewitalizacji. Zabieg ten ma służyć zapewnieniu otwartości na karty projektów, które były, są i będą składane przez różnych Interesariuszy rewitalizacji. Celem zapewnienia kompleksowego podejścia jest uniknięcie sytuacji, w której dana karta przedsięwzięcia nie wpisywałaby się w założone kierunki działań.

Kierunki działań cechuje również komplementarność problemowa. Dotożono starań, aby kierunki działań przypisane do poszczególnych celów odpowiadały zdiagnozowanym w ramach przeprowadzonych diagnoz problemom, wynikającym z nich wyzwaniom i w końcu potencjałom.

Powyższe stanowi wypełnienie kryterium, które powinno cechować GPR- w ramach poszczególnych celów wyznaczono kierunki działań mające na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji.

Tabela 24. Kierunki działań dla celu 1. Skuteczna integracja społeczna.

Kierunki działań dla:		Przykładowy zakres tematyczny
CEL 1 SKUTECZNA INTEGRACJA SPOŁECZNA		
1.1	Miejsca spotkań	Tworzenie, organizacja, utrzymywanie miejsc aktywności lokalnej działających w różnych formułach. Inicjatywy przyczyniające się do poprawy stanu technicznego zabudowy i zagospodarowania terenu
1.2.	Kultura, edukacja, sport	Inicjatywy, działania wspierające obiekty, instytucje kulturalne, edukacyjne lub sportowe. Działania na rzecz integracji społecznej, wzmacniania lokalnych wspólnot i ożywienia obszaru rewitalizacji. Działania stwarzające warunki dla aktywności i rekreacji plenerowej mieszkańców, korzystnie wpływającej na ich stan zdrowia.

		Działania przywracające wartości użytkowe i przestrzenne obiektom zdegradowanym lub nie spełniającym współczesnych standardów
1.3.	Bezpieczeństwo	Inicjatywy mające na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa w obszarze rewitalizacji, w tym np.: - działania przyczyniające się do redukcji przestępczości poprzez np. zainstalowanie oświetlenia, monitoringu, likwidację miejsc mało widocznych np. miejsc źle oświetlonych, ukrytych lub trudnodostępnych. - działania dot. innych warunków poprawy bezpieczeństwa tj m.in. nowych podejmowanych działań i/lub przypisywania bądź nadania nowych funkcji rewitalizowanym terenom objętym projektem.
1.4.	Seniorzy i młodzież	Aktywizacja i wsparcie seniorów i młodzieży – dwóch wrażliwych grup społecznych, które wymagają działań o dedykowanych dla nich charakterze.
1.5.	Włączenie społeczne	Szeroka paleta działań, inicjatyw lub inwestycji na rzecz integracji i aktywizacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Kierunek działań obejmuje też projekty przyczyniające się do ograniczenia problemów społecznych (redukowania zjawisko wykluczenia, bezradności, lub patologii). Działania stwarzające możliwości rozwoju kompetencji społecznych mieszkańców i wykorzystania ich talentów

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 25. Kierunki działań dla celu 2. Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego.

Kierunki działań dla:		Przykładowy zakres tematyczny
CEL 2 POPRAWA WARUNKÓW PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNYCH, TECHNICZNYCH I GOSPODARCZYCH W POSZANOWANIU DLA ŚRODOWISKA NATURALNEGO		
2.1	Przestrzeń publiczna	Tworzenie nowych i doskonalenia istniejących przestrzeni publicznych i półpublicznych stwarzających sprzyjające warunki do spędzania czasu, integracji oraz łatwego i bezpiecznego przemieszczania się.

		Działania sprzyjające uzupełnieniu i uporządkowaniu układu przestrzennego obszaru rewitalizacji. Działania obejmujące poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych
2.2.	Zieleń	Rewaloryzacja lub urządzenie nowych ogólnodostępnych terenów zieleni na obszarze rewitalizacji lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Działania mające na celu likwidację kolizji widokowych (np. zastonięcia roślinnością obiektów stanowiących kolizje widokowe)
2.3.	Ruch pieszy i rowerowy	Inwestycje oraz działania organizacyjne ułatwiające (skracające czas, zwiększające wygodę lub bezpieczeństwo) przemieszczanie się po obszarze rewitalizacji (w tym dotarcie do transportu publicznego i jakość obsługi nim) oraz dostęp do niego pieszo lub rowerem.
2.4.	Przeciwdziałanie szkodliwym emisjom zanieczyszczeń	Działania i inwestycje służące ograniczaniu szkodliwych emisji zanieczyszczeń na obszarze rewitalizacji.
2.5.	Usługi publiczne	Poprawa dostępu do usług publicznych na obszarze rewitalizacji poprzez inwestycje oraz działania organizacyjne.
2.6.	Dziedzictwo kulturowe i naturalne.	Ochrona i popularyzacja dziedzictwa kulturowego w celu wzmocnienia identyfikacji lokalnej oraz rozwijania potencjału turystycznego w obszarze rewitalizacji.
2.7.	Tworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej	Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez działania kierowane bezpośrednio do przedsiębiorców oraz stwarzania w przestrzeni obszaru rewitalizacji sprzyjających warunków do podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej.

Źródło: Opracowanie własne.

5. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Projekt rewitalizacyjny to projekt wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów lub logicznie powiązany z treścią i celami programu. Natomiast przedsięwzięciem rewitalizacyjnym jest projekt lub grupa projektów i innych działań, w szczególności o charakterze społecznym, ekonomicznym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, zawartych lub wynikających z programu rewitalizacji oraz logicznie powiązanych z treścią i celami programu rewitalizacji. Oznacza to, że przedsięwzięcie jest pojęciem szerszym niż projekt.

Ustawa o rewitalizacji rozróżnia dwa rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Po pierwsze: przedsięwzięcia podstawowe, które należy w GPR scharakteryzować zgodnie z wymogami samej ustawy, a po drugie: przedsięwzięcia pozostałe (zwane również uzupełniającymi), które przedstawiane są w formule charakterystyk przedsięwzięć, których włączenie do programu będzie dopuszczalne.

5.1. Cechy GPR a definiowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Kompleksowość i podejście zintegrowane

Definiując projekty rewitalizacyjne dołożono starań, aby cechowały się one kompleksowością i podejściem zintegrowanym. Oznacza to, że projekty zawierają działania uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny oraz środowiskowy obszaru rewitalizacji zgodnie z przeprowadzoną diagnozą.

Podejście zintegrowane ma zabezpieczyć przed realizacją pojedynczych, niepowiązanych ze sobą przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Celem niniejszego dokumentu było niedopuszczenie możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie będą skutkowały zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

Przedsięwzięcia infrastrukturalne korespondują z planowanymi działaniami społecznymi, które razem będą stanowiły kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane na danym obszarze sfery problemowe i staną się źródłem szerszego oddziaływania. Tym samym przyjęto założenie, że działania o charakterze infrastrukturalnym będą stanowiły siłę napędową realizacji projektów miękkich o zróżnicowanym i uzupełniającym się charakterze, tj. społecznym, włączającym, kulturalnym i rekreacyjnym. Celem projektów infrastrukturalnym jest stworzenie miejsc i warunków do prowadzenia ww. działalności.

Konstruując projekty rewitalizacyjne dołożono starań, aby uwidocznili ich wzajemne powiązanie oraz występujący efekt. Stąd też podjęto decyzję, aby w kartach przedsięwzięć, poza elementami wskazanymi w ustawie o rewitalizacji umieścić również informację o komplementarności danego projektu z innymi przedsięwzięciami.

Przyjęto również założenie, że komplementarność przedsięwzięć nie oznacza w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji przedsięwzięć, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

Należy podkreślić, że sposób skonstruowania listy przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie pozwalał na dość swobodne łączenie projektów w grupy. Podstawą połączenia projektów w jedną inwestycję/ inicjatywę może stanowić kryterium realizowanych kierunków działań, określonych oddzielnie dla każdej karty przedsięwzięcia.

Koncentracja interwencji

GPR dotyczy terenu o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmującego całość lub część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętego szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania rewitalizacyjne skierowane są na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar rewitalizacji, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi. Co do zasady, przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane są na obszarach rewitalizacji.

Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zgodnie z podręcznikiem Procedura oceny, wskazane przedsięwzięcia cechuje:

- Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji GPR wzajemnych powiązań pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wdrażanymi zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i poza nim, ale oddziałującymi na obszar rewitalizacji. Zaplanowane przedsięwzięcia realizowane będą na całym obszarze rewitalizacji. Realizacja projektów nie została zaplanowana wyłącznie w jednej części obszaru rewitalizacji. Przyjęto założenie, że charakter projektów będzie sieciowy- efekt synergii. W celu uwidocznienia zachodzącego efektu sieciowego w planowanych działaniach, w przypadku każdej karty projektu wskazano i scharakteryzowano komplementarność przedsięwzięcia z pozostałymi inwestycjami/działaniami. Prowadzone działania nie będą skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie
- Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji przedsięwzięć, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając że GPR będzie oddziałował na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym). Celem zapewnienia przejrzystości w zachowaniu komplementarności problemowej jest wskazanie w każdej karcie projektu informacji o powiązaniu danej inwestycji/ danego działania z określonymi w GPR kierunkami działań. Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań, koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru rewitalizacji.

Partycypacja społeczna a zdefiniowanie kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W celu zapewnienia otwartości procesu rewitalizacji na interesariuszy przygotowano wzór kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ogłoszono otwarty nabór projektów do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030. Stosowna informacja została umieszczona na stronie Gminy Jastków poświęconej rewitalizacji.

Rysunek 1. Informacja o naborze kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

NABÓR KART PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH NA POTRZEBY OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY JASTKÓW

autor **Ewa Siwińska** · 09 lip 2024 o 14:05

W związku z prowadzeniem przez Gminę Jastków działań zmierzających do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, zwracamy się z prośbą o składanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnie z wzorem karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego stanowiącą załącznik nr. 1 do niniejszej informacji. Zaproponowane przez Państwa projekty zostaną przeanalizowane a uzupełnienie karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego będzie stanowiło podstawę do umieszczenia projektu w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Załączniki:

- 1.2. Załącznik_nr_2_ Informacja_o_składającym.docx 09 lip 2024 - 20,2 KB
- 1.1. Załącznik_nr_1_ Wzór_kart_przedsięwzięcia_rewitalizacyjnego.docx 09 lip 2024 - 21,4 KB
3. 1_ Informacja_dot_naboru_kart_przedsięwzięć_rewitalizacyjnych__1_.docx 09 lip 2024 - 14,6 KB

Źródło: <https://www.jastkow.pl/projekty-rewitalizacyjne-w-gminny-program-rewitalizacji/nabor-kart-przedsiwziec-rewitalizacyjnych-na-potrzeby-opracowania-gminnego-programu-rewitalizacji-gminy-jastkow-26329.htm>

Informacja o otwartym naborze fiszek projektowych była rozpowszechniona w trakcie spotkań z radnymi gminy oraz sołtysami. Byli oni również proszeni o przekazywanie tej informacji mieszkańcom.

5.2. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych został dokonany dwustopniowo. W pierwszej kolejności wskazano listę planowanych w ramach GPR działań. Następnie przedstawiono karty przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W ramach kart przedsięwzięć, wskazano zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji opisy zawierające w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia:

- nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących,
- zakres realizowanych zadań,
- lokalizację,
- szacowaną wartość,
- prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji,
- opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania.

Poniżej zestawiono przedsięwzięcia podstawowe, z których przedsięwzięcia od 1 do 8 są to przedsięwzięcia o charakterze projektów ogólnych, czyli składają się z szeregu działań lub mniejszych projektów. Zakłada się, że każde z przedsięwzięć podstawowych może być etapowane oraz poszczególne przedsięwzięcia mogą być łączone, realizowane łącznie w części lub w całości. W dalszej części umieszczono szersze omówienie każdego kolejnego przedsięwzięcia.

W celu zapewnienia przejrzystości dokumentu w ramach listy podstawowej, przedsięwzięcia zostały oznaczone „PP” (przedsięwzięcie podstawowe) oraz kolejnymi numerami. Zabieg przełoży się na łatwość odnalezienia karty projektu w dalszej części rozdziału.

Tabela 26. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia podstawowego
PP1	Rewitalizacja Szkoły Podstawowej w Płuszwowicach
PP2	Utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Dąbrowicy wraz z rozbudową zaplecza socjalnego i infrastruktury towarzyszącej.
PP3	Stworzenie toru motocross, toru pumptrack wraz z elementami skate parku na terenie zrekultywowanego składowiska odpadów
PP4	Rewitalizacja budynków w celu utworzenia Centrum Kultury i Tradycji w Dąbrowicy
PP5	Rewitalizacja boiska w Snopkowie
PP6	Rewitalizacja budynku Pawilonu Handlowego
PP7	Rewitalizacja budynków dawnego kółka rolniczego – utworzenie Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego
PP8	Rewitalizacja świetlicy wiejskiej i pomieszczeń OSP
PP9	Ścieżka dydaktyczna łącząca pałac z zalewem – śladem Budnych
PP10	Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Jastków
PP11	Lepsza Edukacja w Gminie Jastków
PP12	Przedszkole marzeń- nowoczesna edukacja przedszkolna w Gminie Jastków
PP13	Rewitalizacja budynku dawnego miejsca skupu inwentarza żywego
PP14	Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Snopkowie

Źródło: Opracowanie własne.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP1	5 000 000 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Rewitalizacja Szkoły Podstawowej w Płouszowicach	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne, 2.1. Przestrzeń publiczna, 2.4. Przeciwdziałanie szkodliwym emisjom zanieczyszczeń	PP10, PP11, PU1, PU2- realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11, PU1,PU2.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Płouszowice Kolonia 17
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Budynek Szkoły przez lata ulegał systematycznej degradacji przez co niezbędna jest gruntowna rewitalizacja. Do szkoły obecnie uczęszcza ok. 150 uczniów, jest to jedyny obiekt oświatowy w okolicy. Dla nauczycieli oraz uczniów i ich rodziców niedogodności wiążą się z niskim komfortem użytkowania budynku szkoły. Stan budynku nieustannie się pogarsza sprawiając coraz większe problemy w prawidłowym funkcjonowaniu jednostki. Dach jest w złym stanie technicznym. Pojawiają się coraz większe nieszczelności powodujące liczne przecieki, co powoduje powiększającą się wilgoć wewnątrz budynku. Kolejnym problemem jest nieefektywne źródło ogrzewania budynku. Dzieci i personel szkoły są zmuszeni korzystać z przestarzałego, nieefektywnego systemu grzewczego, będącej w złym stanie stolarki drzwiowej i okiennej (charakteryzujących się nadmierną nieszczelnością spowodowaną zużyciem i dużym współczynnikiem przenikania ciepła co powoduje nadmierne straty ciepła i niekontrolowaną infiltrację powietrza zewnętrznego) oraz żarówek i jarzeniówek, w których występuje niekorzystny dla wzroku efekt pulsowania światła oraz które często się wypalają (w związku z ich krótką żywotnością spowodowaną m.in. koniecznością wielokrotnego załączania oświetlenia w ciągu dnia). Ponadto w budynku szkoły brak jest jakiegokolwiek udziału odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu energii końcowej co przyczynia się do zwiększonych ilości zanieczyszczeń środowiska, oddziałując	

niekorzystnie na wszystkich interesariuszy. To wszystko powoduje niedostateczne zaspokojenie potrzeb interesariuszy w zakresie poprawy warunków życia i rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Zakres prac w ramach projektu obejmuje:

1. Modernizację instalacji c.o.,
2. Ocieplenie stropu pod nieogrzewanym poddaszem,
3. Ocieplenie ścian zewnętrznych,
4. Wymianę okien,
5. Wymianę stolarki okiennej i drzwiowej
6. Wykonanie instalacji PV, wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej
7. Wymiana istniejących opraw oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne typu LED
8. Wymiana poszycia dachowego.

Realizacja projektu stworzy warunki do realizacji działań miękkich, w tym działań współfinansowanych z EFS+. Zapewnienie odpowiedniego komfortu użytkowania budynku stworzy możliwości do realizacji szerokiej palety zajęć pozalekcyjnych, w tym adresowanych do dzieci jak również ich rodziców.

W takim rozumieniu projekt rewitalizacji jest przedsięwzięciem o charakterze kompleksowym oraz zintegrowanym, łączy zadania inwestycyjne z działaniami społecznymi ukierunkowanymi na rozwój kapitału ludzkiego.

Celem inwestycji jest poprawa komfortu życia uczniów i personelu szkoły.

Wymiana źródeł światła na LED wyeliminuje występowanie zjawiska pulsowania światła (obecnego w tradycyjnych świetłówkach). Przyczyni się również do zapewnienia odpowiednich, zgodnych z obowiązującymi normami warunków do prowadzenia zajęć. Wymiana źródła ciepła i ocieplenie stropu oraz ścian zewnętrznych wpłyną na komfort cieplny użytkowników.

Realizacja założonych w projekcie zadań będzie miała wpływ na eliminację dysproporcji w wielu dziedzinach oraz zapobiegnie marginalizacji gminy na tle regionu.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji

- Społeczna: spadek jakości przestrzeni edukacyjnej, ograniczenie dostępności szkoły dla osób ze szczególnymi potrzebami; obniżony komfort uczniów, rodziców i nauczycieli
- Techniczna: zły stan techniczny dachu, systemu grzewczego, okien i drzwi; awaryjne oświetlenie
- Środowiskowa: brak OZE, wysokie zużycie energii, zanieczyszczenia środowiska
- Przestrzenno-funkcjonalna: obiekt nieprzystosowany do nowoczesnych funkcji edukacyjno-społecznych; bariery architektoniczne ograniczają użytkowanie

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Społeczna: przywrócenie funkcji integracyjnej i edukacyjnej poprzez komfortowe warunki nauki, możliwość organizowania zajęć dodatkowych, spotkań społecznych i międzypokoleniowych
- Techniczna: kompleksowa modernizacja infrastruktury technicznej budynku (dach, CO, stolarka, oświetlenie)
- Środowiskowa: zastosowanie OZE (fotowoltaika), poprawa efektywności energetycznej, ograniczenie emisji zanieczyszczeń

- Przestrzenno-funkcjonalna: dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, nowoczesna aranżacja przestrzeni szkolnej i społecznej

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Osoby ze szczególnymi potrzebami: pełna dostępność szkoły dzięki likwidacji barier i zastosowaniu oznaczeń
- Bezrobocie: czasowe miejsca pracy przy inwestycji oraz trwałe zatrudnienie w ramach działań miękkich i edukacyjnych
- Przestępczość: rozwój oferty edukacyjnej i społecznej, zwiększenie zaangażowania młodzieży w działania lokalne
- Niskie wykształcenie: zwiększenie dostępności edukacji oraz możliwości uczestnictwa w zajęciach rozwojowych
- Starzenie się społeczeństwa: integracja międzypokoleniowa, zajęcia dla seniorów i ich rodzin
- Uzależnienia: włączenie młodzieży i rodzin w wartościowe aktywności, profilaktyka społeczna
- Słaba dostępność kultury: budynek jako miejsce wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i warsztatowych
- Odptyw młodych ludzi: poprawa jakości życia, edukacji i infrastruktury zachęca do pozostania i osiedlania się w gminie

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1;

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1

RCO074- Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego: 170

PLRR048-Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

I. STREFA WEJŚCIA

- Przebudowa istniejącej pochylni w celu zapewnienia dostatecznej przestrzeni manewrowej;
- Dostosowanie odpowiedniej szerokości drzwi wejściowych;
- Likwidacja barier architektonicznych m.in. zapewnienie bezpiecznej przestrzeni od parkingu do wejścia budynku, drzwi wejściowe i wewnętrzne bez progów;
- Wprowadzenie odpowiedniego oznakowania budynku np. zastosowanie pasów ostrzegawczych sygnalizacyjnych wejście/wyjście budynku
- zapewnienie miejsc chwilowego wypoczynku,-

II. SYSTEM ODNAJDYWANIA DROGI

- wprowadzenie elementów aranżacji ułatwiających samodzielną orientację, poruszanie się w przestrzeni oraz znalezienie drogi do celu, m.in.: zastosowanie napisów informacyjnych do pomieszczeń oraz w wydzielonych strefach; zakup banerów informacyjnych zlokalizowanych w charakterystycznych miejscach budynku; stworzenie ogólnego planu budynku z informacjami w alfabecie Braille'a.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP2	2 000 000 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Dąbrowicy wraz z rozbudową zaplecza socjalnego i infrastruktury towarzyszącej.	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.3. Bezpieczeństwo 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne, 2.1. Przestrzeń publiczna, 2.2. Zieleń.	Realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11, PU1,PU2. Projekt pełni te same funkcje, jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników, jego rolą jest tworzenie miejsc integracji społecznej oraz wpływa na pobudzenie lokalnej społeczności do aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej: PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11. Projekt zawiera elementy pozytywnie wpływające na ład przestrzenno-funkcjonalny i przeciwdziałanie problemom technicznym: PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Dąbrowica 497
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Przedmiotem przedsięwzięcia jest rewitalizacja boiska i utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Dąbrowicy wraz z rozbudową zaplecza socjalnego i infrastruktury towarzyszącej. Na terenie stanowiącym własność Gminy, zlokalizowane jest „quasi” boisko, służące lokalnej społeczności, klubowi sportowemu „Dąbrowica” oraz amatorskim zespołom sportowym.	

Boisko powstało z inicjatywy mieszkańców gminy i położone jest w niedalekim sąsiedztwie rzeki Czechówki.

Zły stan terenu, liczne nierówności, brak nawodnienia i odwodnienia, murawa boiska w złym stanie, brak oświetlenia, ogrodzenie w złym stanie technicznym, brak zaplecza sanitarnego dla użytkowników. Obecny stan należy uznać jako silnie zdegradowany. Stan boiska nie pozwala na bezpieczne korzystanie z niego przez użytkowników- liczne nierówności w nawierzchni stwarzają realne ryzyko urazów u użytkowników. Obecnie miejsce, które może służyć jako obiekt, w którym mogłaby zachodzić integracja społeczna mieszkańców (w tym rodzin z dziećmi) jest co do zasady nieużytkowane lub użytkowane w bardzo ograniczonym stopniu. Brak oświetlenia uniemożliwia korzystanie z boiska w porach wieczornych. W istotny sposób ogranicza również komfort osób korzystających z boiska (małe poczucie bezpieczeństwa). Istotną niedogodność stanowi brak sanitariatów. Niedogodności dla osób korzystających z boiska wynikają nie ze sposobu wykorzystania aktualnej infrastruktury, ale z braku środków na jej dostosowanie do realnych potrzeb mieszkańców.

Celem realizacji projektu nie jest jedynie przeprowadzenie inwestycji punktowej. Obiekt sportowy po modernizacji zostanie przekazany GOKiS i stworzy warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11, PU1,PU2.

Rewitalizacja terenu zapewni możliwość organizowania cyklicznych imprezy, meczów, zawodów promujących aktywne spędzanie czasu na świeżym powietrzu.

Co więcej w oparciu o powstałą infrastrukturę będzie możliwe realizowanie działań miękkich-włączających, rekreacyjnych, kulturalnych, w tym współfinansowanych z EFS+.

Projekt planowanego przedsięwzięcia obejmuje rewitalizację boiska i nadanie mu nowej funkcji boiska wielofunkcyjnego, w tym boiska do siatkówki, koszykówki oraz piłki nożnej poprzez m.in.:

- wyrównanie terenu pod boisko,
- nawodnienie i odwodnienie boiska,
- utwardzenie terenu w niezbędnym zakresie,
- dostosowanie terenu do użytkowania przez osoby ze szczególnymi potrzebami,
- nowa murawa boiska,
- trybuny dla publiczności,
- zaplecze sanitarno-techniczne,
- oświetlenie obiektu,
- wykonanie przyłączy celem zapewnienia zaplecza sanitarno-technicznego,
- przebudowa ogrodzenia,
- wykonanie piłkochwyłów,
- wykonanie monitoringu wizyjnego,
- zagospodarowanie terenów zielonych w bezpośrednim otoczeniu boiska,
- uzupełnienie terenu w niezbędne elementy małej architektury.

Realizacja projektu przyczyni się do rozwoju funkcji społecznych (rekreacyjnych, sportowych, edukacyjnych i kulturalnych), poprzez stworzenie przyjaznej przestrzeni umożliwiającej

podejmowanie i realizację różnych inicjatyw. Poprawa dostępności i jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przyczyni się do wzrostu aktywności zarówno dla mieszkańców gminy jak i gmin sąsiednich. Odpowiednia infrastruktura techniczna umożliwi organizację cyklicznych zajęć sportowych, treningów oraz spotkań sportowych, a tym samym przyczyni się do popularyzacji sportu i zdrowego trybu życia.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji

- Utrata funkcji społecznej: obiekt nie spełnia roli miejsca integracji lokalnej społeczności (jest nieużytkowany lub wykorzystywany w minimalnym stopniu);
- Utrata funkcji technicznej: zły stan techniczny infrastruktury – brak sanitariatów, oświetlenia, uszkodzone ogrodzenie, nierówna nawierzchnia;
- Utrata funkcji przestrzenno-funkcjonalnej: obiekt nieprzystosowany do bezpiecznego i funkcjonalnego użytkowania, także przez osoby z niepełnosprawnościami.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Przywrócenie i nadanie funkcji społecznej: stworzenie przestrzeni integracyjnej, edukacyjnej, sportowej i rekreacyjnej dla mieszkańców;
- Nadanie funkcji technicznej: kompleksowe uzbrojenie terenu – nawierzchnia, odwodnienie, oświetlenie, sanitariaty, monitoring, trybuny;
- Nadanie funkcji przestrzenno-funkcjonalnej: obiekt będzie dostępny dla wszystkich grup społecznych (w tym osób ze szczególnymi potrzebami), wielofunkcyjny (piłka nożna, siatkówka, koszykówka), estetycznie zagospodarowany (zieleń, mała architektura).

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami – dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (sanitariaty, brak barier);
- Wysoka liczba osób bezrobotnych – możliwość aktywizacji poprzez organizację wydarzeń, wolontariatu, zatrudnienia przy obsłudze obiektu i wydarzeń;
- Wysoka liczba przestępstw – poprawa bezpieczeństwa (monitoring, oświetlenie), alternatywa dla zachowań ryzykownych (sport, integracja);
- Wysoka liczba osób z niskim wykształceniem – działania edukacyjne i społeczne w ramach imprez i aktywności;
- Starzenie się społeczeństwa – dostępna przestrzeń do aktywności fizycznej i integracji także dla seniorów;
- Uzależnienia – alternatywa w postaci sportu i integracji; promocja zdrowego stylu życia;
- Słaba dostępność infrastruktury kultury – możliwość realizacji wydarzeń kulturalnych i rekreacyjnych w nowoczesnej przestrzeni;
- Odpyły młodych ludzi – stworzenie atrakcyjnej przestrzeni do spędzania czasu i rozwoju pasji.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1;

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1;

PLRO146-Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 70a

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

- Zapewnienie łatwego dojazdu do obiektu poprzez wykonanie utwardzenia nawierzchni pieszych i parkingu, pozbawionych barier architektonicznych;
- dostosowanie sanitariatów dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP3	1 500 000 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Stworzenie toru motocross, toru pumptrack wraz z elementami skate parku na terenie zrekultywowanego składowiska odpadów	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.3. Bezpieczeństwo 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne, 2.1. Przestrzeń publiczna, 2.2. Zieleń.	Realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11. Projekt pełni te same funkcje, jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników, jego rolą jest tworzenie miejsc integracji społecznej oraz wpływa na pobudzenie lokalnej społeczności do aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej: PP2, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11. Projekt zawiera elementy pozytywnie wpływające na ład przestrzenno-funkcjonalny i przeciwdziałanie problemom technicznym: PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Panieńszczyzna działka 60/3
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Wysypisko zostało zamknięte w 2001r. teren został zrekultowany zgodnie z decyzją o rekultywacji. Teren nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla mieszkańców- jest w fazie poeksploatacyjnej. Na terenie obiektu są umiejscowione gazometry w celu monitorowania gazów. Obszar jest niezagospodarowany, porośnięty dziką roślinnością. Teren usytuowany z dala od dróg trakcyjnych, co jest dużym atutem przy planowaniu miejsca takiego jak tor pumptrack. W okolicy brak miejsc do aktywnego spędzania czasu. Projekt obejmuje zagospodarowanie terenu po byłym wysypisku odpadów poprzez stworzenie miejsca aktywnego spędzania czasu. W ramach inwestycji planowane są:	

- nadanie gruntom wartości użytkowych i przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu pod planowane zagospodarowanie,
- umocnienie skarp,
- zbudowanie niezbędnych dróg,
- wytyczenie torów oraz obszarów dla poszczególnych sportów,
- stworzenie toru pumptrack do jazdy rowerowej o różnym poziomie trudności,
- wykonanie elementów skateparku oraz trasy motocrossowej,
- wykonanie niezbędnej infrastruktury towarzyszącej w postaci zaplecza sanitarno-technicznego wraz z przyłączami,
- wykonanie niezbędnych elementów małej architektury,
- utwardzeniem terenu,
- wykonanie oświetlenia
- wykonanie monitoringu wizyjnego,
- zagospodarowanie terenów zielonych, w tym: wykonanie nowych nasadzeń roślinności.

Realizacja projektu ma na celu rozbudzenie aktywności i kreatywności zwłaszcza młodych ludzi, ukierunkowanie ich energii i pomysłowości w zgodzie z ich zainteresowaniami i preferencjami spędzania wolnego czasu. Celem częściowym działania jest zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez zajęcia sportowe, preferując nowe formy zainteresowań i umożliwiając ich prawidłowy rozwój społeczny.

Projekt przyczyni się do rozwinięcia współczesnych form aktywności, a odpowiednio ukierunkowany ma szansę być realizowany w kierunkach społeczno-użytecznych. Podjęte działania przyczynią się do podniesienia ogólnego stanu zdrowia i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym (przede wszystkim wad postawy), poprawę bezpieczeństwa poprzez przeniesienie gier i zabaw w miejsce odpowiednio do tego celu przystosowane. Realizacja inwestycji będzie promowała włączenie społeczne jak również przyczyni się do integracji dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych patologią społeczną. Obiektem będzie administrować Gmina i będzie on nieodpłatnie udostępniany mieszkańcom.

Realizacja projektu przyczyni się również do poprawy ładu przestrzennego obszaru rewitalizacji. Stworzone zostanie miejsce realizacji zajęć dla dzieci i dorosłych, w tym zajęć potencjalnie realizowanych ze środków EFS+.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji

- Brak funkcji społecznej: teren niezagospodarowany, wyłączone z życia społecznego;
- Brak funkcji środowiskowej: obszar zdegradowany (po wysypisku), porośnięty dziką roślinnością;
- Brak funkcji przestrzenno-funkcjonalnej: brak jakiegokolwiek dostępnej infrastruktury rekreacyjnej, brak zagospodarowania;
- Brak funkcji technicznej: brak dróg, oświetlenia, sanitariatów, infrastruktury wspierającej użytkowanie terenu.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Nadanie funkcji społecznej: miejsce spotkań i aktywności fizycznej dzieci, młodzieży i dorosłych, przestrzeń integracyjna;
- Nadanie funkcji technicznej: wykonanie infrastruktury (oświetlenie, monitoring, sanitariaty, utwardzenia);

- Nadanie funkcji przestrzenno-funkcjonalnej: wielofunkcyjna przestrzeń sportowo-rekreacyjna (motocross, pumptrack, skatepark), obiekt dostępny dla osób z niepełnosprawnościami;
- Nadanie funkcji środowiskowej: rekultywacja terenu, zagospodarowanie zieleni, nowe nasadzenia.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Osoby ze szczególnymi potrzebami – obiekt bez barier, poziom nawierzchni torów dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami, poruszających się na wózkach;
- Osoby bezrobotne, w tym z niskim wykształceniem – możliwość zaangażowania w działania społeczne, organizacyjne, ewentualne zatrudnienie przy utrzymaniu obiektu, animacji czasu wolnego;
- Wysoka liczba przestępstw – alternatywa dla ryzykownych zachowań, bezpieczne miejsce spędzania wolnego czasu, monitoring i oświetlenie;
- Starzenie się społeczeństwa – przestrzeń do spacerów, rekreacji, udziału w zajęciach społecznych (choć głównie projekt skierowany do młodzieży);
- Uzależnienia – promowanie zdrowego stylu życia, zajęcia sportowe jako alternatywa;
- Słaba dostępność infrastruktury kultury – nowoczesna przestrzeń do wydarzeń, warsztatów, animacji społecznych;
- Odptyw młodych ludzi – obiekt nowoczesny, atrakcyjny dla młodzieży, stwarzający warunki do rozwoju pasji i integracji lokalnej.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1

PLRO146- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 3 ha

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

Obiekt będzie bez barier architektonicznych. Poziom nawierzchni torów jest dostosowany dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP4	12 000 000 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Rewitalizacja budynków w celu utworzenia Centrum Kultury i Tradycji w Dąbrowicy	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.3. Bezpieczeństwo 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne, 2.1. Przestrzeń publiczna, 2.2. Zieleń.	Realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11. Projekt pełni te same funkcje, jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników, jego rolą jest tworzenie miejsc integracji społecznej oraz wpływa na pobudzenie lokalnej społeczności do aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej: PP2, PP3, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11. Projekt zawiera elementy pozytywnie wpływające na ład przestrzenno-funkcjonalny i przeciwdziałanie problemom technicznym: PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Dąbrowica działka 639/32, 639/27, 639/28
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
<u>Krótki opis problemów i potrzeb na które odpowiada proponowane przedsięwzięcie:</u> Ze względu na niską jakość oferty kulturalno – społecznej planowane jest przywrócenie funkcji kultury oraz nadanie nowej funkcji społecznej budynkom zlokalizowanym w m. Dąbrowica. Aktualnie budynek znajduje się w złym stanie technicznym i nie daje możliwości realizacji oferty na odpowiednim poziomie. Rewitalizowane budynki oraz zagospodarowanie terenu będą miejscem aktywizującym i integrującym mieszkańców, inspirującym i zaspokajającym ich potrzeby kulturalne, rozrywkowe i społeczne. Miejscem działającym na rzecz wzrostu poczucia wspólnoty, tożsamości lokalnej i świadomości dziedzictwa historycznego oraz odpowiedzią na zdiagnozowane problemy. <u>Zakres realizowanych działań:</u>	

W ramach projektu planowane jest zapewnienie dostępności do infrastruktury kultury, i tradycji regionalnych osobom ze szczególnymi potrzebami, bezrobotnym, zagrożonym wykluczeniem oraz wszystkim mieszkańcom Gminy Jastków. Zakłada się realizację prac mających na celu utworzenie miejsca będącego odpowiedzią na zdiagnozowane problemy.

Przedsięwzięcie obejmuje przeprowadzenie działań rewitalizacyjnych w budynku zlokalizowanego w Dąbrowicy gdyż aktualnie funkcjonujący budynek kultury nie realizuje potrzeb mieszkańców Gminy Jastków. Niezbędne prace to: rozbudowa, przebudowa i modernizacja budynku z przeznaczaniem nowo utworzonych powierzchni na Centrum Kultury i Tradycji w Dąbrowicy, budowa windy, utworzenie Sali widowiskowej wraz ze sceną, wyposażoną w profesjonalne oświetlenie i nagłośnienie, a także pomieszczenie garderoby i zaplecze sanitarne, sala multimedialna, sala plastyczna, pomieszczenia biurowe, magazynowe, zaplecze sanitarne oraz zaplecze techniczne z przeznaczeniem na działalność kulturową zespołu pieśni i tańca „Dąbrowica” - infrastruktura dostosowana będzie do osób ze szczególnymi potrzebami.

Obecnie obiekt pełnił funkcję kulturową, po realizacji działań zostanie przywrócona funkcja kulturowa oraz nadana nowa – społeczna .

Obok wyżej opisanego budynku znajduje się budynek kuźni który po rewitalizacji będzie pełnił funkcję „żywego muzeum”. Budynek obecnie nie może pełnić funkcji użytkowych z uwagi na utratę parametrów racjonalności kosztów eksploatacji. By wzmocnić potencjał działań rewitalizacyjnych i dopełnić przedsięwzięcie zaplanowano nadanie budynkowi dawnej kuźni nowych funkcji tj. edukacyjnej i kulturowej.

W efekcie utworzone zostanie Muzeum Kowalstwa w Dąbrowicy jako dopełnienie Centrum Kultury i Tradycji w Dąbrowicy tworząc w ten sposób kompleks kulturowo – społeczno – edukacyjny otwarty dla społeczności gminy Jastków.

W zakres działań niezbędnych do rewitalizacji wchodzić będzie przebudowa budynku i dostosowanie do nowej funkcji. Muzeum zostanie wyposażone w ekspozyty i narzędzia związane z kowalstwem oraz dzieła wykonane przez lokalnych kowali. Obiekt będzie dostępny bezpłatnie by każdy miał dostęp do tak ważnych zasobów kulturowych jako część aktywnego obywatelstwa, a także ze względu na możliwości edukacyjne, jakie oferują ludziom w każdym wieku.

Realizacja projektu zarówno przebudowa, dobudowa i modernizacja budynku GOKiS jak i dawnej kuźni przyczyni się w znaczny sposób do poprawy efektywności energetycznej budynków, co będzie miało również pozytywny wpływ na środowisko. Poprawa efektywności energetyczną nastąpi m.in. dzięki poprawie parametrów termoizolacyjnych, zastosowanie energooszczędne źródła światła.

W ramach projektu zostaną również wykonane nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej, montaż elementów małej architektury: ławki, kosze na śmieci i stojaki na rowery oraz przebudowa ogrodzenia terenu i parkingu, a także plac zabaw.

Projekt planowanego przedsięwzięcia obejmuje rewitalizację budynku GOKiS w Jastkowie zs. w Dąbrowicy. Obiekt wymaga gruntownych prac w zakresie przebudowy, remontu, a także przystosowaniem go do korzystania przez osoby ze szczególnymi potrzebami. Należy zlikwidować bariery architektoniczne, nie tylko w samym obiekcie ale i terenie go otaczającym. Planuje się, że robotami budowlanymi objęte zostaną przegrody zewnętrzne, dach, podłogi, wszystkie pomieszczenia wewnętrzne. Konieczne są:

- wykonanie izolacji termicznych przegród budowlanych,

- rozbudowa budynku,
- budowa windy,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- wdrożenie nowych elementów wykończeniowych,
- nadanie nowego układu pomieszczeń,
- likwidacja barier architektonicznych poprzez przebudowę wnętrza,
- wykonanie nowych elementów obiektu celem poprawienia funkcjonalności i użytkowania dla różnych grup społecznych,
- modernizacja instalacji wodno-kanalizacyjnej, sanitarnej, c.o., c.w.u. oraz instalacji teletechnicznej.
- wykonanie prac wokół budynku- uformowanie na nowo, wyrównanie i ukształtowanie,
- montaż nowych elementów małej architektury.
- zagospodarowanie terenów zieleni w tym uzupełnienie istniejącej roślinności.
- przebudowa istniejącego otoczenia budynku- utwardzenie terenu oraz wykonanie nowych ciągów pieszych
- modernizacja placu zabaw- usunięcie zniszczonych i będących w złym stanie elementów, zakup nowych urządzeń dla dzieci oraz urządzeń siłowni zewnętrznej wraz z elementami towarzyszącymi (np. wymiana podłoża placu zabaw na bezpieczne).

Cele projektu:

Celem głównym przedsięwzięcia jest rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców gminy Jastków, w szczególności z obszaru rewitalizacji poprzez rozwój kultury i wzrost jej dostępności dla szerokiego grona odbiorców, a w szczególności grup defaworyzowanych i wykluczonych. Projekt ma na celu utworzenie miejsca gdzie możliwe będzie organizowanie szeregu cyklicznych spotkań i wydarzeń kulturalnych integrujących lokalną społeczność.

Celami szczegółowymi przedsięwzięcia są:

- rewitalizacja budynku dawnego GOKiS na cele kulturalne, edukacyjne i społeczne
- wyrównanie szans i zapewnienie udziału w kulturze grupom o utrudnionym dostępie do usług kulturalnych i społecznych oraz budowanie kapitału kulturowego społeczności lokalnej
- ochrona materialnej i niematerialnej spuścizny kultury poprzez poznawanie i przybliżenie przeszłości kulturowej regionu, kształtowanie u mieszkańców Gminy Jastków przywiązania do „małej ojczyzny” oraz postaw twórczych, świadomych własnej tożsamości

Projekt przyczyni się do zachowania dziedzictwa kulturowego poprzez modernizację obiektu istotnego dla przestrzeni publicznej oraz do poprawy środowiska naturalnego poprzez zastosowanie energooszczędnych technologii podczas prac budowlanych i zakupach wyposażenia.

Projekt będzie realizowany w celu eliminacji zdiagnozowanych na rewitalizowanym obszarze i w jego bezpośrednim otoczeniu problemów. Powstała infrastruktura będzie dostosowana do potrzeb osób z różnymi formami niepełnosprawności. Zwiększy dostępność do infrastruktury kultury oraz odpowie na problem starzenia się społeczeństwa poprzez szereg wydarzeń kulturowych i artystycznych.

Centrum Kultury i Tradycji da społeczności lokalnej możliwość skorzystania z dóbr kultury, do których można zaliczyć uczestnictwo w kołach np. tanecznych, teatralnych, muzycznych,

plastycznych, udział w organizowanych przez CKiT warsztatach m.in. tanecznych i plastycznych. Pozwoli również na kultywowanie i rozwijanie działalności regionalnego zespołu pieśni i tańca „Dąbrowica”.

Muzeum z kolei spełni ogromną rolę w edukacji regionalnej dzieci i młodzieży, a także zapewni rozrywkę dorosłym i seniorom. Pobyt w nim będzie lekcją historii kowalstwa polskiego, jego znaczenia lokalnego oraz przybliży zanikającą już tradycję.

Dodatkowo rewitalizowana infrastruktura będzie wykorzystywana nie tylko na działania kulturalne ale również na organizację i realizację dodatkowej oferty edukacyjnej (muzeum) i społecznej, przyczyniającej się do rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych oraz rozwijającej talenty i zainteresowania dorosłych, dzieci i młodzieży oraz seniorów, w tym ze środowisk defaworyzowanych. Planowana infrastruktura pozwoli na rozwijanie i wzmocnienie kompetencji społeczno-emocjonalnych, w tym rozwój kulturalny i społeczny dzieci i młodzieży. Dodatkowo oferta powstającej infrastruktury zostanie wzmocniona poprzez działania integrujące prowadzone przez bibliotekę oraz zespół pieśni i tańca „Dąbrowica”. Będzie ona ukierunkowana na budowanie kapitału społecznego i integracji, w tym integracji międzypokoleniowej oraz działania wspierające lokalną społeczność zorientowaną na jak najszerszą grupę odbiorców, stanowiąc jednocześnie centrum życia społeczno-kulturalnego gminy. Ponadto ukierunkowanie funkcjonalności obiektu na prowadzenie działalności kulturalnej z salą widowiskową i sceną otworzy szerokie perspektywy rozwoju gminy oraz instytucji, a także doskonale wykorzysta rewitalizacyjną funkcję kultury i dziedzictwa kulturowego, odpowiadając na potrzebę aktywnego uczestnictwa mieszkańców gminy w kulturze oraz kreatywnego spędzania czasu wolnego. Stanie się miejscem pielęgnowania i kultywowania działalności regionalnego m.in. zespołu pieśni i tańca „Dąbrowica” oraz kowalstwa.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji:

- Budynek GOKiS nie spełnia potrzeb mieszkańców; zły stan techniczny.
- Obiekt utracił możliwość realizacji funkcji kulturowych z powodu braku odpowiedniego wyposażenia i niedostatecznego standardu technicznego.
- Słabe wykorzystanie przestrzeni do celów społecznych i edukacyjnych.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Przywrócenie funkcji kulturowej i nadanie funkcji społecznej (Centrum Kultury i Tradycji).
- Nowe funkcje: edukacyjna (muzeum kowalstwa), integracyjna, społeczna, artystyczna, rozrywkowa.
- Dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
- Przestrzeń dla zespołu pieśni i tańca, sal wielofunkcyjnych, placu zabaw, terenów zielonych, integracji międzypokoleniowej.
- Kuźnia zyska funkcję „żywego muzeum”.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Osoby ze szczególnymi potrzebami: Eliminacja barier architektonicznych, dostępność infrastruktury, włączenie cyfrowe i komunikacyjne.
- Osoby bezrobotne (w tym z niskim wykształceniem): Możliwości rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych, aktywizacja poprzez działania kulturalne i edukacyjne.

- Wysoka liczba przestępstw: Zwiększenie integracji społecznej, poczucia wspólnoty, poprawa bezpieczeństwa (miejsce wspólnej aktywności, obecność instytucji).
- Starzenie się społeczeństwa: Oferta wydarzeń i działań dla seniorów – udział w kulturze, integracja, edukacja.
- Uzależnienia: Alternatywne formy spędzania czasu – kultura, aktywność artystyczna, wspólnota.
- Słaba dostępność infrastruktury kultury: Powstanie nowoczesnego, wielofunkcyjnego obiektu kultury i tradycji dostępnego dla wszystkich grup społecznych.
- Odptyw młodych ludzi: Stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania czasu, kształtowanie tożsamości lokalnej, rozwój kompetencji i przestrzeni do aktywności społecznej i artystycznej.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO141 Liczba instytucji kultury objętych wsparciem: 1;

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1

RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem: 1

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1

PLRO146- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 283 m2 (budynek), teren 3100 m2

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

RCR077- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem: 600 osób

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla osób ze specjalnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zapewnione zostaną działania włączające dla wszystkich w tym dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej. Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w przestrzeni publicznej i obiektach oraz tworzeniem nowych obiektów z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania. Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem **WCAG 2.1** na stronach internetowych, udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach. Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie wymaganych w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP5	1 000 000 krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Rewitalizacja boiska w Snopkowie	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.3. Bezpieczeństwo 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne, 2.1. Przestrzeń publiczna, 2.2. Zieleń.	Realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11. Projekt pełni te same funkcje, jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników, jego rolą jest tworzenie miejsc integracji społecznej oraz wpływa na pobudzenie lokalnej społeczności do aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej: PP2, PP3, PP4, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11. Projekt zawiera elementy pozytywnie wpływające na ład przestrzenno-funkcjonalny i przeciwdziałanie problemom technicznym: PP2, PP3, PP4, PP6, PP7, PP8, PP9.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Snopków działka 70/9
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Obecny stan terenu należy uznać jako silnie zdegradowany. Stan boiska nie pozwala na bezpieczne korzystanie z niego przez użytkowników- liczne nierówności w nawierzchni stwarzają realne ryzyko urazów u użytkowników. Tym samym nastąpiła utrata pierwotnej funkcji obiektu. Obecnie miejsce, które może służyć jako obiekt, w którym mogłaby zachodzić integracja społeczna mieszkańców (w tym rodzin z dziećmi) jest co do zasady nieużytkowane lub użytkowane w bardzo ograniczonym stopniu. Brak oświetlenia uniemożliwia korzystanie z boiska w porach wieczornych. W istotny sposób ogranicza również komfort osób korzystających z boiska (małe poczucie bezpieczeństwa). Na niski komfort w zakresie bezpieczeństwa wpływa również brak ogrodzenia obiektu. Istotną niedogodność stanowi brak sanitariatów. Niedogodności dla osób korzystających z boiska wynikają nie ze sposobu wykorzystania aktualnej infrastruktury, ale z braku środków na jej dostosowanie do realnych potrzeb mieszkańców.	

Gmina będzie zarządzać zmodernizowanym boiskiem i zadba o to by odbywały się tam zajęcia sportowe promujące aktywność fizyczną i zdrowy styl życia dedykowane dla wszystkich grup społecznych.

Projekt planowanego przedsięwzięcia obejmuje rewitalizację terenu i nadanie mu nowej funkcji poprzez stworzenie wielofunkcyjnego boiska do gry w siatkówkę, koszykówkę, piłkę nożną.

Zakres prac:

- wyrównanie terenu- poprawa jakości korzystania z boiska przez użytkowników, zapobieganie potencjalnym urazom spowodowanym nierównością nawierzchni.
- wykonanie boiska wielofunkcyjnego- pozwoli na rozwijanie zainteresowań mieszkańców (zwłaszcza dzieci), zgodnie z ich preferencjami.
- wykonanie oświetlenia, monitoringu wizyjnego i ogrodzenia budynków- poprawa bezpieczeństwa, umożliwienie korzystania z obiektu po zmroku.
- wykonanie monitoringu wizyjnego- możliwość monitorowania obiektu przez całą dobę w znaczny sposób zabezpieczy obiekt przed ewentualnymi atakami wandalizmu.
- wykonanie trybun- poprawa funkcjonalności obiektu i umożliwienie publiczności, pasjonatom sportu obserwowanie wydarzeń sportowych w sposób wygodny, bezpieczny i komfortowy.
- wykonanie trybun pozwoli na integrację międzypokoleniową (udział w zainteresowaniach dzieci ich rodziców i dziadków),

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji

- Teren silnie zdegradowany, boisko nie spełnia funkcji rekreacyjno-sportowej.
- Liczne nierówności zagrażają bezpieczeństwu użytkowników (utrata funkcji technicznej i społecznej).
- Brak oświetlenia, ogrodzenia i sanitariatów powoduje ograniczoną dostępność i niskie poczucie bezpieczeństwa (utrata funkcji przestrzenno-funkcjonalnej i społecznej).
- Obiekt nie jest miejscem integracji mieszkańców (utrata funkcji integracyjnej i społecznej).

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Rewitalizacja terenu: przywrócenie i rozszerzenie funkcji sportowo-rekreacyjnych.
- Nadanie funkcji społecznej, integracyjnej i edukacyjnej – organizacja zajęć sportowych, miejsca spotkań.
- Nowa infrastruktura (oświetlenie, ogrodzenie, sanitariaty, trybuny, monitoring) zapewni bezpieczeństwo i komfort – przywrócenie funkcji technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej.
- Poprawa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami – funkcja inkluzyjna.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami: boisko zostanie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (np. rampa na trybuny).

- Wysoka liczba osób bezrobotnych i z niskim wykształceniem: projekt stworzy możliwość zaangażowania w działania edukacyjne i sportowe, poprawiając kompetencje społeczne i motywując do aktywności.
- Wysoka liczba przestępstw: monitoring i ogrodzenie poprawią bezpieczeństwo, ograniczą akty wandalizmu.
- Starzenie się społeczeństwa: trybuny jako miejsce integracji międzypokoleniowej – uczestnictwo seniorów w wydarzeniach.
- Uzależnienia: alternatywa w postaci aktywności fizycznej – profilaktyka uzależnień.
- Słaba dostępność infrastruktury kultury: boisko jako przestrzeń wspólna może pełnić funkcje wydarzeń kulturalnych.
- Odptyw młodych ludzi: stworzenie atrakcyjnego miejsca spędzania czasu zwiększy więź z lokalną społecznością.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1;

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury

(innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1;

PLRO146-Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,23 ha

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

Zapewnienie łatwego dostępu do obiektu dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim poprzez wykonanie rampy prowadzącej na trybuny

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP6	4 000 000 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Rewitalizacja budynku Pawilonu Handlowego	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.3. Bezpieczeństwo 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne, 2.1. Przestrzeń publiczna, 2.2. Zieleń.	Realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11. Projekt pełni te same funkcje, jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników, jego rolą jest tworzenie miejsc integracji społecznej oraz wpływa na pobudzenie lokalnej społeczności do aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej: PP2, PP3, PP4, PP5, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11. Projekt zawiera elementy pozytywnie wpływające na ład przestrzenno-funkcjonalny i przeciwdziałanie problemom technicznym: PP2, PP3, PP4, PP5, PP7, PP8, PP9.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Panieńszczyzna- działka nr29
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Budynek został wybudowany w 1980 r. posiada 3 żelbetonowe kondygnacje o powierzchni zabudowy 486m. Budynek ze względu na jego stan oraz niezagospodarowane otoczenie wokół znacząco obniża atrakcyjność okolicznych terenów. Budynek w dużej mierze jest obecnie nieużytkowany (poza parterem). Obiekt znajduje się w ścisłym centrum miejscowości, ma świetną lokalizację i bardzo dobry dojazd. Znajduje się obok szkoły, ośrodka zdrowia, kościoła, sklepów, poczty, przystanku komunikacji zbiorowej i drogi powiatowa nr DP 2420L. Budynek oraz jego otoczenie wymaga kompleksowego gruntownego remontu. W celu dostosowania obiektu do pełnienia nowych funkcji: społecznych, włączających i kulturalnych konieczne jest dostosowanie pomieszczeń oraz zakup stosownego wyposażenia. Realizacja prac remontowych pozwoli na utworzenie w obiekcie Centrum Kultury.	

Zakres prac:

- przeprowadzenie kompleksowej termomodernizacji,
- wymiana dachu,
- wykonanie nowej instalacji: sanitarnej, elektrycznej, ciepłowniczej.
- modernizacja instalacji teletechnicznej,
- zmiana układu pomieszczeń. Obecnie w budynku prowadzona jest działalność handlowa na parterze budynku, górne piętra są niezagospodarowane i niszczeją.
- remont pomieszczeń- posadzki

Dotychczas nie zostały przeprowadzone prace remontowe ze względu na brak wystarczających środków finansowych.

- uporządkowanie terenu wokół budynku- wyrównanie i ukształtowanie terenu, zamontowanie nowych elementów małej architektury.
- modernizacja obecnego wyposażenia terenu, w tym: placu zabaw oraz urządzeń siłowni zewnętrznej wraz z elementami towarzyszącymi, wykonanie podłoża bezpiecznego, dojść do placu itp.
- uporządkowanie terenów zielonych- uzupełnienie istniejącej roślinności.
- likwidacja istniejących barier architektonicznych, nie tylko w obiekcie ale i terenie otaczającym (wykonanie ciągów pieszych).

Właścicielem budynku jest Gmina Jastków, Użytkownik wieczysty jest Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”.

Dzięki realizacji projektu nastąpi nadanie budynkowi nowej funkcji – Stworzenie Gminnego Centrum Kultury.

Poprawa estetyki budynku i jego otoczenia wpłyną na ogólny odbiór miejscowości. Przyczynią się również do rozwiązywania problemów natury przestrzenno-funkcjonalnej.

Funkcjonowanie obiektu jako Centrum Kultury stworzy nowe miejsce spotkań dla lokalnej społeczności. W ramach projektu planuje się utworzenie nowych przestrzeni do działań integracyjnych, takich jak:

- sala kinowa (dostępna nieodpłatnie)
- scena na cele organizacji konkursów młodych talentów oraz prowadzenia innych działań o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym.

W ramach projektu utworzone zostaną nowe miejsca pracy. Możliwe będzie zatrudnienie nowych osób na cele działalności GCK.

Działanie rewitalizacyjne przyczyni się również do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej okolicznych terenów, poprawy ładu przestrzennego w miejscowości. Brak realizacji projektu będzie skutkował dalszym pogarszaniem się stanu technicznego budynku, co w niedalekiej przyszłości może skutkować koniecznością podjęcia decyzji o jego rozbiórce.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji:

- Budynek z 1980 r., zdegradowany technicznie, w dużej mierze nieużytkowany (poza parterem).
- Obiekt w złym stanie, zniszczone instalacje, niezagospodarowane otoczenie (utrata funkcji technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej).
- Niezagospodarowane piętra i brak remontów od lat – budynek nie pełni funkcji społecznej ani integracyjnej.
- Obniża atrakcyjność centrum miejscowości, nie odpowiada na potrzeby lokalnej społeczności.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Przeznaczenie całego budynku na Centrum Kultury – nadanie funkcji społecznej, edukacyjnej i kulturalnej.
- Modernizacja i dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (funkcja inkluzywna).
- Nowe wyposażenie i przestrzenie: sala kinowa, scena, pomieszczenia do integracji.
- Modernizacja otoczenia: zieleni, mała architektura, siłownia zewnętrzna – przywrócenie funkcji przestrzenno-rekreacyjnej i środowiskowej.
- Utworzenie nowych miejsc pracy – nadanie funkcji gospodarczej.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami: likwidacja barier architektonicznych, przystosowanie obiektu – większa inkluzywność.
- Wysoka liczba osób bezrobotnych / z niskim wykształceniem: zatrudnienie w GCK, możliwość uczestnictwa w wydarzeniach rozwijających kompetencje i integrujących społeczność.
- Wysoka liczba przestępstw: zagospodarowanie zaniedbanej przestrzeni poprawi estetykę, bezpieczeństwo i ograniczy akty wandalizmu.
- Starzenie się społeczeństwa: Centrum Kultury jako miejsce integracji międzypokoleniowej – oferta dla seniorów i młodzieży.
- Uzależnienia: aktywność kulturalna jako alternatywa dla zachowań ryzykownych.
- Słaba dostępność infrastruktury kultury: utworzenie nowoczesnego GCK rozwiąże problem lokalnego deficytu infrastruktury kulturalnej.
- Odptyw młodych ludzi: nowe przestrzenie aktywności, np. scena dla młodych talentów – zwiększenie atrakcyjności miejscowości.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1;

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury

(innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1;

PLRO146-Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,3 ha

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:
Zlikwidowanie barier architektonicznych

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP7	800 000 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Rewitalizacja budynków dawnego kółka rolniczego – utworzenie Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.3. Bezpieczeństwo 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne, 2.1. Przestrzeń publiczna, 2.2. Zieleń.	Realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11, PU1. Projekt pełni te same funkcje, jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników, jego rolą jest tworzenie miejsc integracji społecznej oraz wpływa na pobudzenie lokalnej społeczności do aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej: PP2, PP3, PP4, PP6, PP8, PP9, PP10, PP11. Projekt zawiera elementy pozytywnie wpływające na ład przestrzenno-funkcjonalny i przeciwdziałanie problemom technicznym: PP2, PP3, PP4, PP6, PP8, PP9.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Jastków działka -75/3
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Przedmiotem zamierzenia inwestycyjnego jest rewitalizacja budynku z przeznaczeniem utworzenia Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi i zabezpieczenia sprzętu kryzysowego. Budynek niegdyś pełnił funkcję koła rolniczego, po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych stanie się miejscem dostępnym dla społeczeństwa i stworzy warunki do realizacji działań społecznych. <u>Cele projektu</u> Cel główny przedsięwzięcia to przede wszystkim rewitalizacja przestrzeni publicznej w trosce o jakość życia mieszkańców gminy Jastków, w szczególności z obszaru rewitalizacji poprzez	

utworzenie miejsca do realizacji projektów edukacyjnych, w tym m.in. PP11 Lepsza edukacja. Działanie przyczyni się również do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców poprzez utworzenie bazy obsługi i zabezpieczenia sprzętu kryzysowego wykorzystywanego w nagłych przypadkach.

Celem projektu jest nadanie nowych funkcji przestrzeni publicznej poprzez stworzenie miejsca gdzie dzieci, młodzież oraz dorośli będą mogli spotykać się podczas wspólnych zajęć czy warsztatów. Planowane jest utworzenie Gminnego Centrum Edukacji Wodnej w którym prowadzone będą warsztaty i spotkania mające na celu przybliżenie mieszkańcom, głównie dzieciom i młodzieży znaczenia wody, obecnych zasobów oraz sposobów jej oszczędzania. Pomieszczenie zostanie wyposażone w materiały i pomoce dydaktyczne związane z tematyką wody. Planowane są zajęcia prowadzone przez Ochotniczą Straż Pożarną mające na celu przybliżenie zagrożeń i niebezpieczeństw spędzania czasu nad wodą. Organizowane będą spotkania ze specjalistami i ekspertami wiedzy o wodzie. W drugiej części budynku (parter) powstanie baza obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego służąca mieszkańcom Gminy Jastków.

Zakres realizowanych działań:

Niezbędne działania to rozbudowa i modernizacja budynku, wyposażenie pomieszczeń oraz dostosowanie do nowych funkcji. Konieczne są również prace związane z zagospodarowaniem terenu wokół budynku.

Oferta będzie dostosowana dla dzieci, dorosłych, seniorów.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji:

- Budynek dawnego kółka rolniczego nieużytkowany i zdegradowany, utracił swoją funkcję techniczną i gospodarczą.
- Użytkowana przestrzeń nie pełni żadnej roli społecznej, edukacyjnej ani integracyjnej.
- Obiekt w stanie wymagającym modernizacji, nieprzystosowany do współczesnych potrzeb społecznych i infrastrukturalnych.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Nadanie budynkowi funkcji Gminnego Centrum Edukacji Wodnej – funkcja edukacyjna i społeczna, skierowana głównie do dzieci i młodzieży.
- Utworzenie bazy obsługi i zabezpieczenia sprzętu kryzysowego – nowa funkcja techniczna i bezpieczeństwa publicznego.
- Organizacja warsztatów i zajęć edukacyjnych nt. ochrony zasobów wodnych i bezpieczeństwa nad wodą.
- Adaptacja przestrzeni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami – funkcja inkluzyjna i społeczna.
- Zagospodarowanie terenu wokół budynku – przywrócenie funkcji przestrzenno-funkcjonalnej.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Osoby ze szczególnymi potrzebami: eliminacja barier architektonicznych, dostosowanie informacji i przestrzeni – pełna dostępność.
- Osoby bezrobotne / z niskim wykształceniem: udział w działaniach edukacyjnych, integracja społeczna, zwiększenie kompetencji.

- Wysoka liczba przestępstw: zagospodarowanie pustostanu zmniejszy zagrożenie wandalizmem i poprawi bezpieczeństwo dzięki funkcji bazy kryzysowej.
- Starzejące się społeczeństwo: oferta edukacyjna i integracyjna dostępna również dla seniorów.
- Uzależnienia: działania edukacyjne i integracyjne jako alternatywa dla zachowań ryzykownych.
- Słaba dostępność infrastruktury kultury: projekt nie wprowadza typowej infrastruktury kulturalnej, ale uzupełnia ją poprzez działania edukacyjno-społeczne.
- Odptyw młodych ludzi: angażujące zajęcia edukacyjne i społeczne dla młodzieży mogą podnieść atrakcyjność lokalnego środowiska życiowego.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1;

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury

(innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1;

PLRO146-Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 0,37a

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostosowanych do osób ze specjalnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Zapewnione zostaną działania włączające dla wszystkich w tym dla osób z mniejszymi szansami, informacje o projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej. Dostępność architektoniczna będzie osiągnięta poprzez eliminację istniejących barier architektonicznych w przestrzeni publicznej i obiektach z uwzględnieniem zasad uniwersalnego projektowania. Dostępność cyfrowa będzie osiągnięta poprzez zastosowanie rozwiązań zgodnych ze standardem WCAG 2.1 na stronach internetowych, udostępniających informacje na temat przedsięwzięcia i zadań realizowanych w jego ramach. Dostępność informacyjno-komunikacyjna będzie osiągnięta poprzez wprowadzenie wymaganych w przestrzeni i obiektach czytelnych znaków, informacji, transkrypcji, oświetlenia, sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP8	250 000 krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Rewitalizacja świetlicy wiejskiej i pomieszczeń OSP	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.3. Bezpieczeństwo 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne, 2.1. Przestrzeń publiczna, 2.2. Zieleń.	Realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11, PU1 Projekt pełni te same funkcje, jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników, jego rolą jest tworzenie miejsc integracji społecznej oraz wpływa na pobudzenie lokalnej społeczności do aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej: PP2, PP3, PP4, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11. Projekt zawiera elementy pozytywnie wpływające na ład przestrzenno-funkcjonalny i przeciwdziałanie problemom technicznym: PP2, PP3, PP4, PP6, PP7, PP8, PP9.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Tomaszowice 57
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
<u>Krótki opis problemów i potrzeb na które odpowiada proponowane przedsięwzięcie:</u> Obecny stan obiektu świetlicy wiejskiej sprawia, że utraciła ona pierwotnie założone funkcje miejsca służącego integracji społeczności lokalnej. Budynek jest w bardzo złym stanie technicznym. Instalacje elektryczne, sanitarne wymagają wymiany z uwagi na ich bardzo zły stan, który powoduje ciągłe awarie. Posadzki mają dziury i nierówności, które sprawiają, że budynek należy uznać za całkowicie niedostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami. Konieczne są również do przeprowadzenia prace związane z poprawą efektywności energetycznej obiektu- obecne źródło ciepła nie jest wystarczające do zdiagnozowanych potrzeb. Pomieszczenia są niedogrzone co powoduje zawilgocenie ścian. Zły stan budynku uniemożliwia organizowanie zajęć, warsztatów czy też spotkań integrujących społeczność lokalną. Przez co nastąpiła utrata funkcji dotychczas realizowanych. Lokalna społeczność ma	

bardzo dużo ciekawych inicjatyw społecznych mogących angażować lokalną społeczność z wszystkich grup wiekowych do wspólnego ciekawego spędzania czasu wolnego w sposób kreatywny i rozwijający zainteresowania.

Za zdegradowane należy również uznać otoczenie budynku, w tym przestarzały i niedoinwestowany plac zabaw.

Planowany zakres prac:

- przeprowadzenie prac z zakresu branży budowlanej, elektrycznej i sanitarnej.
- prace wewnętrzne w budynku,
- montaż ekologicznych źródeł energii- instalacja fotowoltaiczna,
- remont wentylacji w budynku,
- zakup wyposażenia na cele prowadzenia działalności społecznej i kulturalnej (np. gry, podręczna biblioteczka, a także projektor.
- wymiana źródła ciepła,
- zagospodarowanie otoczenia budynku, w tym terenów zielonych,
- wymiana wyposażenia placu zabaw.

Celami projektu są:

- stworzenie miejsca spotkań dla mieszkańców,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- utworzenie miejsca bezpiecznego dla dzieci i młodzieży, w którym możliwe będzie spędzanie wolnego czasu. Budynek wyposażony zostanie w szereg gier, podręczną bibliotekę, a także projektor.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji:

- Obiekt świetlicy wiejskiej w bardzo złym stanie technicznym: uszkodzone instalacje sanitarne i elektryczne, dziurawe posadzki, niedogrzone pomieszczenia – utrata funkcji społecznej, edukacyjnej, integracyjnej i technicznej.
- Zły stan otoczenia (plac zabaw) – utrata funkcji przestrzenno-rekreacyjnej.
- Brak dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami – utrata funkcji inkluzywnej i dostępnościowej.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Przywrócenie funkcji społecznej i integracyjnej – stworzenie miejsca spotkań, warsztatów, zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- Przywrócenie funkcji edukacyjnej i kulturalnej – wyposażenie w gry, książki, projektor, organizacja zajęć rozwijających zainteresowania.
- Nadanie nowej funkcji środowiskowej – montaż fotowoltaiki, poprawa efektywności energetycznej.
- Funkcja bezpieczeństwa – wsparcie działań OSP.
- Funkcja przestrzenna – zagospodarowanie otoczenia, remont placu zabaw.
- Funkcja inkluzywna – likwidacja barier architektonicznych, dostosowanie sanitariatów.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami: obiekt zostanie dostosowany do ich potrzeb – podjazdy, szerokie drzwi, dostępne toalety.
- Wysoka liczba osób bezrobotnych, w tym z niskim wykształceniem: możliwość uczestnictwa w działaniach edukacyjnych i społecznych – aktywizacja i integracja.
- Wysoka liczba przestępstw: nowe miejsce integracji i bezpiecznego spędzania czasu wolnego zmniejszy ryzyko zachowań patologicznych.
- Starzenie się społeczeństwa: świetlica dostępna dla seniorów, w tym miejsce spotkań i zajęć aktywizujących.
- Uzależnienia: alternatywa w postaci działań społeczno-kulturalnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- Słaba dostępność infrastruktury kultury: projekt tworzy przestrzeń do działań kulturalnych i edukacyjnych na poziomie lokalnym.
- Odptyw młodych ludzi: atrakcyjna oferta zajęć w nowoczesnym obiekcie może zwiększyć przywiązanie młodych mieszkańców do lokalnej społeczności.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1;

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1 szt.

PLRO146-Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 318,15 m2

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

- zapewnienie swobodnego dostępu do obiektu dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim poprzez wykonanie podjazdów, budowa odpowiedniej szerokości otworów wejściowych,
- dostosowanie sanitariatów dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP9	800 000 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Ścieżka dydaktyczna łącząca pałac z zalewem – śladem Budnych	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.3. Bezpieczeństwo 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne, 2.1. Przestrzeń publiczna, 2.2. Zieleń.	Realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11 Projekt pełni te same funkcje, jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników, jego rolą jest tworzenie miejsc integracji społecznej oraz wpływa na pobudzenie lokalnej społeczności do aktywności ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej: PP2, PP3, PP4, PP6, PP7, PP8, PP10, PP11. Projekt zawiera elementy pozytywnie wpływające na ładu przestrzenno-funkcjonalny i przeciwdziałanie problemom technicznym: PP2, PP3, PP4, PP6, PP7, PP8.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Panieńszczyzna działki: 93/9, 93/11, 25/3
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Przedsięwzięcie polega na rewitalizacji terenów łączących zespół pałacowo – parkowy z obecną bazą rekreacyjno - turystyczną (zalew). Niegdyś teren ten należał do rodziny Budnych, gdzie z budynków gospodarczych przeprowadzano bydło na pastwiska (tereny obecnego zalewu). Utworzenie ścieżki dydaktycznej da możliwość zapoznania się dzieci, młodzieży, a także dorosłym z historią Rodziny Budnych oraz z walorami przyrodniczymi okolicy. Realizacja przedmiotowego projektu stwarza warunki do realizacji elementów przedsięwzięć miękkich wskazanych w projektach PP10 ,PP11. Przedmiotowy teren zielony po rewitalizacji będzie niezwykle atrakcyjny dla mieszkańców Gminy Jastków. Będzie miejscem przyjaznym i dostosowanym zarówno dla rodzin z dziećmi, seniorów jak i osób aktywnych poszukujących bezpiecznego miejsca spędzania czasu.	

Obecnie obszar stanowi nieużytek, jest porośnięty dziką roślinnością, bez możliwości bezpiecznego poruszania się zarówno pieszo jak i jednośladem.

Piękne tereny zachęcają do zwiedzania oraz aktywności fizycznej mieszkańców jednak jest to niemożliwe ze względu na niezagospodarowanie obszaru.

Teren obfituje bogatą florą, piękne okazy dębów na terenie parku ustępują dzikorosnącym krzewom oraz terenom łąkowym, co daje możliwość utworzenia niezwykłego miejsca do aktywnego wypoczynku, połączonego ze zdobywaniem wiedzy o dawnych właścicielach ziemskich.

Potrzeba rewitalizacji terenu jest podyktowana potrzebami mieszkańców związanymi z miejscem do aktywności ruchowej, edukacji i kultury.

Projekt planowanego przedsięwzięcia obejmuje rewitalizację i nadanie nowej funkcji terenom łączącym park pałacowy z zalewem. Nadanie gruntom wartości użytkowych i przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie terenu pod planowane zagospodarowanie oraz wykonanie ścieżki dydaktycznej o tematyce historycznej – „Szlakiem Budnych” wytyczony przez tereny szczególnie cenne pod względem przyrodniczo - wizualnym.

Zakres planowanego przedsięwzięcia obejmuje:

- wykonanie ciągów pieszych i pieszo-jezdnych, w tym utwardzeń i zagospodarowania terenu, budowę infrastruktury towarzyszącej, w tym zaplecza sanitarno-technicznego wraz z przyłączami,

- montaż elementów małej architektury, takich jak ławki, kosze na śmieci, tablice informacyjne i edukacyjne,

- wykonanie oświetlenia i monitoringu wizyjnego w celu zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników,

- zagospodarowanie terenów zielonych

- opracowanie i ustawienie tablic edukacyjnych oraz informacyjnych, w tym dotyczących historii rodziny Budnych oraz ciekawostek historycznych związanych z lokalnym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym,

- wytyczenie i oznakowanie ścieżki dydaktycznej pod hasłem „Szlakiem Budnych”, mającej charakter edukacyjno-rekreacyjny i służącej popularyzacji wiedzy o historii i środowisku naturalnym regionu.

Realizacja projektu ma na celu rozbudzenie aktywności mieszkańców. Ścieżki dydaktyczne są doskonałą formą edukacji dla dzieci, młodzieży i dorosłych, ponieważ wzbogacają wiedzę, sprzyjają rozwojowi umysłowemu i emocjonalnemu a zarazem pomagają dostrzec ślady przeszłości i zachęcić tym do poszerzania wiedzy.

Podjęte działania stworzą warunki do podniesienia ogólnego stanu zdrowia i sprawności fizycznej mieszkańców, przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym (przede wszystkim otyłości, wadom postawy).

Cel projektu:

Podniesienie jakości życia mieszkańców poprzez rewitalizację i nadanie nowej funkcji terenowi, co wpisuje się w cele ustawy o rewitalizacji, takie jak poprawa warunków życia, zwiększenie

dostępności przestrzeni publicznych, ochrona dziedzictwa kulturowego oraz promocja zrównoważonego rozwoju. Projekt ma również na celu zwiększenie atrakcyjności turystycznej oraz edukacyjnej obszaru, integrację społeczności lokalnej, a także promocję aktywnego stylu życia.

Oczekiwane rezultaty:

- poprawa estetyki i funkcjonalności terenu,
- zwiększenie dostępności i bezpieczeństwa dla mieszkańców i turystów,
- stworzenie przyjaznej przestrzeni do wypoczynku, edukacji i aktywności fizycznej,
- podniesienie świadomości historycznej i przyrodniczej społeczności lokalnej,
- wsparcie działań edukacyjnych, w tym organizacji wycieczek szkolnych i wydarzeń społecznych,
- trwałe zagospodarowanie obszaru sprzyjające jego ochronie i zrównoważonemu rozwojowi.

Projekt zakłada zwiększenie walorów rekreacyjnych tego terenu poprzez uporządkowanie terenu, jego lepsze oznakowanie oraz utworzenie na trasie ścieżki miejsc odpoczynku.

Rezultatem będzie stworzenie miejsca przyjaznego dla mieszkańców które zapewni możliwość aktywnego spędzania czasu. Miejsce będzie atrakcyjne i zachęcające do spacerów i przejażdżek rowerami czy hulajnogami, umożliwi ciekawe i aktywne spędzanie czasu.

Rewitalizacja i nadanie nowej funkcji tego miejsca powinno również zachęcić szkoły do organizowania edukacyjnych wycieczek dla dzieci i młodzieży.

Obiektem będzie administrować Gmina Jastków i będzie on nieodpłatnie udostępniany mieszkańcom.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji

- Obszar obecnie stanowi nieużytek pozbawiony funkcji społecznej, edukacyjnej i rekreacyjnej.
- Teren porośnięty dziką roślinnością, brak infrastruktury pozwalającej na bezpieczne poruszanie się pieszo czy rowerem.
- Zanik funkcji przestrzenno-funkcjonalnej i społecznej (brak dostępności, bezpieczeństwa i estetyki).

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Przywrócenie funkcji społecznej, edukacyjnej, rekreacyjnej i przestrzenno-funkcjonalnej poprzez budowę ścieżki dydaktycznej „Szlakiem Budnych”.
- Nowe funkcje: edukacja historyczno-przyrodnicza, aktywizacja mieszkańców, miejsce rekreacji i integracji społecznej, poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni.
- Udostępnienie terenu rodzinom, seniorom, dzieciom, młodzieży, osobom z niepełnosprawnościami.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Osoby ze szczególnymi potrzebami: brak barier architektonicznych, dostosowana nawierzchnia, tablice edukacyjne z dźwiękiem – pełna dostępność.
- Bezrobocie i niskie kwalifikacje: projekt umożliwia realizację inicjatyw edukacyjnych i animacyjnych, które mogą pobudzić aktywność społeczno-zawodową (np. wolontariat, przewodnictwo, organizacja wydarzeń).
- Starzenie się społeczeństwa: przestrzeń przyjazna seniorom, wspiera aktywność fizyczną i społeczną.
- Uzależnienia, przestępczość: zagospodarowanie czasu wolnego, integracja społeczna i poprawa bezpieczeństwa (monitoring, oświetlenie).
- Słaba dostępność infrastruktury kultury: ścieżka jako przestrzeń edukacyjna, kulturalna, atrakcyjna dla szkół i mieszkańców.
- Odptyw młodych ludzi: atrakcyjne miejsce spędzania czasu, zachęta do pozostania i angażowania się w życie lokalne.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach: 1

PLRO146- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 1338 m² (długość ścieżki 446 m, szerokość 3 m)

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

Obiekt będzie pozbawiony barier architektonicznych, brak schodków, łagodne podjazdy, tablice edukacyjne wyposażone w dźwięk dla osób niewidomych. Nawierzchnia będzie dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP10	350 000,00 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, EFS, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Jastków	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1. Miejsca spotkań, 1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne,	Projekt wykorzystuje, bądź może wykorzystywać rezultaty innego projektu w tym, np.: PP1, PP2, PP3, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9. Projekt nastawiony na promowanie włączenia społecznego, rozwijanie umiejętności i zainteresowań mieszkańców, aktywizację młodzieży i osób starszych: PP11, PP12, PU1, PU2.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Płuszwice Kolonia 17, Snopków ul. Szkolna 1, Tomaszowice Kolonia 40A, Panieńszczyzna, al. Warszawska 43
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Celem głównym projektu jest nabycie lub rozwijanie kompetencji osób dorosłych zamieszkujących na terenie gminy Jastków. Cel będzie realizowany poprzez organizację działań na rzecz uczenia się przez całe życie w szczególności na rzecz osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach oraz osób z niepełnosprawnościami. Cel zostanie osiągnięty poprzez utworzenie Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji (LOWE) w Gminie Jastków. Cel p. jest spójny z celem szcz. EFS+.CP4.G. Zaplanowane działania będą miały na celu wspieranie uczenia się przez całe życie. LOKALIZACJA LOWE: LOWE zostanie utworzone przy szkole/szkołach, dla której/których Gmina Jastków jest organem prowadzącym. Zgodnie z dokumentem: " MODEL funkcjonowania LOWE (Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji) w drugim etapie ich rozwoju w latach 2019-2023" Wnioskodawca zakłada wykorzystanie obecnego potencjału funkcjonujących instytucji poza szkołą np.: OPS, świetlice wiejskie, remizy strażackie, itp.	

Zakłada się wykorzystywanie na cele prowadzenia zajęć również obiektów poddanych rewitalizacji a wskazanych w liście podstawowej.

Celem LOWE jest zaktywizowanie osób dorosłych dotychczas niebiorących lub uczestniczących sporadycznie w jakichkolwiek formach zorganizowanego uczenia się.

Grupami osób, które potrzebują wsparcia na terenie gminy są osoby dorosłe: 1. mające utrudniony dostęp do form edukacji osób dorosłych, 2. mające niski poziom wykształcenia lub wykształcenie wymagające aktualizacji; 3. związane z rolnictwem; 4. nieaktywne zawodowo lub bezrobotne; 5. podlegające formom pomocy społecznej i wsparcia rodziny; 6. w wieku aktywności zawodowej, powyżej 18r.ż.; 7. pracownicy którzy chcieliby podnieść swoje kompetencje.

ZAPLANOWANE DZIAŁANIA:

1. Zatrudnienie trenerów prowadzących szkolenia.
2. Zatrudnienie animatorów.
3. Zakup pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć.

DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE:

1. rekrutacja bezpośrednia poprzez działalność Animatorów LOWE,
2. spotkania z potencjalnymi odbiorcami usług w miejscowościach, środowiskach,
3. informacje przekazywane potencjalnym odbiorcom usług LOWE przez kadrę LOWE,
4. ogłoszenia na stronie internetowej szkoły oraz samorządu terytorialnego,
5. publikacje w portalach społecznościowych,
6. kolportaż ulotek i plakatów,
7. informacje przekazywane uczniom przez nauczycieli w formie ulotki informującej o ofercie LOWE oraz na spotkaniach z rodzicami i opiekunami
8. działalność liderów opinii publicznej i liderów lokalnych, między innymi: radni, duchowni, członkowie organizacji pozarządowych, władze samorządowe,
9. plakat/ulotka wywieszane w urzędzie gminy czy lokalnych sklepach
10. tzw. „marketing szeptany”.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji:

Nie dotyczy. Projekt „miękki”- nieinfrastrukturalny.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

Nie dotyczy. Projekt „miękki”- nieinfrastrukturalny.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Osoby ze szczególnymi potrzebami: dostosowanie programów nauczania do ich potrzeb, zapewnienie dostępu do szkoleń.

- Wysoka liczba osób bezrobotnych i z niskim wykształceniem: podniesienie kwalifikacji, zwiększenie szans na zatrudnienie (planowane podniesienie kwalifikacji u 150 osób).
- Starzenie się społeczeństwa: aktywizacja osób starszych, umożliwienie im rozwoju kompetencji i integracji społecznej.
- Włączenie społeczne: przeciwdziałanie wykluczeniu edukacyjnemu i społecznemu.
- Odptyw młodych ludzi: przez rozwój kompetencji i zainteresowań lokalnej młodzieży i dorosłych oraz wzmacnianie więzi społecznych.
- Pośrednio wpływa na redukcję problemów społecznych (bezrobocie, marginalizacja).

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

- Objęcie wsparciem LOWE 200 osób dorosłych.

- Podniesienie kwalifikacji 150 osób dorosłych.

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

Dostosowanie programu nauczania do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP11	3 000 000 PLN krajowe środki publiczne, EFS, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Lepsza edukacja w Gminie Jastków	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne,	Projekt wykorzystuje, bądź może wykorzystywać rezultaty innego projektu w tym, np.: PP1, PP2, PP3, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9. Projekt nastawiony na promowanie włączenia społecznego, rozwijanie umiejętności i zainteresowań mieszkańców, aktywizację młodzieży i osób starszych: PP10, PP12, PU1, PU2.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Szkoły Podstawowe w Jastkowie, Snopkowie, Tomaszowicach, Płouszowicach i Ożarowie
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Celem głównym projektu jest wspieranie równego dostępu do dobrej jakości programu rozwojowego obejmującego wsparcie uczniów w ramach zajęć wyrównawczych, rozwijających i terapeutycznych, nauczycieli w ramach szkoleń i studiów podyplomowych oraz doposażenie placówek i dostosowanie ich do potrzeb osób z niepełnosprawnością w szkołach podstawowych w Jastkowie, Snopkowie, Tomaszowicach, Płouszowicach i Ożarowie. Wsparciem zostanie objętych 605 uczniów i 90 nauczycieli. Projekt ma na celu podniesienie jakości świadczonych usług oraz przygotowanie szkoły do prowadzenia edukacji włączającej, koncentrującej się na grupach, które najbardziej potrzebują wsparcia, z zastosowaniem zasad projektowania uniwersalnego w nauczaniu (ULD-universal learning design). Zakres Projektu: - Warsztaty dla uczniów: zajęcia rozwijające i wyrównawcze dla uczniów podnoszące ich kompetencje w zakresie przedmiotów takich jak: matematyka, j.polski, j. angielski, geografia; - Warsztaty dla uczniów z robotyki i programowania, koła naukowe, koło żeglarskie, zajęcia medialne; - Zajęcia dla uczniów: terapeutyczne, logopedyczne, integracji sensorycznej, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, psychologiczno-pedagogiczne; - Szkolny Ośrodek Kariery - zajęcia z doradztwa zawodowego, wyjazdy zawodoznawcze;	

- Zatrudnienie asystenta dla uczniów o SPE (z zachowaniami opozycyjno-buntowniczymi);
- Zajęcia dla nauczycieli: studia podyplomowe podnoszące kompetencje z zakresu integracji społecznej;
- Zajęcia dla nauczycieli: kursy zawodowe podnoszące kompetencje (Terapia ręki I i II stopnia, TUS I i II stopnia, Programowanie, Robotyka, Kurs Fotograficzny). Kursy zakończone zewnętrzną certyfikacją potwierdzającą uzyskanie kwalifikacji;
- Zajęcia dla nauczycieli: szkolenia, warsztaty podnoszące kompetencje z zakresu mediacji szkolnej, zielonej transformacji, nagrywania, montażu filmów i obróbki zdjęć, warsztaty z zakresu stymulowania rozwoju ucznia. Szkolenia i warsztaty zakończone zewnętrzną certyfikacją potwierdzającą uzyskanie kwalifikacji;
- Wyposażenie w materiały edukacyjne, biurowe, plastyczne;
- Wyposażenie w sprzęt elektroniczny oraz licencje i programy;
- Adaptacja sal do integracji sensorycznej;
- Wyjazdy edukacyjno- integracyjne.

W ramach przedsięwzięcia możliwe będzie realizacja części wsparcia w oparciu o obiekty wskazane do rewitalizacji w liście podstawowej.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji:

Nie dotyczy. Projekt „miękki” - nieinfrastrukturalny.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

Nie dotyczy. Projekt „miękki” - nieinfrastrukturalny.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami: wsparcie 38 osób z niepełnosprawnościami, adaptacja sal, zatrudnienie asystenta dla uczniów z zaburzeniami.
- Wysoka liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej: podniesienie kompetencji uczniów i nauczycieli, rozwój kluczowych umiejętności.
- Starzenie się społeczeństwa: pośrednio poprzez edukację młodzieży, przygotowanie do aktywnego życia społecznego i zawodowego.
- Słaba dostępność infrastruktury kultury i edukacji: doposażenie i modernizacja placówek szkolnych.
- Odptyw młodych ludzi: zwiększenie atrakcyjności lokalnej edukacji, rozwój zainteresowań i kompetencji.
- Pośrednio wspiera ograniczenie problemów społecznych przez rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych i edukację włączającą.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

- Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 575 osób

- Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu - 85 osób

- Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie– 38 osób

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

- adaptacja sal do integracji sensorycznej,

- zatrudnienie asystenta dla uczniów o SPE (z zachowaniami opozycyjno-buntowniczymi).

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP12	600 600 PLN krajowe środki publiczne, EFS, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Przedszkole marzeń- nowoczesna edukacja przedszkolna w Gminie Jastków	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne,	Projekt wykorzystuje, bądź może wykorzystywać rezultaty innego projektu w tym, np.: PP1, PP2, PP3, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9. Projekt nastawiony na promowanie włączenia społecznego, rozwijanie umiejętności i zainteresowań mieszkańców, aktywizację młodzieży i osób starszych: PP10, PP11, PU1, PU2.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Snopków
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Przedmiot projektu stanowi wyposażenie 6-oddziałowego przedszkola (publicznego) w m. Snopków, Gmina Jastków. W ramach wyposażenia zakupione zostaną zestawy pomocy dydaktycznych i zabawek, wyposażenie sali sensorycznej, zestawy mebli do poszczególnych oddziałów oraz pomieszczeń personelu, wyposażenia stołówki, sprzętu IT, pozostałego wyposażenia. Objęte projektem wyposażenie będzie realizowane w trybie dostawy, w ramach realizacji działań nie będą prowadzone prace budowlane. Wskazane zadania są zgodne z mapą potrzeb w zakresie infrastruktury edukacyjnej i społecznej w Województwie Lubelskim (Gmina Jastków jest położona w powiecie lubelskim, w którym odnotowano przyrost liczby mieszkańców, a tym samym wzrost zapotrzebowania na miejsca na poziomie edukacji przedszkolnej) oraz z 1. typem wparcia SZOP FELU: 1. Inwestycje w infrastrukturę edukacji przedszkolnej, w tym w szczególności na obszarach deficytowych, m.in.: budowa, rozbudowa, przebudowa, adaptacja i modernizacja obiektów na potrzeby prowadzenia działalności edukacyjnej, w tym m.in. place zabaw wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość kształcenia. Projekt zakłada przygotowanie (wyposażenie) przedszkola dla 150 wychowanków w wieku 3-6 lat. Celem inwestycji jest poprawa dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na obszarze gminy Jastków. Cel ten wpisuje się wprost w realizację celu szczegółowego 4(ii) programu FEL 2021-2027 Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu	

społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspierania odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz on-line.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji:

- Obiekt przedszkola do tej pory niewystarczająco wyposażony i niedostosowany do nowoczesnych standardów edukacyjnych i potrzeb dzieci, w tym dzieci ze szczególnymi potrzebami.
- Brak nowoczesnych pomocy dydaktycznych, sprzętu IT i wyposażenia sal sensorycznych.
- Ograniczona funkcja edukacyjna i społeczna przedszkola w zakresie włączania dzieci i wspierania ich rozwoju.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Nadanie nowej funkcji edukacyjnej opartej na wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, wspierającej rozwój dzieci w wieku 3-6 lat.
- Funkcja społeczna: wspieranie włączenia społecznego poprzez dostosowanie obiektu do potrzeb dzieci ze szczególnymi potrzebami.
- Funkcja techniczna i przestrzenno-funkcjonalna: wyposażenie sal, sali sensorycznej, sprzętu IT, zapewnienie nowoczesnych warunków nauki i zabawy.
- Przywrócenie pełnej funkcji edukacyjnej i opiekuńczej zgodnej z potrzebami rosnącej liczby mieszkańców i dzieci w wieku przedszkolnym.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami: zakup wyposażenia zapewniającego dostępność i dostosowanie do dzieci ze SPE.
- Wysoka liczba osób bezrobotnych i bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej: pośrednio – wspieranie rodziców poprzez zapewnienie opieki i edukacji dzieci.
- Starzenie się społeczeństwa: wspieranie młodych rodzin i przeciwdziałanie wyludnianiu się poprzez poprawę warunków wychowania dzieci.
- Słaba dostępność infrastruktury kultury i edukacji: stworzenie nowoczesnego przedszkola z pełnym wyposażeniem.
- Odptyw młodych ludzi: poprawa atrakcyjności miejsca zamieszkania dla młodych rodzin.
- Projekt zwiększa szanse na włączenie społeczne od najmłodszych lat, co może wpływać na długofalową poprawę sytuacji społecznej.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

- Liczba wychowanków przedszkola: 150

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

- zakup wyposażenia zapewniającego dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP13	2 000 000 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Rewitalizacja budynku dawnego miejsca skupu inwentarza żywego	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
2.1 Przestrzeń publiczna 2.5 Usługi publiczne	Projekt wykorzystuje, bądź może wykorzystywać rezultaty innego projektu w tym, np.: PP1, PP2, PP3, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9. Projekt nastawiony na promowanie włączenia społecznego, rozwijanie umiejętności i zainteresowań mieszkańców, aktywizację młodzieży i osób starszych: PP10, PP11, PU1, PU2.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Panieńszczyzna- działka nr 20/9
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Zły stan budynku Budynek został wybudowany w 1980 roku. Posiada jedną kondygnację, a jego powierzchnia zabudowy wynosi 200 m². Ze względu na zły stan techniczny oraz niezagospodarowane otoczenie znacząco obniża atrakcyjność sąsiednich terenów. Obiekt znajduje się w ścisłym centrum miejscowości, w doskonałej lokalizacji z bardzo dobrym dojazdem. W jego pobliżu znajdują się szkoła, ośrodek zdrowia, kościół, sklepy, poczta, przystanek komunikacji zbiorowej oraz droga powiatowej nr 2420L. Stan budynku wymaga przeprowadzenia kompleksowego i gruntownego remontu oraz dostosowania pomieszczeń na potrzeby zaplecza gospodarki komunalnej jako bazy sprzętowej. Budynek należy poddać modernizacji, w tym: • wymienić dach, • przeprowadzić termomodernizację, • wykonać nowe instalacje sanitarne i elektryczne, • wydzielić nowe pomieszczenia.	

Dodatkowo należy wybudować zbiorniki do przechowywania soli i piasku, które są niezbędne do utrzymania dróg w sezonie zimowym.

Obecnie budynek nie jest użytkowany, a jego zły stan techniczny powoduje dalsze niszczenie i marnowanie potencjału obiektu. Dotychczas nie przeprowadzono żadnych prac remontowych z powodu braku wystarczających środków finansowych.

Planowane działania

Teren wokół budynku zostanie na nowo uformowany, wyrównany i ukształtowany. Zostaną zamontowane nowe elementy małej architektury, a istniejąca roślinność będzie uzupełniona.

Obiekt wymaga gruntownych prac remontowych, przebudowy oraz przystosowania do użytku przez osoby ze szczególnymi potrzebami. W ramach tych działań należy:

- zlikwidować bariery architektoniczne zarówno w budynku, jak i w jego otoczeniu,
- objąć robotami budowlanymi przegrody zewnętrzne, dach, podłogi oraz wszystkie pomieszczenia wewnętrzne,
- wykonać izolacje termiczne przegród,
- wymienić stolarkę okienną i drzwiową,
- zamontować nowe elementy wykończeniowe,
- nadany zostanie nowy układ pomieszczeń, co poprawi funkcjonalność i komfort użytkowania obiektu dla różnych grup społecznych.

Prace obejmą również modernizację instalacji:

- wodno-kanalizacyjnej,
- sanitarnej,
- centralnego ogrzewania (c.o.) i ciepłej wody użytkowej (c.w.u.),
- teletechnicznej.

Teren wokół budynku zostanie ponownie ukształtowany i wyrównany. Przewidziane jest:

- montaż nowych elementów małej architektury,
- uzupełnienie istniejącej roślinności,
- przebudowa istniejącego utwardzenia terenu oraz wykonanie nowych nawierzchni, które spełnią wymagania techniczne i estetyczno-funkcjonalne.

Zmodernizowane zostanie również wyposażenie terenu, w tym utwardzenie placu.

Właściciel i użytkownik

Właścicielem budynku jest Gmina Jastków, natomiast użytkownikiem wieczystym jest Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”.

Nadanie nowej funkcji

Budynek zostanie przekształcony w zaplecze gospodarki komunalnej, służące jako baza sprzętowa.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji

- Budynek jest w złym stanie technicznym, nieużytkowany, co powoduje marnowanie potencjału i obniża atrakcyjność przestrzeni publicznej.
- Brak funkcji użytkowej – obiekt nie pełni żadnej istotnej roli społecznej ani gospodarczej.
- Niezagospodarowane otoczenie obiektu negatywnie wpływa na przestrzenno-funkcjonalny charakter centrum miejscowości.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Przywrócenie funkcji gospodarczej jako zaplecza gospodarki komunalnej – baza sprzętowa.
- Przestrzenno-funkcjonalna modernizacja: nowy układ pomieszczeń, likwidacja barier architektonicznych, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.
- Techniczna funkcja: remont, termomodernizacja, wymiana instalacji (sanitarne, elektryczne, c.o., c.w.u., teletechniczne).
- Poprawa funkcji społecznej poprzez stworzenie infrastruktury wspierającej usługi publiczne.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami: likwidacja barier architektonicznych zapewni dostępność obiektu.
- Słaba dostępność infrastruktury kultury i usług publicznych: modernizacja przestrzeni publicznej, która jest ważnym elementem otoczenia społecznego.
- Starzenie się społeczeństwa: dostępność obiektu dla osób z ograniczeniami mobilności.
- Wysoka liczba osób bezrobotnych i bezrobotnych z niskim wykształceniem: pośrednio – poprawa infrastruktury komunalnej może wspierać rozwój lokalnej gospodarki i usług, co sprzyja aktywizacji społecznej i zawodowej.
- Projekt przyczynia się do rewitalizacji przestrzeni, zwiększając atrakcyjność i funkcjonalność centrum miejscowości, co może ograniczyć odpływ mieszkańców, w tym młodych ludzi.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1;

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury - 1 szt

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

PLRO146-Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 186 m2

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

Zlikwidowanie barier architektonicznych

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PP14	10 000 000 PLN krajowe środki publiczne, EFRR, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Snopkowie	
Podmiot realizujący	
VIKTORIA T.Rozpędowski Spółka Jawna Kolorowe Kredki Agnieszka Rozpędowska-Pardyka	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.1 Miejsca spotkań 1.2 Kultura, edukacja, sport 1.3 Bezpieczeństwo 1.4 Seniorzy i młodzież 1.5 Włączenie społeczne 2.1 Przestrzeń publiczna 2.2 Zieleń 2.6 Dziedzictwo kulturowe i naturalne 2.7 Tworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej	Projekt wykorzystuje, bądź może wykorzystywać rezultaty innego projektu w tym, np.: PP1, PP2, PP3, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9. Projekt nastawiony na promowanie włączenia społecznego: PP10, PP11, PU1, PU2.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Snopków, działki: 70/7 oraz 4/3
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Rejestr zabytków Zespół pałacowo-parkowy wraz z budynkiem pałacu i jego pełnym wystrojem wpisany jest do rejestru zabytków województwa lubelskiego pod numerem A/528 na mocy decyzji KL.IV-7/3/71 z dnia 16.10.1971 r. Budynek pałacu ma: • Powierzchnię użytkową: 526,50 m², • Powierzchnię całkowitą: 2235,30 m³, • Liczbę kondygnacji: 4 (w tym 1 podziemna).	

Infrastruktura na terenie zespołu

Na obszarze opracowania, poza budynkiem pałacu, znajdują się:

1. Dawny budynek obory

- Zlokalizowany przy wjeździe na część reprezentacyjną zespołu, w północno-wschodnim narożniku działki.
- Powstał w IV ćwierci XIX w. (autor nieznany).
- Nie jest wpisany do rejestru zabytków, lecz figuruje w gminnej ewidencji zabytków.

2. Pięć budynków mieszkalnych jednorodzinnych

- Murowane, parterowe, kryte dachem dwuspadowym, powstałe w latach 80. XIX wieku.
- Dwa z nich znajdują się w granicach ochrony konserwatorskiej, lecz indywidualnie nie podlegają ochronie.
- Jeden budynek (na zachód od pałacu), z uwagi na zły stan techniczny, przeznaczony jest do wyburzenia na mocy decyzji Starosty Lubelskiego nr 1951/21 z dnia 25.08.2021 r.

3. Ruiny dawnego budynku gospodarczego (owczarnia)

- Pozwolenie na rozbiórkę wydano decyzją Starosty Lubelskiego nr 1883/21 z dnia 19.08.2021 r.

4. Dawny budynek sklepu spożywczego

- Zlokalizowany przy północnej granicy działki nr ewid. 70/7, przy drodze Lublin-Snopków.
- Powstał około 1990 roku, nie posiada wartości zabytkowych ani historycznych.
- Poza strefą ochrony konserwatorskiej, przeznaczony do rozbiórki (decyzja nr 1882/21 z dnia 19.08.2021 r.).

Charakterystyka terenu

Zespół pałacowo-parkowy znajduje się we wsi Snopków, w gminie Jastków, koło Lublina. Od wschodu graniczy z drogą wojewódzką nr 809. Większość działki, wpisanej do rejestru zabytków, jest objęta ochroną konserwatorską, z wyjątkiem północno-wschodniego fragmentu.

- **Teren zielony:** 5418 m².
- **Stawy:** Południowa część działki opada w kierunku rzeki Ciemięgi, gdzie znajduje się staw.
- **Układ przestrzenny:**
 - Od północy pałac poprzedza owalny gazon z podjazdem.
 - Od południa przylega taras widokowy z panoramą na stawy.

Stan techniczny i potrzeba rewitalizacji

Wielokrotne oddziaływanie warunków atmosferycznych oraz wód gruntowych spowodowało znaczne uszkodzenia murów, fundamentów, tynków i elewacji. Wymagane są:

- Naprawy i zabezpieczenia przeciw dalszej degradacji,
- Wymiana lub renowacja dachu, okien, tynków oraz fundamentów.

Historia zespołu pałacowo-parkowego

1. Początki Snopkowa

- Pierwsze wzmianki o wsi pochodzą z XV wieku. Jej właścicielem był Jakub ze Snopkowa.
- Na przelomie XVII/XVIII wieku powstał park o regularnym układzie.

2. Rozwój za czasów Antoniego Bobrowskiego (od 1854 r.)

- Bobrowski znacznie rozbudował część gospodarczą i w latach 80. XIX wieku wybudował obecny pałac.
- Stary dwór, położony na wschód od pałacu, pełnił funkcje pomocnicze do lat 50. XX wieku, kiedy został rozebrany.

3. Przekształcenia w XX wieku

- Na początku XX w. Snopków znany był z gospodarstwa hodowlanego i stadniny koni.
- W latach 1936–1944 ostatnim właścicielem był Wacław Piaszczyński. Po parcelacji dóbr (1944 r.) pałac przeszedł na własność Skarbu Państwa.
- W latach 1952–1990 na terenie działały instytucje rolnicze, które dokonały licznych zmian przestrzennych i użytkowych.

Projekt rewitalizacji

Plany rewitalizacji zespołu obejmują:

- Prace budowlane: wymiana dachu, izolacja i naprawa fundamentów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont tarasu i schodów.
- Zagospodarowanie terenu:
 - Organizacja parkingów i miejsc na odpady,
 - Utwardzenie podjazdów,
 - Montaż oświetlenia,
 - Uporządkowanie zieleni parkowej.
- Przywrócenie funkcji społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.

Rewitalizacja ma na celu ochronę dziedzictwa kulturowego oraz nadanie zespołowi nowych funkcji.

A. Informacje potwierdzające utratę wypełnianych przez obiekt/obiekty funkcji

- Znaczne uszkodzenia murów, fundamentów, tynków, elewacji wskutek działania warunków atmosferycznych i wód gruntowych.
- Zły stan techniczny dachu, okien, fundamentów i innych elementów budynków.
- Fragmenty infrastruktury przeznaczone do rozbiórki (owczarnia, budynek sklepu, budynek mieszkalny).
- Obiekty przez lata straciły pełnione funkcje społeczno-kulturalne i gospodarcze.

B. Opis nadania nowych funkcji lub przywrócenia dawniej pełnionych funkcji

- Ochrona i przywrócenie funkcji dziedzictwa kulturowego (pałac z pełnym wystrojem, park).
- Przywrócenie i rozwój funkcji społecznych, kulturalnych, rekreacyjnych oraz edukacyjnych – m.in. poprzez rewitalizację przestrzeni na miejsca spotkań, wydarzenia kulturalne, sport.
- Przestrzenno-funkcjonalna modernizacja: remonty budynków, izolacje, wymiana stolarki, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (montaż wind, likwidacja barier).
- Zagospodarowanie terenu zielonego, parkowego, organizacja parkingów, oświetlenia, uporządkowanie zieleni.

C. Opis, w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemów stwierdzonych w diagnozie

- Wysoka liczba osób ze szczególnymi potrzebami: dostosowanie obiektów (windy, bezprogowe drzwi) poprawi dostępność.
- Wysoka liczba bezrobotnych i osób z niskim wykształceniem: rozwój infrastruktury kulturalnej i edukacyjnej sprzyja aktywizacji społecznej i zawodowej.
- Starzenie się społeczeństwa: projekty skierowane do seniorów i młodzieży wspierają integrację międzypokoleniową.
- Wysoka liczba przestępstw i uzależnień: dostęp do miejsc spotkań, kultury i sportu może zmniejszać marginalizację i patologie społeczne.
- Słaba dostępność infrastruktury kultury: rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego wzmacnia lokalną ofertę kulturalną.
- Odptyw młodych ludzi: atrakcyjne miejsca rekreacji i kultury zwiększą atrakcyjność zamieszkania i aktywności młodych mieszkańców.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS): 1;

PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury - 1 szt

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

PLRO146-Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją: 2235.30m²

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

Dostosowanie obiektów do osób niepełnosprawnych min. montaż wind, usunięcie barier architektonicznych, montaż podłóg oraz drzwi bezprogowych, etc.

5.3. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, o których mowa w pkt 4;

Tabela 27. Lista planowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia uzupełniającego
PU1	Rozwijanie zintegrowanego wsparcia dla osób starszych – Kluby Seniora
PU2	Zapobieganie patologiom społecznym na terenie Gminy Jastków

Źródło: Opracowanie własne.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PU1	300 000 PLN krajowe środki publiczne, EFS, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Rozwijanie zintegrowanego wsparcia dla osób starszych – Kluby Seniora	
Podmiot realizujący	
Gmina Jastków, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.4. Seniorzy i młodzież, 1.5. Włączenie społeczne,	Projekt wykorzystuje, bądź może wykorzystywać rezultaty innego projektu w tym, np.: PP1, PP2, PP3, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9. Projekt nastawiony na promowanie włączenia społecznego, rozwijanie umiejętności i zainteresowań mieszkańców, aktywizację młodzieży i osób starszych: PP10, PP11, PP12, PU2.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Sieprawice 24
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	

Celem programu jest poprawa dostępności i jakości usług społecznych.

Główny zakres wsparcia w Klubie Seniora:

- zagospodarowanie czasu wolnego i edukacja;
- działalność prozdrowotna;
- poradnictwo prawne i psychologiczne;
- udział w kulturze i życiu społecznym.

Efekty projektu:

- przeciwdziałanie marginalizacji i włączenie społeczne osób starszych;
- aktywizacja społeczna osób starszych.

Kluby Seniora to miejsca spotkań osób starszych. Przeciwdziałają osamotnieniu i marginalizacji seniorów. Działania klubów zintegrują seniorów, będą one wspierać aktywność osób starszych. Zapewnią im dobre towarzystwo w pobliżu miejsca zamieszkania. Klub pozwoli na kształtowanie wśród seniorów nawyków do czynnego, kreatywnego spędzania wolnego czasu, rozwoju umiejętności, nauki radzenia sobie w nowych sytuacjach oraz dostosowania się do realiów obecnego świata. Rezultatem projektu będzie integracja ok. 60 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Nastąpi poprawa:

- w zakresie spójności społecznej w Gminie Jastków;
- lepsze wykorzystanie potencjału osób starszych.

Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:

PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795

- Liczba osób starszych objętych projektem: 60

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:

Dostosowanie oferty Klubów Seniora do osób ze szczególnymi potrzebami.

Nr projektu	Szacunkowa wartość i potencjalne źródła finansowania
PU2	150 000, 00 krajowe środki publiczne, EFS, FS, środki prywatne
Tytuł projektu	
Zapobieganie patologiom społecznym na terenie Gminy Jastków	
Podmiot realizujący	

Gmina Jastków, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Jastków	
Realizowane kierunki działań	Komplementarność z innymi przedsięwzięciami
1.2. Kultura, edukacja, sport, 1.4. Seniorzy i młodzież,	Projekt wykorzystuje, bądź może wykorzystywać rezultaty innego projektu w tym, np.: PP1, PP2, PP3, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9. Projekt nastawiony na promowanie włączenia społecznego, rozwijanie umiejętności i zainteresowań mieszkańców, aktywizację młodzieży i osób starszych: PP10, PP11, PP12, PU1.
Projekt położony w obszarze rewitalizacji	Lokalizacja
TAK	Sieprawice 24, Płouszowice Kolonia 17, Snopków ul. Szkolna 1 i Tomaszowice Kolonia 40A, Panieńszczyzna, al. Warszawska 43
Opis projektu, w tym zakres realizowanych działań	
Program będzie polegał na wprowadzeniu, jako stały element nauczania w szkołach Gminy, tematów związanych z uzależnieniami i przemocą. Odbędą się spotkania i rozmowy z policją, psychologami, pedagogami oraz lekarzami uświadamiającymi konsekwencje zażywania alkoholu, narkotyków, czy dopalaczy. Program będzie również zakładał, aby spotkania z ciekawymi ludźmi, którzy osiągnęli sukcesy w sporcie, biznesie, nauce, kulturze pomogły młodym ludziom sprecyzować cele samorozwoju. Zakres programu. Program o charakterze cyklicznym – powtarzany w każdej szkole, co roku.	
Prognozowane rezultaty i sposób ich oceny:	
PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji: 795 - Liczba spotkań rocznie w szkołach objętych projektem: 1	
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami:	
Dostosowanie tematyki prowadzonych działań do osób ze szczególnymi potrzebami.	

6. Mechanizmy integrowania działań, o których mowa w pkt 4, oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

6.1. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W toku opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, przyjęto założenie, że należy zapewnić czytelność i przejrzystość związku między przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, celami i kierunkami działań.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane w programie rewitalizacji lub zakwalifikowane przez program jako dopuszczalne mają bardzo zróżnicowany charakter. Jakkolwiek wspólnie służą realizacji celów programu, to jednak – w wymiarze praktycznym – mogą ze sobą kolidować, merytorycznie lub przestrzennie, osłabiając się wzajemnie albo rodząc problemy w realizacji. A tymczasem działania powinny się wzajemnie wzmacniać i uzupełniać. Przedsięwzięcia mają różnorodny charakter i mają być realizowane przez różne podmioty, co dodatkowo wzmacnia ryzyko niespójności czy wręcz ich sprzeczności. Stąd potrzeba zaplanowania efektywnych mechanizmów faktycznej koordynacji przedsięwzięć (zarówno „twardych”, jak i „miękkich”), a także łagodzenia napięć, jakie mogą zaistnieć między poszczególnymi działaniami/przedsięwzięciami czy też rezultatami ich realizacji.

Etap przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Kierunki działań cechuje również komplementarność problemowa. Dążono starań, aby kierunki działań przypisane do poszczególnych celów odpowiadały zdiagnozowanym w ramach przeprowadzonych diagnoz problemom, wynikającym z nich wyzwaniom i w końcu potencjałom.

Działania planowane do podjęcia w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji są połączone na każdym z poziomów:

- koncepcyjnym (wskazanie problemów obszaru, wskazanie odpowiadających na problemy, celów dokumentu, wskazanie kierunków działań w ramach celów, zaprezentowanie planowanych do realizacji przedsięwzięć oraz wykazanie ich zgodności z zaplanowanymi kierunkami działań).
- organizacyjnym (wskazanie podmiotu/podmiotów realizujących poszczególne działania)
- czasowym (wskazanie planowanego czasu realizacji przedsięwzięć)
- finansowym (wskazanie środków z których będą realizowane poszczególne projekty rewitalizacyjne)
- promocyjnym.

Podsumowując, w Gminnym Programie Rewitalizacji zastosowana została czytelna hierarchia, pozwalająca nie tylko przyporządkować dane działanie rewitalizacyjne do konkretnego celu rewitalizacji oraz kierunku działań, ale też określić sposób, w jaki dane działanie jest umocowane w harmonogramie rzeczowo-finansowym.

Działania rewitalizacyjne nie są i nie powinny być jednakowo istotne. Skonstruowana struktura celów rewitalizacji wraz z wyszczególnionym celem głównym (Poprawa jakości życia i promowanie włączenia społecznego w obszarze rewitalizacji) pozwala stwierdzić, które działanie powinno mieć pierwszeństwo przed innym i które z nich powinno być realizowane przy ograniczonych środkach finansowych.

Przyjęto założenie, że aby zapewnić właściwy sposób planowania i realizacji działań rewitalizacyjnych, należy planować działania międzysektorowo. W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowano nie tylko działania infrastrukturalne, tzw. „twarde”, ale również nieinfrastrukturalne- tzw. „działania miękkie”.

Realna weryfikacja komplementarności, integracja działań i przedsięwzięć została zapewniona w kilku płaszczyznach. Kluczowe znaczenie miało właściwe przygotowanie poszczególnych przedsięwzięć, obejmujące m.in. szczegółową analizę tego, z którymi przedsięwzięciami dane przedsięwzięcie jest lub powinno być komplementarne, z którym może wchodzić w kolizję, w których przypadkach istnieje ryzyko osłabiania wzajemnych efektów lub negatywnych skutków złej koordynacji. Punktem wyjścia do takiej analizy jest zawarty w charakterystyce każdego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego opis komplementarności lub powiązania z innymi przedsięwzięciami. W kartach projektów zaprezentowanych w przedmiotowym dokumencie zawarto informacje jakie kierunki działań realizuje każde przedsięwzięcie. Wskazano również komplementarność z innymi przedsięwzięciami. W toku analizy przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie stwierdzono występowania wzajemnej kolizji zdefiniowanych przedsięwzięć.

Etap realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Na etapie realizacji programu powinna następować bieżąca weryfikacja, czy między przedsięwzięciami nie występują powiązania wymagające co najmniej koordynacji, których nie zidentyfikowano przy formułowaniu programu. Poprzez analizę przedsięwzięć komplementarnych drogą uzgodnień dokonywać się będzie doskonalenie kształtu i zakresu projektów, optymalizacja ich harmonogramów czy też podjęcie ustaleń o potrzebie koordynacji technicznej i merytorycznej konkretnych przedsięwzięć na etapie ich wdrażania. Wszyscy uczestnicy tych procesów (urzędnicy, pracownicy instytucji podległych, projektanci i inni zewnętrzni wykonawcy) zobowiązani będą – na zasadzie określenia obowiązków służbowych lub poprzez zobligowanie w treści umowy – do uwzględniania w swych działaniach potrzeby prawidłowej integracji przedsięwzięć.

6.2. Kompleksowość Programu Rewitalizacji

Kompleksowość i podejście zintegrowane w przypadku rewitalizacji leżą u podstaw samej definicji rewitalizacji wskazanej w ustawie o rewitalizacji. Podejście zintegrowane podkreśla, że wspieranie rozwoju wymaga ścisłej koordynacji działań w ramach danej polityki publicznej. Przyjęcie podejścia zintegrowanego w rewitalizacji wymaga od decydentów stworzenia GPR, który odpowiada na autentyczne potrzeby mieszkańców obszaru rewitalizacji. To zapewnione zostało przez prawidłowo przeprowadzony proces diagnostyczny, którego najistotniejszym elementem był proces partycypacji społecznej.

Cele dokumentu zostały wyznaczone w oparciu o analizę problemów, wyzwań i potencjałów, przed jakimi stoi dany obszar. Tym samym GPR zawiera działania uwzględniające aspekt społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny oraz środowiskowy obszaru rewitalizacji zgodnie z przeprowadzoną diagnozą.

Celem podejścia zintegrowanego jest zabezpieczenie się przed realizacją pojedynczych, niepowiązanych ze sobą przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Niedopuszczalne są planowanie i realizacja tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. Stąd też w celu zapewnienia kompleksowości interwencji w każdej karcie projektu rewitalizacyjnego wskazano jego komplementarność z innymi przedsięwzięciami.

Tym samym realizacja inwestycji infrastrukturalnych jest wpisana w szerszą koncepcję działań rewitalizacyjnych, a zatem nie jest celem samym w sobie.

Przedsięwzięcia infrastrukturalne korespondują z planowanymi działaniami społecznymi, które razem będą stanowiły kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane na danym obszarze sfery problemowe i staną się źródłem szerszego oddziaływania. Zachodzi wzajemne powiązanie oraz synergia przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Nie oznacza to w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji przedsięwzięć, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

6.3. Koncentracja Programu

Koncentracja interwencji w przypadku rewitalizacji to nie tylko formalne ograniczenia narzucone na obszar rewitalizacji (maksymalnie 20% powierzchni gminy, maksymalnie 30% liczby jej mieszkańców). Potrzeba hierarchizacji potrzeb powoduje, że GPR dotyczy terenu o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmującego część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętego szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych.

Program Rewitalizacji obejmuje prowadzenie działań wyłącznie na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, obejmującym obszary zamieszkałe sołectw: Panieńszczyzna, Tomaszowice Wieś, Dąbrowica, Sieprawice, Płouszowice Kolonia, Józefów Pociecha, Jastków, Tomaszowice Kolonia, Snopków.

Tym samym działania rewitalizacyjne skierowane są na określony i zidentyfikowany dzięki diagnozie obszar rewitalizacji, przy założeniu zastosowania adekwatnych narzędzi.

Co do zasady, przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane wyłącznie na obszarach rewitalizacji. To nie wyklucza oczywiście, że skala ich oddziaływania będzie wykraczała poza obszar rewitalizacji i będzie się przyczyniała do rozwoju całej gminy.

Do objęcia wsparciem w ramach Programu dopuszczone będą przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizowane na obszarze rewitalizacji i umieszczone na liście planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W ramach listy podstawowej wyznaczono 14 projektów rewitalizacyjnych, których wpisanie w przedmiotowy dokument jest efektem zarówno partycypacji społecznej (naboru kart rewitalizacyjnych prowadzonego przez Urząd Gminy) jak również prorozwojowego podejścia władz gminy.

6.4. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Komplementarność przestrzenna

Wymogiem koniecznym dla wspierania przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji GPR wzajemnych powiązań pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi wdrażanymi zarówno na obszarze rewitalizacji, jak i poza nim, ale oddziałującymi na obszar rewitalizacji.

Przestrzenna komplementarność przedsięwzięć planowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji wynika z faktu, że są one zlokalizowane na ściśle określonym obszarze, który w procesie delimitacji został wyznaczony jako obszar rewitalizacji. Planowana interwencja prowadzona będzie na spójnym geograficznie i administracyjnie terenie. Projekty rewitalizacyjne będą realizowane wyłącznie w obszarze rewitalizacji.

O tym, że interwencja w ramach rewitalizacji została ulokowana przestrzennie w sposób prawidłowy świadczy fakt, że obszary zdegradowane wyznaczone na podstawie obiektywnych wskaźników bazujących na danych statystycznych, pokrywają się w znacznej mierze ze wskazaniami opartymi o odczucia społeczne wyrażone w toku przeprowadzonych konsultacji (w tym spotkań i badań ankietowych prowadzonych na różnych etapach opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji). Tym samym delimitacja, obejmująca weryfikację danych i analizy istotnych dla rozwoju gminy problemów oraz opinię interesariuszy (mieszkańców, przedstawicieli zainteresowanych środowisk, władz i lokalnych liderów), pozwoliła na wyznaczenie obszaru będącego w stanie kryzysowym, na którym zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne uzupełniają się wzajemnie, efektywnie oddziałując na cały ten obszar. W rezultacie Gminny Program Rewitalizacji spełnia wymagania dotyczące komplementarności przestrzennej.

Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej interwencji jest aby:

- przedsięwzięcia realizowane były na całym obszarze rewitalizacji a nie punktowo, w pojedynczych miejscach (przedsięwzięcia są rozlokowane na terenie całego obszaru rewitalizacji, a funkcje nadawana/przywracane poszczególnym elementom infrastruktury-obiektom, będą posiadały skalę oddziaływania na cały obszar rewitalizacji)
- poszczególne przedsięwzięcia wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz aby zachodził między nimi efekt synergii (osiągane poprzez wpisywanie się każdego przedsięwzięcia często w tożsame kierunki działań, a tym samym pozwalającym na realizację tożsamych celów rewitalizacji);
- prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie. (Proces rewitalizacji prowadzony był i będzie w ścisłej współpracy z mieszkańcami i innymi interesariuszami. Włączenie lokalnej społeczności w planowanie i realizację działań zwiększa akceptację dla zmian oraz zapobiega efektom wykluczenia. Działania rewitalizacyjne

obejmują inwestycje w edukację, kulturę i usługi publiczne, z których mogą korzystać wszyscy mieszkańcy gminy. Takie podejście zapobiega segregacji i zapewnia równy dostęp do korzyści wynikających z procesu rewitalizacji.)

Uszczegółowienie komplementarności przestrzennej, poprzez wskazanie, w jaki sposób poszczególne działania rewitalizacyjne będą na siebie oddziaływać:

Komplementarność przestrzenna odnosi się do wzajemnego oddziaływania projektów w przestrzeni geograficznej, ich lokalizacji w obszarze rewitalizacji oraz synergii w zagospodarowaniu przestrzeni publicznych. Projekty PP1–PP14 są zlokalizowane w kluczowych miejscowościach obszaru rewitalizacji (Płuszwice, Dąbrowica, Snopków, Panieńszczyzna, Tomaszowice, Jastków), tworząc spójną sieć zrewitalizowanych obiektów i przestrzeni.

Sieć przestrzeni publicznych i miejsc spotkań:

Obszar rewitalizacji w miejscowości Dąbrowica: PP2 (kompleks sportowo-rekreacyjny) i PP4 (Centrum Kultury i Tradycji) tworzą w Dąbrowicy centrum aktywności społecznej, sportowej i kulturalnej. Bliskość tych obiektów umożliwia organizację dużych wydarzeń, takich jak festyny czy turnieje sportowe, które mogą korzystać z infrastruktury obu projektów.

Obszar rewitalizacji w miejscowości Snopków: PP5 (boisko), PP12 (przedszkole) i PP14 (Zespół Pałacowo-Parkowy) tworzą zintegrowany obszar rekreacyjno-edukacyjno-kulturalny. Boisko i park pałacowy mogą służyć jako miejsca imprez plenerowych dla przedszkolaków i mieszkańców, a zrewitalizowany park wzmacnia atrakcyjność okolicy.

Obszar rewitalizacji w miejscowości Panieńszczyzna: PP3 (tor motocrossowy, pumptrack), PP6 (Pawilon Handlowy jako Centrum Kultury), PP9 (ścieżka dydaktyczna) i PP13 (zaplecze komunalne) koncentrują się w centrum miejscowości, tworząc wielofunkcyjny węzeł rekreacyjno-kulturalno-usługowy. Ścieżka dydaktyczna łączy tereny pałacowe z zalewem, zwiększając dostępność rekreacyjną i edukacyjną.

Obszar rewitalizacji w miejscowości Płuszwice: PP1 (szkoła) i PP10 (LOWE) współtworzą centrum edukacyjne, które może wykorzystywać szkolną infrastrukturę do organizacji zajęć dla dorosłych i dzieci.

Obszar rewitalizacji w miejscowości Tomaszowice: PP8 (świetlica/OSP) wzmacnia lokalną społeczność, oferując przestrzeń dla działań społecznych i wsparcia kryzysowego, co uzupełnia inne projekty w regionie.

Synergia w zagospodarowaniu przestrzeni zielonych:

PP2, PP3, PP4, PP5, PP6, PP8, PP9 i PP14 obejmują zagospodarowanie terenów zielonych (nasadzenia, mała architektura, place zabaw), co tworzy spójny system przestrzeni rekreacyjnych w gminie. Na przykład, PP9 (ścieżka dydaktyczna) i PP14 (park pałacowy) łączą tereny zielone z walorami historycznymi i przyrodniczymi, tworząc atrakcyjne trasy spacerowe i edukacyjne.

PP3 (rekultywacja wysypiska) przekształca zdegradowany teren w przestrzeń sportowo-rekreacyjną, co poprawia estetykę i funkcjonalność Panieńszczyzny, wspierając PP6 i PP9 w tej samej lokalizacji.

Poprawa dostępności i komunikacji:

Projekty PP2, PP3, PP5, PP6, PP9, PP13 i PP14 wprowadzają utwardzone ciągi piesze, parkingi i infrastrukturę komunikacyjną, co ułatwia dostęp do obiektów w Dąbrowicy, Snopkowie i Panieńszczyźnie. Na przykład, PP9 (ścieżka dydaktyczna) łączy zalew z zespołem pałacowym, integrując przestrzennie PP14 i inne obiekty rekreacyjne.

PP13 (zaplecze komunalne) w Panieńszczyźnie wspiera utrzymanie dróg i infrastruktury, co ułatwia dostęp do wszystkich projektów w gminie.

Centra funkcjonalne w miejscowościach:

Obszar rewitalizacji w miejscowości Panieńszczyzna staje się kluczowym węzłem dzięki PP3, PP6, PP9 i PP13, które wspólnie oferują funkcje sportowe, kulturalne, edukacyjne i komunalne. Bliskość tych obiektów sprzyja ich wzajemnemu wykorzystaniu (np. wydarzenia kulturalne w PP6 mogą korzystać z terenów PP3).

Obszar rewitalizacji w miejscowości Dąbrowica dzięki PP2 i PP4 staje się centrum sportowo-kulturalnym, które może przyciągać mieszkańców z całej gminy.

Obszar rewitalizacji w miejscowości Snopków z PP5, PP12 i PP14 tworzy przestrzeń dla edukacji, rekreacji i kultury, wzmacniając lokalną tożsamość i atrakcyjność turystyczną.

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:

Wszystkie projekty (PP1–PP14) uwzględniają likwidację barier architektonicznych (rampy, podjazdy, szerokie drzwi, oznaczenia Braille’a, dostosowane sanitariaty), co tworzy spójną sieć dostępnych przestrzeni w gminie. Na przykład, PP1 (szkoła) i PP12 (przedszkole) w Snopkowie wspierają edukację włączającą, a PP9 i PP14 zapewniają dostępność terenów rekreacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami.

Komplementarność problemowa

Strukturę przedmiotowego dokumentu oparto o powszechnie przyjętą i wielokrotnie już sprawdzoną metodologię budowy tego typu programów. Jest ona w pełni zgodna zarówno z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji oraz wytycznymi zawartymi między innymi zalecanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa dokumencie „Delimitacja krok po kroku. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji”. Dzięki temu mogło powstać narzędzie nakierowane na kompleksowe podejście do procesu rewitalizacji, pozwalające na podejmowanie w ścisłej współpracy z lokalną społecznością komplementarnych problemowo działań.

Tworzenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków rozpoczęto od delimitacji obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji. W tym celu wykorzystano jednostki pseudonaturalne (sołectwa/osiedla) dla których przeprowadzono diagnozę problemów w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Diagnoza ta pozwoliła określić charakter i skalę zidentyfikowanych problemów oraz obszarów deficytowych. Wyniki tego pierwszego etapu prac przedstawiono w Raporcie diagnostycznym służącym wyznaczeniu obszaru rewitalizacji. Stanowiły one obok wskazań interesariuszy podstawę do wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji. W rozdziale 5 niniejszego dokumentu przedstawiono pogłębioną diagnozę obszaru rewitalizacji. Przedstawiono przy tym przyczyny degradacji tej części gminy, ale także zidentyfikowano jej potencjały rozwojowe. Stanowiło to bazę do sformułowania wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji, którą to wizję

zawarto w rozdziale nr 6. Kolejnym krokiem było wyznaczenie celów rewitalizacji pozwalających urzeczywistnić nakreślony obraz przemian. Cele strategiczne i odpowiadające im kierunki działań zawarto w rozdziale nr 7. Wyznaczone przez nie ramy problemowe stanowiły kanwę, w kolejnym etapie prac nad dokumentem, w którym prowadzony był wybór zgłaszanych przez interesariuszy przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Konsekwencja w zachowaniu przyjętej metodologii prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji pozwoliła na ujęcie w dokumencie projektów komplementarnych problemowo, które odpowiadają na zidentyfikowane problemy, pozwalają osiągnąć założone cele i wzajemnie się dopełniają.

Przedsięwzięcia zawarte w projektach PP1-PP14 stanowią skoordynowaną odpowiedź na problemy występujące na obszarze rewitalizacji, zapewniając całościowe podejście do wyzwań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Dzięki wzajemnemu uzupełnianiu się, te projekty nie tylko odpowiadają na konkretne potrzeby danej lokalizacji, ale również przeciwdziałają fragmentacji działań, zapewniając spójność i integrację wszystkich istotnych aspektów rewitalizacji.

1. Aspekt społeczny

Integracja społeczna i aktywizacja lokalnych wspólnot:

- **PP1 (Rewitalizacja Szkoły Podstawowej w Płouszowicach) i PP11 (Lepsza Edukacja w Gminie Jastków)** mają na celu poprawę jakości edukacji i integracji społecznej. Poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury edukacyjnej w Płouszowicach, zapewniona zostanie przestrzeń sprzyjająca integracji różnych grup wiekowych, w tym dzieci, młodzieży i dorosłych. Projekt rewitalizacji Szkoły Podstawowej ukierunkowany na poprawę warunków edukacyjnych, stworzy również nowe możliwości realizacji projektów miękkich – takich jak Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji (PP10)- które będą służyły nabywaniu nowych kompetencji i umiejętności przez osoby dorosłe.
- **PP12 (Przedszkole marzeń) i PP4 (Rewitalizacja budynków w celu utworzenia Centrum Kultury i Tradycji w Dąbrowicy)** wspierają społeczną aktywność i rozwój dzieci w wieku przedszkolnym oraz angażują lokalną społeczność, tworząc przestrzeń do wspólnego działania, edukacji i kultury.
- **PP7 (Rewitalizacja budynków dawnego kółka rolniczego – utworzenie Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego)**, który przewiduje stworzenie świetlicy wiejskiej, zapewnia miejsce spotkań dla okolicznych mieszkańców. Nowe funkcje budynku, takie jak zajęcia warsztatowe, plac zabaw, siłownia zewnętrzna oraz przestrzeń dla kół gospodyń wiejskich, mają na celu integrację mieszkańców w różnych grupach wiekowych, w tym dzieci, dorosłych i seniorów.

Dzięki tym projektom, obszar rewitalizacji stanie się bardziej otwarty na potrzeby edukacyjne i społeczne, zapewniając miejsce do aktywności zarówno młodszych, jak i starszych mieszkańców.

2. Aspekt gospodarczy

Rozwój lokalnej gospodarki i infrastruktury:

- **PP9 (Ścieżka dydaktyczna łącząca pałac z zalewem – śladem Budnych)** oraz **PP14 (Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Snopkowie)** przyciągają turystów, co w efekcie sprzyja rozwojowi turystyki i lokalnych usług. Te projekty umożliwią także lepsze zagospodarowanie przestrzeni rekreacyjnych i kulturalnych w regionie.

Dzięki takim przedsięwzięciom, obszar rewitalizacji będzie sprzyjał tworzeniu nowych miejsc pracy, rozwojowi przedsiębiorczości oraz rozwoju turystyki, co będzie miało pozytywny wpływ na lokalną gospodarkę.

3. Aspekt przestrzenno-funkcjonalny

Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych:

- **PP5 (Rewitalizacja boiska w Snopkowie)** oraz **PP8 (Rewitalizacja świetlicy wiejskiej i pomieszczeń OSP w Tomaszowicach)** poprawiają dostępność i jakość przestrzeni publicznych, które będą pełnić funkcje rekreacyjne i społeczne, wspierając integrację społeczności lokalnych.
- **PP6 (Rewitalizacja budynku Pawilonu Handlowego w Panieńszczyźnie)** oraz **PP13 (Rewitalizacja budynku dawnego miejsca skupu inwentarza żywego)** rewitalizują przestrzeń handlową i użytkową, dostosowując je do nowych potrzeb mieszkańców. Te działania poprawią dostępność do usług, a także umożliwią lepszą organizację przestrzeni użytkowej.

Te projekty gwarantują, że przestrzeń publiczna będzie dostosowana do współczesnych potrzeb mieszkańców, oferując nowe możliwości w zakresie sportu, rekreacji, edukacji, kultury i działalności gospodarczej.

4. Aspekt techniczny

Modernizacja infrastruktury technicznej:

- **PP3 (Stworzenie toru motocross, toru pumtrack wraz z elementami skate parku na terenie zrekultywowanego składowiska odpadów)** oraz **PP7 (Rewitalizacja budynków dawnego kółka rolniczego – utworzenie Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego)** obejmują poprawę infrastruktury technicznej i ochrony środowiska. Stworzenie infrastruktury sportowej (motocross, pumtrack, skatepark) przyczyni się do poprawy jakości środowiska, a także wprowadza nowe, funkcjonalne przestrzenie dla mieszkańców.

Modernizacja infrastruktury technicznej będzie miała kluczowe znaczenie w poprawie jakości życia mieszkańców oraz w zapewnieniu stabilności i dostępności do podstawowych usług publicznych.

5. Aspekt środowiskowy

Rewitalizacja terenów zielonych i dbałość o ekologię:

- **PP9 (Ścieżka dydaktyczna łącząca pałac z zalewem)** oraz **PP14 (Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Snopkowie)** to projekty, które koncentrują się na ochronie i rewitalizacji terenów zielonych. Ścieżka dydaktyczna nie tylko poprawia dostęp do walorów przyrodniczych regionu, ale również wspiera edukację ekologiczną, natomiast

rewitalizacja pałacu w Snopkowie wpłynie na ochronę lokalnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

- **PP3 (Rekultywacja wysypiska śmieci)** jest bezpośrednią odpowiedzią na problem zanieczyszczenia środowiska, które zostanie rozwiązane poprzez rekultywację terenu, co przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska naturalnego.

Te projekty wspierają ochronę środowiska naturalnego, poprawiając jakość powietrza, wody i przestrzeni zielonych, co ma kluczowe znaczenie dla długoterminowej jakości życia mieszkańców.

Projekty PP1-PP14 w Gminie Jastków zostały zaplanowane w sposób, który gwarantuje pełną komplementarność i wzajemne uzupełnianie działań. Każdy z projektów ma swoje unikalne cele, ale wszystkie łączy wspólny cel rewitalizacji i poprawy jakości życia mieszkańców. Projekty te zapewniają kompleksową odpowiedź na wyzwania w obszarze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym, co sprawia, że Gminny Program Rewitalizacji będzie miał szerokie, zintegrowane i długofalowe efekty.

[Uszczegółowienie komplementarności problemowej, poprzez wskazanie, w jaki sposób poszczególne działania rewitalizacyjne będą na siebie oddziaływać:](#)

Komplementarność problemowa odnosi się do sposobu, w jaki przedsięwzięcia PP1–PP14 wzajemnie wspierają się w rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na obszarze rewitalizacji. Projekty te odpowiadają na kluczowe wyzwania, takie jak wykluczenie społeczne, niski poziom wykształcenia, starzenie się społeczeństwa, odpływ młodych ludzi, przestępczość, uzależnienia, słaba dostępność infrastruktury kultury i edukacji oraz degradacja przestrzeni publicznych.

Włączenie społeczne i przeciwdziałanie wykluczeniu (PP1, PP2, PP3, PP4, PP5, PP6, PP7, PP8, PP9, PP10, PP11, PP12, PP13, PP14):

Projekty infrastrukturalne (PP1–PP9, PP13, PP14) tworzą nowoczesne, dostępne przestrzenie (np. szkoły, boiska, centra kultury, ścieżki dydaktyczne, zaplecze komunalne), które umożliwiają realizację działań miękkich z PP10 (Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji), PP11 (Lepsza Edukacja) i PP12 (Przedszkole Marzeń). Na przykład, zmodernizowana szkoła (PP1) i boiska (PP2, PP5) zapewniają infrastrukturę dla zajęć edukacyjnych, sportowych i integracyjnych, wspierając rozwój kompetencji społecznych i emocjonalnych.

PP4 (Centrum Kultury i Tradycji) i PP6 (Gminne Centrum Kultury) dostarczają przestrzeni do działań kulturalnych, które wzmacniają tożsamość lokalną i integrację międzypokoleniową, wspierając cele PP10 i PP11 w zakresie edukacji dorosłych i młodzieży.

PP9 (Ścieżka dydaktyczna) i PP14 (Zespół Pałacowo-Parkowy) promują edukację historyczną i przyrodniczą, co uzupełnia działania PP10 i PP11, ukierunkowane na rozwój wiedzy i umiejętności mieszkańców.

Podniesienie jakości edukacji i kompetencji (PP1, PP10, PP11, PP12):

PP1 (rewitalizacja szkoły w Płouszowicach) poprawia warunki nauczania, co umożliwia realizację programów edukacyjnych z PP11 (zajęcia wyrównawcze, rozwijające, terapeutyczne) oraz PP12

(nowoczesne wyposażenie przedszkola). Zmodernizowana infrastruktura szkolna wspiera wprowadzenie edukacji włączającej i rozwój kompetencji uczniów oraz nauczycieli.

PP10 (LOWE) koncentruje się na edukacji dorosłych, szczególnie osób o niskich kwalifikacjach, co uzupełnia PP11, które rozwija kompetencje uczniów i nauczycieli, tworząc spójny system edukacji na różnych etapach życia.

Aktywizacja sportowa i prozdrowotna (PP2, PP3, PP5, PP9):

Projekty PP2 (kompleks sportowo-rekreacyjny), PP3 (tor motocrossowy, pumptrack, skatepark) i PP5 (boisko w Snopkowie) tworzą infrastrukturę do aktywności fizycznej, co wspiera działania PP11 (np. koła żeglarskie, zajęcia sportowe) oraz PP10 (promowanie zdrowego stylu życia wśród dorosłych). Wspólnie przeciwdziałają chorobom cywilizacyjnym, takim jak otyłość czy wady postawy, oraz oferują alternatywę dla uzależnień i ryzykownych zachowań młodzieży.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i promocja kultury (PP4, PP6, PP9, PP14):

PP4 (Centrum Kultury i Tradycji) i PP6 (Gminne Centrum Kultury) tworzą przestrzeń dla wydarzeń kulturalnych, takich jak występy zespołu „Dąbrowica” czy warsztaty, co wspiera PP10 i PP11 w zakresie edukacji kulturalnej. PP9 (ścieżka „Szlakiem Budnych”) i PP14 (Zespół Pałacowo-Parkowy) wzmacniają świadomość historyczną i lokalną tożsamość, oferując przestrzeń do wycieczek edukacyjnych i wydarzeń kulturalnych, które mogą być organizowane w ramach PP4 i PP6.

Poprawa bezpieczeństwa i przeciwdziałanie patologiom (PP2, PP3, PP5, PP7, PP8, PP9, PP11):

Projekty PP2, PP3, PP5 i PP9 wprowadzają monitoring wizyjny i oświetlenie, co zwiększa bezpieczeństwo w przestrzeniach publicznych. PP7 (Centrum Edukacji Wodnej) i PP8 (świetlica wiejska/OSP) wspierają lokalne służby kryzysowe i integrację społeczną, zmniejszając ryzyko przestępczości. PP11 oferuje zajęcia terapeutyczne i doradcze, które wspierają młodzież w trudnych sytuacjach, przeciwdziałając patologiom.

Poprawa środowiska i efektywności energetycznej (PP1, PP4, PP6, PP7, PP8, PP13, PP14):

Projekty PP1, PP4, PP6, PP7, PP8, PP13 i PP14 obejmują termomodernizację, instalacje fotowoltaiczne i wymianę źródeł ciepła, co zmniejsza emisję zanieczyszczeń i poprawia efektywność energetyczną. Działania te wspierają ogólny cel zrównoważonego rozwoju i poprawy jakości życia mieszkańców.

Wsparcie usług publicznych i infrastruktury komunalnej (PP7, PP13):

PP7 (Centrum Edukacji Wodnej i zabezpieczenia kryzysowego) i PP13 (zaplecze gospodarki komunalnej) zapewniają infrastrukturę dla służb publicznych, co zwiększa efektywność zarządzania kryzysowego i utrzymania dróg. Te projekty wspierają PP8 (świetlica/OSP), wzmacniając lokalne struktury bezpieczeństwa.

Przeciwdziałanie starzeniu się społeczeństwa i odpływowi młodych ludzi (PP1–PP14):

Wszystkie projekty przyczyniają się do tworzenia atrakcyjnych przestrzeni do życia, pracy i rozwoju, co zachęca młodych ludzi do pozostania w gminie. PP4, PP6, PP8 i PP14 oferują seniorom miejsca spotkań i aktywności, wspierając integrację międzypokoleniową, podczas gdy

PP10, PP11 i PP12 rozwijają kompetencje młodych, zwiększając ich szanse na lokalnym rynku pracy.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Służy stworzeniu spójnego systemu realizacji, rozumianego jako połączenie sprawnych procedur oraz podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie konkretnych projektów.

Za wdrażanie projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych odpowiedzialny jest przede wszystkim Wójt Gminy Jastków. Głównymi realizatorami projektów (głównie infrastrukturalnych) będzie Gmina Jastków. Nadzór nad realizacją GPR będzie pełnił wskazany pracownik merytoryczny wydziału, jednocześnie będzie koordynatorem rewitalizacji.

W celu skutecznej realizacji założeń GPR przewiduje się także współpracę z podmiotami podległymi samorządowi lokalnemu oraz instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego. Instytucje te odpowiedzialne będą nie tylko za konsultowanie, opiniowanie projektów i działań rewitalizacyjnych w ramach prac Komitetu Rewitalizacji, ale także będą uczestniczyły w realizacji poszczególnych przedsięwzięć na zasadach zlecania zadań publicznych wg procedury przewidzianej w ustawie działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawie – Prawo zamówień publicznych. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane zostało w kolejnych rozdziałach. Realizacja GPR będzie systematycznie monitorowana. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących.

Nie wyklucza się – na etapie realizacji konkretnych projektów – włączenia jako ich wykonawców także organizacji pozarządowych czy lokalnych liderów. Zwłaszcza prawdopodobne jest to na terenach wiejskich, gdzie mieszkańcy w dużej mierze sami organizują życie społeczne i kulturalne. Lokalne stowarzyszenia zajmujące się pielęgnowaniem tradycji przede wszystkim realizować mogą działania z tej sfery. Niewątpliwie jednak to gmina i jednostki publiczne będą liderami realizowanych projektów i przedsięwzięć, koordynując wszystkie związane z nimi działania.

Komplementarność międzyokresowa

Odnosi się do spójności przedsięwzięć wdrażanych w poprzednim programowaniu, a tych projektowanych obecnie.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jastków na lata 2024-2030 stanowi kontynuację polityki rozwojowej i inwestycyjnej gminy. Przedsięwzięcia planowane do realizacji w ramach GPR są kontynuacją i niezbędnym uzupełnieniem działań prowadzonych w poprzednich latach. Podobnie jak realizowane do tej pory, nowe przedsięwzięcia założone do realizacji w GPR na lata 2024-2030 nastawione są na rozwiązywanie zdiagnozowanych w gminie problemów społecznych oraz poprawy jakości życia i funkcjonowania mieszkańców obszaru rewitalizacji. W tabeli przedstawiono zrealizowane projekty w latach 2016-2023, których ideową kontynuację stanowią projekty zaproponowane w GPR.

Tabela 28. Powiązania projektów planowanych na lata 2021–2027 z projektami zrealizowanymi w ramach GPR 2016–2023

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia podstawowego	Powiązanie z projektami zrealizowanymi w GPR 2016–2023	Charakter powiązania
PP1	Rewitalizacja Szkoły Podstawowej w Płuszczykach	Brak bezpośredniego powiązania z wcześniejszymi projektami, ale wpisuje się w politykę poprawy infrastruktury edukacyjnej.	Nowa inicjatywa
PP2	Utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Dąbrowicy wraz z rozbudową zaplecza socjalnego i infrastruktury towarzyszącej.	Kontynuacja projektu z GPR, który był w trakcie realizacji.	Kontynuacja
PP3	Stworzenie toru motocross, toru pumptrack wraz z elementami skate parku na terenie zrekultywowanego składowiska odpadów	Brak powiązania, projekt nowatorski. Wpisuje się w cele aktywizacji społecznej i sportowej.	Nowa inicjatywa
PP4	Rewitalizacja budynków w celu utworzenia Centrum Kultury i Tradycji w Dąbrowicy	Powiązanie z działaniami rewitalizacyjnymi w Dąbrowicy, takimi jak adaptacja stawów (projekt w trakcie realizacji).	Dopełnienie
PP5	Rewitalizacja boiska w Snopkowie	Powiązanie z niezrealizowanym projektem „Strefa rekreacji i sportu” w Snopkowie.	Rozwinięcie
PP6	Rewitalizacja budynku Pawilonu Handlowego	Brak powiązania z wcześniejszymi działaniami, ale wpisuje się w aktywizację gospodarczą.	Nowa inicjatywa
PP7	Rewitalizacja budynków dawnego kółka rolniczego – utworzenie Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego	Kontynuacja działań związanych z modernizacją ujęć wody (projekt zrealizowany w GPR).	Dopełnienie
PP8	Rewitalizacja świetlicy wiejskiej i pomieszczeń OSP	Powiązanie z projektami rewitalizacyjnymi dotyczącymi infrastruktury społecznej, np. „Centrum Rozwoju Rodziny” (zrealizowane).	Rozwinięcie
PP9	Ścieżka dydaktyczna łącząca pałac z zalewem – śladem Budnych	Projekt nowy. Wpisuje się w postulat edukacji ekologicznej, niezrealizowane w GPR.	Nowa inicjatywa

PP10	Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Jastków	Rozwinięcie działań na rzecz edukacji i aktywizacji, np. projektu „Aktywizacja społeczna i zawodowa” (zrealizowany).	Dopełnienie
PP11	Lepsza Edukacja w Gminie Jastków	Wpisuje się w ogólne cele edukacyjne gminy, związane z wyrównywaniem kompetencji kluczowych młodzieży.	Rozwinięcie
PP12	Przedszkole marzeń- nowoczesna edukacja przedszkolna w Gminie Jastków	Brak bezpośredniego powiązania z wcześniejszymi projektami.	Nowa inicjatywa
PP13	Rewitalizacja budynku dawnego miejsca skupu inwentarza żywego	Projekt nowy, wpisujący się w rewitalizację przestrzeni społeczno-gospodarczej.	Nowa inicjatywa
PP14	Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Snopkowie	Rozwinięcie zrealizowanego projektu rewaloryzacji obiektu pałacowo-parkowego w Panieńszczyźnie.	Kontynuacja

Źródło: Opracowanie własne.

Komplementarność źródeł finansowania

Oznacza łączenie różnych rodzajów środków do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zapewnienie komplementarności problemowej w ramach rewitalizacji w Gminie Jastków związane jest komplementarnością źródeł finansowania. Wśród przedsięwzięć rewitalizacyjnych uwzględniono różną strukturę finansowania.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne finansowane będą ze środków publicznych (wkład własny Gminy), środków prywatnych środki właścicieli nieruchomości, oraz w ramach możliwego wsparcia z regionalnych, krajowych oraz unijnych programów. Zasadniczo planuje się, aby głównym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych były środki UE w ramach Funduszy Europejskich dla Lubelskiego.

Poza wskazanym źródłem przewiduje się także możliwość współfinansowania projektów ze źródeł sektorowych (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Fundusz Sprawiedliwości itp.) Taki montaż finansowy uwzględniający różne metody pozyskiwania środków finansowych, wskazuje wprost na komplementarność przyjętych rozwiązań.

Komplementarność źródeł finansowania obejmie również synergię pomiędzy projektami społecznymi (finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz infrastrukturalnymi (finansowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego). Przewiduje się, że podczas wdrażania programu, dzięki prowadzeniu akcji informacyjnej, do realizacji projektów zachęcona zostanie większa liczba realizatorów, np. organizacje pozarządowe, a w związku z tym, rozszerzony zostanie wachlarz wykorzystanych źródeł finansowania.

6.5. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych- podsumowanie

Tabela 29. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nr przedsięwzięcia	Nazwa przedsięwzięcia	1.1 Miejsca spotkań	1.2 Kultura, edukacja, sport	1.3 Bezpieczeństwo	1.4 Seniorzy i młodzież	1.5 Włączenie społeczne	2.1 Przestrzeń publiczna	2.2 Zieleń	2.3 Ruch pieszki i rowerowy	2.4 Przeciwdziałanie szkodliwym emisjom	2.5 Usługi publiczne	2.6 Dziedzictwo kulturowe	2.7 Tworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej
PP1	Rewitalizacja Szkoły Podstawowej w Płuszczykach	✓	✓		✓		✓				✓		
PP2	Utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Dąbrowicy wraz z rozbudową zaplecza socjalnego i infrastruktury towarzyszącej.		✓	✓				✓	✓	✓		✓	
PP3	Stworzenie toru motocross, toru pumptrack wraz z elementami skate parku na terenie zrekultywowanego składowiska odpadów	✓			✓				✓	✓			
PP4	Rewitalizacja budynków w celu utworzenia Centrum Kultury i	✓	✓				✓				✓	✓	

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

Nr przedsięwzięcia	Nazwa przedsięwzięcia	1.1 Miejsca spotkań	1.2 Kultura, edukacja, sport	1.3 Bezpieczeństwo	1.4 Seniorzy i młodzież	1.5 Włączenie społeczne	2.1 Przestrzeń publiczna	2.2 Zieleń	2.3 Ruch piesz i rowerowy	2.4 Przeciwdziałanie szkodliwym emisjom	2.5 Usługi publiczne	2.6 Dziedzictwo kulturowe	2.7 Tworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej
	Tradycji w Dąbrowicy												
PP5	Rewitalizacja boiska w Snopkowie		✓					✓					
PP6	Rewitalizacja budynku Pawilonu Handlowego			✓				✓			✓		
PP7	Rewitalizacja budynków dawnego kółka rolniczego – utworzenie Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego			✓		✓		✓			✓		
PP8	Rewitalizacja świetlicy wiejskiej i pomieszczeń OSP	✓	✓	✓				✓			✓		
PP9	Ścieżka dydaktyczna łącząca pałac z zalewem – śladem Budnych	✓	✓				✓	✓			✓		

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

Nr przedsięwzięcia	Nazwa przedsięwzięcia	1.1 Miejsca spotkań	1.2 Kultura, edukacja, sport	1.3 Bezpieczeństwo	1.4 Seniorzy i młodzież	1.5 Włączenie społeczne	2.1 Przestrzeń publiczna	2.2 Zieleń	2.3 Ruch piesz i rowerowy	2.4 Przeciwdziałanie szkodliwym emisjom	2.5 Usługi publiczne	2.6 Dziedzictwo kulturowe	2.7 Tworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej
PP10	Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Jastków	✓	✓		✓						✓		
PP11	Lepsza Edukacja w Gminie Jastków		✓		✓								
PP12	Przedszkole marzeń- nowoczesna edukacja przedszkolna w Gminie Jastków		✓		✓								
PP13	Rewitalizacja budynku dawnego miejsca skupu inwentarza żywego					✓		✓			✓		
PP14	Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Snopkowie	✓	✓				✓	✓			✓		

Źródło: Opracowanie własne.

7. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

7.1. Szacunkowe ramy finansowe

Tabela 30. Szacunkowe ramy finansowe wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia podstawowego	Wartość całkowita	Fundusze UE	Krajowe środki publiczne	Wkład własny JST	środki prywatne	Budżet Państwa	Środki z innych źródeł
PP1	Rewitalizacja Szkoły Podstawowej w Płouszowicach	5 000 000	4 250 000	0	250 000	0	500 000	0
PP2	Utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Dąbrowicy wraz z rozbudową zaplecza socjalnego i infrastruktury towarzyszącej.	2 000 000	1 700 000	0	100 000	0	200 000	0
PP3	Stworzenie toru motocross, toru pumptrack wraz z elementami skate parku na terenie zrekultywowanego składowiska odpadów	1 500 000	1 275 000	0	75 000	0	150 000	0
PP4	Rewitalizacja budynków w celu utworzenia Centrum Kultury i Tradycji w Dąbrowicy	12 000 000	10 200 000	0	600 000	0	1 200 000	0
PP5	Rewitalizacja boiska w Snopkowie	1 000 000	850 000	0	50 000	0	100 000	0
PP6	Rewitalizacja budynku Pawilonu Handlowego	4 000 000	3 400 000	0	200 000	0	400 000	0

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

PP7	Rewitalizacja budynków dawnego kółka rolniczego – utworzenie Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego	800 000	680 000	0	40 000	0	80 000	0
OPP 8	Rewitalizacja świetlicy wiejskiej i pomieszczeń OSP	250 000	212 500	0	12 500	0	25 000	0
PP9	Ścieżka dydaktyczna łącząca pałac z zalewem – śladem Budnych	800 000	680 000	0	40 000	0	80 000	0
PP1 0	Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Jastków	350 000	297 500	0	17 500	0	35 000	0
PP1 1	Lepsza Edukacja w Gminie Jastków	3 000 000	2 550 000	0	150 000	0	300 000	0
PP1 2	Przedszkole marzeń- nowoczesna edukacja przedszkolna w Gminie Jastków	600 600	510 510	0	30 030	0	60 060	0
PP1 3	Rewitalizacja budynku dawnego miejsca skupu inwentarza żywego	2 000 000	1 700 000	0	100 000	0	200 000	0
PP1 4	Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Snopkowie	10 000 000	8 500 000	0	0	500 000	1 000 000	0
PU1	Rozwijanie zintegrowanego wsparcia dla osób starszych – Kluby Seniora	300 000	255 000	0	15 000	0	30 000	0
PU2	Zapobieganie patologiom społecznym na terenie Gminy Jastków	150 000	127 500	0	7 500	0	15 000	0
	ŁĄCZNIE	43 750 600	36 487 010	0	1 687 030	500 000	5 076 560	0
	ŁĄCZNIE PROJEKTY JST	33 750 600	27 987 010	0	1 687 030	0	4 076 560	0
	ŁĄCZNIE PROJEKTY OPRÓCZ PROJEKTÓW JST	10 000 000	8 500 000	0	0	500 000	1 000 000	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Gminy Jastków.

W odniesieniu do tabeli prezentującej szacunkowe ramy finansowe, należy podkreślić, że przedstawione dane mają charakter **szacunkowy** i są uzależnione od wielu zmiennych, takich jak:

1. **Rodzaj i specyfika programu:** Wartości wskazane w tabeli dla poszczególnych projektów, dotyczące możliwego pozyskania środków z funduszy UE, krajowych oraz wkładu własnego, są szacowane na podstawie dostępnych programów wsparcia. Rzeczywista wysokość dofinansowania może się różnić w zależności od konkretnego programu i jego wymagań, np. niektóre programy mogą oferować wyższy lub niższy procent dofinansowania w zależności od specyfiki projektu (np. lokalizacja, rodzaj inwestycji, cel projektu).
2. **Nabory:** Wartości dofinansowania zależą również od konkretnego **naboru** w ramach danego programu. Różne nabory mogą oferować różne kwoty wsparcia lub warunki aplikacji, w zależności od dostępnych środków oraz kryteriów oceny w danym roku. Gmina Jastków może aplikować w różnych naborach, co wpływa na wysokość pozyskanych środków.
3. **Dostępność środków w danym okresie:** Każdy program ma określony budżet na dany okres programowania (np. na lata 2021-2027), co może wpływać na dostępność funduszy w czasie poszczególnych naborów. W związku z tym wysokość dostępnego dofinansowania może być różna w zależności od momentu aplikowania.
4. **Specyfika projektu:** Każdy projekt może spełniać różne wymagania w ramach poszczególnych programów, co wpłynie na jego kwalifikowalność i wysokość dofinansowania. Projekty, które będą miały większy wpływ na rozwój infrastruktury sportowej, rewitalizację przestrzeni publicznych, czy poprawę jakości życia mieszkańców, mogą otrzymać wyższe wsparcie.

7.2. Źródła finansowania

W zakresie zewnętrznych źródeł finansowania uczestnicy procesu rewitalizacji mogą skorzystać ze środków krajowych oraz zagranicznych mających formę np.: dotacji, pożyczek, kredytów, wsparcia kapitałowego. Szczególne znaczenie w tym zakresie odgrywa wsparcie przewidziane w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Zgodnie z założeniami nakreślonymi w dokumencie Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 największe wsparcie dla projektów rewitalizacyjnych przewidziane jest w ramach priorytetu „*Rozwój zrównoważony terytorialnie*”. W ramach niego istnieje możliwość pozyskania dofinansowania na działania ukierunkowane bezpośrednio dla zaplanowanych w programach rewitalizacji przedsięwzięć.

Fundusze UE- program regionalny:

Priorytet FELU.11 Rozwój zrównoważony terytorialnie

Działanie FELU.11.04 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie

Jednocześnie ten sam dokument wskazuje, że również w całym szeregu innych działań preferowane będą projekty wynikające z Gminnych Programów Rewitalizacji. I tak dotyczy to następujących priorytetów i działań:

Priorytet FELU.07 Lepsza dostępność do usług społecznych i zdrowotnych

Działanie FELU.07.01 Infrastruktura przedszkolna

Działanie FELU.07.02 Infrastruktura edukacji ogólnej

Działanie FELU.07.03 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego

Działanie FELU.7.10 Turystyczne Lubelskie

Priorytet FELU.08 Zwiększanie spójności społecznej

Działanie FELU.08.06 Usługi zdrowotne

Działanie FELU.08.08 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej

Działanie FELU.08.09 Integracja społeczna osób najbardziej potrzebujących wsparcia

Priorytet FELU.10 Lepsza edukacja

Działanie FELU.10.02 Edukacja przedszkolna

Działanie FELU.10.03 Kształcenie ogólne

Działanie FELU.10.04 Kształcenie zawodowe

Pozostałe Fundusze UE:

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2021-2027 (POPW)

- Program ten wspiera rozwój infrastruktury w regionach Polski Wschodniej, obejmujący takie obszary jak edukacja, rekultywacja terenów, rozwój infrastruktury sportowej, kulturalnej i turystycznej.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2021-2027 (PROW)

- Finansowanie inwestycji związanych z rozwojem infrastruktury wiejskiej, rewitalizacją budynków, budową ścieżek dydaktycznych i ośrodków edukacji lokalnej. Projekty związane z poprawą infrastruktury sportowej, kulturalnej i edukacyjnej mogą otrzymać wsparcie z tego programu.

Fundusz Spójności

- Finansuje projekty związane z ochroną środowiska, jak np. rekultywacja wysypisk śmieci, poprawa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, rewitalizacja terenów przemysłowych.

Krajowe Środki Publiczne:

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

- Wspiera projekty związane z rozwojem infrastruktury publicznej, ochroną środowiska, rewitalizacją i ochroną dziedzictwa kulturowego. Dotyczy to również działań związanych z poprawą infrastruktury edukacyjnej i kulturalnej.

Ministerstwo Sportu i Turystyki

- Dofinansowuje projekty dotyczące budowy i modernizacji obiektów sportowych i rekreacyjnych, w tym boisk, torów motocrossowych, czy elementów skateparków.

Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

- Przeznaczony na rewitalizację obiektów zabytkowych, terenów przemysłowych, budowę i modernizację obiektów użyteczności publicznej, w tym świetlic wiejskich, ośrodków edukacyjnych, budynków GOKIS itp.

Ministerstwo Edukacji i Nauki

- Finansuje projekty związane z modernizacją szkół, budową nowych placówek edukacyjnych, rozwojem infrastruktury edukacyjnej i wspieraniem innowacyjnych rozwiązań w edukacji przedszkolnej.

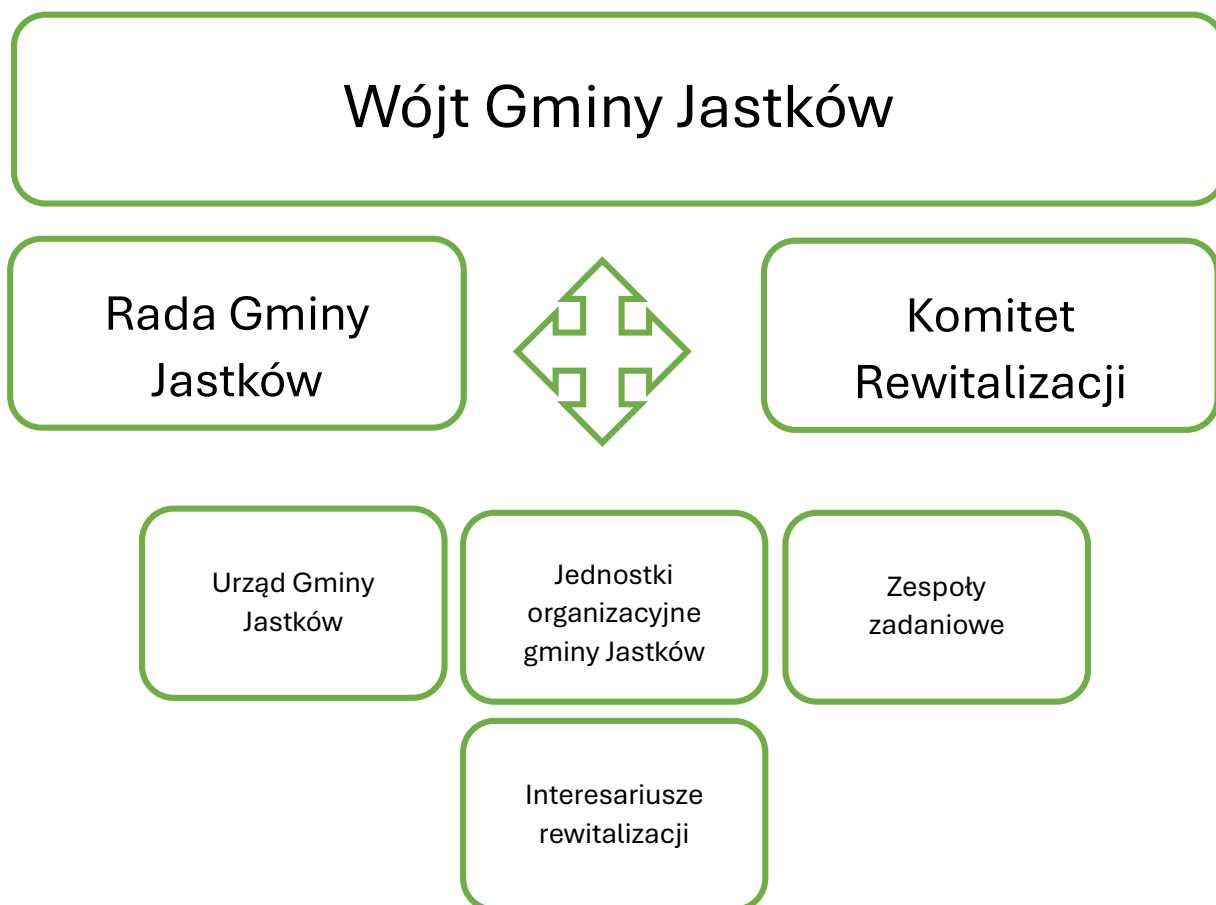
8. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;

8.1. Struktura zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

W ramach systemu zarządzania wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jastków należy wyróżnić dwa poziomy - decyzyjny oraz wdrożeniowy.

Na poziomie decyzyjnym podmiotami odpowiedzialnymi są Rada Gminy Jastków, Wójt Gminy Jastków oraz Komitet Rewitalizacji.

Rysunek 2. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 31. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków.

Podmiot	Zadania
Wójt Gminy Jastków	- Powołanie Komitetu Rewitalizacji w drodze zarządzenia niezwłocznie po podjęciu przez Radę Gminy uchwały zasad wyznaczania składu i działania Komitetu. - Koordynacja procesu rewitalizacji. - Przygotowywanie sprawozdań z realizacji. - Zapewnienie obsługi administracyjnej Komitetu Rewitalizacji. - Podejmowanie decyzji bezpośrednio lub pośrednio wpływających na realizację Programu. - Wyznaczenie komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za operacyjne wdrażanie rewitalizacji.
Rada Gminy Jastków	- Uchwalanie Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) oraz jego zmian. - Podejmowanie uchwał mających wpływ na realizację GPR. - Przyjmowanie sprawozdań z realizacji GPR.
Komitet Rewitalizacji	- Pełnienie funkcji opiniotwórczo-doradczej. - Wyrażanie opinii o realizacji GPR i raportach z ewaluacji. - Proponowanie rozwiązań usprawniających proces rewitalizacji. - Doradzanie Wójtowi w zakresie realizacji GPR. - Prowadzenie dialogu między interesariuszami a organami gminy. - Udział w ewaluacji GPR. Zasady działania i skład: Określane przez Radę Gminy w drodze uchwały po konsultacjach społecznych, z zapewnieniem wyłaniania przedstawicieli przez interesariuszy.
Urząd Gminy Jastków	- Organizacja i prowadzenie monitoringu GPR we współpracy z innymi jednostkami. - Monitoring zewnętrznych źródeł finansowania rewitalizacji. - Opracowywanie sprawozdań z realizacji. - Utrzymywanie kontaktu z Komitetem Rewitalizacji i interesariuszami. - Koordynacja działań promujących rewitalizację oraz mechanizmów angażowania mieszkańców. - Gromadzenie danych dotyczących rewitalizacji.
Zespoły zadaniowe	- Powoływane przez Wójta w drodze zarządzenia w przypadku skomplikowanych projektów rewitalizacyjnych. - Składają się z wyspecjalizowanych komórek Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych gminy.
Jednostki organizacyjne Gminy Jastków	- Bezpośrednia realizacja przedsięwzięć ujętych w GPR, zgodnie z zakresem ich kompetencji.
Interesariusze rewitalizacji	- Współzarządzanie procesem rewitalizacji poprzez Komitet Rewitalizacji oraz inne formy opisane w rozdziale 8.1.1.

Źródło: Opracowanie własne.

8.1.1. Spełnienie wymogów artykułu 8 rozporządzenia ogólnego

Prowadząc nabór członków do Komitetu Rewitalizacji, Gmina Jastków będzie kierowała się zapisami artykułu 8 rozporządzenia ogólnego. W skład Komitetu Rewitalizacji wejdą przedstawiciele co najmniej następujących, wybranych z punktów a) do c) partnerów:

a) władze regionalne, lokalne i miejskie oraz inne instytucje publiczne;

b) partnerów gospodarczych i społecznych;

c) właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe, oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji.

Komitet Rewitalizacji, jeśli jest dobrze zorganizowany, może realizować wiele zapisów art. 8:

- **Zapewnienie partnerstwa (art. 8 ust. 1):**

- Komitet powinien obejmować przedstawicieli różnych grup wskazanych w artykule, takich jak:
 - Władze lokalne i miejskie,
 - Partnerzy społeczni i gospodarczy,
 - Organizacje społeczne (NGO, grupy nieformalne, reprezentanci osób z niepełnosprawnościami, seniorów itp.),
 - Przedstawiciele środowisk akademickich (jeśli to uzasadnione).
- Jego skład powinien być **reprezentatywny**, a członkowie powinni aktywnie uczestniczyć w procesach decyzyjnych i konsultacyjnych.

- **Podejście oddolne (art. 8 ust. 2):**

- Komitet, jako organ konsultacyjny, może być platformą dialogu między władzami a mieszkańcami oraz innymi interesariuszami.
- Może angażować lokalną społeczność w planowanie, wdrażanie i ocenę działań rewitalizacyjnych.

- **Wielopoziomowe zarządzanie (art. 8 ust. 2):**

- Komitet może pełnić funkcję łącznika między lokalnymi władzami, partnerami społecznymi, a instytucjami wyższego szczebla (np. regionalnymi czy krajowymi).

- **Monitoring i ewaluacja (art. 8 ust. 2 i art. 39):**

- Komitet może wspierać proces monitorowania realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, zgłaszać uwagi i sugerować korekty.

Zgodnie z wymogami artykułu 8 rozporządzenia ogólnego partycypacja społeczna w ramach zarządzania, wdrażania i monitorowania przyjmie charakter nie ograniczający się wyłącznie do działalności Komitetu Rewitalizacji.

Zaleca się zastosowanie następujących form partycypacji społecznej na etapie realizacji, wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji:

Podejście oddolne:

- Organizacja warsztatów, spotkań i konsultacji z mieszkańcami obszarów rewitalizowanych w celu uwzględnienia ich potrzeb i pomysłów.

Transparentność:

- Publikowanie informacji na temat planowanych działań, harmonogramów i decyzji w sposób dostępny dla wszystkich partnerów- np. poprzez aktualizowanie zakładki poświęconej rewitalizacji dostępnej na stronie Gminy Jastków.

Dostępność dla wszystkich grup:

Stworzenie przestrzeni dialogu dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (np. dostępność budynków, materiały w alternatywnych formatach).

8.1.2. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji

Zasady efektywnej partycypacji społecznej

1. Dwustronny przepływ informacji:
 - o Gmina informuje społeczność o planowanych działaniach i zamierzeniach.
 - o Społeczność ma możliwość wyrażania opinii i ocen działań rewitalizacyjnych.
2. Rzetelna diagnoza i prezentacja informacji.
3. Angażowanie społeczności na wielu etapach rewitalizacji.
4. Wieloetapowość i wieloaspektowość konsultacji społecznych.

Przykładowe mechanizmy integracji w procesie rewitalizacji

Tabela 32. Mechanizmy integracji w procesie rewitalizacji

Obszar działania	Szczegółowe działania
Powołanie Komitetu Rewitalizacji	- Ocenianie postępu wdrażania GPR pod kątem integracji i komplementarności działań (monitoring i ewaluacja).
Współpraca z grupami społecznymi	- Współpraca ze środowiskiem seniorów i młodzieży w działaniach na ich rzecz (np. projekty społeczne). - Współpraca z organizacjami pozarządowymi w realizacji projektów społecznych.
Spotkania z interesariuszami	- Organizowanie periodycznych spotkań w celu oceny skuteczności i usprawnienia działań rewitalizacyjnych.
Kontrola społeczna	- Publikowanie i opiniowanie sprawozdań z monitoringu GPR jako narzędzie transparentności i zaangażowania mieszkańców.
Konsultacje społeczne	- Organizowanie spotkań z mieszkańcami, dających możliwość wyrażenia opinii i wpływu na szczegóły projektów rewitalizacyjnych.
Ankietyzacja interesariuszy	- Przeprowadzanie ankiet wśród mieszkańców i podmiotów gospodarczych z obszarów rewitalizacji, by uzupełnić dane statystyczne oraz poznać indywidualne opinie i propozycje rozwiązań.
Włączenie mieszkańców do projektów	- Aktywizacja społeczności w realizacji konkretnych projektów rewitalizacyjnych, zarówno miękkich, jak i twardych.
Wolontariat	- Promowanie wolontariatu wśród młodzieży i osób starszych, co sprzyja ich aktywizacji oraz wzmacnianiu poczucia wartości.

Źródło: Opracowanie własne.

Formy konsultacji społecznych

Tabela 33. Formy konsultacji społecznych

Typ konsultacji	Opis formy konsultacji
Formy bierne	- Jednokierunkowa komunikacja (np. artykuły w informatorach samorządowych, strony internetowe, media lokalne). - Służą głównie celom informacyjnym.
Formy czynne	- Dwukierunkowa komunikacja (spotkania, konsultacje, warsztaty). - Mają charakter informacyjno-konsultacyjny i angażują społeczność w sposób dedykowany.

Źródło: Opracowanie własne.

Założenia procesu konsultacji społecznych

1. **Zakres uczestników:** Interesariusze rewitalizacji, czyli osoby i podmioty (fizyczne i prawne) dotknięte rezultatami działań.
2. **Komunikacja:**
 - o Jednokierunkowa (informacyjna).
 - o Dwukierunkowa (dialogowa).
3. **Forma prowadzenia:** Bezpośrednie spotkania z mieszkańcami i interesariuszami.
4. **Planowanie działań:** Szczegółowa weryfikacja oczekiwań, potrzeb i możliwości uczestników procesu.
5. **Raportowanie:**
Sporządzanie raportów po każdym spotkaniu lub warsztacie konsultacyjnym.

Podmioty zaangażowane w realizację GPR

- Urząd Gminy Jastków.
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu.
- Koła Gospodyń Wiejskich.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- Przedsiębiorcy

Promowanie zaangażowania społecznego

- Organizowanie działań aktywizacyjnych i informacyjnych zachęcających mieszkańców do współpracy.
- Włączenie do realizacji projektów mieszkańców, organizacji pozarządowych, a także ochotników w formie wolontariatu.

8.2. Koszty zarządzania realizacją programu rewitalizacji

1. **Osadzenie w strukturze organizacyjnej Gminy.** Zarządzanie Programem Rewitalizacji odbywa się w ramach istniejącej struktury organizacyjnej Gminy Jastków.
 - Prace związane z realizacją Programu prowadzą pracownicy Urzędu Gminy Jastków, Wójt oraz Rada Gminy Jastków, w zakresie ich kompetencji.
2. **Komitet Rewitalizacji**
 - Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, zasady wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji zostaną określone uchwałą Rady Gminy Jastków, poprzedzoną konsultacjami społecznymi.
 - W uchwale znajdzie się zapis, że uczestnictwo w Komitecie ma charakter społeczny, co oznacza, że jego członkom nie przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach i pracach Komitetu.
3. **Wdrażanie zadań Programu**
 - Zadania wynikające z Programu będą realizowane w ramach obowiązków poszczególnych struktur organizacyjnych, bez generowania dodatkowych kosztów.
 - Każda komórka Urzędu Gminy i/lub jednostka organizacyjna Gminy elastycznie dostosuje swoje zasoby osobowe do bieżących potrzeb związanych z realizacją Programu.
4. **Finansowanie działań rewitalizacyjnych**
 - Przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizujące zadania własne Gminy będą wprowadzane zgodnie z uchwaloną przez Radę Gminy Jastków **Wieloletnią Prognozą Finansową** oraz budżetami rocznymi.
 - Zarządzanie środkami finansowymi potrzebnymi do realizacji projektów rewitalizacyjnych obejmie również Skarbnik Gminy Jastków, co zapewni efektywność wdrażania zaplanowanych działań.

Ta struktura zarządzania pozwala na efektywną realizację Programu Rewitalizacji przy optymalnym wykorzystaniu zasobów Gminy Jastków.

8.3. Ramowy harmonogram realizacji programu rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków jest programem wieloletnim. Jego okres realizacji wynosi 6 lat. Rok 2024 jest rokiem kończącym prace nad przygotowywaniem dokumentu oraz rozpoczynającym realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Z początkiem 2025 roku powołany zostanie Komitet Rewitalizacji. Z uwagi na fakt, iż ustawa o rewitalizacji obliguje do przygotowywania oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych przynajmniej raz na 3 lata, został zaproponowany podział realizacji Programu na dwa 3-letnie okresy.

Harmonogram wdrażania GPR przedstawia tabela:

Tabela 34. Harmonogram wdrażania GPR.

Lp.	Zadanie	Uwagi dodatkowe	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Wdrażanie GPR									
1	Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jastków								
2	Podjęcie uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji								
3	Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR							
4	Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji	przynajmniej raz na pół roku							
Przedsięwzięcia rewitalizacyjne									
PP1	Rewitalizacja Szkoły Podstawowej w Płouszowicach								
PP2	Utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego w Dąbrowicy wraz z rozbudową zaplecza socjalnego i infrastruktury towarzyszącej.								
PP3	Stworzenie toru motocross, toru pumptrack wraz z elementami skate parku na terenie zrekultywowanego składowiska odpadów								
PP4	Rewitalizacja budynków w celu utworzenia Centrum Kultury i Tradycji w Dąbrowicy								

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

Lp.	Zadanie	Uwagi dodatkowe	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
PP5	Rewitalizacja boiska w Snopkowie								
PP6	Rewitalizacja budynku Pawilonu Handlowego								
PP7	Rewitalizacja budynków dawnego kółka rolniczego – utworzenie Gminnego Centrum edukacji wodnej oraz bazy obsługi sprzętu i zabezpieczenia kryzysowego								
PP8	Rewitalizacja świetlicy wiejskiej i pomieszczeń OSP								
PP9	Ścieżka dydaktyczna łącząca pałac z zalewem – śladem Budnych								
PP10	Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji w Gminie Jastków								
PP11	Lepsza Edukacja w Gminie Jastków								
PP12	Przedszkole marzeń- nowoczesna edukacja przedszkolna w Gminie Jastków								
PP13	Rewitalizacja budynku dawnego miejsca skupu inwentarza żywego								
PP14	Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Snopkowie								
PU1	Rozwijanie zintegrowanego wsparcia dla osób starszych – Kluby Seniora								
PU2	Zapobieganie patologiom społecznym na terenie Gminy Jastków								
Monitoring i ewaluacja									
1	Monitoring	Od 2025 r. do 2030 r. (realizowany)							

Gminny Program Rewitalizacji

Gminy Jastków na lata 2024-2030

Lp.	Zadanie	Uwagi dodatkowe	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
		systematycznie w okresach rocznych)							
2	Ewaluacja okresowa	Od 2025 r. do 2030 r. (realizowana w okresach trzyletnich)							
3	Komunikacja społeczna								

Źródło: Opracowanie własne.

9. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji;

9.1. Monitoring i pomiar realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR)

Skuteczna realizacja procesu rewitalizacji wymaga prowadzenia systematycznego monitoringu oraz pomiaru postępów w realizacji założeń GPR. Monitoring pozwala na bieżąco oceniać zachodzące zmiany i reagować w przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk poprzez aktualizację Gminnego Programu Rewitalizacji.

Obszary monitoringu:

1. Bieżąca ocena wdrażania GPR

- Analizowany będzie stopień realizacji poszczególnych projektów za pomocą wskaźników ilościowych (analiza wskaźnikowa).

2. Ocena celów i skutków realizacji GPR

- Weryfikowane będą wskaźniki produktu, rezultatu oraz oddziaływania zaplanowanych przedsięwzięć (analiza jakościowa).

Proces monitorowania i oceny realizacji GPR będzie prowadzony w sposób ciągły, a za jego realizację odpowiada Wójt Gminy Jastków wraz z wyznaczonymi pracownikami Urzędu Gminy Jastków. Szczególną rolę w tym zakresie odegra Kierownik Referatu Inwestycji Urzędu Gminy Jastków, którego zadaniem będzie m.in. coroczna weryfikacja wskaźników produktu i rezultatu poszczególnych projektów. To właśnie analiza tych wskaźników będzie kluczowym elementem oceny postępów rewitalizacji.

Analiza danych i działania naprawcze

Kolejnym etapem monitoringu będzie analiza zgromadzonych danych, przeprowadzana przez Komitet Rewitalizacji. W przypadku stwierdzenia opóźnień w realizacji harmonogramu lub niezadowolających efektów, Komitet opracuje rekomendacje lub propozycje działań naprawczych.

Na podstawie zgromadzonych danych Wójt Gminy Jastków, we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy Jastków (zwłaszcza Referatu Inwestycji), będzie przygotowywał coroczne raporty monitorujące postępy realizacji GPR. Raporty za dany rok będą opracowywane do 31 marca następnego roku. Po ich zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacyjny raporty zostaną udostępnione interesariuszom i mieszkańcom, m.in. poprzez publikację na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Gminy Jastków.

Analiza jakościowa co trzy lata

Wskazana przez Wójta Gminy Jastków komórka będzie co trzy lata przeprowadzać pogłębioną analizę jakościową. Analiza ta obejmie ocenę wskaźników społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych oraz środowiskowych w odniesieniu do diagnozy wykonanej na potrzeby programowania GPR na lata 2024–2030. Wyniki analizy zostaną przedstawione w okresowym raporcie, który trafi do Komitetu Rewitalizacji.

Jeżeli w wyniku tej analizy Komitet stwierdzi brak zadowalających postępów w wyprowadzaniu obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego, opracuje rekomendacje lub propozycje działań naprawczych. Wnioski z analizy mogą także stanowić podstawę do wprowadzania zmian lub modyfikacji w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Raport za dany rok będzie opracowywany do 31 marca następnego roku kalendarzowego. Przygotowane raporty będą przekazywane Komitetowi Rewitalizacyjnemu a po ich zaopiniowaniu przez Komitet udostępniane interesariuszom i wszystkim innym zainteresowanym między innymi poprzez ich publikację na stronie BIP gminy Jastków.

Źródła pomiaru wskaźników

Źródłem danych pozwalających weryfikować osiągnięcie celów rewitalizacji (wskaźników) będą informacje gromadzone przez wnioskodawców i wskazaną przez Wójta Gminy komórkę organizacyjną Urzędu Gminy Jastków odpowiedzialną za proces rewitalizacji.

Punkt odniesienia w procesie weryfikacji wskaźników stanowić będą dane zawarte w „Raporcie diagnostycznym służącym wyznaczeniu obszarów zdegradowanych i rewitalizacji (wykorzystane do diagnozy) bądź też inne – w uzasadnionych przypadkach.

Tak jak na etapie diagnozy pochodzić będą z Powiatowego Urzędu Pracy, Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji. W procesie monitoringu, w sytuacji braku postępów, które świadczyłyby o wdrażaniu GPR-u, identyfikowane będą bariery wdrażania.

Wskaźniki monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji na poziomie osiągnięcia celów przyjętych w dokumencie

Przyjęto założenie, że w celu monitorowania realizacji celów szczegółowych Gminnego Programu Rewitalizacji, na poziomie wskaźników rezultatu należy przyjąć wskaźniki, które były podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Taka forma pozwoli na dokonanie realnej oceny zmian zachodzących w obszarach problemowych Gminy Jastków. Jednocześnie nie wskazuje się wartości docelowych wskaźników, gdyż estymacja dokonana na etapie sporządzania niniejszego dokumentu mogłaby okazać się w niewystarczającym stopniu trafne.

Tabela 35. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu rewitalizacji na poziomie celów strategicznych:

Sfera	Cel szczegółowy	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
Spółeczna	1: Skuteczna integracja społeczna	Liczba budynków użyteczności publicznej/infrastruktury mieszkaniowej poddanych rewitalizacji Liczba budynków edukacyjnych poddanych rewitalizacji Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami Liczba obiektów dostosowanych do pełnienia funkcji kulturalnych i edukacyjnych Liczba obiektów sportowych poddanych rewitalizacji	<u>Bezrobocie:</u> Liczba osób bezrobotnych, Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. <u>Ubóstwo oraz wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami:</u> Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności, Liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami. <u>Przestępczość:</u>

Sfera	Cel szczegółowy	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
			Liczba przestępstw, Liczba interwencji domowych. <u>Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym:</u> Frekwencja w wyborach prezydenckich 2020, Odsetek osób uczestniczących w życiu kulturalnym, Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (NGO) Pozostałe problemy społeczne: Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezdomności, Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie, Średni wynik egzaminu ósmoklasisty, Przyrost naturalny, Obciążenie demograficzne.

Sfera	Cel szczegółowy	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
Gospodarcza	2: Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego	Liczba podjętych inicjatyw z zakresu przedsiębiorczości i podnoszenia kompetencji	Liczba podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON, Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON, Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych, Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.
Środowiskowa	2: Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego	Powierzchnia terenów zielonych poddawanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych Liczba zrealizowanych projektów z zakresu poprawy efektywności energetycznej lub posiadających takie elementy	Liczba występujących dzikich wysypisk śmieci, Ilość wyrobów zawierających azbest (w tonach), % Udział budynków pokrytych azbestem w liczbie budynków ogółem.
Przestrzenno-funkcjonalna	2: Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów Powierzchnia terenów zielonych poddawanych rewitalizacji w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Średnia odległość od przychodni POZ, Średnia odległość od przystanku komunikacji publicznej, Średnia odległość do infrastruktury sportowej (orlik, siłownia napowietrzna itp.),

Sfera	Cel szczegółowy	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
			Liczba placówek opieki zdrowotnej, Liczba miejsc w żłobkach, Liczba obiektów kultury, Odsetek dróg i chodników wymagających generalnych remontów, Stopień degradacji przestrzeni publicznych (% zdegradowania w całości przestrzeni publicznej), Udział infrastruktury (przestrzeni) niedostosowanej do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami, Liczba linii komunikacji zbiorowej obsługujących dany obszar.
Techniczna	2: Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu poprawy efektywności energetycznej lub posiadających takie elementy Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Liczba budynków użyteczności publicznej, Liczba wymagających remontu obiektów zabytkowych, Odsetek wymagających remontu obiektów użyteczności publicznej, Liczba budynków użyteczności publicznej zapewniających

Sfera	Cel szczegółowy	Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
			dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, Odsetek obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji, Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej, Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej.

Źródło: Opracowanie własne.

Wskaźniki monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji na poziomie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Proces monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji może dodatkowo odbywać się również na poziomie obligatoryjnych wskaźników określonych w ramach Działania 11.4 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie, Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Monitorowanie wskazanych w tabeli wskaźników pozwoli na bieżącą weryfikację stanu realizacji założonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 36. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu rewitalizacji na poziomie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
PLRO141 Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	PLRR048- Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji
PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami\ (EFRR/FST/FS)	RCR077- Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem
RCO077 Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	PLRR049- Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
	RCR001 - Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach

Wskaźniki produktu	Wskaźniki rezultatu
PLRO199 – Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FS/FST)	
PLRO147 Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	
PLRO148 Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	
PLRO231 Liczba wspartych urządzeń leczenia uzdrowiskowego	
PLRO230 Liczba zakładów leczenia uzdrowiskowego objęta projektem	
RCO074- Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	
RCO114- Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	
RCO112- Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	
PLRO146- Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	
RCO075- Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	
RCO076- Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	

Źródło: Opracowanie własne.

9.2. Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych.

Analiza jakościowa

Wskazana przez Wójta Gminy Jastków, komórka Urzędu Gminy dokona w ramach tej analizy weryfikacji poziomu wskaźników w pięciu kluczowych sferach:

- społecznej,
- gospodarczej,
- przestrzenno-funkcjonalnej,
- technicznej,
- środowiskowej.

Wyniki będą odniesione do diagnozy wykonanej na potrzeby programowania GPR na lata 2024–2030. Efektem tej analizy będzie raport, który zostanie przedstawiony Komitetowi Rewitalizacji do zaopiniowania.

Publikacja i wykorzystanie raportu

Zaopiniowany raport zostanie opublikowany na stronie podmiotowej Gminy Jastków w Biuletynie Informacji Publicznej (zgodnie z art. 22 ust. 1 i 2 ustawy o rewitalizacji). Wyniki raportu stanowiąc będą podstawę do dalszych działań, w tym:

1. **Rekomendacji działań naprawczych.** W przypadku stwierdzenia braku zadowalających efektów rewitalizacji, Komitet Rewitalizacji przygotowuje rekomendacje lub propozycje działań naprawczych.
2. **Modyfikacji GPR.** Rekomendacje Komitetu mogą prowadzić do wprowadzenia zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Ocena zmian i identyfikacja nowych problemów

Analiza przeprowadzonych działań pozwoli ocenić, czy degradacja i jej negatywne konsekwencje zostały skutecznie wyeliminowane. Jednocześnie badania wskażą, czy w wyniku procesu rewitalizacji nie pojawiły się nowe problemy wymagające podjęcia działań w obszarze rewitalizacji.

Dzięki systematycznemu podejściu do monitoringu i oceny, Gmina Jastków będzie mogła skutecznie reagować na zmieniające się potrzeby i wyzwania związane z rewitalizacją.

9.3. System wprowadzania modyfikacji

Wyniki bieżącego monitoringu oraz okresowej oceny skuteczności działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) dla Gminy Jastków mogą w uzasadnionych przypadkach stanowić podstawę do wprowadzenia zmian w tym dokumencie.

Procedura inicjowania zmian

Jeżeli Wójt Gminy Jastków, działając we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy Jastków i w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji lub na wniosek interesariuszy rewitalizacji, uzna konieczność modyfikacji GPR, podejmuje kroki w celu rozpoczęcia procedury zmiany programu. W takim przypadku Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o wprowadzenie zmian w dokumencie.

Do wniosku załączana jest:

- opinia uzasadniająca potrzebę aktualizacji GPR,
- ocena aktualności i stopnia realizacji dotychczasowego programu.

Tryb wprowadzania zmian

Wszelkie modyfikacje Gminnego Programu Rewitalizacji odbywają się zgodnie z procedurami przewidzianymi w Ustawie o rewitalizacji.

10. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11);

Realizacja zadań wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030 nie wymaga wprowadzenia zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21. ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminnym i o zmianie kodeksu cywilnego.

11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji

Komitet ds. Rewitalizacji został powołany przez Wójta Gminy Jastków po podjęciu Uchwały Rady Gminy Jastków w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, w drodze zarządzenia. Zadania przypisane komitetowi zostały określone w odrębnej Uchwale Rady Gminy. W opracowanym systemie zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji wskazano konkretne zadania Komitetu ds. Rewitalizacji oraz uwzględniono jego miejsce w strukturze zarządzania.

12. Wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania

Na dzień przyjęcia uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024 – 2030 nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

13. Wskazanie sposobu realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego,

13.1. Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Jastków na lata 2024 – 2030, nie przewiduje wprowadzenia zmian w obecnym dokumencie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jastków.

13.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

Na dzień przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024 – 2030, nie przewiduje się wprowadzenia zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

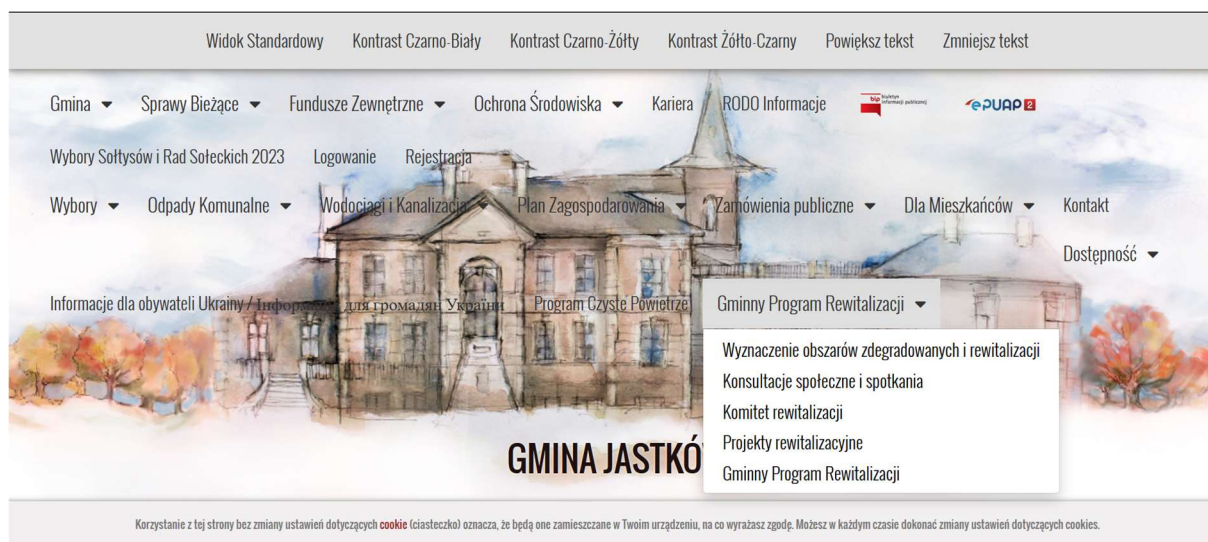
14. Opis procesu zaangażowania partnerów, czyli opis sposobu zaangażowania interesariuszy rewitalizacji w pracach nad jego przygotowaniem i wdrażaniem

Gminny Program Rewitalizacji to dokument opracowywany w sposób partycypacyjny, co oznacza, że zaangażowanie społeczne stanowiło kluczowy element na każdym etapie jego tworzenia. Dotychczasowe rozdziały programu przedstawiały różne formy włączania interesariuszy w procesy analityczne i decyzyjne. Niniejszy rozdział ma na celu kompleksowe przedstawienie przebiegu procesu angażowania interesariuszy – od momentu rozpoczęcia prac nad diagnozą delimitacyjną, aż po etap wdrażania działań określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

W procesie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024 – 2030 zostało podjętych wiele działań adresowanych do mieszkańców Gminy oraz działających tu instytucji i podmiotów. Na etapie diagnozowania i programowania wykorzystano liczne formy partycypacji społecznej

Interesariusze na bieżąco byli informowani o przebiegu procesu tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Podstawowym narzędziem w tym zakresie była strona internetowa Gminy, gdzie były publikowane informacje i ogłoszenia dotyczące podejmowanych działań.

Rysunek 3. Strona internetowa Gminy Jastków, wraz z zakładką poświęconą informacjom i ogłoszeniom dotyczącym procesu opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: <https://www.jastkow.pl/>

14.1. Partycypacja na etapie opracowania diagnozy

Badanie ankietowe. W celu zapewnienia zaangażowania Interesariuszy procesu rewitalizacji w opracowanie diagnozy i w rezultacie wyznaczenie obszaru rewitalizacji przeprowadzono badanie ankietowe. Ankieta została przeprowadzona metodą CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW) w dniach **28.09.2023-22.10.2023**. Formularz został umieszczony na stronie internetowej Urzędu Gminy Jastków. Ankieta została uzupełniona przez 37 osób. Poza elementami mającymi zapewnić jakościowe uzupełnienie diagnozy przeprowadzonej w oparciu o analizę desk research, w ramach ankiety interesariusze mieli możliwość wskazania, które sołectwa w gminie wymagają ich zdaniem najpilniejszej interwencji. Wyniki badania stanowiły jedną z podstaw wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji w Gminie Jastków.

Rysunek 4. Ankieta internetowa udostępniona na stronie Gminy Jastków

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków- Diagnoza obszarów problemowych

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI.
Gminny Program Rewitalizacji (GPR) jest podstawowym dokumentem uchwalanym przez Radę Gminy umożliwiającym prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych (naprawczych) na obszarach dotkniętych problemami.

Opracowanie GPR pozwoli na skorzystanie przez władze samorządowe, ich jednostki organizacyjne, ale także lokalne firmy i inne podmioty z dofinansowania Unii Europejskiej (Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027, dawniej Regionalny Program Operacyjny).

OBSZARY ZDEGRADOWANE.
Aby móc prowadzić działania naprawcze na danym terenie w pierwszej kolejności należy wyznaczyć obszar zdegradowany- problemowy (tzw. 'delimitacja'). Jest to obszar (teren sołectwa/sołectw) na którym występują problemy społeczne i przynajmniej jeden z poniżej wymienionych problemów:
- gospodarczy,
- środowiskowy,
- przestrzenno-funkcjonalny,
- techniczny.

OBSZAR REWITALIZACJI
Z wyznaczonego obszaru zdegradowanego, wyznacza się obszar rewitalizacji (stanowiący nie więcej niż 20% powierzchni gminy i zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców).

Obszary Gminy Jastków dotknięte problemami społecznymi (zgodnie z przeprowadzonymi analizami statystycznymi).
Analiza danych pozyskanych przez Urząd Gminy w Jastkowie w tym: z jednostek zewnętrznych tj. Policji, Powiatowego Urzędu Pracy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, wskazała, że obszarami dotkniętymi problemami społecznymi są sołectwa:

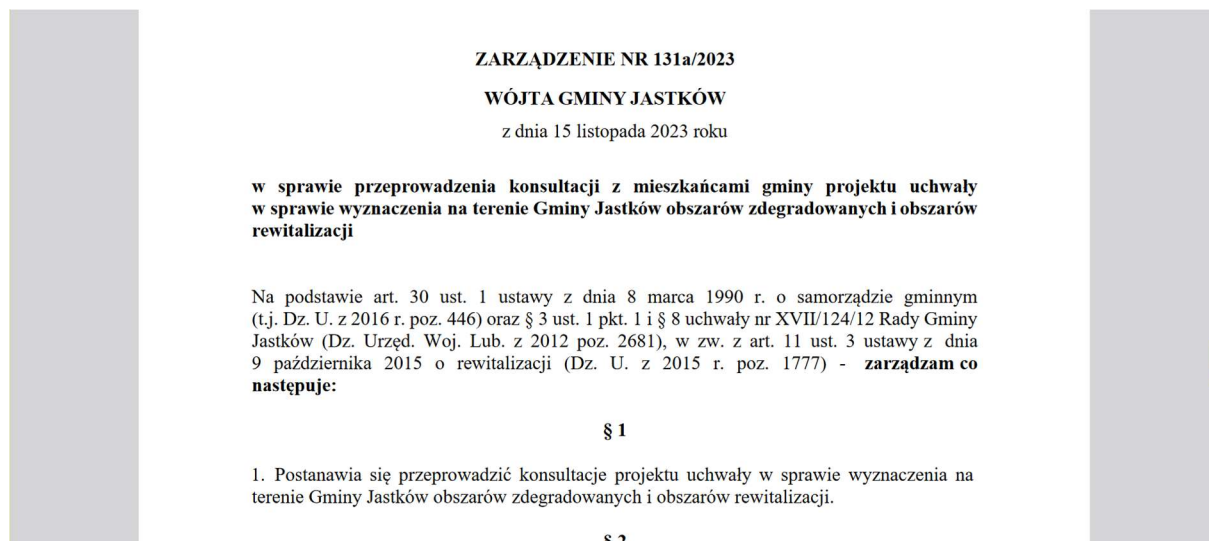
Źródło: <https://www.jastkow.pl/>

Konsultacje społeczne uchwały w sprawie wyznaczenia na terenie Gminy Jastków obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji.

Podstawą konsultacji społecznych było Zarządzenie nr 131a/2023 Wójta Gminy Jastków z dnia 15 listopada 2023 roku⁴.

Rysunek 5. Zrzut ekranu prezentujący Zarządzenie Wójta Gminy Jastków w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych

Źródło: <https://ugjastkow.bip.e-zeto.eu/index.php?type%3D4%26name%3D%26func%3Dselectsite%26value%255B0%255D%3D211969>

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w terminie od dnia 16.11.2023 r. do dnia 20.12.2023 r. Formami konsultacji było:

1. Zbieranie uwag w postaci papierowej (do dokumentów wyłożonych w Urzędzie Gminy) i elektronicznej, zamieszczonych na stronie gminy Jastków w Biuletynie Informacji Publicznej.
2. Spotkanie konsultacyjne z interesariuszami procesu rewitalizacji. Spotkanie konsultacyjne, odbyło się w Urzędzie Gminy Jastków, w dniu 14.12.2023 r. o godzinie 10:00
3. Ankieta internetowa.

W oparciu o sporządzoną diagnozę Rada Gminy Jastków w dniu 21 grudnia 2023 roku podjęła uchwałę nr LIX/514/2023 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Jastków.

Projekt ww. uchwały poddano konsultacji społecznej. Raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych został udostępniony na stronie BIP gminy.

Zrzut ekranu 2. Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego- uchwała Rady Gminy Jastków.

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 29 stycznia 2024 r.

Poz. 788

Podpisany przez:
Paweł Chruściel; LUW w Lublinie
Data: 29.01.2024 13:58:05

UCHWAŁA NR LIX/514/2023 RADY GMINY JASTKÓW

z dnia 21 grudnia 2023 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Źródło: <http://edziennik.lublin.uw.gov.pl/legalact/2024/788>

14.2. Partycypacja na etapie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Badanie ankietowe. Badanie zostało przeprowadzone w dniach 13.04.2024 do 20.05.2024. Ankieta została uzupełniona przez 51 osób a jej wyniki posłużyły do opracowania pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji.

Rysunek 6. Ankieta na potrzeby wykonania pogłębionej analizy problemów w obszarze rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Jastków- Pogłębiona analiza problemów w obszarze rewitalizacji

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI.
Gminny Program Rewitalizacji (GPR) jest podstawowym dokumentem uchwalanym przez Radę Gminy umożliwiającym prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych (naprawczych) na obszarach dotkniętych problemami.

Opracowanie GPR umożliwiły pozyskanie przez władze samorządowe, ich jednostki organizacyjne, ale także lokalne firmy i inne podmioty dofinansowania na realizację projektów inwestycyjnych ze źródeł zewnętrznych, m.in. ze środków programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego na lata 2021-2027.

Rada Gminy Jastków w dn. 21 grudnia 2023 r. podjęła uchwałę NR LIX/514/2023 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji obejmuje swoim zasięgiem część sołectw:

- Panieńszczyzna,
- Tomaszowice Wieś,
- Dąbrowica,
- Sieprawice,
- Jastków,
- Józefów Pocięcha,
- Tomaszowice Kolonia,
- Sropeków,
- Piłuszwice Kolonia,

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji prezentuje mapa w skali 1: 5 000, dostępna po kliknięciu w poniższy link:

Link do mapy: <https://edziennik.lublin.uw.gov.pl/legalact/2024/788/>

Źródło: <https://www.jastkow.pl/>

Nabór kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Nabór kart rewitalizacyjnych trwał od 9.07.2024 r. do 29.11.2024 r. W celu zapewnienia otwartości procesu rewitalizacji na interesariuszy przygotowano wzór kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ogłoszono otwarty nabór projektów do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030. Stosowna informacja została umieszczona na stronie Gminy Jastków poświęconej rewitalizacji.

Rysunek 7. Informacja o naborze kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

NABÓR KART PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH NA POTRZEBY OPRACOWANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY JASTKÓW

autor **Ewa Siwińska** · 09 lip 2024 o 14:05

W związku z prowadzeniem przez Gminę Jastków działań zmierzających do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji, zwracamy się z prośbą o składanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgodnie z wzorem karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego stanowiącą załącznik nr. 1 do niniejszej informacji. Zaproponowane przez Państwa projekty zostaną przeanalizowane a uzupełnienie karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego będzie stanowiło podstawę do umieszczenia projektu w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Załączniki:

1. 1.2. Załącznik_nr_2_Informacja_o_składającym.docx 09 lip 2024 - 20,2 KB
2. 1.1. Załącznik_nr_1_Wzór_kart_przedsięwzięcia_rewitalizacyjnego.docx 09 lip 2024 - 21,4 KB
3. 1. Informacja_dot_naboru_kart_przedsięwzięć_rewitalizacyjnych__1_.docx 09 lip 2024 - 14,6 KB

Źródło: <https://www.jastkow.pl/projekty-rewitalizacyjne-w-gminny-program-rewitalizacji/nabor-kart-przedswiezec-rewitalizacyjnych-na-potrzeby-opracowania-gminnego-programu-rewitalizacji-gminy-jastkow-26329.htm>

Informacja o otwartym naborze fiszek projektowych była rozpowszechniona w trakcie spotkań z radnymi gminy oraz sołtysami. Byli oni również proszeni o przekazywanie tej informacji mieszkańcom.

W wyniku naboru propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych złożono łącznie 6 propozycji zadań, w tym 6 projekty inwestycyjnych. Dwie propozycje projektów inwestycyjnych odrzucono, jako pozostające całkowicie bez związku z programem rewitalizacji, a pozostałe zostały uwzględnione w Gminnym Programie Rewitalizacji, przy czym wszystkie zostały wpisane na listę projektów podstawowych.

Ponadto w czasie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji zorganizowano łącznie 3 spotkania z udziałem Interesariuszy Rewitalizacji:

- spotkanie z sołtysami 14.05.2024r.
- spotkanie wewnętrzne pracownicy urzędu z Włodarzami 09.08.2024r.
- komisja budżetowa spotkanie z radnymi 30 sierpnia 2024 r.

Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Podstawą konsultacji społecznych było Zarządzenie nr 72/2025 Wójta Gminy Jastków z dnia 6 czerwca 2025 r. Konsultacje trwały w okresie od **09.06.2025r. do dnia 16.07.2025 r.**

Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jastków na lata 2024-2030. Konsultacje społeczne zostały ogłoszone na podstawie art. 6 oraz art. 17 ust.2 pkt 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 278).

Konsultacje społeczne miały na celu zebranie od interesariuszy rewitalizacji, w szczególności od mieszkańców Gminy Jastków, podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na terenie Gminy Jastków działalność gospodarczą lub społeczną i pozostałych zainteresowanych osób i podmiotów uwag do wyżej wymienionego projektu.

Konsultacje na tym etapie prowadzono w następującej formie:

Spotkania konsultacyjnego otwartego z interesariuszami rewitalizacji, celem omówienia głównych założeń Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jastków na lata 2024-2030. Spotkanie odbyło się w dniu 26.06.2025r. o godz. 11.00 w Urzędzie Gminy Jastków, Panieńszczyzna ul. Chmielowa 3, 21-002 Jastków.

Uwagi do projektu Programu można było składać do dnia 16.07.2025r. W przypadku dostarczenia uwag za pośrednictwem poczty decydowała data wpływu korespondencji do Urzędu Gminy Jastków.

→ **Zbierania uwag ustnych do protokołu** w dniach 09.06.2025r. do dnia 16.07.2025 r.

→ **Badania ankietowego.** Formularz uwag oraz ankieta dla mieszkańców obszaru rewitalizacji dostępne były: na stronie internetowej Gminy Jastków: <https://www.jastkow.pl/> oraz Biuletynie Informacji Publicznej <https://ugjastkow.bip.e-zeto.eu/index.php>; w formie papierowej w Urzędzie Gminy Jastków, Panieńszczyzna, ul. Chmielowa 3, 21-002 Jastków

Informacje o konsultacjach społecznych zostały podane do publicznej wiadomości:

→ przez publikację w prasie w rozumieniu art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1984r. Prawo prasowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 1914);

→ w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Jastków: <https://ugjastkow.bip.e-zeto.eu/index.php>;

→ na stronie internetowej: <https://www.jastkow.pl/>

→ na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Jastków, Panieńszczyzna ul. Chmielowa 3, 21-002 Jastków;

→ w mediach społecznościowych: <https://www.facebook.com>

→ przez wywieszenie w widocznym miejscu w miejscowościach znajdujących się w wyznaczonych obszarach rewitalizacji,

→ przez wywieszenie w widocznym miejscu we wszystkich sołectwach Gminy Jastków.**Przebieg konsultacji:**

Spotkanie odbyło się w dniu 26.06.2025r. o godz. 11.00 w siedzibie Urzędu Gminy Jastków, Panieńszczyzna ul. Chmielowa 3, 21-002 Jastków. W spotkaniu wzięło udział 18 osób.

W trakcie spotkania konsultacyjnego przedstawiono i omówiono między innymi następujące kwestie:

→ Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Jastków na lata 2024-2030

→ Plan wdrożenia GPR Gminy Jastków

→ Ogólne informacje dotyczące obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji

Po prezentacji w czasie spotkania był czas na pytania i odpowiedzi. Na koniec odbyła się dyskusja z uczestnikami spotkania, którzy wyrażali swoje opinie i spostrzeżenia.

W trakcie spotkania konsultacyjnego mieszkańcy nie zgłaszali uwag.

Jedną z form konsultacji była możliwość zgłaszania uwag w Urzędzie Gminy w dniach 09.06.2025r. do dnia 16.07.2025 r.

W trakcie konsultacji ustnych odbyło się kilka spotkań z mieszkańcami, które skończyły się na rozmowach, wyjaśnieniach oraz przybliżeniu tematyki obszarów zdegradowanych, rewitalizacji, jak i samego programu rewitalizacji. Ostatecznie mieszkańcy nie zgłosili żadnych uwag dotyczących konsultowanych dokumentów.

Formularz uwag oraz ankieta dla mieszkańców obszaru rewitalizacji dostępne były w terminie od 09.06.2025r. do dnia 16.07.2025 r.: na stronie internetowej Gminy Jastków: <https://www.jastkow.pl/> oraz Biuletynie Informacji Publicznej <https://ugjastkow.bip.e-zeto.eu/index.php>; w formie papierowej w Urzędzie Gminy Jastków, Panieńszczyzna, ul. Chmielowa 3, 21-002 Jastków.

W trakcie trwania konsultacji wpłynęła 5 ankiet i 1 formularz uwag

Konsultacje odbyły się zgodnie z określonym w ustawie o rewitalizacji sposobem ich przeprowadzenia:

- w formie papierowej i elektronicznej nie złożono żadnego wniosku,
- w formie ustnej nie złożono żadnego wniosku,
- w spotkaniu otwartym dnia 26.06.2025r. uczestniczyło łącznie 18 osób.

W ramach konsultacji, zapewniony został udział różnych grup interesariuszy procesu rewitalizacji. Przeprowadzone konsultacje społeczne dotyczące projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2024-2030 pozwoliły poznać opinie i uwagi interesariuszy rewitalizacji. Biorąc pod uwagę, iż w trakcie konsultacji społecznych nie wpłynęły uwagi, do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji, GPR został udostępniony w niezmienionej formie do informacji publicznej.

Raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych został udostępniony na stronie BIP gminy.

Informacja o przeprowadzeniu konsultacji społecznych została również przekazana partnerom, tj. podmiotom wymienionym w art. 8. Ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r, tj. partnerom działającym na rzecz środowiska, organizacjom pozarządowym, podmiotom odpowiedzialnym za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji.

14.3. Partycypacja na etapie wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji będzie realizowana poprzez działania wybrane spośród następującego katalogu:

Powołanie Komitetu Rewitalizacji. Ocenianie postępu wdrażania GPR pod kątem integracji i komplementarności działań (monitoring i ewaluacja).

Współpraca z grupami społecznymi. Współpraca ze środowiskiem seniorów i młodzieży w działaniach na ich rzecz (np. projekty społeczne). Współpracę z organizacjami pozarządowymi w realizacji projektów społecznych.

Spotkania z interesariuszami. Organizowanie periodycznych spotkań w celu oceny skuteczności i usprawnienia działań rewitalizacyjnych.

Kontrola społeczna. Publikowanie i opiniowanie sprawozdań z monitoringu GPR jako narzędzie transparentności i zaangażowania mieszkańców.

Konsultacje społeczne. Organizowanie spotkań w różnorodnych formach (spotkania, debaty, spacer studyjne), dających możliwość wyrażenia opinii i wpływu na szczegóły projektów rewitalizacyjnych. Do udziału w konsultacjach zapraszani będą partnerzy wymienieni w art. 8. Ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r, tj. partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe, podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji. Powyższe weryfikowalne będzie poprzez maile skierowane do ww. podmiotów.

Ankietyzację interesariuszy. Przeprowadzanie ankiet metodami CAWI lub PAPI. Celem ankiet będzie pozyskanie informacji wykraczających poza dane statystyczne oraz poznanie indywidualnych opinii i propozycje rozwiązań (poprzez zawarcie poza pytaniami zamkniętymi, również pytań otwartych). Ankietyzacją również zostaną objęci partnerzy wymienieni w art. 8. Ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Włączenie mieszkańców do projektów. Aktywizację społeczności w realizacji konkretnych projektów rewitalizacyjnych, zarówno miękkich, jak i twardych.

Wolontariat. Promowanie wolontariatu wśród młodzieży i osób starszych, co sprzyja ich aktywizacji oraz wzmocnieniu poczucia wartości.

W związku z tym, że Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem wdrażanym i monitorowanym przy aktywnym udziale społeczeństwa formy zaangażowania interesariuszy będą dobierane w zależności od sytuacji i aktualnych potrzeb.

15. Spis tabel, wykresów i ilustracji

Tabela 2. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	10
Tabela 2. Zestawienie wybranych obszarów porównawczych mających na celu wykonanie delimitacji.....	14
Tabela 3. Zestawienie wskaźników syntetycznych dla zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.	19
Tabela 4. Zestawienie wskaźników syntetycznych dla zjawisk: społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych (problemy społeczne w kolejności malejącej).....	20
Tabela 5. Istotność dla rozwoju lokalnego obszarów spełniających kryteria obszaru zdegradowanego.	24
Tabela 6. Obszar rewitalizacji. Podsumowanie:.....	29
Tabela 7. Najważniejsze obiekty obszaru rewitalizacji.....	36
Tabela 8. Sfera społeczna- wskaźniki problemowe dla obszaru rewitalizacji Gminy Jastków- dane nominalne.....	41
Tabela 9. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery społecznej (przeliczone na 1000 mieszkańców)	44
Tabela 10. Podsumowanie przyczyn negatywnych zjawisk.	45
Tabela 11. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery gospodarczej dane nominalne	47
Tabela 12. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery gospodarczej (przeliczone na 1000 mieszkańców)	48
Tabela 13. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery gospodarczej dane nominalne	50
Tabela 14. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery środowiskowej- dane w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.....	51
Tabela 15. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery przestrzenno-funkcjonalnej- dane nominalne.....	52
Tabela 16. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery przestrzenno-funkcjonalnej- dane w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.....	54
Tabela 17. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery technicznej- dane nominalne.	57
Tabela 18. Wskaźniki dotyczące negatywnych zjawisk sfery technicznej- dane w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.	58
Tabela 19. Sposób w jaki GPR realizuje zapisy Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego	75
Tabela 20. Sposób w jaki GPR realizuje zapisy Strategii Rozwoju Gminy Jastków na lata 2021-2030.	78

Tabela 21. Sposób w jaki GPR realizuje zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2031.....	80
Tabela 22. Cel 1. Skuteczna integracja społeczna.	86
Tabela 23. Cel 2. Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego.....	87
Tabela 24. Kierunki działań dla celu 1. Skuteczna integracja społeczna.....	89
Tabela 25. Kierunki działań dla celu 2. Poprawa warunków przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i gospodarczych w poszanowaniu dla środowiska naturalnego.	90
Tabela 26. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	95
Tabela 27. Lista planowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	144
Tabela 28. Powiązania projektów planowanych na lata 2021–2027 z projektami zrealizowanymi w ramach GPR 2016–2023	159
Tabela 29. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	162
Tabela 30. Szacunkowe ramy finansowe wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych	165
Tabela 31. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków.	171
Tabela 32. Mechanizmy integracji w procesie rewitalizacji	174
Tabela 33. Formy konsultacji społecznych	175
Tabela 34. Harmonogram wdrażania GPR.	177
Tabela 35. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu rewitalizacji na poziomie celów strategicznych:.....	182
Tabela 36. Wskaźniki realizacji Gminnego Programu rewitalizacji na poziomie realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	186
Wykres 1. Wybrany obszar rewitalizacji.....	23
Wykres 2. Problemy społeczne obszaru rewitalizacji	61
Wykres 3. Grupy, których w największym stopniu dotyczą problemy społeczne.	62
Wykres 4. Problemy gospodarcze obszaru rewitalizacji.	63
Wykres 5. Problemy środowiskowe obszaru rewitalizacji.	63
Wykres 6. Problemy przestrzenno-funkcjonalne obszaru rewitalizacji.	64
Wykres 7. Problemy techniczne obszaru rewitalizacji.	65

Rysunek 1. Informacja o naborze kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	94
Rysunek 2. Struktura zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków.	170
Rysunek 3. Strona internetowa Gminy Jastków, wraz z zakładką poświęconą informacjom i ogłoszeniom dotyczącym procesu opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji.	191
Rysunek 4. Ankieta internetowa udostępniona na stronie Gminy Jastków	192
Rysunek 5. Zrzut ekranu prezentujący Zarządzenie Wójta Gminy Jastków w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych	193
Rysunek 6. Ankieta na potrzeby wykonania pogłębionej analizy problemów w obszarze rewitalizacji.....	194
Rysunek 7. Informacja o naborze kart przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	195